

**ERMENİ
SORUNUNDA
BOLŞEVİZM
- II -**

**ERMENİ SORUNUNDA BOLŞEVİZM – II –
BOLŞEVİK PARTİZAN YAYINLARI
NİSAN 2005**

**ERMENİ
SORUNUNDA
BOLŞEVİZM
- II -**

**BOLŞEVİK PARTİZAN YAYINLARI
2005**

İÇİNDEKİLER

Ermeni soykırımı ve "Özgür Politika"da milliyetçiliğin kutsanması...	7
"Özgür Politika" ne kadar özgür?	14
Türk hakim sınıflarının Ermeni ulusuna karşı giriştiği soykırımının 81. yıldönümünde soykırım suçlularını lanetliyoruz!	17
83. yıldönümünde Ermeni soykırımını lanetliyoruz!	
Ermeni düşmanlığının günümüzdeki bazı örnekleri...	20
Ermeni soykırımının da hesabı devrimle sorulacaktır!	29
24 Nisan 1915 – 24 Nisan 1998: 83. yıldönümünde Ermeni soykırımını unutmadık, unutturmayacağız!	41
Ermeni soykırımı hakkında bazı tavırlar. . .	43
Fransız parlamentosu Ermeni Soykırımını protesto eden bir karar aldı...	
Faşist Türk hakim sınıfları inkârcılığı sürdürüyor!	
Çözüm Kuzey Kürdistan-Türkiye emekçilerinin elinde!	54
Faşist Türk devleti Ermeni düşmanlığını körüklemeye devam ediyor!	
Halkların kardeşliği için tek yol devrim!	58
Soykırımcılar işbaşında! Halkların kardeşliği için tek yol devrim!	70
85. yıldönümünde ve 2000'li yıllarda da Ermeni soykırımını unutturmayacağız!	76
85. yıldönümünde Ermeni soykırımını ve soykırımcıları lanetliyoruz!	85
Soykırımcıların hezeyanları...	94
"Türk-Ermeni diyalogu"	103
ABD-TC hattında Ermeni soykırımı...	110
Soykırımcı bazı tavırlar...	118
Fransa Ermeni soykırımını tanıdı!	127
"Fransa şaşırma, sabrımızı taşıрма!"	136
Faşist TC devletinin hiç bir yalanı Ermeni soykırımını gizleyemez!	
Ermeni soykırımının hesabı devrimle sorulacaktır!	142
Ermeni soykırımının hesabı devrimle sorulacaktır!	145
Dr. Gerayer Koutcharian: "Soykırım gibi korkunç şeyler hakkında soyut değil, basit ve açık konuşmalıyız!"	147
"Tek sesle konuşalım" Bilgilendirme ve Kültür Toplantısı Tertip Komitesi'ne	158
24 Nisan 1915- 24 Nisan 2002 Ermeni soykırımının 87. yıldönümü...	
Unutmayacağız! Unutturmayacağız! Hesabını devrimle soracağız!	161
Soykırımcıların bazı hezeyanları...	168
Bu defter kapanmaz!	171
24 Nisan 1915- 24 Nisan 2004 Ermeni soykırımının 89. yıldönümünde:	
Soykırım sorumlularını lanetliyoruz!	176
Ermeni soykırımı üzerine yapılan bir toplantıdan...	179

Ermeni soykırımı ve “Özgür Politika”da milliyetçiliğin kutsanması...

Ermeni soykırımının 81. yıldönümü olan 24 Nisan 1996 tarihinden itibaren Özgür Politika’da, soykırım hakkında değişik yazılar yazıldı, tavrılar takınıldı ve eylem haberleri yayınlandı. Bir diğer deyişle, Türkçe yayınlanan bir günlük gazetede, Ermeni soykırımı hakkında şimdiye kadar en yoğun tavır takınılan bir yıldönümü oldu soykırımın 81. yıldönümü. Bu, sorunun gündeme getirilmesi ve tartışılması bağlamında ele alındığında, olumlu bir tavidir. Fakat sorunun özü, bu konuda faşist Türk devleti teşhir edilirken, Ermeni sorununda nasıl tavır takınıldığı ve çözüm olarak nelerin savunulduğu noktasında düğümlenmektedir. Soykırım konusunda hakim sınıfların teşhir edilmesi olumlu yanını desteklerken, bu teşhir etmede savunulan milliyetçi yaklaşımlara karşı da mücadele etme görevine sahibiz.

Özgür Politika’da yayınlanan yazılarda, esas olarak Kürt milliyetçiliği Ermeni milliyetçiliğine el uzatıp milliyetçiliği kutsarken; “Türk solu”, ayrımsız bir biçimde hakim sınıflarla aynı konumda gösterilmektedir. Bu tavır en açık şekliyle Fatih Sönmez imzalı dizi yazıda ortaya çıkmaktadır.

Fatih Sönmez, dizi yazısının sonuç bölümünde (28 Nisan 1996 tarihli yazı), “Türk solu”nun tavrını ortaya koymaya çalışırken gerçekleri de tersyüz etmektedir. “Türk solu” tanımlaması hakkında özellikle son birkaç yıldır sürekli tavır takındık. Bu tanım, kendisine Kürt örgütü diyenler tarafından, sosyal-demokratından, kemalist, devrim düşmanı İşçi Partisi’ne, devrimci ve komünistine kadar herkesi içeren bir tanım olarak kullanılmaktadır.

Biz gerek bu genel tanımla karşı-devrimcisiyle devrimcilerin, gerekse de oportünistlerle komünistlerin aynı kefeye konmasını bir kez daha reddediyoruz. Biz aynı biçimde, örgütlerin siyasi niteliği yerine, bu örgütlerin kendilerini Kürt örgütü olarak ilan etmemelerine dayanarak “Türk solu” olarak değerlendirilmesini de reddediyoruz. Bizzat bu yaklaşım, soruna sınıfsal açıdan değil, ulusal açıdan yaklaşıldığını göstermektedir.

81 yıl sonra Ermeni soykırımını keşfeden Fatih Sönmez, Kürt milliyetçiliğinin ne kadar üstün olduğunu kanıtlama amacı ve kaygısıyla

aklına ne gelmişse yazmış... "Türk solu"nun ne kadar "soykırımcıların saflarında" olduğunu göstermek için ilkönce şu değerlendirmeyi yapıyor:

"Türk solu kemalist ideolojinin etkisinden bir türlü kurtulamamaktadır." (28 Nisan 1996 tarihli yazı)

Sonra, "Sol içinde hakim olan sosyal-şoven anlayış" başlığı altında alıntılarla bu "kanıtlanmaya" çalışılıyor. Bu alıntılar içinde Bolşevik Partizan sayı 9-10'dan çarpıtılarak aktarılan bir alıntı da yer almaktadır. Fatih Sönmez, "Türk solu"nun Kemalist ideolojinin etkisinden kurtulamaması savını kendi açısından ispat etmeye çalışırken şunları söylemektedir:

"Hele de Ermeni ulusal sorunu, soykırım ve ondan doğan hak istemleri gündeme geldiğinde Ermeni halkına karşı sol içinde bir pogrom havası yaşandığını söylemek herhalde abartma değildir."

"Tarihi haksızlıkların düzeltilmesini talep etmekse gericiliktir. Ermenilerin eskiden yaşadıkları topraklara geri dönmeleri ise «siyonizmdir»."

"Ne yazık ki sollarımız 80 yıldır soykırımcı Türk egemenlerine suç ortaklığı yapmışlardır. 80 yıldır susmanın, hiçbir zaman aşımı tanımayan soykırım karşısında net bir tavır takınmamanın başka bir izahı yoktur." (aynı yerde)

Burada yapılan bu genel tespitler, sadece abartma değil, gerçeklerin tersyüz edilmesidir de. Kuşkusuz devrimci örgütlerin çoğunluğu Ermeni sorununda, yanlış konumda durmaktadırlar. Fakat, bildiğimiz kadarıyla bu yanlışlık, soykırımın yapıldığının kabul edilmemesi ve soykırımın lanetlenmemesi yönündeki bir yanlış değildir. Devrimci ve Komünist olduğunu iddia edenlerin yanlış, bu sorunun önemini kavramama, bugün için nasıl bir rol oynadığının değerlendirilmesinde ve çözüm için tavrın ne olması gerektiği konusundadır.

Bunları bir bütün olarak "soykırımcı Türk egemenleri" ile aynı kefeye koymak, sapla samanı birbirine karıştırmaktır. Yanlışlara karşı mücadele ederken, ayrımcı ve doğru bir temelde yaklaşmak gerekir.

Eğer soykırım konusunda susmak suç ortaklığı ise -ki öyledir- o zaman Fatih Sönmez'e sormak gerekir. Ermeni sorununda Kuzey Kürdistanlılar 80 yıldır ne yaptı? Kuzey Kürdistanlı örgütler, 1996 yılına kadar bu konuda ne söylediler? Eğer susulmuşsa, bu suç ortaklığına ortak olunmamış mıdır?

Kürt ulusundan işçi ve köylülerin de sorumluluğunun ortaya konulmadığı yerde, ne faşist Türk devletine karşı ve ne de "Türk solu" içinde ele alınan örgüt ve dergilere karşı tavırda inandırıcı olunabili-

nir.

Aktardığımız alıntılarda çizilen genel tablo da inandırıcı değildir. Çünkü "Türk solu" içinde gösterdiğiniz Bolşevik Partizan dergisi ve bu derginin siyasi görüşlerini savunduğu Bolşevik Parti'nin tavrı, bu çizilen çerçevenin dışındadır. Bolşevik Partizan sayı 9-10'daki tavrı okuyan biri olarak, neden daha sonraki tavırlara bakmadığınızı, ya da baktıysanız neden gerçekleri aktarmadığınızı da sormak zorundayız.

Doğrusunun ne olduğunu biz hatırlatalım:

Fatih Sönmez'e göre, Ermeni soykırımı sonrasında "doğan hak istemleri gündeme geldiğinde, Ermeni halkına karşı sol içinde bir pogrom havası" esiyormuş...

Peki hak istemleri konusunda Bolşevik Parti'nin tavrı nedir? Bolşevik Partizan sayı 27'de, Fatih Sönmez'in tavrından tam 10 yıl önce, Bolşevik Parti'nin 3. Kongre kararları yayınlandı. Bu kararlar içinde Ermeni sorunu hakkında alınan kararın bir bölümü şöyledir:

"Konferansımız (sonradan Kongre dendi /BN); bugün Türkiye'deki Ermenilerin "ulus" teşkil etmediği tespitinin; yurtdışında, Türkiye'ye dönmek ve yerleşmek isteyen Ermenilerin; dönme ve yerleşme haklarının olmadığı biçiminde yorumlanmasına karşıdır. Konferansımız, (...) Ermenilerin, Türkiye'ye dönme ve yerleşme hakkını savunduğunu açıklar." (BP, sayı 27, sayfa 24)

Evet, F. Sönmez'in yukarıda yazdıklarından tam 10 yıl önce bu karar yayınlanarak devrimci kamuoyuna sunulmuştur. 1983'de yayınlanan Bolşevik Partizan'a atıfta bulunup da, 1986 Ocak-Şubat tarihinde yayınlanan bu karara bakılmaması, ya da yok gösterilmesi, sadece, soruna bilimsel yaklaşılmadığını ve Kürt milliyetçiliğini haklı çıkarma, ona kuyrukçuluk yapma amacını ortaya koymaktadır.

Bolşevik Parti, 3. Kongresi'nde aldığı bu kararla yetinmemiştir. Ulusal sorunda kendi geçmişini değerlendirme içinde, yanlış ve eksikliklerini aşarak daha da ileriye gitmiştir. Bolşevik Parti 4. Kongresi'nde sonuçlandırdığı "Ulusal Sorun Üzerine Eğitim Notları" ve aldığı kararlarla Marksist-Leninist çizgiyi ilerletip, geliştirmiştir. Bu kararlar içinde Ermeni sorununda tarihi haksızlık bağlamında şu tavrı takınmıştır:

"Ermeni ulusuna karşı yönelen tarihi haksızlık, «tarihin ana akışı dışında kalmış, onun akışını engellemeyen, rahatsız etmeyen, proleter sınıf mücadelesinin derinleştirilmesini ve genişlemesini engellemeyen» (Lenin) bir tarihi haksızlık değil, tersine «toplumsal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini hâlâ doğrudan doğruya engelleyen» bir tarihi haksızlıktır." (Bolşevik Partizan sayı 62, sayfa 13)

Bu karar, 15 Ocak 1991 tarihinde devrimci kamuoyuna açıklanmış-

tır. 3. ve 4. Kongrelerde alınan kararlar F. Sönmez'in yukarıda yaptığı genel değerlendirmeleri çürütmektedir.

Kuşkusuz F. Sönmez'in bu gerçekleri gözardı etmesi yanlıştır. Fakat bu, sadece sorunun bir yanıdır. Sorunun diğer yanı ise, bunu neden yaptığı ve bu tarihi haksızlığın düzeltilmesi için savunduğu çözüm önerisinin ne olduğudur.

Önce "Türk egemenlerine suç ortağı" olarak gösterdiği "Türk solu"na, bu "günah"ından kurtulması için önerdiği çözüme bakalım:

"Bu nedenle «Ermeniler ulus mudur, değil midir» tartışmasını bir kenara bırakıp, TC'ye ülkelerine dönmek isteyen Ermeni halkına, «lütfen» yer açmasını maddi ve manevi zararlarını tazmin etmesini dayatmalıdır." (abç) (aynı yerde)

F. Sönmez, faşist Türk devletinden Ermeni soykırımının hesabını sorma yerine, ondan maddi ve manevi tazmin talep edilmesini istemektedir. Faşist Türk devletinin teşhir edilmesi için bu talep kullanılabilir, fakat Ermeni soykırımıyla yapılan tarihi haksızlığın hesabı böyle sorulamaz ve bu tarihi haksızlık bu çerçevede düzeltilemez. Faşist Türk devleti, şu an Türkiye'de yaşayan yaklaşık ellibin Ermeni üzerinde de ulusal baskıyı sürdürmektedir. Diasporadaki Ermenilerin bu devlet iktidarı varlığı şartlarında yurtlarına geri gelmeleri, bunların ulusal baskıya yeniden maruz kalması demektir.

F. Sönmez'in getirdiği çözüm önerisi, çözüm değil çözümsüzlük önerisidir. Ulusal baskının devamı demektir. Bu öneri açıkça reformist bir öneridir. Devletin varlığının devamının savunusudur. Bu devlet savunusu kendisini şu tespitle de göstermektedir:

"Ancak bu çağrının hayat bulmasının önünde en büyük engel bugün de Kürdistan'ı Kürtsüzleştirmeye çalışan soykırımcı TC'nin Kürt halkına karşı yürüttüğü kirli savaşıdır." (abç) (aynı yerde)

Altını çizdiğimiz yerde, Ermenilerin kendi yurtlarına geri dönmelerinin en büyük engelini faşist Türk devletinin kendisi değil, Kürtlere karşı yürüttüğü savaş olarak gösterilmektedir. F. Sönmez ve övdüğü ulusal kurtuluş hareketinin Ermeni soykırımı konusunda getirdikleri çözüm, reformist ve ulusal baskının devamını sağlayan bir "çözüm" iken, Bolşevikler, Ö. Politika'ya gönderdikleri tektepte de ortaya kondukları gibi, Ermenilerin "Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme hakkının savunulması, daha bugünden ayrılma hakkının savunulması" olarak ortaya koymuştur ve savunmaktadırlar. F. Sönmez bu gerçekleri görmezlikten geldiği gibi, "Türk solu"nun tavrına karşı, doğru tavır olarak gösterdiği PKK Genel Başkanı A. Öcalan'ın tavrına da, sahip olmadığı özellikler atfetmektedir. Söyledikleri şöyledir:

"Gerek Ermeni ulusal sorununda, gerekse soykırım sorununda

tavır nettir. PKK genel başkanı A. Öcalan'ın Ermeni halkına çağrısı kendi ülkelerine sahip çıkmaları, topraklarına geri dönmeleri, kendilerinin o topraklara Ermenistan diyerek sahip çıkmaları doğrultusundadır. Onun için Ağrı Dağı Ermeni halkının en kutsal varlığıdır. Ve bu kutsamaya saygısını net bir şekilde ifade etmektedir." (Ö. Politika, 28 Nisan 1996)

F. Sönmez'in sözkonusu ettiği çağrı hakkında Bolşevik Partizan sayı 83'de (Mayıs 1993) tavır takınmıştı. Sözkonusu yazıda A. Öcalan, "Kürdistan, Kürdistan'da yaşayan herkesin yurtdur" başlığı altında, Batı Ermenistan'ı Kürdistan'ın bir parçası olarak görmekte ve Ermenilerin Kürdistan'a geri dönmeleri çağrısını yapmaktadır. Ezilen ulusun azınlıklar üzerindeki hakimiyet tavrını ortaya koyan Kürt milliyetçisi bu tavır, Ermenilerle eşit ve özgür bir temelde yaşamasını değil, Ermenilerin Kürtlere bağımlılığını savunan bir tavidir.

Batı Ermenistan, Kürdistan coğrafyasına dahil edildikten sonra, Ermenilerin kendi yurtlarına dönmeleri çağrısının olumlu hiçbir yanı yoktur.

F. Sönmez'in bu tavırda olumluluk keşfetmesi, milliyetçiliği kutsamasındandır. "Türk solu"nu eleştirme ateşi içinde şunlar savunulmaktadır:

"Türk solunun Ermeni halkının örgütleri ve eylemlerine karşı tavırda da soykırımcı gelenekle aynı noktada çakışmaktadır. Bu kendini özellikle de ASALA'ya ve eylemlerine karşı alınan tavırda çok açık bir biçimde göstermektedir. Her iki cephe de ASALA'nın «emperyalizme» hizmet ettiği noktasında birleşmektedirler. Yine her iki cephe de eylemlerin amacını mahkum etmektedir." (aynı yerde)

F. Sönmez'in burada yürüttüğü mantık, kendisinin ne kadar milliyetçi olduğunu göstermektedir. O'na göre ASALA'yı ve eylemlerinin amacını yanlış bulmak, hakim sınıflarla aynı cephede yer almaktır. Bu mantıktır, PKK ve Kürt milliyetçilerine getirilen eleştiriler nedeniyle devrimcileri kemalist ilan eden. Bu mantıktır, şu ya da bu örgütün eleştirilmesini genel olarak ulusal soruna karşı tavrıyla eşitleyen. Milliyetçiliğin eleştirisi böylece tabulaştırılmaktadır.

İnsana sorarlar ama. Nedir ASALA'nın eylemleri ve amaçları? ASALA bir Ermeni örgütü olsa da, Ermeni ulusunu temsil eden tek örgüt müdür? Ya da Ermeni işçi ve emekçileri ASALA tarafından mı temsil edilmektedir? Bunları da bir kenara bırakalım. Soykırıma uğrayan bir ulusun, milliyetçiliğine karşı mücadele edilmemeli mi?

Anlaşıldığına göre edilmemelidir. İyi de, milliyetçiliğin ve hem de kin duyma temelinde olan bir milliyetçiliğin varlığını koruduğu şartlarda, eşit, özgür ve kardeşçe birarada nasıl yaşanabilir? Yaşanma-

yacağı tüm deneyler tarafından tekrar tekrar onaylanmaktadır. Milliyetçilik kutsandığı sürece de, Ermeni soykırımı konusunda doğru ve tutarlı bir tavır takınmak mümkün değildir. Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme ve yerleşme hakkının yanı sıra, ayrılma hakkı savunulmadığı sürece de doğru bir tavır takınamaz.

Milliyetçiliğin kendisini açıkça gösterdiği bir tavır da, Ö. Politika'nın köşe yazarlarından Hüseyin Işık'ın şu tavrıdır:

"Dersim'de yaşayan Ermeniler katliamda devlete teslim edilmedi. Dersim onları korudu. Komşusunu cellada vermek ise Kürde yaraşır bir davranış değildir. Ne var ki bazı Kürt beyleri bu katliamda Genç Türkler'in maşası oldular." (abç) (Ö. Politika, 30 Nisan 1996)

Çok Dersimci olan bu yazar, tarihi gerçekleri tersyüz ederken, Kürtlerin ulusal kökeninin bir temel özelliği imiş gibi, komşusunu cellada vermenin "Kürde yaraşır bir davranış" olmadığını savunarak ırkçı bir konumda durmaktadır.

H. Işık'a göre Ermeni katliamında sadece bazı Kürt beyleri Genç Türkler'e maşa oldular. Her ne kadar bu beylerden nefret ettiğini alıntının devamında şöyle de, Kürt işçi ve köylülerin Ermeni soykırımındaki sorumluluk payını gözardı ederek tarihi gerçekleri gizlemeye çalışmaktadır.

H. Işık'ın aktardığı halk arasında söylenen "Ermeniler altın ve mücevheratını tertele esnasında toprağa gömdü." (aynı yerde) sözünün bir sonucu da, Ermenilerin altınını almak için Ermenilere işkence yapıldığı ve katledildiği gerçeği değil midir? Ve bu, Kuzey Kürdistan'da Kürtler tarafından da yapılmadı mı? O dönemi yaşayanlar, bunun böyle olduğunu anlattılar bize. Hem de nasıl biliyor musunuz Sayın H. Işık? "Ermenilerin, bizi öldürmeyin, sizi altına boğarız" demelerine rağmen, Ermenilerin katledilmesi sonucu altınlara sahip olamadıklarından yakınarak söz ettiler... Üzülenleri de vardı tabii ki. Ama anlatıkları bir gerçeği ortaya koyuyordu. Kürtlerin de Ermenileri katlettiğini! Gerçekler yok gösterilmekle ortadan kalkmıyor.

Dikkat çekilmesi gereken bir tavır da Mihri Belli'nin tavrıdır. Ermeni soykırımının tarihsel koşullarını ortaya koymaya çalışan M. Belli, Ermeni sorununun Ö. Politika'da tavır takınan diğer yazarların Kürt milliyetçiliğinin tersine, Türk milliyetçiliğine soyunmaktadır. Soykırımın TC tarafından kabul edilmesi gerektiğini savunan Mihri Belli, şu tavrı takınmaktadır:

"Ankara'nın bu şaşkınca inkâr tutumu Ermeni sorununun tarihe gömülmesini sağlamaz, tam tersine kanayan bir yara gibi bu sorunu devamlı olarak gündemde tutar." (abç) (Ö. Politika, 4 Mayıs 1996)

M. Belli için sorun, Ermenilerin soykırıma uğraması, kendi yurtla-

rından sürülmesi ve Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönmeleri vb. sorunu değildir. Yapılan tarihi haksızlığın düzeltilmesi de değildir sorun. M. Belli için sorun, "Ermeni sorununun tarihe gömülmesidir". Faşist Türk devletinin bu sorunla sürekli karşı karşıya kalmaması için M. Belli devlete akıl veriyor.

Sonuç olarak, Ermeni soykırımının suçlusu ve esas sorumlusu Osmanlı-Türk hakim sınıfları, onların devletidir. Bu soykırımda ama, Türk ulusundan işçi ve köylülerin ve bu arada Kürt işçi ve köylülerinin de sorumluluk payı vardır. Soykırımın sorumluluğuna ortak olan Türk işçileri ve köylüleri için (yalnızca onlar için değil, Kürt işçi ve köylüleri için de) tek doğru enternasyonalist tavır, sorumluluğunda pay sahibi oldukları bu tarihi haksızlığı ortadan kaldırmak yönünde açıkça tavır takınmaktır.

Bu tarihi haksızlık, faşist Türk devletinin varlığını sürdürdüğü koşullarda ortadan kaldırılamaz ve bu koşullarda değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin eşit, özgür ve kardeşçe beraber yaşamaları mümkün değildir.

Ermeni soykırımının hesabı da, faşist Türk devletinin yıkılmasıyla sorulacaktır. Ermenilerin Batı Ermenistan'a özgür koşullarda dönme, yerleşme ve isterlerse ayrılma hakkının özgürce kullanılmasının koşulları, ancak işçi-köylü demokratik diktatörlüğü şartlarında gerçeklik haline gelebilir. Değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin eşit, özgür ve kardeşçe birlikte yaşayabileceği düzene varabilmek için de önkoşul, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesi temelinde faşist Türk devletinin yıkılmasıdır.

— Faşist Türk devletine ölüm!

— 81. yıldönümünde soykırım suçlularını birkez daha lanetliyoruz!

— Ermeni ulusal sorununda da reformizm ve milliyetçilik kurtuluşu sağlayamaz!

— Halkların kardeşliği için, tek yol devrim!

Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan)

14.05.1996 I

(Bolşevik Partizan, sayı 104, sayfa 41-43)

“Özgür Politika” ne kadar özgür?

Özgür Politika, hakim sınıfların boyalı basınına karşı alternatif olma iddiasında olan medyanın bir parçası. O, hakim sınıfların sürekli saldırısının hedefi ve hakim sınıfların yasakladığı kimi görüş ve haberleri okuyucuya ulaştırmak için şimdiye dek onlarca şehit veren bir geleneğin sürdürücüsü. Özgür Politika, demokrasi ve özgürlük savunma konusunda iddialı. Ve fakat bizim yaşadığımız somut bir olay, bu iddianın hiç de gerçekte uyuşmadığını, Özgür Politika’nın da Marksizm-Leninizm’e karşı, Bolşevizme karşı sansürcü olduğunu gösteriyor.

Özgür Politika’da Bolşevik Partizan’a doğrudan saldıran bir yazıya yazdığımız tezkip, bugüne kadar yayınlanmadı.

Mihri Belli şahsında Türk milliyetçilerine, Heinrich Lummer şahsında Alman emperyalizminin propagandacılarına ve benzerlerine eleştirisiz sayfalarını açabilen Özgür Politika, komünistlere yönelik bir saldırıya tezkibi basmıyor. Biz bu tavrın yanlış ve burjuvaziye uygun bir tavır olduğunu söylüyoruz.

Yan sütunda gönderdiğimiz tezkibi yayınlıyoruz:

“ÖZGÜR POLİTİKA” SORUMLU YAYIN YÖNETMENİ BÜLENT AYDIN’A...

Ermeni soykırımının 81. yıldönümünde, Fatih Sönmez imzasıyla yayınlanan yazı dizisinin beşinci ve son bölümünde (28 Nisan 1996 tarihli), çerçeve içinde “Sol içinde hakim olan sosyal-şoven anlayış” başlığı altında, değişik örgüt ve dergilerden “alıntılar”la “sosyal-şoven tavırlar” ortaya konmaya çalışılıyor. Bu yapılmaya çalışılırken dergimizin tavrı şöyle aktarılıyor:

“Bolşevik Partizan’ın tavrı: «Türk faşistleri Ermeni milliyetçilerinin eylemlerini ırkçılığı körüklemek için kullanıyor» başlıklı yazıda «Ermeni örgütlerinin Türk olan her hedefi vurmayı» amaçladıkları iddia ediliyor. (BP, sayı 9-10)” (Özgür Politika, 28 Nisan 1996)

Gazetenizin okuyucuları 1983 yılında yayınlanmış olan Bolşevik Partizan sayı 9-10’u okuma ve karşılaştırma imkanına sahip değildir. Bize aitmiş gibi aktarılan tavır, yani, altını çizdiğimiz yerde söylenenler, bize ait değildir.

Sözkonusu yazımızda söylenenler şöyledir:

“Ermeni sorununu sınıf sorununun önüne geçiren Ermeni milliyetçi-14

leri (...) devrim mücadelesine zararlı bir konumda durmaktadırlar.

Onların kitlelerin gücüne güvenmeyen, bireysel terör eylemlerinin; giderek Türk olan her hedefi vurmaya yönelik eylemleri temel alan çizgileri de, burjuva milliyetçi tavırlarına uygundur." (Bolşevik Partizan, sayı 9-10, sayfa 18)

Birincisi, görüldüğü gibi, burada söz konusu edilen ne genel olarak Ermeniler, ne de Ermeni örgütleridir. Söz konusu olan, Ermeni milliyetçileridir. Eleştirilen, milliyetçilik ve bu temelde yükselen bireysel terör eylem çizgisidir. Ayrıca gazetede aktarıldığı gibi, herhangi bir iddia da söz konusu değildir. Yapılan, bir değerlendirme ve olgu tespitidir.

Gazetenizdeki tavırda, tavrımız tahrif edilerek, bize ait olmayan bir tavır bize maledilmekte ve kamuoyuna yanlış bilgi aktarılmaktadır.

İkincisi, tahrif edilen bu tavır temelinde ise biz, "sosyal-şoven tavır" içinde olanlar diye gösterilen diğer örgüt ve dergilerle aynı kefe konuyoruz.

a) Gerçek durum bu değildir.

b) Böyle bir tespit bize ait olsa bile, bu tespit tek başına sosyal-şoven bir konumda olduğunun ispatı değildir, olamaz da. Eğer yapılan tespit yanlış ise, o zaman yanlışlığını ortaya koymanız gerekiyor.

GERÇEK DURUM NEDİR?

Bolşevik Partizan yayın hayatına başladığı günden beri değişik sayı-larında Ermeni katliamı ve bununla ilgili değişik sorunlara doğru tavır takınan tek dergi olmuştur.

Gazetenizin de başlığını aktardığı yazımızda, faşist Türk devleti ve savunucuları teşhir edilmekte ve 1915 Ermeni soykırımı ortaya konarak lanetlenmektedir. Sadece lanetlemekle kalınmamakta, aynı zamanda sorunun çözümü için, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin ortak mücadelesiyle faşist Türk devletinin yıkılması gerektiği doğru düşüncesi de ortaya konulup savunulmaktadır. Bize görünen odur ki, sizi rahatsız eden şey, milliyetçiliğin eleştirilmesi ve değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliğini ve ortak mücadelesini savunmaktır.

Bolşevik Partizan, Ermeni soykırımının 75. yıldönümü nedeniyle, 1990 yılını, soykırım suçlularını teşhir etmek için bir kampanya yılı olarak ilan etmiş, Bolşevik Partizan'ın 56-61, ve 63. sayılarının tümünde Ermeni soykırımı ile ilgili yazılar yayınlamıştır. Bu arada Almanca yayınlanan "Talat Paşa Duruşması"nın belgelerini de Türk-

çeye kazandırmıştır.

1996'ya kadar yayınlanan yazıların tümü ise, soykırımın 81. yıldönümünde derlenerek bir kitap halinde yayınlanmıştır.

Bolşevik Partizan sayı 62'de yayınlanan TKP/ML(Bolşevik)'in (şimdiki adı ile BOLŞEVİK PARTİ'nin) 4. Kongre Kararları'ndan ULUSAL SORUNa ilişkin kararda, Ermeni sorunu hakkındaki kararın bir bölümü şöyledir:

"Yani bugün diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme hakkının savunulması, daha bugünden ayrılma hakkının savunulması anlamına gelir. Dönme ve yerleşme hakkı bu bilinçle savunulmalıdır." (agd.)

Bu karar, beş yıl önce devrimci kamuoyuna açıklanmıştır ve hâlâ hiçbir örgüt ve dergi buradaki tavrı savunma konumunda değildir.

Ermeni soykırımı ve sorunu bağlamında "sol" örgüt ve dergilerle ayırım noktası, yukarıda ortaya konan tavrın da varolduğu şartlarda, artık soykırımın kabulü değildir. Hayır! Sorun, sadece geçmişte olanın tespit edilmesi ve lanetlenmesiyle sınırlandırılmaz.

Ayırım noktası, bugün ve gelecek için savunulananın ne olduğu noktasındadır. Bu bağlamda Bolşevik Partizan'ın tavrı, tüm diğer devrimci, Sosyalist, Komünist olma iddiasında olan örgüt ve dergilerden kökten ayrı ve tek komünist tavidir.

Sonuç olarak, yukarıda özetle aktardığımız olgular, gazetenizde bize maledilen görüşün, bize ait olmadığını ortaya koyuyor. Tavrımızı bütünlük içinde öğrenmek isteyenlere, "ERMENİ SORUNUNDA BOLŞEVİZM" (Bolşevik Partizan Yayınları) adlı kitaba bakmalarını öneririz.

Özgür Politika Gazetesi Sorumlu Yayın Yönetmeni olmanızdan dolayı, Fatih Sönmez'in bu tavrından siz de sorumlusunuz. Bu yazımızı gazetenizde yayınlayarak, bize getirilen "sosyal şoven" suçlamasının geri alınmasını ve yapılan yanlış düzeltilmesini ümit ediyoruz.

Bolşevik Partizan Yazı Kurulu

30.04.1996 I

(Bolşevik Partizan, sayı 104, sayfa 44-45)

Türk hakim sınıflarının Ermeni ulusuna karşı giriştiği soykırımının 81. yıldönümünde soykırım suçlularını lanetliyoruz!

24 Nisan 1915, Türk hakim sınıfları tarafından Ermeni ulusuna karşı en zalimce soykırım örneklerinden biri olan bir soykırımın başlatıldığı tarihtir. Bu tarih, Türk tarihinde silinmez bir kara lekenin başlangıcıdır.

Türk hakim sınıfları, Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı ortamda, daha önce yüzbinlerce Ermeni'yi katlettikleri şehirselsel ve bölgesel katliamlara, "Ermeni sorununun nihai çözümü" için yani Osmanlı-Türk sınırları içinde, Ermeni ulusunu yok etmek için geniş çaplı soykırım saldırısını başlattılar. Bu saldırı, "göç ettirme" adı altında başlatıldı ve göçe yanaşmayanlar katledildi. Göçü kabullenip yollara düşenler ise yollarda katledildi... Hükümetin o dönem bu konuda çıkardığı yasayı Talat Paşa, Halep'teki yöneticilere yazdığı bir telgrafta şöyle açıklamaktadır: "Hükümet, Türkiye'de yaşayan Ermenileri bütünüyle yok etme yönünde bir kanun çıkardı. Alınan tedbirler ne kadar canice olursa olsun onların varlığına son verilmelidir. Cinsiyet ve yaş ayrımı yapılmamalı, vicdanın sesine kulak verilmemelidir".

Bütün alanlarda buna uygun davranma sonucu 1.500.000'a yakın Ermeni katledildi. Onbinlercesi ise ancak başka ülkelere göç ederek canlarını kurtardı.

Şimdi faşist Türk devleti aynı senaryoyu Kürt ulusu üzerinde uygulamaya çalışıyor. Ermenilerin baskıya, sömürüye ve haksızlığa karşı isyanına verilen cevapla bugün Kürtlerin haklı isyanına verilen cevap aynıdır. Faşist Türk devleti Ermenilerin, özellikle de milliyetçi Ermeni örgütlerinin yıllardan bu yana yürüttüğü "soykırımın Türk devletince tanınması" vb. haklı talebine karşı, elinde olan tüm imkanlarla karşı çıkmaya çalışmakta ve tersi bir soykırımın yapıldığını "ispatlamaya" çalışmaktadır. Ama tüm bu çabalar boşunadır. Güneş balçıkla sıvanmaz!

Ermeni ulusuna karşı canice bir soykırımın işlendiği ve bu soykırımı, Hitler'in Yahudiler üzerindeki soykırımda örnek aldığı herkes tarafından bilinmektedir. Nitekim, Hitler ordu yöneticileriyle yaptığı bir toplantıda şunları söylemektedir: "Ben böylece kurukafa birlikle-

rini Polonya kökenli ve Polonyaca konuşan erkek, kadın, çocuk kim varsa acımadan öldürmeleri emriyle hazır hale getirdim. Yalnızca bu şekilde ihtiyacımız olan yaşama kavuşabiliriz. Bugün Ermenilerin yokedilmesinden bahseden kimse var mı?”

20. yüzyılın ilk planlı ve devlet tarafından örgütlenmiş bu soykırım karşısında Türkiyeli ve Kuzey Kürdistanlı komünistlerin tavrı ne olmalıdır?

Herşeyden önce, Türkiyeli ve Kuzey Kürdistanlı komünistler, Türk milliyetçiliğinin en iğrenç uygulamalarından biri olan Ermeni soykırımını ve bu soykırımın suçlularını teşhir etme görevine sahiptirler. Soruna bu anlayışla yaklaşan Bolşevikler, BOLŞEVİK PARTİ'nin 4. KONGRESİ'NDE bu konuda şöyle bir karar almıştır: Kongremiz Ermeni sorununda yurtdışındaki Ermenilerin Batı Ermenistan topraklarına dönme ve yerleşme hakkını savunduğunu açıklamıştır. Ermeni ulusunun Türk hakim sınıfları tarafından toplu kıyımından geçirilmesi, en zalimce soykırım örneklerinden biridir. Bugün Türkiye proletaryasının bölünmüşlüğü'nün ayakta tutulmasında “Ermeni düşmanlığı” ideolojik planda büyük Türk şovenizminin ana mücadele araçlarından birini oluşturmaktadır. Bugün de Ermeni milliyeti, Türk faşist hakim sınıfları tarafından yoğun milli baskı altında tutulmakta; diğer azınlıklar gibi, bütünü ile yokedilmeye, Türkleştirilmeye çalışılmaktadır.

Biz Bolşevikler, Türk hakim sınıflarının tarihteki Ermeni soykırımını ve Osmanlı devletinin devamı olan faşist Türk devletinin, bugünkü Ermeniler üzerindeki aktüel milli baskılarını lanetliyoruz. Bu noktalarda Türk hakim sınıflarını ve Marksizm-Leninizm adına hakim sınıflara suç ortaklığı eden oportünistleri, revizyonistleri teşhir görevini önümüze koyuyoruz.

Türk işçileri ve emekçilerine çağırımız; hakim sınıfların ektiği şovenizme, Ermeni, Kürt vb. düşmanlığına alet olmayın. Gerçek düşmanlarınız başta faşist Türk devleti olmak üzere, tüm dünya emperyalizmidir. Çeşitli millet ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin sınıf kardeşliği temelinde gerçek düşmanlarınıza karşı mücadeleyi yükseltmenin, barbarlığa son vermenin tek yolu devrimdir. Halkların kardeşliğinin temeli, Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkının, diaspora-daki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkının savunulmasından geçer. Devrim bütün bunların uygulanmasını ortamını gerçek anlamda sağlar.

Milliyetçiliğe karşı enternasyonalizmin bayrağına sarılan biz BOLŞEVİKLER, nerede olursa olsun, kimden gelirse gelsin ırkçılığın, saldırganlığın ve şovenizmin düşmanıyız. Öncelikle ve özellikle de Türk şovenizminin ve ırkçılığının düşmanıyız.

- Faşist Türk devletine ölüm!
- Dünya emperyalist sistemine ölüm!
- Ermeni soykırımının hesabı devrimle sorulacaktır!
- Yaşasın Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı!
- Tüm milliyetlere tam hak eşitliği!
- Ya barbarlık, ya sosyalizm!
- Bolşevizm yenecektir!

Bolşevik Partizan Fransa Taraftarları
Nisan 1996 I

(Bolşevik Partizan, sayı 104, sayfa 46)

83. YILDÖNÜMÜNDE ERMENİ SOYKIRIMINI LANETLİYORUZ!

Ermeni düşmanlığının günümüzdeki bazı örnekleri...

B ilindiği gibi, 24 Nisan 1915’de Osmanlı/Türk hakim sınıfları Alman emperyalizminin de desteğiyle, Birinci Dünya Savaşı’nın yarattığı ortamı kullanarak *"Ermeni sorununun nihai çözümü"* için Osmanlı/Türk devleti sınırları içinde, Ermeni ulusunu ulus olarak yok etmeye, korkunç bir soykırıma girişti.

Yirminci yüzyılın ilk soykırımı olan Ermeni soykırımında, Ermeniler Batı Ermenistan’dan sürülmüş, birbuçuk milyon Ermeni katledilmiştir. Bu soykırım sonucunda, Ermeniler Batı Ermenistan’da ulus olmaktan çıkarılmış ve şimdiki adıyla TC devletinin sınırları içinde yaşayan Ermenilerin sayısı tahminlere göre 250 bin civarına indirilmiştir. Yaşamlarını kurtarabilmek için Ermeni olduğunu gizleyenler bu sayı içinde yoktur. Bu sayı da giderek düşmüş, sağ kalanların çoğu, Türk hakim sınıflarının ulusal baskı uygulamaları sonucu Türkiye’yi terketmek zorunda kalmıştır. 1960’daki resmi Türk verilerine göre, Türkiye’de yaşayan Ermeni sayısı 52.756 idi. 1960’dan buyana da birçok Ermeni Türkiye’yi terketmiştir. Kesin olmayan rakamlara göre, 50 bin civarında Ermeni, TC devleti sınırları içinde yaşamaktadır.

Faşist Türk devletinin Ermeni soykırımına ilişkin tavrı sürekli olarak, inkârcı, ırkçı, şoven bir tavır olmuştur. Onlara göre bir Ermeni katliamı yoktur, Ermenilerin Türkleri katletmesi vardır. Bu da *"Ermeni mezalimi"* olarak dünya kamuoyuna lanse edilmektedir.

83 yıl boyunca soykırımın üstünü örtmeye çalıştılar, çalışıyorlar. Ancak nafile! Bütün çabalarına rağmen bunu başaramadılar, başaramayacaklar da.

1970’li yılların sonu ve 1980’li yıllarda Ermeni örgütlerinin, özellikle de ASALA’nın Türk ataşe ve konsoloslarına karşı eylemleri ve Ermenilerin soykırımı gündemde tutma mücadeleleri faşist Türk hakim sınıflarının tavrı takınmalarını beraberinde getirdi.

Faşist Türk hakim sınıflarının temel yaklaşımı, *"Ermeniler Türklere saldırdı, Türkleri katletti ve dersini aldı"* biçimindedir. Örneğin, 12 Eylül 1980 cuntasının şefi Kenan Evren şu tavrı takınıyor:

"1915’te Ermenilere karşı savaşı biz başlatmamıştık. O tarihte baş-

lattıkları savaşın sonunda nasıl bir hüsrana uğradılar ise, bu savaşın sonunda da aynı şekilde hüsrana uğrayacaklardır. Türk milletini böyle adice saldırılarla yıldıracaklarını ve dize getireceklerini zannedenler ne kadar hataya düştüklerini en sonunda mutlaka anlayacaklardır.

... Üzerinde yaşadığımız bu topraklar bin senedir Türklüğünü muhafaza etmiştir, bundan sonra da Türk olarak muhafaza edilecektir."

Kenan Evren'in dile getirdiği bu görüşler, aynı zamanda Türk hakim sınıflarının görüşüdür. Türk şovenizminin Ermenilere karşı katliamcı, soykırımcı tavırları bir kez daha tescil edilmektedir. Türk faşist hakim sınıflarının kendi dışlarında kimseye hayat hakkı tanımadıklarını, çeşitli ulus ve milli azınlıkları "*Türklüğü muhafaza etmek*" adına ortadan kaldırmaktan çekinmeyeceklerini ortaya koyuyorlar.

Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırlarında, soykırım sonrasında ve Lozan anlaşmasına rağmen –bu anlaşmaya göre Ermeniler, ulusal azınlık olarak belli haklara sahipti– Ermeniler üzerinde de ulusal baskı devam etmiştir.

"Ermeni" lafı küfür olarak kullanılmıştır, kullanılmaktadır. Çocuklarına ya da kızdıkları insanlara küfür edenlerin kullandıkları kelimelerin başında "*Ermeni tohumu*" gelmektedir. Faşist Türk devletinin sınırları içinde, Ermeni düşmanlığının kendisini gösterdiği örnek ve biçimler gayet zengindir.

Dahası var: faşist Türk hakim sınıfları ve uşakları, Ermeni soykırımı gerçeğinin üstünü örtmek ve Ermenilere karşı düşmanlık körüklemek için TC'nin devlet sınırlarının da ötesinde faaliyet yürütmektedir.

Yirminci yüzyılın ilk soykırımı olan Ermeni soykırımını teşhir eden en küçük bir faaliyet bile Türk ırkçılığını karşısında bulmaktadır. Faşist Türk hakim sınıflarının Ermeni düşmanlığını nasıl körüklediklerine ve Ermeni soykırımı konusundaki tavırlarına birkaç örnek verelim:

BİRİNCİ ÖRNEK

Amerika'nın New York kentindeki Ellis Island adasında bulunan Göçmen Müzesi'nde, Eylül 1997'den Şubat 1998'e kadar süren "Ermenistan: Vatanımdan Hatıralar" adlı bir sergi açıldı. Sergide, Ermeni soykırımının resimleri ve belgeleri de sergilendi ve Ermenilerin Türk devleti tarafından katledildiği ortaya kondu.

Serginin farkına varan Türk medyası hemen karşı cephede gardını aldı. Öyle ya, nasıl olurdu da Türklerin Ermenileri katlettiği savunulabilir ve üstüne üstlük bir de yılda bir milyondan fazla ziyaretçisi bulunan tanınmış bir müzede böylesi bir sergi açılarak Türkler hakkında kötü imaj yaratılabilirdi? Faşist Türk devleti hemen harekete

geçerek, "sözde Ermeni soykırımı" için "Türkleri karalayan, aşağılayan iftiralarla dolu bir sergi" olduğunu ileri sürerek, buna başka bir ülkede de olsa izin vermemeye çalıştı ve "Yine Ermeni küstahlığı", "Ermenilerin teşhir inadı", "Ermeni Sorunu Yine Isıtılıyor" vb. başlıklarla Türk şovenizmini bir kez daha kustu.

Faşist Türk devleti, resmi girişimlerde bulunarak müze sorumlularına "şikayette" bulundular. 1992'de de aynı yerde açılan serginin kaldırılmış olmasından yola çıkarak, bu sefer de sergiyi engelleyebileceklerini sandılar. Birkaç hafta süren görüşme ve tartışmalardan sonra, sergi tümüyle engellenemedi, ama "kafaları uçmuş, ya da darağacında sallanan kişilerin resimleri kaldırıldı".

Ermeni düşmanlığı yine körüklendi, soykırım konusundaki resmi tavır yinelendi. Buna göre, Ermeni soykırımı diye bir şey yoktur. Ermeniler Türkleri katletmiştir. Kemalist Cumhuriyet gazetesi yazarları, Ermenilerle Türklerin karşılıklı birbirlerini öldürdüklerini yazdılar vs. vs.. Ermeni düşmanlığı körüklenirken sergi hakkında söylenen birkaç şey şöyledir:

"... tarihte Amerika'nın muhacirler adası olarak bilinen Ellis Island'daki Ermeni uşaklığı devam ediyor."

"Her gün Ellis adasını ziyaret eden binlerce turist, muhacirler adasında Ermeni yalanlarıyla dolu bir sergiyi gezerek Türkler hakkında olumsuz ve yalan bilgiler edinip, bunu ülkelere götürüyorlar."

"Washington Büyükelçiliğimiz ve New York Başkonsolosluğumuzun baskısıyla kafaları uçmuş, ya da darağacında sallanan kişilerin resimleri kaldırıldı. Ancak sergideki diğer resimler ve verilen mesajlar serginin amacını anlatan tüm afiş ve broşürlerden hâlâ Türk düşmanlığı akıyor." (Türkiye, 22 Eylül 1997)

Ermenilerin soykırımı tepki olarak içine girdikleri milliyetçiliğin varlığına rağmen, bu, Ermeni soykırımının olgu olduğu, bunun esas sorumlusu ve suçlusunun hakim Türk sınıflarının ve bunların şahsında da Osmanlı/Türk devletinin olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Bir başka olgu; müslümanlık temelinde ortak harekete geçirilen Türk ve Kürt ulusundan işçi ve emekçiler de hakim sınıfların Ermeni soykırımı planlarına alet edilmiş ve bu ölçüde de sorumluluk altına girmişlerdir.

Yine Türkiye gazetesi şunları yazıyor:

"Sergide, Türkler, Hitler ve Nazilerle bir tutularak yerin dibine batırılıyor ve bu, adayı ziyarete gelen binlerce kişiyi de etkiliyor.

(...) Ermeniler gayet güzel bir zamanlamayla tekrar gündeme getirdikleri, sözde soykırım iddiaları sergisini Ellis Island'da Şubat 1998 tarihine kadar sürdürecekler. Ermeniler böylece dünyanın başkenti sayılan New York'tan seslerini daha da gür duyuracaklardır." (aynı yerde)

Sergi, Ermeni soykırımı hakkında faşist Türk devletini teşhir ettiği ve soykırımın olduğunu kitlelere yaydığı ölçüde Türk ırkçıları sergi-

den rahatsız olmuş ve serginin açık kalması "*Türklükle dolu kalplerinden kanlar akıtmıştır*" ve Türk devletinin tavrına eleştiri getirenlere saldırır tavırlar takınılmıştır.

Sergi hakkında tavrı takınan İngiliz gazetesi "The Independent"’in tavrına kızmış olan Cumhuriyet gazetesi yazarı Ergun Balcı, şunları söylemektedir:

"*Objektif gazetecilik iddiasıyla aslında yanlı gazetecilik örneği veren Independent’in yöneticilerinin Birinci Dünya Savaşı sırasındaki olaylarda hayatını kaybeden çok sayıda Ermeni’nin yanısıra yüzbinlerce Türk’ün de öldüğünü bilmemelerine imkan yoktur.*" (Cumhuriyet, 21 Ekim 1997)

Independent’i objektif gazeteciliğe davet eden Ergun Balcı’nın kendisi de objektif gazetecilikten uzak tavrı takındığını, bizzat bu alıntıda göstermektedir. O, Ermenilerin hayatını kaybetmesinin nedenini zaten tartışmıyor ve "*çok sayıda Ermeni*" laflarıyla katledilen Ermenilerin somut sayısını vermekten kaçınmakta; sıra Türk’lere gelince "*yüzbinlerce Türk*" diye sayı vermektedir. Böylece, aslında Ermenilerin daha çok Türk öldürdüğünü iddia etmektedir.

Balcı bu resmi çizdikten sonra da şunları demektedir:

"*Türkler tarafından öldürülen Ermenilerin gömüldüğü toplu mezar fotoğraflarının karşısına, Ermeni komitacılar tarafından öldürülen Türklerin fotoğraflarını da konsaydı daha dürüst gazetecilik yapmış olurdu The Independent.*" (aynı yerde)

Bu talebe bakıldığında, Balcı’nın objektif gazetecilikten yana olduğu sanılabilir. Fakat bu tavrın arkasındaki gerçek hemen alıntının devamında ortaya çıkmaktadır:

"*Ama bu tür gazetecilik, onun Ermeni çevrelerden aldığı talimatla Türkleri soykırımla suçlamak görevine uygun düşmezdi.*" (aynı yerde)

Ergun Balcı, bir cümlede Türk devletinin resmi yaklaşımını çok iyi ifade etmektedir. Buna göre, Türkleri, daha doğrusu Türk devletini soykırımla suçlamak, ancak ve ancak Ermeni çevrelerin talimatıyla mümkündür. Ve bu biçimde davranan herkes de Ermenilerin Türklerle karşı oyununa alet olmuştur, eğer "*Ermeni uşaklığı*"(!) yapılmıyorsa...

Ermeni soykırımının varlığını en başta reddeden böylesi bir gazetecinin, objektif gazetecilik adına Independent’ten talep ettiği her iki yanın -Ermeni ve Türk- ölümlerinin fotoğraflarının karşılıklı yayınlanmasının gerçek amacı da ortaya çıkmaktadır.

Ergun Balcı, İngiliz asıllı Prof. Bernard Lewis’ten bir alıntı yaparak, "*Batı’da dürüst ve objektif çevreler*"’ın de var olduğunu söyleyip planlı bir soykırımın olmadığını ispata çalışmaktadır. Alıntıyı şöyle yorumluyor:

"*Yani planlı bir soykırım değil, kin ve nefretle çıldırmış iki toplum birbirini boğazlaması, karşılıklı katliamlar gerçekleştirmesi söz-*

konusu.” (aynı yerde)

Balcı, böylece sorunun özünü gözardı etmeye çalışmaktadır. Sorunun özü, Ermenilerin de Türkleri öldürüp öldürmediği değildir. Sorunun özü, hakim Osmanlı/Türk sınıflarının, kendi ulusal bağımsızlığı için mücadele eden, ezilen bir ulus üzerindeki baskısı; bu baskının soykırım biçimine büründürülüp Batı Ermenistan’da Ermeni ulusunun ulus olmaktan çıkarılması ve ezen ulus olan Türk ulusunun ve bu ulus içinde de hakim sınıfların esas suçlu olmasıdır. Soykırımın planlı olup olmaması kendi içinde önemli olabilir, fakat soykırımın varlığını ortadan kaldıramaz.

Türklerin Ermeni soykırımını yapmadıklarının ispatı ve bu konudaki tartışmaların son bulması için, Ergun Balcı, Türk devletine öneride bulunmaktadır. Önerisi şöyledir:

"Bu tartışmaları sona erdirmek için tek yol Türk hükümetinin, tüm arşivleri yabancı araştırmacılara açmasıdır.

Ermeni, İngiliz, Fransız, Amerikalı ya da Rus bilim adamları Türkiye’ye gelip bu arşivleri incelesinler.” (aynı yerde)

Ermeni soykırımının olup olmadığını incelemek için arşivlerin açılmasına gerek yoktur! Soykırım döneminde yabancı kaynaklar, soykırım tanıkları ve soykırımdan tesadüfen canını kurtaranların anıları, Ermeniler üzerinde bir soykırımın yapıldığını belgelemeye yeterlidir. Hakim sınıfların resmi tavırlarının savunucuları olmayan, soykırıma belli ölçülerde de ortak olan canlı şahitler, dede ve ninelerimizin anlattıkları da soykırımın varlığını ortaya koymaktadır.

İKİNCİ ÖRNEK

ABD Kongresi’nde *“İzmir’in yakılışının 75. yıldönümü”* başlıklı bir karar tasarısının imzaya açılması ve buna karşı takınılan tavır da bir başka örnektir.

Sabah gazetesinin *"Rum-Yunan-Ermeni Şeytan Üçgeni"* başlığıyla verdiği habere göre, Brad Sherman, Carolyn Maloney ve Michael Bilirakis’in imzaya açtıkları karar tasarısında, *"Yunanlılar ve Ermeniler’in İzmir’de katledildikleri ve kentin Türkler tarafından yakıldığı iddia"* (Sabah, 1.10.1997) edilmiş ve:

"Anadolu’da, Ermeniler ve Yunanlılar’a yönelik soykırım gerçekleştirildiği ve Hitler’in de bunlardan cesaret alarak Musevi soykırımını gerçekleştirdiği şeklinde asılsız iddialara yer" (aynı yerde) verilmiştir.

Böylesi "asılsız iddialar"(!) Türkiye’nin ABD Büyükelçisi Nüzhet Kandemir’i rahatsız etmez mi? Hemen oturup Brad Sherman’a "gerçekleri" anlatmak ve "ispatlamak" için bir mektup yazar ve "belgeler" gönderir. Sabah gazetesinin aktarımına göre, Nüzhet Kandemir, TBMM Başkanı Mustafa Kalemli’nin Washington’a yaptığı gezi sırasında konu hakkındaki sorulara yanıt vermesine rağmen, böylesi bir karar tasarısının imzaya açılmasının, *"tarihsel gerçeklerin çarpıtıl-*

ması" olduğu görüşünü savunmuş.

Bunun da ötesinde, "Büyükelçi Kandemir, işgalci Yunan ordusunun, Hristiyan olmayan halkı katletmesinin görmezden gelinmesini de «çirkince ve adaletsiz» olarak." (aynı yerde) nitelemiş!

Takındığı tavırla "asılsız iddiaları" "çürüten" Kandemir, Ermeni soykırımının varlığını da doğal olarak reddetti. O da varolan Türk tezini yinelemekten öte yeni bir şey söylememiştir. Buna göre, Ermeniler Türkleri, Yunanlılar müslümanları katletmişti. Ermeni ve Yunan meza-limi vardı. Ermeni ve Yunan düşmanlığı da bu temelde körüklendi.

Bir yandan kendilerini temize çıkarmak için bu tavırları takınırlarken, diğer yandan da, Türklerin ne kadar kahraman olduğu, bir Türkün dünyaya bedel olduğu ırkçı, şoven düşüncenin açık propagandası yapıldığında da, "Yunan gavurunu nasıl denize döktük!", "Var mı tarihte Rum'un, Ermeni'nin zaferi Türk'e karşı?" vb. tavırlarıyla, Yunan ve Ermenilerin katledildiği gerçeği teslim edilmektedir.

ÜÇÜNCÜ ÖRNEK

"Ermeni lobisi" tarafından yine ABD Kongresi'ne Ermeni soykırımıyla ilgili bir karar tasarısı sunuldu.

Ermeni lobisinin Kongre'ye sunduğu karar tasarısı Türk devletinin tepkisine yol açtı. Türkiye'nin ABD Büyükelçisi Nüzhet Kandemir, karar tasarısını imzaya açan Temsilciler Meclisi üyesi James Rogan'a "uyarı mektubu" gönderdi.

Kandemir, sözkonusu mektupta ABD ve Türkiye'nin aralarındaki ortaklığı güçlendirmeye çalıştığı bir dönemde, böylesi bir karar tasarısının kabul edilmesinin her iki ülke arasındaki ilişkilere derin ve olumsuz etkide bulunacağını açıkladı. Türkiye gazetesinin aktarımına göre şunları da söyledi:

"Kandemir, «Türk kökenli Amerikalılar geçmişte de bu tür girişimlere sert tepki göstermişlerdir» dedi. Soykırım iddiasının, bir ulusa yöneltilebilecek «en büyük ve ciddi suçlama» olduğunu ifade eden Büyükelçi, bu tür yalanların da Ermeni gruplarınca yayıldığını belirterek, iddialara ilişkin dönemde, Osmanlı ordularının beş ayrı cephede savaştığını ve milyonlarca Türk'ün de bu savaşlarda hayatını kaybettiğini söyledi. Kandemir, «Türkler'in çoğu, işgalci Rus ordularıyla işbirliği yapan Ermeniler tarafından trajik bir şekilde katledilmişlerdir» dedi." (Türkiye, 23 Ekim 1997)

Yavuz hırsız ev sahibini bastırır diye, tam da buna denir. "Türklerin çoğu Ermeniler tarafından trajik bir şekilde katledilmişler"se, Büyükelçi Kandemir'in neden ABD Kongresi'ne "Ermenilerin Türk soykırımı" diye bir karar tasarısı sunmadığını gerçekten merak ediyoruz...

DÖRDÜNCÜ ÖRNEK

California'da bulunan Ermeniler, San Francisco'da bir Ermeni soy-

kırımı anıtı dikmek isterler. Verilen haberlere göre, San Francisco kentinin en yüksek tepesinde bulunan "Mount Davidson Haçı", çevresindeki araziyle birlikte Belediye tarafından satışa çıkarılır. Satışa çıkarılmasının gerekçesi de, diğer dinlere mensup kişilerin haçtan rahatsız oldukları ve hristiyanlığın simgesi olan haçı öne çıkarmanın ABD Anayasası'na aykırı olduğu için mahkemeye başvurmaları; bu başvuruların sonucunda mahkemenin başvuruların haklı olduğu yönünde aldığı karardır.

Satışa çıkarılan haç ve araziye Ermeniler satın alır. Bunun onaylanması için şehir halkı arasında bir referandum yapılması gerekir. Referandumda sorulacak soru şudur:

"Haçı çevreleyen bin 500 metrekairelik alanın Ermeni kuruluşlarına satılması sizce uygun mudur?" (Türkiye, 7 Kasım 1997)

Ermeniler tarafından satın alınan haç ve arazi, ihaleden önce yapılan açıklamalara göre, anıta dönüştürülmek isteniyor. Ermeni örgütünün açıklaması şöyle:

"Anıtın, Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlılar'ın katlettiği 1.5 milyon Ermeni'nin hatırasına adanacağı bildirilmişti." (Türkiye, 3 Ekim 1997)

Durum böyle olunca, faşist Türk devletinin savunucuları, 4 Kasım 1997'de yapılacak referandumdan *"Ermeni kuruluşlarına satılması"*nın uygun olmadığı yönündeki oylamayı etkilemek için harekete geçti.

"Yeni bir kin anıtı" başlığıyla haber veren Türkiye gazetesi, bir protesto mektubunun İngilizcesini yayınlayıp, protesto eylemi çağrısında bulunarak kinini kustu.

San Francisco halkının kullanacağı oyları etkilemek için faks ve internet, gibi araçlar yoğun bir biçimde kullanılmaya başlandı. 4 Kasım 1997'deki oylamada seçmenlerin %66'sı sorulan soruya "evet" diye cevap vererek, satışını onayladı. Böylece haç ve arazi Ermenilerin oldu.

Seçimleri kaybeden "kahraman Amerikalı Türkler", *"Çabalarının her şeye rağmen sonuçsuz kalmadığına inanıyorlar."* (Türkiye, 7 Kasım 1997)

Bu tavır bize, Türk milli takımının 4-0 yenilmesinden sonra, "yenildik ama ezilmedik" tavrını hatırlatıyor. Nitekim, Türkiye gazetesinin 13 Kasım tarihli sayısında verdiği haberin başlığı: *"Ermeni oyunu bozguna uğradı"* biçimindedir. Bozguna uğrayan –seçimlerin sonuçları belli!– hiçbir şey yokken; *"Ancak, hem Türk kuruluşlarının belediye nezdindeki girişimleri hem de basın yayın organlarının Türkler'in savunduğu tezlerin doğruluğunu yorumlarında vurgulamaları, Ermenilerin oyununu bozdu."* (aynı yerde) diye yorum yapmak, ancak Türk ırkçılarının maharetiyle mümkündür.

San Francisco'da durum böyleyken, Kanada'nın Montreal kentinde de benzer bir durum var. Nisan 1998'de dikilmek istenen Ermeni soy-

kırımı anıtına, Kanada'daki Türkler de "izin" vermemek için harekete geçtiler.

İnternet bu konuda da "yararlılığını" gösterecek galiba. Çünkü, Time dergisinin açmış olduğu yüzyılın en önemli 100 ismi kampanyasında olduğu gibi, bu kampanyada da "Türklerin birliği"nin propagandası yapılmaktadır. Anıtın dikilip dikilmeyeceği ise Nisan ayında belli olacaktır. O zaman, yenilip ezilmediklerini bir kez daha göreceğiz...

BEŞİNCİ ÖRNEK

Buraya kadar verdiğimiz tüm örnekler, Ermenilerin yaptıkları çalışmalarına karşı takınılan tavırlar oldu. Bu tavırlarda, Türk faşistleri her ne kadar Ermeni düşmanlığı körüklüyor ve soykırımı reddediyorsa da, soykırımı reddetme noktasında hakim sınıflar uluslararası ilişkilerde şu ya da bu ölçüde köşeye sıkışıyorlar. Köşeye sıkıştıranlar ise, somut örnekler bağlamında "Ermeni lobisi" diye tanımlanan kesimdir.

İşte bu kesimin çalışmalarına ve tezlerine "cevap" vermek için, faşist Türk devletinin hükümeti 4 ciltlik bir kitap hazırlattı ve Aralık 1997 içinde de büyükelçiliklere ve Avrupa Birliği temsilciliklerine gönderildi. Söz konusu kitapla ilgili haber aynen şöyledir:

"Ermeni lobisine kitaplı cevap

ANKARA- İnsan hakları ve Kıbrıs'tan sonra Türkiye'nin uluslararası arenada en çok eleştirildiği konulardan birisi olan «Ermeni soykırımı» tezlerine karşı Başbakanlık dört ciltten oluşan iki bin sayfalık «Arşiv Belgelerine Göre Kafkaslar'da ve Anadolu'da Ermeni Mezalimi» adlı bir kitap hazırlattı.

Özellikle ABD'deki etkin Ermeni lobisine cevap verme amacı taşıyan kirtabın sunuş yazısı Başbakanlık Müsteşarı Yaşar Yazıcıoğlu tarafından yazıldı. Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan kitapta, 1906-1920 yılları arasında yaşanan olaylara ait yaklaşık beşyüz belgeye yer verildi. Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan kitapta, Osmanlıca belgelerin fotokopileri de ciltlerin sonuna eklendi.

Sunuş yazısında, konunun gündeme geldiği siyasal, diplomatik, kültürel ortamlarda olayın gerçek boyutlarının gözönüne serileceği görüşüne yer veren Yazıcıoğlu, «Dünya çapında faaliyet gösteren Ermeni lobileri ve onları destekleyen basın yayın kuruluşları, uzun zamandır kamuoyunu yanıltmaya yönelik çalışmalar yapmaktalar» dedi. Yazıcıoğlu, kitabın Ermeni soykırımı iddialarına «bilimsel» bir cevap verme iddiasında olduğunu belirterek, iddiaların gerçek dışılığı'nın ispatlanması halinde Türkiye'nin konunun tartışıldığı zeminlerde önemli bir aşama kaydedeceğine dikkat çekti. Ermeni meselesine ilişkin Türk tezlerini toparlayan en kapsamlı çalışmalardan birisi olan kitabın Ankara'daki büyükelçilikler ile Avrupa Birliği temsilciliklerine de gönderildiği bildirildi." (Türkiye, 27 Aralık 1997)

Haberin kendisi aslında söz konusu kitapta nelerin savunulduğunu ortaya koymaktadır. Ermeni soykırımı hakkındaki Türk tezleri yine-

lenmekte ve kendi tezlerini onaylayan belgelerle desteklenmektedir. Bu tezlerin neler olduğıysa bilinmektedir.

Bizzat kitabın ismi **"Kafkaslar'da ve Anadolu'da Ermeni Meza-
limi"**dir. Bu bile, hakim sınıfların tarihi olguları nasıl çarpıttıklarının bir ispatıdır... Kitap hakkında verilen haber, faşist Türk devletinin varlığını sürdürdüğü koşullarda, 83 yıllık yaklaşımın özünde bir şeyin değişmediğini bir kez daha göstermektedir.

İrkçılık, şovenizm kapitalist düzenin ürünleri ve yol arkadaşlarıdır. Kapitalizmin varlığını sürdürdüğü koşullarda, değişik ulus ve milletler arasındaki çatışmalar da var olacaktır.

Değişik uluslardan ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin kardeşçe birliği ve ortak mücadelesi temelinde sömürü düzeni yıkılarak, yeni, sömürsüz, sınıfsız ve özgür bir dünya yaratılacaktır!

83. yıldönümünde Ermeni soykırımını bir kez daha lanetliyoruz.

Faşist Türk devletine ölüm!

Ermenilere, Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkı!

Ermeni sorununun da tek gerçek çözümü proletarya önderliğinde yapılacak devrimdedir! Sosyalizm'dedir!

12 Şubat 1998 I

(*Stêrka Bolşewîk*, sayı 3, sayfa35-39)

Ermeni soykırımının da hesabı devrimle sorulacaktır!

Yirminci yüzyılın ilk soykırımı olan Ermeni soykırımında, Ermeniler Batı Ermenistan'dan sürülmüş, birbuçuk milyon Ermeni katledilmiş ve Ermeni ulusu Batı Ermenistan'da ulus olmaktan çıkarılmıştır. Soykırımın uygulayıcısı ve esas sorumlusu, suçlusu Osmanlı-Türk devleti ve hakim sınıflarıdır. Osmanlı-Türk hakim sınıfları, özellikle Alman emperyalizminin desteğini almış ve Türk, Kürt ulusundan ve diğer müslüman azınlık milliyetlerden işçi ve emekçileri şoven, ırkçı temelde Ermeni ulusu üzerine saldırtmayı başarmıştır. 24 Nisan 1915 tarihinde başlayan soykırım, yoğun olarak 1915-1918 yıllarında yaşanmış olsa da, 1922-1923'e kadar değişik düzeylerde sürmüştür. 1919 sonundan 1922 ortalarına kadarki dönemde katledilen Ermeniler, doğrudan Kemalist hareket tarafından katledilmişlerdir. Kemalistler, 1915'te başlatılan soykırımı devralarak sürdürmüşlerdir. 1922'de Lozan Anlaşması ve 1923 Ekim ayında Cumhuriyetin ilan edilmesi sonrasında, hakim sınıflar Ermeni katliamı hakkında sessizliği seçmiş ve böylece soykırımı unutturacaklarını sanmışlardır.

Faşist Türk devletinin Ermeni soykırımına ilişkin tavrı, sürekli inkârcı, ırkçı ve şoven bir tavır olmuştur. Ermeni tanımı küfür olarak kullanılmış ve halen de kullanılmaktadır. Yunanlılara karşı olduğu gibi, Ermenilere karşı da sürekli düşmanlık körüklenmiş ve en ufak bir fırsat, bu düşmanlığın körüklenmesi için kaçırılmamış, bu konuda ne yazık ki başarılı da olunmuştur. Faşist Türk devleti, 1923'ten 1974'e kadar, genel sessizliğin yanı sıra, Ermeni soykırımından bahsedenele karşı, "Hiçbir şey olmamıştır, söylenenlerin tümü yalandır" tavrını takınarak her şeyi reddetmiştir. Türk hakim sınıflarının bu tavrı, 1974 sonrasında 1985'e kadar süren ASALA'nın Türk atışe ve konsoloslarına karşı eylemleriyle birlikte değişti. Sessizlik, yerini Ermeni düşmanlığının açıkça körüklenmesine, tehditlere bırakarak biçim değiştirdi. "Hiçbir şey olmamıştır, söylenenlerin tümü yalandır" tavrı yerine, o dönem, içinde bulunulan savaş koşulları sonucunda "karşılıklı insanlık trajedileri"nin olduğu, soykırım diye bir şeyin olmadığı ve Ruslarla birlik olup saldıranların Ermeniler olduğu, Türklerinse sadece ve sadece vatanlarını savunma durumunda kaldığı; bunun doğal bir önlemi olarak da Ermenilerin "tehcir" edildiği, hatta Türklerin Ermenilere karşı çok insani davrandıkları vb. vb. tavrı takınıldı.

HAKİM SINIFLARIN TAVIRLARI...

1982 ile 1985 yılları arasında hakim sınıf temsilcilerinin "tartışmaları" ve savunduklarından bazı ibret verici tavırlar şöyledir:

Soruna yaklaşım bağlamında...

Hakim sınıfların yılmaz savunucularından biri olan Metin Toker'in takındığı tavır şöyleydi:

"Devletler Ermeni terörüne karşı açık vaziyet almaya zorlanmalıdır. Bu sonuncunun sağlanması için ise yol «tarih platformunda» Ermenilerle hesaplaşmaya girişmektir. (...) Zaten soykırımı iddiası, buna son yüzyıllarda gerçekten uğramış tek kavim «Beni İsrail» başta olmak üzere, aklı başında herkesce kabul dışı sayılmaktadır. Bu soy doğuda kırılırken, aynı soy başkentte el üstünde tutulur mu? Pearl Harbour'dan sonra Japon asıllı Amerikalılar Pasifik sahillerinde kamplara tıkılmışlarsa, bunun adına soykırım mı denilir?" (Ermeni Sorununda Bolşevizm, Bolşevik Partizan Yayınları, Nisan 1996, sayfa 27)

M. Toker, soykırımı böylece reddettikten sonra, Türk hakim sınıflarına sorunu nasıl ele almaları gerektiği yönünde şöyle akıl vermektedir:

"Ama hiçbir şey mi olmamıştır? Olmuştur. O halde olanın ne olduğunu bütün arşivleri açarak ve objektif bilim adamlarının katkısını da sağlayarak araştırarak, sonucu dünyaya ilan etsek, akıtılan çok kan gibi çok mürekkep de tasarruf edilecektir.

Ermeni terörizminin indirdiği her darbeden sonra tepkimiz «akıtılan kan yerde kalmayacaktır», «sillemiz sabrımız kadar kuvvetli olacaktır», «katiller yaktıkları ateşte kavrulacaktır» gibi artık anlam taşımayan sözler sarfetmekten ibaret kalmaktadır. (...)

Bir dava uğruna ölmeye hazır bu kadar çok genç insan bulabiliyorsa küçümsenmemelidir. Yapılacak şey davanın gerçek olmadığıнын, böyle bir davanın bulunmadığının milletlerarası düzeyde ilmi bir şekilde tespit edilmesidir. Bu davaya dayandırılmak istenen taleplerin ise asla karşılanamayacağının yine milletlerarası düzeyde mutabakat halinde ilan olunmasıdır." (abç) (age, sayfa 27-28)

M. Toker'e göre soykırım yoktur. Bu, uluslararası düzeyde ispatlanıp ortaya konmalıdır. Bunun için de, artık genel laf yerine TC'nin somut işler yapması, sözümona ilmi araştırmalarla soykırımın olmadığını belgelemesi gerekiyor.

Hakim sınıflar, Ermenilerin soykırımı uluslararası düzeyde gündeme getirmeleri karşısında, karşı atağa geçmekte gecikmediler. Soykırı-

mın olmadığını ispatlamak için, faşist Türk hakim sınıfları hummalı bir çalışmaya girdiler.

Bu çalışmanın nasıl yürütülmesi gerektiği konusunda M. Ali Birand da hakim sınıflara akıl verdi. M. Ali Birand'ın tavrı, bu konuda bilgi verici olduğu için aktarmakta yarar vardır. Tavrı şöyledir:

"Ermeniler 70 yıldır harcadıkları çabaların meyvelerini artık almaya başlamışlar ve dünyaya «1915 olaylarının bir Ermeni soykırımı olduğunu» yutturabilmişlerdir.

Türk tarafı bunca yıl susarken, Ermeniler boş buldukları sahada, iki kaynağı kullanmasını çok iyi bilmişlerdir.

1) En önemlisi ve her şeyin kaynağı sayılan, bilim adamlarına, doğruluğu kontrol edilemeyen, ancak takdim şekliyle ciddi sanılabilecek belgelerle «Soykırım» olduğunu inandırmışlardır. İşte bu kaynaktır ki, zaman içinde yazdığı okul kitaplarında, makalelerde, üniversite tezlerinde «soykırımı» dünya kamuoyuna «tarihi gerçek» olarak takdim edebilmiştir.

2) Bu uzun yıllar süren «eğitim» olgunlaştıktan sonra artık hazırlanmış kamuoyunu propaganda (TV, makale, kitap, film vs..) ile daha da kamçılamaştır.

Bu mücadelede çok geç kalmış olan Türkiye en etkin biçimde arayı nasıl kapatabilir?

Amerika ve Avrupa'da Türk tezini benimsemiş bilim adamları, eksperler ve kamuoyu oluşturucu kişilerle yaptığımız konuşmalarda tümünün şu noktalarda birleştiklerini gördük.

1) Türkiye bugünkü yaklaşımını mutlaka değiştirmeli ve «Hiçbir şey olmamıştır, söylenenlerin tümü yalandır» tutumu yerine Ermeni iddialarını somut biçimde nasıl çürütebileceğini bir politika olarak saptamalıdır. Zira bugün her kafadan bir ses çıkmakta ve çoğu zaman da ileri sürülen görüşler, hatalarla dolu olmaktadır. Dünya kamuoyu, yetersiz, çelişkili karşı görüşler ve sadece cılız tanıtma programları ile değiştirilemez.

2) Hedefler saptandıktan sonra da en üst düzeyde uzun vadeli bir çalışmaya girilme kararı alınmalıdır.

3) Uzun vadeli mücadelede de, Ermenileri 70 yıldır yaptıkları ve kullandıkları «bilim adamları» kaynağına ağırlık ve öncelik verilmelidir. Ermenilerin ileri sürdükleri görüşlerin yanlışlığını, bilim adamlarına inandıracak tek kaynak da Osmanlı yazışmalarıdır. Ermeniler lehine çalışan bilim adamlarını Türk tezinin yanına çekmenin tek yolu budur.

4) Arşivlerin her önüne gelene açılması da gerekmemektedir. Zira tarih sübjektiftir ve yazışmalarda hem lehte hem de aleyhe kullanı-

lacak unsurlar bulunabilir. Bu sakıncayı gidermek için de arşivlerde Türk tezini benimsemiş bilim adamlarına bir ön tarama yaptırıldıktan sonra, Ermeni iddialarını çürüten yazışmalar, bütün bilim çevrelerine açılır.

5) Hemen ardından da geniş bir kampanya başlatılır bu seçilmiş belgeler mikrofilmlere alınıp Batı'nın önemli merkezlerindeki üniversitelerine, kitaplıklarına, inceleme merkezlerine yollanarak aynı zamanda, konuyla ilgilenen bilim adamlarının katılmalarıyla, bir dizi konferans, seminer girişimi başlatılır.

Özellikle ABD üniversitelerine bağışta bulunup, bu konuyu da inceleyecek kürsüler kurdurulur ve yıllar sürecektir bu çalışmalar yanı sıra da, yine arşivlerden çıkmış belgeleri temel alarak TV, kitap, film, makalelerle propaganda da sürdürülür.

Türkiye'de bunları gerçekleştirebilecek beyinler, dışarda da sayıları kısıtlı dahi olsa, yardımcı olabilecek yabancılar vardır. Önemli olan, Ankara'nın «hedef ve yöntem konusunda» kararını vermesi, hem bu yaklaşıma, hem de bunu sürdürecektir kişilere sahip çıkmasıdır.” (age, sayfa 45-46)

M. Ali Birand'ın bu tavrından, burjuvazinin tarihi nasıl çarpıttığı ve kendi işine geleni alarak işine gelmeyen belgeleri yoketme tavrı, çok açık bir biçimde dile gelmektedir. Bu tavra göre, her şey “Türk tezini ispat” için yapılmalıdır. Olguların “Türk tezi”nin tersi olması, hiç de önemli değildir bunlar için. Önemli olan, soykırımın olmadığına hangi yoldan olursa olsun kabul ettirilmesidir. Bunun için de arşivlerden “Türk tezi”ni çürütecek olan belgelerin temizlenmesi talep edilmektedir. Faşist Türk devleti bunu zaten yapmaktadır, yapmıştır da. Bunun için de, TC'nin arşivlerine dayanarak Ermeni soykırımının olmadığına bilimsel olarak ispat edilmesi yaklaşımı, başından itibaren yanlış olan ve sahtekarlık temelinde yükselen bir yaklaşımdır.

Faşist Türk hakim sınıfları, 1980'li yıllarda burada önerilen siyaseti uygulamaya başladılar. “Türk tezi” elden gelen her şeyle “ispatlanmaya” çalışıldı. Sözümona bilim adamları görevlendirildi...

Öyle bilim adamıdır ki bunlar, araştırmalarının sonucu baştan bellidir. Onlar, tarihsel olgulara bakarak durumu ortaya koymak için değil, başta verilen görevi, yani “Türk tezi”ni ispatlamak için çaba gösterirler. Burjuvazinin savunucularının bu ölçüleri temel alınır, Türkiye'de milyonlarca “bilim adamı” bulunur... Ne de olsa hepsi, sonuç olarak aynı tezi savunmaktadır: Soykırım falan yoktur. Savaş döneminde karşılıklı öldürmeler vardır. Türkler vatanlarını korumak için Ermenileri tehcir etmişlerdir vb. vb..

Hakim sınıflar, “Türk tezi”ni ispatlama siyasetine geçtikleri dönem-

den bu yana birçok şey yazıldı. Bunların başında gelen, Türk Tarih Kurumu'nun yayınları arasında yayınlanan Kamuran Gürün'ün "Ermeni Dosyası" adlı kitaptır. Bu kitabın propagandasını yapan Nazlı Ilıcak, birçok görüşün yanısıra şunları da savundu:

"1915'te Osmanlı devletinin aldığı tehcir kararı ve tatbikatı Ermeni halkının katliamına yönelmiş bir karar değildir. Maksat harp halinde bulunan Osmanlı devletinin doğu bölgesini teminat altına almaktır. Kamuran Gürün, kitabında bu hususu da çeşitli belgelerle gösteriyor." (age, sayfa 29)

Bu kitap dışında doğrudan Türk hükümetinin "ilmi bir heyet"e hazırlattığı "9 soruda Ermeni Meselesi" başlıklı bir broşür yayınlandı. Bu broşürde de "Türk tezi" ispatlanmaya çalışıldı. Artık, "hiçbir şey olmamış" tavrı yerine, bir şeyler olmuş ama soykırım olmamıştır, saldıranlar Ermeniler olmuş ve Türkler kendisini savunmuştur tavrı egemendir. Sözkonusu broşürde ortaya konan tavrın bir bölümü şöyledir:

"Ermenilerin Doğu Anadolu'daki çarpışmalar ve tehcir sırasında kayıplar verdikleri doğrudur, esasen bunu kimse inkâr etmemektedir. Bir dünya savaşı, bir ayaklanma ve isyan, bunun sonucu bir tehcir sözkonusudur. Savaştan kaynaklanan genel asayişsizlik ortamı ve şahsi kin ve intikam duyguları, tehcir edilen kabilelerin bir takım saldırılara uğramasına neden olmuştur. Hükümet bu durumu elinden geldiğince önlemeye çalışmış ve sorumlu gördüğü kimseleri de cezalandırmıştır." (agb, sayfa 31)

Başka kelimelerle de olsa hep aynı şey, kafalara enjekte sokulmaya çalışılmaktadır: Soykırım falan olmamıştır!

"Türk tezi"nin "bilim adamları" tarafından ortaya konmasının bir başka örneği de, Fransa'nın Orly Havaalanı'nda üç Ermeni milliyetçisinin Türk Hava Yolları'nın gişesi önünde patlayan bir bombayı hazırlama, yerleştirme, patlatma ve bunun sonucunda birçok kişinin ölümü ve yaralanmasına sebep olma iddiasıyla tutuklanıp yargılanmaları davasında, Türkiye'den Mümtaz Soysal, Sina Akşin ve Türkaya Ataöv gibi kişilerin tanıklıklarıdır.

Bunlardan M. Soysal, "Türk tezi"ni ortaya koyan esas kişiydi. Ermeni soykırımının varlığını reddeden M. Soysal yaptığı konuşmada şunları da savundu:

"19. yüzyıldan itibaren Avrupa'da da olduğu gibi, bütün topluluklar arasında milliyetçilik cereyanları gelişmeye başlamış, Ermeni toplumunda da böyle gelişmeler olmuştur. Osmanlı yönetimi, bu gelişmelere karşı, kendi yönetim anlayışına aykırı geldiği durumda, tedbirler almıştır. Bunlar, hiçbir zaman sert tedbirler olmamıştır." (agb, sayfa

49-50)

"Ortada görüldüğü gibi «jenosid» (soykırım) kelimesinin kullanılması için gerekli şartların hiçbiri yoktur. Osmanlı İmparatorluğu yönetiminin savaş sırasında aldığı önlemler, bir etnik gruba, bir millete, ya da dini gruba karşı değildir. Çünkü böyle olsa, İmparatorluğun batı bölgelerinde, İstanbul'da, İzmir'de yaşayan Ermenilere karşı da yapılardı. Halbuki bunlar hakkında hiçbir tedbir alınmamıştır, daha sonraki hayatlarında da işlerini güçlerini Türkler gibi sürdürmüşlerdir.

Ortada bu amaçla işlenmiş bir fiil de olmadığı gibi, bir etnik grubu, milleti ya da dini gruba hedef alan bir niyet de mevcut değildir.

Hal böyleyken, «jenosid» kelimesinin kullanılması, insan haklarına saygılı olan dünya kamuoyunun sempatisini toplamak içindir." (agb, sayfa 50)

"Türkiye'de üzerinden 70 yıl geçmiş olan bu Ermeni sorunu üzerinde fazla konuşulmadiysa, bunun nedeni, geçmişin acılarını deşmek düşüncesidir. Bazı Ermeni çevreleri, bundan faydalanarak, meydana boş bulup bir takım iddiaları dünya kamuoyuna yerleştirmeye çalıştılar. Ama artık bizde de bu meselenin konuşulması ve gerçeklerin ortaya çıkarılması zamanı geldi. Şimdiye kadar bu konuda yeteri kadar araştırma yapılmamıştır. Okullarımızda tarihin bazı bölümleri yeteri kadar anlatılmamıştır. Ben bunu bir eksiklik olarak sayıyorum. Ama bu eksikliğin giderilmesi zamanı gelmiştir." (agb, sayfa 55)

"Bilim adamı", profesör M. Soysal Ermeni soykırımı konusundaki "Türk tezi"ni böyle ortaya koyup savunmaktadır...

Hem bugüne kadar Ermeni sorununda yeteri kadar araştırma yapılmadığını, Türk okullarında tarihin bazı bölümlerinin –her nedense?– yeteri kadar anlatılmadığını kabul edip güya eleştirmektedir, hem de Ermeni soykırımı diye bir şeyin olmadığını savunmaktadır.

Yeteri kadar araştırma yapılmamışsa, bay profesör nasıl olur da kesin kararlı bir biçimde "jenosid" olmamıştır görüşünü savunmaktadır? Cevabı, bizzat bunların burjuva tarihçisi olmaları ve sözkonusu ettikleri araştırmanın da soykırım olmadığını ispat etmek için gerek duydukları araştırma olması gerçeğindedir. Bu burjuva baylar, Ermeni sorununda dünyanın tüm arşivlerindeki tüm belgeleri inceleseler de, varacakları sonuç aynıdır.

1985'te takınılan bu tavrın üzerinden 13 yıl geçti. Bu baylar araştırmalara devam ediyor... Birçok kitap ve yazı yazıldı. Hepsinin özü aynıdır. Bu özde değişen bir şey yoktur.

Ermeni soykırımı konusunda, faşist Türk hakim sınıflarının son yıllardaki siyaseti, diplomatik ilişkileri bu yaklaşım temelinde yükseldi.

Tehdit, intikam ve "örtülü operasyon" bağlamında...

Dönemin cunta şefi Evren, ASALA'nın TC'nin Kanada Askeri Ataşe-si'ni öldürmesinden sonra, Eylül 1982'de gazetelere yansıyan konuşmasında şunları söyledi:

"Türk hükümeti, Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı açılmış bir savaş olarak gördüğü bu cinayetleri sona erdirmek için gerekli bütün önlemleri almakta kararlıdır. Bu bağlamda gücümüzü gerekli gördüğümüz yerlerde ve gereken zamanlarda kullanmamız doğal karşılanmalıdır..." (aktaran E. Berberoğlu, Hürriyet, 10 Mart 1998)

Yine, Lozan Antlaşması'nın 60. yıldönümünde İsviçre'de toplanan bir "Ermeni Kongresi"ne karşı, cunta şefi Evren "Bizim de sabrımızın sonu vardır" diye tavır takınınca, dönemin Dışişleri Bakanı İ. Türkmen, Evren'in bu tavrını şöyle ilerletti:

"Tarihi tahrif ederek Türkiye'ye karşı kanlı eylemlerine mesned arayan Ermeni örgütleri, günümüzün en korkunç soykırım örneğini vermektedirler. Bu suçlarının cezasını en ağır bir şekilde ödeyecekleri muhakkaktır. Türk milletinin şimdiye kadar gösterdiği sabır ne kadar büyükse, sillesi de o derece ağır olacaktır." (Ermeni Sorununda Bolşevizm, sayfa 17)

Eylül 1982'de gazetelere yansıyan diğer iki haber de şöyledir:

"Türk diplomatlarını katleden teröristler bundan böyle dünyanın hiçbir bölgesinde güvenlik içinde olamayacaklar."

"Beş kişilik bir vurucu tim, Asala hedeflerini yok etmek üzere Lübnan'a gitti." (Aktaran E. Berberoğlu, Hürriyet, 10 Mart 1998)

Benzeri tehditlerin hesabı bilinmiyor... Benzeri haberler de burjuva basında yoğun şekilde verildi. Türk hakim sınıfları, bir yandan Ermeni soykırımının olmadığını ispatlamak için özellikle de basın-yayın alanını ve diplomatik ilişkileri yoğun bir şekilde kullanmaya çalışırken, diğer yandan da ASALA'ya ve diğer Ermeni örgütlerine karşı eylemler örgütlediler. Sadece Ermeni örgütlerine karşı değil, Nubar Yalım gibi Ermeni milliyetinden ve TKP/ML taraftarı olan bir devrimciye karşı olduğu gibi, Ermeni kökenlilere karşı da eylemler, suikastler yaptılar.

1983 Temmuz ayında, Ermeni milliyetçilerinin eylemleri sürecinde, o dönem Tercüman gazetesinde yazan Rauf Tamer, Ermenilere karşı yapılan eylemleri -toplam 9 eylemi-, "Son sekiz ay içinde, cezalarını bulan Ermeni tedhişçilerinin listesi ve onlarla ilgili olaylar şöyle" diyip söz konusu olayları yazarak, dolaylı olarak olayların, cinayetlerin sorumluluğunu üstleniyordu.

Faşist Türk hakim sınıflarının Ermeni kökenli insanlara karşı hangi

eylemleri gerçekleştirdiği kesin bilinmiyor, ama eylemlerin yapıldığı, Ermeni kökenli insanların katledildiği biliniyor.

BU SİYASETİN GÜNÜMÜZDEKİ GÖRÜNTÜLERİ...

Faşist Türk hakim sınıfları, uluslararası düzeyde Ermeni soykırımının olmadığını ispata çalışırken, buna paralel Ermeni düşmanlığını da yoğun bir biçimde körüklemektedir. 1985 sonrasında, herhangi bir Türk atışe veya konsolosun ASALA tarafından öldürülmemesi, Türk hakim sınıflarının Ermeni düşmanlığını körükleme derecesini biraz da olsa indirdi, ama bu düşmanlık körükleme tavrı devam etti.

Azeri-Ermeni çatışmalarının çıktığı 1989 sonu ve 1990 başından itibaren ırkçı, şoven faşistlerin eline bir koz daha geçmiş oldu. Hemen Ermeniler protesto edildi, katliam yaptıkları ilan edildi. Yapılan protesto eylemlerinde, düzenlenen mitinglerde Türk ırkçılığı ayyuka çıktı. O dönemde atılan sloganlardan bazıları şunlardı:

"Ermenilere ölüm!", "Kahrolsun komünizm!", "Vatan ne Türkiye'dir, ne Türkistan, vatan bir ilahi hedeftir: Turan!", "Ayrılır mı gönül candan, Türkiyeynen Azerbaycan!", "Ordu Bakü'ye!", "Bozkurtlar Bakü'ye!", "Karabağ Ermenilere mezar olacak!" vb. vb..

Azeri-Ermeni çatışması, Karabağ (Arzah) sorunu Türk hakim sınıfları tarafından Ermenilere karşı sürekli kullanıldı, kullanılıyor.

1992'de, Alman emperyalizmi Türk devletine karşı biraz sert davranıp, "insan hakları", "azınlık hakları"ndan bahsedip sözümona ambargo uygulayınca, Alman emperyalizminin liberal, sosyaldemokrat savunucusu olan "Der Spiegel" dergisi Ermeniler üzerine üç bölüm-lük bir dizi yazı yayınladı. Türk medyası hemen ayaklandı, "Çirkin Alman", "Domuz Alman" vb. seviyesiz sloganlarla gerçek yüzünü ortaya koydu.

Antialman kampanya başlatan Türk medyası, Alman televizyon programlarında Ermeni ya da Kürtlerle ilgili programların, ya da "Geceyarısı Ekspresi" filminin gösterilmesine karşı da, ırkçılıklarının gerçekleştirdiği biçimde tepki gösterdiler. Tüm bu tavırlar, şu ya da bu dönemde ortaya kondu, konuyor.

1997 sonlarında, ABD'deki bir sergi vesilesiyle, Ermeni soykırımı bir kez daha reddedildi ve tam tersine, Ermenilerin Türkleri katlettiği, ABD ve dünya kamuoyuna propaganda edildi. En iyi halde "karşılıklı" öldürmeler olduğu ifade edildi.

Cumhuriyet gazetesi yazarı Ergun Balcı, Amerika'nın New York kentindeki Ellis Island adasında bulunan Göçmen Müzesi'nde Ermenilerin açtığı "Ermenistan: Vatanımdan Hatıralar" adlı sergi hakkında ha-

ber veren İngiliz gazetesi "The Independent"e karşı takındığı tavırda şunları savunmaktadır:

"Yani planlı bir soykırım değil, kin ve nefretle çıldırmış iki toplumun birbirini boğazlaması, karşılıklı katliamlar gerçekleştirmesi söz konusu." (Cumhuriyet, 21 Ekim 1997)

Karşılıklı da olsa katliam yapıldığı tespiti, Ermeni soykırımı konusunda andaki en uç tavidir. Türk devletinin temel tavrı, yukarıda da ortaya koyduğumuz gibi, soykırım diye bir şeyin olmadığı şeklindedir. Türklerin katliam yaptığı, laf düzeyinde bile dile gelmemektedir. Örneğin, Türkiye'nin ABD Büyükelçisi N. Kandemir, "Ermeni lobisi"ne karşı takındığı bir tavırda, Ermeni soykırımının Ermenilerin yalanı olduğunu söyledikten sonra, şunları savunmaktadır:

"Türkler'in çoğu, işgalci Rus ordularıyla işbirliği yapan Ermeniler tarafından trajik bir şekilde katledilmişlerdir." (Türkiye, 23 Ekim 1997)

Kandemir, Türklerin soykırımı uğradığını, böylece anlatmaya çalışıyor. Ermeniler "yalancı", Kandemir ise "gerçekçi" oluveriyor... Burjuvazinin tarihe yaklaşımı, tam da kendine uygundur.

TC'nin diplomatları ellerinden geldiğince böyle tavırlar takınıyorlarsa da, Ermeni soykırımının olmadığına –kendileri gibi Türk şovenleri dışında– kimseyi de pek inandıramıyorlar. Türk hakim sınıfları, yıllardır bu konuda verdikleri mücadelede, M. Ali Birand'ın dediği gibi, "arayı nasıl kapatabilir?" sorusunda fazla ilerleme kaydedemediler.

Ermeni soykırımı diye bir şeyin olmadığına yönelik yazılan kitaplar, broşür ve makaleler yetmeyince, TC Başbakanlığı "Türk tezi"nin daha geniş toparlandığı ve "belgelerle" açıklandığı bir kitap hazırlattı. Burjuva medyada, "Ermeni lobisine kitaplı cevap" diye verilen haberlere göre, söz konusu kitabın adı, "Arşiv Belgelerine Göre Kafkaslar'da ve Anadolu'da Ermeni Mezalimi"dir. Dört ciltten oluşan bu kitap, Türkçe ve İngilizce hazırlanmış, Osmanlıcaları da eklenmiştir.

Gerek kitabın başlığı, gerekse de kitabı tanıtan Başbakanlık Müsteşarı Yaşar Yazıcıoğlu'nun konuşması, Türk hakim sınıflarının Ermeni soykırımı konusundaki tavrının devam ettiğini göstermektedir. Buna göre, Ermeni soykırımı değil, "Ermeni mezalimi" vardır. Arşiv belgeleri de, bu temel yaklaşımla düzenlenmiştir.

Yukarıda M. Ali Birand'dan aktardığımız uzun alıntının dördüncü noktasında, arşivle ilgili savunulan görüşler hatırlanırsa, söz konusu belgelerin ne türden belgeler olduğu da görülecektir!

Yaşar Yazıcıoğlu kitabı tanıtırken şunları da savundu:

"Dünya çapında faaliyet gösteren Ermeni lobileri ve onları destekleyen basın yayın kuruluşları uzun zamandır kamuoyunu yanıltmaya

yönelik çalışmalar yapmaktalar.” (Türkiye, 27 Aralık 1997)

Kitabın “Ermeni lobisi”ne karşı yazıldığı açık açık ilan edilirken, Ermeni soykırımı konusunda da –Türkiye gazetesinin aktarımına göre– Yaşar Yazıcıoğlu şunları savundu:

“Yazıcıoğlu, kitabın Ermeni soykırımı iddialarına «bilimsel» bir cevap verme iddiasında olduğunu belirterek, iddiaların gerçek dışılığı-nın ispatlanması halinde Türkiye’nin konunun tartışıldığı zeminlerde önemli bir aşama kaydedeceğine dikkat çekti.” (aynı yerde)

Yazıcıoğlu, hem Ermeni soykırımı “iddiaların”dan bahsederek, öne sürülenin zaten iddia olduğunu, hem de bu “iddiaların” gerçek dışı olduğunu ispatlanması gerektiğini savunmaktadır. Hazırlanan kitabın da bu “iddialara”, hem de “bilimsel” bir temelde cevap vermek için hazırlandığı söylenmektedir. Yani açıkçası: Ermenilerin soykırım konusunda öne sürdükleri zaten iddialara dayanmaktadır, bu iddialarsa gerçek dışıdır. Soykırım diye bir şeyden bahsedilecekse eğer, Ermeni mezaliminden, Türk soykırımından bahsedilmelidir. Ne de olsa, Ermeniler Ruslarla birlik olup Türklerin çoğunu trajik bir biçimde katlet-mediler mi? İşte, hakim sınıfların ve savunucularının gelinen yerdeki yaklaşımı böyledir.

Soruna yaklaşım bağlamında durum böyleyken; tehdit, intikam, suikastler bağlamındaysa sorun kısaca şöyledir:

Bilindiği gibi, 1996 Kasım ayında Susurluk’ta bir araba kazası oldu. Bu kazada ölenlerden biri de, Abdullah Çatlı idi. Aynı arabada, kazadan yaralı olarak kurtulan DYP milletvekili Sedat Bucak’ın da bulunması, devlet, mafya ve siyasetçilerin iççeliğini kamuoyunun gözü önüne serdi.

Susurluk kazası sonrası yapılan protesto eylemleri, son yılların en kitlesel eylemleri oldu. Hakim sınıflar içindeki çelişkiler kızıştı, herkes birbirini “temiz siyaset”e çağırdı. Tüm gelişmeler sonrasında kurulan Anasol-D hükümetinin Başbakanı M. Yılmaz, sorunu çözme-yi “onur” sorunu olarak koydu. “Başbakan olarak elimde gelen her şeyi, yetkimi kullanacağım” diye and içerken, asıl yetkilerin MGK’nın elinde olduğunu da gözardı ediyordu.

Sonuçta, Başbakan bir sorumlu atadı ve bu sorumlu da Başbakan’a bir rapor hazırlayıp sundu. 120 sayfalık raporda, zaten burjuva medya da kamuoyuna yayınlanan bilgiler toparlanıp biraraya getirildi. Ve tartışma başladı. Neyi açıklayıp açıklamayacakları üzerine fırtına koparıldı. Sonuçta, bazı bilgileri açıklamamaya karar verdi Başbakan Mesut Yılmaz.

İşte bu açıklanmayan bölümlerdeki bir konu, faşist Türk devletinin ASALA’ya karşı, daha doğru ifade edilirse Ermenilere karşı yaptığı,

yaptırdığı suikastler, eylemler, katletmeler ve benzerin ilişkindi.

Bu tartışmaya, Abdullah Çatlı'nın ASALA'ya karşı eylemlerde hangi rolü oynadığı sorunu da karıştı. Ne de olsa Çatlı "kahraman" değil miydi?

Sözkonusu tartışmalar, faşist Türk devletinin Ermenilere karşı savurduğu tehditleri pratiğe geçirdiğini bir kez daha ortaya koydu.

Son dönemde öne çıkan diğer bir tartışma da, 12 Eylül 1980 cuntası döneminde, Turizm Bakanlığı ile Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nde üst düzey görevlerde bulunan Ercan Çitlioğlu'nun, "Yedekteki Taşeron, ASALA-PKK" adlı kitabının ikinci baskısında öne sürdüğü Agop Agopyan'ın yaşadığı iddiasına ilişkindir.

ASALA'nın liderliğini yapan Agop Agopyan'ın Abdullah Çatlı'nın da katıldığı eylemlerden birinde, 1988 yılında, Atina'da öldürüldüğü sanılıyordu. Ercan Çitlioğlu'nun "Ermeni Terör Örgütü Asala'nın lideri Agopyan şu anda Beyrut'ta yaşıyor." biçimindeki açıklaması, burjuva medyada ASALA üzerine de yeniden tartışmalara yol açtı.

Ermenistan'da Levon Ter Petrosyan'ın istifa etmesi ve devamında, daha önce, 1994 yılında çalışmaları durdurulan açık Ermeni milliyetçisi Taşnaksütyun Partisi üzerindeki yasağın kaldırılması, Türk medyasında "ASALA yeniden hortlayabilir" vb. haberleriyle verildi ve bu konu da tartışıldı.

Gerek Susurluk kazası çerçevesinde yürütülen tartışmalar, gerekse de Ermenistan'daki gelişmeler bağlamında yürütülen tartışmalarda, Ermeni düşmanlığının körüklenmesine devam edildi, ediliyor. Hakim sınıflar, ne olur ne olmaz, ASALA yeniden ortaya çıkarsa deyip, "önlemlerini" şimdiden almaktadırlar..

Faşist Türk hakim sınıflarının, burjuva yazarların ve bilimur Türk medyasının tavrı, değişik düzeylerde de olsa soykırımcı geleneği sürdürmektedir.

Ermeni sorunu bağlamında inkârcı, şoven tavırlarla, Ermeni düşmanlığını körüklemek ve diasporadaki Ermenilere karşı suikastler düzenlemek biçiminde devam eden soykırımcılık; Kuzey Kürdistan'da ve Güney Kürdistan'da da Kürt ulusu üzerinde sürdürülmektedir. Faşist Türk devleti varlığını sürdürdükçe bu soykırımcılık, katliamcılık da varolacaktır.

Ermeni soykırımının hesabını sormak ve yeni katliamlara izin vermemek için sadece bir yol vardır: Faşist Türk devletini, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesiyle yerle bir etmek!

Değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliğini ve ortak

mücadelesini sağlayabilmenin bir yolu, Ermeni soykırımı karşısında proleter enternasyonalist tavrın hakim kılınmasından geçer.

Bu bilinçle, faşist Türk devletinin ve savunucularının gerçek yüzlerini teşhir etmek için her imkanı kullanmak, şoven ve milliyetçi düşüncelerle dolu olan işçi ve emekçileri proleter enternasyonalist düşüncelere çekmek için çalışmak gerekiyor...

Bu bilinçle iş başına yoldaşlar!

13 Mart 1998 I

(Bolşevik Partizan, sayı 117, sayfa 17-21)

24 NİSAN 1915 – 24 NİSAN 1998

83. yıldönümünde Ermeni soykırımını unutmadık, unutturmayacağız!

24 Nisan 1915'te, Osmanlı-Türk hakim sınıfları, Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı ortamı kullanarak "Ermeni sorununun nihai çözümü" için, Osmanlı-Türk devleti sınırları içinde Ermeni ulusunu soykırımdan geçirme işine girişmiştir. Yirminci yüzyılın bu ilk soykırımında, Ermeniler Batı Ermenistan'dan sürülmüş, bir milyon beşyüzbin (1.500.000) Ermeni katledilmiş ve Batı Ermenistan'da Ermeniler ulus olmaktan çıkarılmıştır. Ermenistan'dan sürülerek dünyanın dört bir yanına dağılmış olan Ermeni toplulukları, "soykırımın varlığının Türk devletince tanınması" talebini sürekli ve haklı olarak dile getirmişlerdir.

Aradan geçen 83 yıl sonrasında da, faşist Türk devleti, Ermeniler üzerinde uygulanan soykırım gerçeğini reddetmekte ve bu sorunu unutturmaya çalışmaktadır. Fakat çabası boşuna. Kuzey Kürdistan-Türkiye'li komünistler olarak Ermeniler üzerinde uygulanan soykırımı unutturmayacağız. Faşist Türk devletinin bir halklar hapishanesi olduğu gerçeği, günümüzde kendini sadece Kürt ulusu üzerindeki zulüm ve baskıyla değil, geçmişte Ermeni ulusu üzerinde uygulanan soykırımda da göstermiştir. Bu, kendini diğer milliyetler üzerindeki ulusal baskıda da göstermektedir.

Evet, faşist Türk devleti, Osmanlı'dan devraldığı soykırım geleneğini, bugün Kürt ulusu üzerinde uyguladığı ulusal baskı, zulüm ve katliamlarla da devam ettirmektedir. Hakim sınıflar, Kürt ulusuna karşı yürüttükleri haksız savaşta da Ermeni düşmanlığını körüklemeye devam etmektedir. Bugün de Kuzey Kürdistan-Türkiye'de işçi sınıfı ve emekçi yığınlar içinde şoven görüşleri yaymada hakim sınıfların elindeki en etkili silahlardan biri Ermeni düşmanlığıdır.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de çeşitli milliyetlerden işçi sınıfının proleter enternasyonalizmi temelinde eğitilmesi ve birleştirilmesi mücadelesinde, hakim sınıfların elindeki Ermeni düşmanlığı ideolojik silahının etkisizleştirilmesi, önemli bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Bu görev yerine getirilmeden, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de çeşitli milliyetlerden işçilerin enternasyonalist temelde birliği sağla-

namaz. Bütün dünyada milliyetçiliğin, ırkçılığın ve dinciliğin hakim olduğu bir ortamda, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin proleter enternasyonalizmi temelinde eğitilmesi daha da önemli bir görev halini almıştır.

Ermeni soykırımının 83. yıldönümünde, Kuzey Kürdistan-Türkiye proletaryası ve emekçi katmanlarının enternasyonalist görevlerini yerine getirmesinin bir önkoşulu, Ermeni soykırımının suçlusu olan faşist Türk devletine karşı ortak mücadele yürütmesi ve Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma haklarını tutarlı bir biçimde savunmasıdır.. Türk ve Kürt ulusundan işçilerin, emekçilerin; Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını tutarlı bir biçimde savunması, Ermeni sorununda proleter enternasyonalist görevdir.

Eğer Türk ve Kürt ulusundan işçiler, emekçiler Ermeni soykırımına karşı tavırda, faşist Türk devletiyle aralarına kesin ayırım çizgileri koymaz ve hakim sınıfların siyasetinin takipçisi olurlarsa, Ermeni ulusundan işçi ve emekçilerin, Türk ve Kürt ulusundan işçilere, emekçilere güvensizliği ortadan kaldırılamaz. Bu güvensizliğin ortadan kaldırılabilmesinin en temel önkoşullarından biri, Ermeni soykırımını lanetlemek ve faşist Türk devletinin 83 yıl sonra da körüklediği Ermeni düşmanlığına karşı mücadele etmektir.

Faşist Türk hakim sınıflarının Ermeni soykırımı konusundaki tavrına karşı proleter enternasyonalisti bir temelde mücadele verilmezse, Ermeni milliyetçiliğinin, Ermeni ulusundan işçiler, emekçiler arasında taban bulması ve değişik uluslardan proletaryanın ulusal temelde bölünmeleri kaçınılmaz olacaktır. Değişik ulus ve milliyetlerden işçileri, emekçileri proletarya enternasyonalizmi bayrağı altında birleştirebilmek için, her türlü milliyetçiliğe karşı mücadele verilmesi gerekiyor. Esas mücadelenin Türk şovenizmine karşı yürütülmesi, hiçbir şekilde ezilen ulus milliyetçiliğine karşı mücadele edilmesini dışlamaz. Bu bağlamda, kendisi ezilen bir ulus olan Kürt ulusundan örgütlerin tavrı, ezilen bir ulusun başka milliyetlere karşı ezen ulus olabileceğine işaret etmektedir.

Ermeni sorununda Kürt örgütlerinin çoğunluğu milliyetçi bir konumda durmaktadırlar. Bu milliyetçiliğin en açık ortaya çıktığı nokta, Batı Ermenistan'ın Kürdistan coğrafyası içinde gösterilmesidir. Ermeni soykırımı konusunda, Kürt milliyetçiliğine karşı da mücadele verilmesi gerekiyor.

Soykırımı tepki olarak gelişmiş olsa da, Ermeni milliyetçiliğine karşı da mücadele edilmesi gerekir. Fakat bu, özellikle soykırım noktasında çok dikkatli ve sabırla yürütülmesi gerekli olan bir mücadeledir.

Yaşasın değişik ulus ve milliyetlerden işçilerin, emekçilerin birliği ve ortak mücadelesi! 83. yıldönümünde Ermeni soykırımını lanetliyoruz! Faşist Türk devletine ölüm! Ermenilere, Batı Ermenistan'a

dönme, yerleşme ve ayrılma hakkı! Ermeni sorununun da tek gerçek çözümü proletarya önderliğinde yapılacak devrimdedir, sosyalizmde-dir! Proletarya enternasyonalizmi için, haydi BOLŞEVİK saflara!

Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)

Nisan 1998 I

(*Bolşevik Partizan*, sayı 117, sayfa 37-38)

Ermeni soykırımı hakkında bazı tavırlar. . .

Ermeni soykırımının 83. yıldönümü de geride kaldı. Bu yıl da değişik kesimler çeşitli biçimlerde Ermeni soykırımını lanetledi. Legal alandaki dergilerin bazıları 1996'dan bu yana Ermeni soykırımı konusunda yurtdışında toplantılar yaparak tavır takınmaya başladılar. Bu sene de soykırımın yıldönümünde toplantılar, paneller düzenlediler. Bunlardan biri, 26 Nisan 1998 tarihinde Almanya'nın Frankfurt şehrinde Alternatif, Halkın Günlüğü, Kaldıraç, Kızıl Bayrak ve Özgür Gelecek dergileri tarafından düzenlenen ve Özgür Atılım dergisi tarafından da desteklenen "83. Yıldönümünde Ermeni soykırımı ve sosyalistlerin görevleri" adıyla yapılan paneldi. Sözkonusu panel öncesinde, yine Frankfurt'ta, iki gün süren çeşitli etkinlikler yapıldı. Sözkonusu etkinlikler "Anadolu, senin Ermeni evlatların nerede?" başlığı altında yapıldı. Bu etkinliklerde, sözkonusu dergilerin yapacağı panelin propagandası yapıldı, bildiri ve 1996'da yapılan bir panelin dökümanları dağıtıldı. Bu yılki panel için ortak çıkarılan bildirisi, 1996'da yapılan panelin dökümanlarından yola çıkılarak yazılan bir bildiridir.

Gerek 1996'daki panelin dökümanlarında, gerekse de bildiride takınılan tavırlar, Ermeni soykırımı konusunda bir kez daha tavır takınmamızı gerektirmektedir. Bolşevikler olarak Ermeni sorunda takındığımız tavırlar hem Bolşevik Partizan dergisi üzerinden, hem de derleme bir kitap olarak kamuoyuna sunulmuştur. Sözkonusu tavırlar öncelikle ve ağırlıklı olarak hakim sınıfların teşhirini içermektedir. Kendisine "sol", devrimci diyenlerin tavırlarına da şu ya da bu ölçüde değinilmiştir.

Soykırım konusunda devrimcilerin ve devrimci, sosyalist olduğu

iddiasında olan örgüt ya da dergilerle bu konudaki hesaplaşma, bunların soykırım hakkındaki sessizliklerine ve tavır takındıklarında da takındıkları tavırların yanlışlıklarına karşı mücadele, henüz yeteri ölçüde değildir. Bunlarla Ermeni soykırımı konusunda doğru marksist-Teninist tavrın ne olduğunun tartışılması görevi dün olduğu gibi bugün de varlığını koruyor. Kuşkusuz bu, bir makaleyle çözülecek olan bir görev değildir. Bu makalemizde, 1996'da yapılan panelin dökümanlarına, bu yıl panel yapan dergilerin bildirisinde öne çıkan bazı sorunlara ve bazı gelişmelere değineceğiz.

AMERİKA'NIN YENİDEN KEŞFEDİLMESİ...

20 Nisan 1996'da Yeni Demokrat Gençlik, Sosyalist Alternatif ve Kaldıraç dergileri Almanya'nın Frankfurt şehrinde *"Ermeni halkının soykırımı ve TC ilişkisi"* adıyla bir panel düzenlediler.

Sözkonusu panele dergi temsilcileri dışında Bochum Üniversitesi'nden Ermeni kökenli Dr. Mihran Dabak katıldı. Ayrıca panele katılan dinleyiciler de birkaç konuşma yaptı. Tüm bu konuşmaların tutanağı kopyalanarak dağıtıldı.

Panelin açış konuşmasında şunlar söylenmiştir:

"Değerli arkadaşlar, değerli panelistler; böyle anlamlı ve tarihi önemi olan panele hepiniz hoşgeldiniz.

Dört gün sonra 24 Nisan 1996, Ermeni halkının soykırımından geçirilişinin 81. yıldönümüdür. Anadolu sol tarihimizde bu soykırım ilk kez böyle bir etkinlik ile lanetlenmektedir. Bu yeni bir adım demektir. Resmi tarihe ve resmi sol tarihe güçlü bir tarihi reddiye başlangıçlarından biridir." (Dökümanlar, sayfa 1)

Ermeni soykırımının adı geçen üç dergi tarafından ve panel biçiminde lanetlenmesinin ilk kez olup olmadığı üzerine tartışma yürütecek değiliz. Fakat, sözkonusu edilen "resmi tarih" ve "resmi sol tarihe" güçlü ve "tarihi bir reddiye" olduğu tespiti **koskocaman bir yalandır.**

İlginç olan bu konuda İbrahim Kaypakkaya'nın en fazla savunucusu olduğunu iddia eden Yeni Demokrat Gençlik dergisinin de bu yalana ortaklık etmesidir.

İbrahim Kaypakkaya yoldaş, hem resmi tarih denen Kemalizmin tarihine, hem de Kemalizmi devrimci, sosyalist diye yücelten "sol" resmi tarihe, "tarihi reddiye" gerçekleştirmiştir.

İbrahim Kaypakkaya yoldaş Ermeni soykırımı konusunda Türkiye'de ulusal sorunu tartışırken tavır takınmış, ama sorunu çözülmüş ulusal sorun çerçevesinde ele alarak yanlış yapmıştır. İbrahim

Kaypakkaya'nın gerçek savunucuları Bolşevikler, 4. Kongrelerinde -1991'de- hem İbrahim'in yanlışını, hem de kendilerinin geçmişteki yanlış tavırlarını aşarak, tek doğru marksist-leninist yaklaşımı ortaya koymuşlardır. Böylece İbrahim'in "tarihi reddiyesi" Ermeni sorusunda da yerli yerine oturtulmuştur.

1996'ya gelindiğinde Bolşeviklerin ortaya koydukları tavırlar tüm devrimci kamuoyunun bilgisi dahilindedir. 4. Kongre'nin aldığı kararlar 15 Ocak 1991 tarihli Bolşevik Partizan sayı 62'de yayınlandı. 1996'da ise 1982'den beri yazılan yazılar, yapılan tercümeleler; **"Ermeni Sorununda Bolşevizm"** adıyla derlenerek yayınlandı. Tüm bunların varlığı (Ermeni soykırımının 75. yıldönümünde Bolşevik Partizan'ın soykırım suçlularını teşhir etmek için tüm 1990 yılı boyunca yürüttüğü yayın kampanyasından ve tüm devrimci örgütlere bu konuda çaba göstermeleri için yapılan çağrıdan bahsetmiyoruz bile!!!) şartlarında, 1996'da yapılan panelin Ermeni soykırımını lanetleme açısından ve resmi tarihe reddiye açısından tarihi öneme sahip bir panel olduğu tespiti, Ermeni soykırımı konusunda Amerikanın yeniden keşfedilmesidir...

Olan nedir? 1996'ya gelindiğinde sözkonusu dergileri yayınlayanlar Ermeni soykırımının varlığının farkına varmış ve daha önce olup bitenlere gözlerini yumarak, bu konudaki tarihi kendileriyle başlatmaya çaba göstermişlerdir. Bu çabaları ancak kendilerini kandırmaya yetmiştir.

Bu panelde Sosyalist Alternatif dergisi adına konuşan kişinin tavrı, Özgür Politika gazetesinde, Fatih Sönmez imzasıyla dizi olarak yayınlandı. Sözkonusu dizi yazıda Fatih Sönmez, çarpıtmaya dayalı olarak Bolşevik Partizan'ı "sosyal şoven" tavrı takınanlarla aynı kefeye koymuş ve bu tavıra karşı Bolşevik Partizan Yazı Kurulu bir tekzip göndererek tavrı takınmıştır. Özgür Politika Sorumlu Yayın Yönetmeni Bülent Aydın'a gönderilen tekzip yazısı, yayınlanmamıştır. (Bu belge için Bolşevik Partizan sayı 104, sayfa 44-45'e bakınız.)

Fatih Sönmez, Hüseyin Işık ve Mihri Belli'nin 1996 Nisan ayında Ermeni soykırımı konusunda takındıkları tavırlara ilişkin de ayrıca tavrı takınılmış ve Özgür Politika'da milliyetçiliğin kutsandığı somut verileriyle ortaya konmuştur. Fatih Sönmez imzalı yazının 20 Nisan 1996'da yapılan panelde Sosyalist Alternatif dergisi adına konuşan temsilcinin tavrı olduğu, ancak dökümanlar elimize geçtikten sonra ortaya çıktı. Bu açıdan bakıldığında, Bolşevik Partizan sayı 104, sayfa 41-43'de Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan) imzalı yazımız, sözkonusu panelde Sosyalist Alternatif adına konuşanın tavrına karşı takınılan bir tavidir (Bu tavrı yeniden aktarmamıza gerek yoktur).

Sözkonusu panel "tarihi" olur da, "tarihi" kararlar alınmaz mı? Alınır tabii ki! Hem de ne kararlar? Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını Kongre kararı haline getirip savunan Bolşevik Parti'yi "sosyal şoven" olmakla suçlayan Sosyalist Alternatif (Fatih Sönmez), ne kadar enternasyonalist olduğunu ve Ermeni sorununa ne kadar önem verdiğini ortaya koymak için şu karar tasarısını panele sunar ve bu tasarı onaylanır:

"KARAR:

24 Nisan Türkiye'de soykırım günü ilan edilmelidir. Türk egemenlik sisteminin ısrarla reddettiği soykırım gerçeği bilince çıkartılmalı, 24 Nisan özellikle de Türkiye'de geniş işçi ve emekçi yığınları kapsayan Ermeni soykırımına karşı mücadele gününe dönüştürülmelidir. Geleneksel olarak kitle gösterileri, protestolar, kitle toplantıları vb. etkinliklerle her yıl anılmalıdır. Türk egemenlerinin barbarlığı bütün yönleriyle gün ışığına çıkartılarak halklarımıza kavratılmalı ve buna benzer barbarlıkların bir daha tekerrür etmemesi için 24 Nisan belkelerde daima canlı tutulmalıdır." (Dökümanlar, sayfa 46)

Evet, diğer örgüt ve dergileri eleştirirken, tarihi kendileriyle başlatanların;

"Hele de Ermeni ulusal sorunu, soykırım ve ondan doğan hak istemleri gündeme geldiğinde, Ermeni halkına karşı sol içinde bir pogrom havası yaşandığını söylemek herhalde abartma değildir. Soykırım geleneğini aralıksız sürdüren burjuva basınıyla sol basında dile getirilen düşünceler özde aynı noktalarda çakışmaktadır." (agb, sayfa 30)

diye tavrı takınanların Ermeni soykırımı hakkında aldığı karar böyledir.

Okuyucu hemen sormuştur, bu kararın neresi yanlış ki diye. Ermeni soykırımı konusunda bu kararda savunulanlar, Türkiye'de soykırımın resmen kabul edilmediği gözönüne alınarak, Türk hakim sınıflarının teşhir edilmesi için de bir yere kadar savunulabilecek taleplerdir. Fakat bu talepler: a) Düzen içi taleplerdir. Temel gerçevesi reformizmdir. b) Bu talepler Ermeni sorunu konusunda geri düzeydeki taleplerdir. Bu talepler, soykırımın yapıldığının kabul ettirilmesi dışında **Ermenilerin hiç bir hakkını dile getirmemektedir.** Ki, Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkının savunulmasıyla ilgili tavrımız, panelde alınan bu karardan beş sene önce devrimci kamuoyuna sunulmuştur. "Sosyal şoven" eleştirisi yöneltip sosyal şovenlik böyle yapılabiliyor! Reformizm de cabası...

Panelde alınan "tarihi" diğer karar ise Yeni Demokrat Gençlik dergisi tarafından panele sunulmuş ve onaylanmıştır. Sözkonusu karar şöyledir:

"KARAR:

Tüm konuşmacı arkadaşların belirttiği gibi, Osmanlı devletinin devamcısı, takipçisi TC devleti halkların imhası ve sınıfların inkârı üzerine kuruludur. Soykırımcı ve ırkçıdır. Kaldıraç'çı arkadaşın da belirttiği gibi misak-ı milli sınırları aynı zamanda bir halklar hapishanesidir. Biz Yeni Demokrat Gençlik taraftarları olarak bu hapishaneyi yani misak-ı milli'yi tanımıyor, reddediyoruz. (alkışlar...) Tüm devrimcileri de bu karara katılmaya davet ediyoruz. Dünyadaki halkların kardeşliği temelinde eşit ve özgür bir dünya yaratma mücadelesine herkesi birlikte hareket etmeye çağırıyoruz." (Dökümanlar, sayfa 47)

Ermeni soykırımıyla ilgili bir panel –ve onlar tarafından ilk kez!!!– yapılıyor, bu panelde iki karar alınıyor; bu karar tasarılarından biri İbrahim Kaypakkaya'yı lafta çok savunan bir derginin temsilcisi tarafından sunuluyor, Ermeni sorunuyla ilgili tek bir hak talebi ya da tavrı ortaya konmazken; yine Amerika yeniden keşfediliyor: **"Misak-ı milli sınırları tanımıyoruz!"**

Günaydın demekten başka bir şey kalmıyor geriye!

Kuşkusuz eleştirimiz misak-ı millinin tanınmamasına değildir. Bu tespite aynen katılıyoruz. **Eleştirimiz, misak-ı millinin tanınmamasının Ermeni sorunda somut olarak ne anlama geldiğinin ortaya konmamasıdır.** Eleştirimiz, 47 sayfalık dökümanlarda, panelin sonuç bölümünü oluşturan, bir anlamda finali olan kararda Ermeni sorunuyla ilgili somut tek bir şeyin olmamasıdır.

Panelde alınan bu iki karar, Ermeni kökenli Dr. Mihran Dabak'ın konuşmasında ve sorulan sorulara verdiği cevaplarda açıkça vurguladığı; Ermenilerin geri dönme, yerleşme hakkı konusundaki tavrının varlığı şartlarında alınan kararlardır.

M. Dabak açıkça şunları savunmaktadır:

*"Sevgili arkadaşlar, 1915 soykırımı için topraklarımıza gitmek mümkün değildir. **Ancak Ermenilerin bu topraklara dönüş hakkının tartışılmaz olduğunu da eklemeliyim.**" (abç) (Dökümanlar, sayfa 4)*

Ve:

"Değerli arkadaşlar, Ermenilerin dönüş hakkı talebi doğru bir taleptir. Bu sonuca nasıl ulaşılır bilmiyorum." (abç) (agb, sayfa 34)

M. Dabak haklı olarak Ermenilerin dönüş hakkının tartışılmaz bir hak olduğunu ve bu konudaki talebin doğru olduğunu kendi bakış açısı çerçevesinde dile getirmektedir.

Ermeni ulusal sorunu ve soykırım hakkında takınılan tavırların doğ-

ruleğunun temel ölçüsü, –Ermenilere dönme, yerleşme ve ayrılma hakkı görüşünün ortaya konduğu şartlarda– artık soykırımın yapıldığının kabulü değildir. Kuşkusuz soykırımın yapıldığını kabul ettirmek için mücadele gerekir. Ama, kendisine sosyalist yaftası takanların, Bolşevik Partizan sayı 9/10'daki tavrı çarpıtarak Bolşeviklere "sosyal şoven" eleştirisi yöneltenlerin (bakınız, Dökümanlar, sayfa 45), Ermeni ulusal sorunu ve soykırım konusunda doğru bir konumda olduklarının temel ölçüsü, soykırımın kabulü değildir, olamaz da.

Gerek, Sosyalist Alternatif dergisi adına konuşan ve ayrıca panele bir de karar tasarısı sunan kişinin tavrı, gerekse de bu kararı onaylayan diğer dergilerin temsilcilerinin tavırları bize, bir kez daha bunların Ermeni ulusal sorunu ve soykırım konusunda yanlış bir yaklaşıma sahip olduklarını göstermektedir.

Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkının savunulmasını bırakın bir kenara, M. Dabak tarafından dile getirilen dönme hakkı bile savunulmamaktadır. Bu tespiti yaptığımızda, Sosyalist Alternatif temsilcisi, ya da Fatih Sönmez, "hayır, benim konuşmamda bu hak savunulmaktadır" diyerek itiraz edebilir... Ama itirazı boşuna:

a) Panel'e sunulan karar tasarısında ve alınan kararda bu hak savunulmamaktadır.

b) Bu sorun, "Türk solu" olarak ele alınanlara eleştirinin yöneltildiği yerde gündeme gelmektedir ve sorun şöyle ortaya konmaktadır:

"Bizim solcularımızın bir orta yol aramaları boşunadır. Bu iki yol arasında bir orta yol yoktur. Bu nedenle 'Ermeniler ulus mudur değil midir' tartışmasını bir kenara bırakıp, TC'ye, ülkelerine dönmek isteyen Ermeni halkına, 'lütfen' yer açmasını maddi ve manevi zararlarını tazmin etmesini dayatmalıdır." (Dökümanlar, sayfa 32)

Bu tavır iki açıdan yanlıştır. 1) Ermeni soykırımının hesabının faşist Türk devletinden devrimle sorulması, Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme sorununun devrime bağlı ele alınması yaklaşımı burada yoktur. Sorun reformist bir temelde ele alınmakta, Türk devletinden soykırımın maddi ve manevi tazmin talep etmekle kendisini sınırlamaktadır. Faşist Türk devletinin varlığı şartlarında Batı Ermenistan'a dönecek Ermenilerin, anda TC sınırları içinde yaşayan Ermeniler gibi ulusal baskıya maruz kalacakları gerçeği gözardı edilmektedir.

2) Yanlış bir çerçevede de olsa, böylesi bir sorunu TC'ye dayatması gereken, Sosyalist Alternatif değil de "Türk solu" olarak eleştirilen "solcularımız"dır. Yani çok enternasyonalist görünen Sosyalist Alternatif temsilcisinin böyle bir sorunu yoktur.

Sözkonusu dergi temsilcilerinin Ermeni soykırımı konusunda panel

düzenlemeleri, bu konuda geç de olsa belli tavır takınmaya başlamaları ve bu tavırların bir bölümünün yurtdışında yayınlanan günlük gazetede (Özgür Politika) yayınlanması; Ermeni sorunu konusunda tavır takınma bağlamında olumlu bir gelişmedir. Fakat bu olumluluk, içerikteki bir olumluluk değildir.

İçerik olarak takınılan tavırlar birbirine yamanmaya çalışılan, eklektik tavırlardan oluşmaktadır. Ermeni sorunda öne sürülen talepler ve bu konuda takınılan tavırlar, soykırımı kabul ettirme ve soykırımı karşı olma yönüyle olumlu, ama soruna temel yaklaşımda reformist, milliyetçi ve evet sosyal şoven tavırların ötesine geçememiştir. 1996'da yapılan panelde savunulan düşüncelerin öne çıkan bazı yanları böyledir. Bu düşüncelerin 26 Nisan 1998'de yapılan panelin bildirisine yansıyan ve önemli olan diğer yanları ise şöyle ortaya çıkmaktadır.

ERMENİ ULUSUNUN VE BATI ERMENİSTAN'IN VARLI/ININ REDDİ...

26 Nisan 1998'de Almanya'nın Frankfurt şehrinde yapılan panel, yukarıda da açıkladığımız gibi Alternatif, Halkın Günlüğü, Kaldıraç, Kızıl Bayrak ve Özgür Gelecek dergileri tarafından hazırlanmış ve Özgür Atılım dergisi tarafından da desteklenmiştir. Bu dergilerin savunduğu görüşler bilindiğinde 1996'daki paneli düzenleyenlerle –bazı isim değişiklikleri dışında– bu bileşime katılanlar tarafından düzenlenen ve 1996'nın devamı olan bir panel olduğu tespiti yapmanın önünde hiç bir engel yoktur.

1996'da yapılan panelde olduğu gibi, bu altı dergi imzalı bildiride de soykırımın Ermeni ulusuna değil, halkına yapıldığı savunulmaktadır. Buna birkaç örnek: "*Ermeni halkının soykırımı ve TC ilişkisi*", "*24 Nisan 1915: Ermeni Halkının Soykırım Günü olarak ilan edilen tarihsel günde*", "*Ermeni halkının soykırımdan geçirilişinin 81. yıl dönümüdür*". (1996 panel dökümanlarından)

"*Ermeni halkının soykırımı*", "*Ermeni halkını kırımdan geçiren*", "*Ermeni halkı üç bin yıldan beri*", "*Ermeni halkının kırımdan geçirilişinin sorumlusu*", "*83 yıl önce Ermeni halkına yönelik gerçekleştirilen bu soykırım*". (1998, altı dergi imzalı ortak bildiriden)

Batı Ermenistan'da Ermeni ulusunun varlığı, Ermeni halkı tespitiyle yok sayılırken, Batı Ermenistan ise son yılların çok tılsımlı kavramı olan "Anadolu" tanımlamasıyla ortadan kaldırılmaktadır. Ermeniler ve Ermeni sorunu sözkonusu olunca, ulus yerine halk, Türkiye yerine "Anadolu" tanımına sarılmaktadırlar. Türk şovenizmiyle Kürt milli-

yetçiliği Ermeni sorununda birbirine el uzatıyor. Sonuç: Ermenilerin soykırımdan önce Batı Ermenistan'da ulus olduklarının ve "Anadolu" denen coğrafyanın önemli bir bölümünün Batı Ermenistan olduğunun reddedilmesidir.

1996'daki panelde alınan kararlarda Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkının sözkonusu edilmemesinin ardındaki gerçek, tam da Ermenilerin ulus olarak varlığının reddi ve Batı Ermenistan'ın "Anadolu"ya dahil edilmesidir. Misak-ı milliye reddettiğini iddia edenler, Ermeni sorunu konusunda, gerçekte misak-ı millinin savunuculuğunu yapmaktadırlar. Bu yaklaşım Nisan 1998'de yayınlanan bildiride de sürdürülmektedir.

Bildirideki bazı tavırlar şöyledir:

"20. yüzyılın ilk soykırımının gerçekleştiği toprakların sosyalist basın çevreleri ve devrimciler olarak bu soykırımı gerçekleştirenleri lanetle anıyor ve protesto ediyoruz!"

Bildirinin ilk paragrafında takınılan bu tavırda, bilinçli olarak soykırımın gerçekleştiği toprakların adı verilmemektedir. Böylece çok "enternasyonal" takılan *"sosyalist basın çevreleri ve devrimciler"*ın -20. yüzyılın ilk soykırımının Ermeni soykırımı olduğunu bilmeyenler-, hangi ülkenin ya da nerenin "devrimcileri" olduğunu bilme durumunda değildir. Sabırlı ve meraklı okuyucu bildirinin yarısına geldiğinde bu çok "enternasyonal" takılan kesimin *"Biz Türkiye'nin sosyalist basın çevreleri ve devrimciler"* olduğunu tespit edebilme durumuna gelmektedir.

Böylece, bir kez daha a) "Anadolu"dan bahsedildiğinde, b) Soykırımın gerçekleştiği topraklardan bahsedildiğinde sözkonusu edilen Türkiye'dir. Soykırım, esas olarak Batı Ermenistan'da ve Türkiye ve Kürdistan'da yaşayan Ermeniler üzerinde değil de, Türkiye'de yapılmıştır. Ve **"Türkiye'nin sosyalist basın çevreleri ve devrimciler"** de; Batı Ermenistan'ı yok sayarak bu soykırımı lanetliyor.

Bildirinin ikinci paragrafı şöyledir:

"24 Nisan 1915 yılı insanlık tarihinde unutulmayacak, unutturulması gereken bir öneme sahiptir. 84. yıldönümünde lanetlediğimiz Ermeni halkının soykırımı insanlık için utanç verici bir olaydır. Bizler biliyoruz ki insanlık tarihinin özgürlük, kardeşlik mücadelesinin her döneminde sınıflar kendi çıkarları gereği şiddet politikalarını biz emekçilere yönelik uygulamaktan çekinmemişlerdir." (aynı yerden)

Soykırımın Ermeni ulusuna değil de Ermeni halkına yapıldığı görüşü, burada daha açık bir biçimde görülmektedir. Buna göre, şiddet politikası, soykırım Ermeni emekçilere (panelciler emekçilerle halk kavramını aynı anlamda kullanıyorlar!!!) yönelmiştir. 1996'da tarihi

kendileriyle başlatanların bu tavırları, Ermeni soykırımı ve sorunu konusunda ne kadar yanlış tavır içinde olduklarını ve evet siyasi cehaletlerini ortaya koymaktadır.

Bu siyasi cehalet soykırımı karşı nasıl mücadele edilmesi konusunda da sürdürülmektedir. Tavırları şöyledir:

"Bizler halklara yönelik bu vahşi katliamları tarihin derinliklerine atamayız. Bu soykırımları unutturmaya çalışanların tersine tarihin bugün için gerekli olduğuna vurgu yaparak egemenlerin bu utanç verici gerici şiddetine cevap olma yolunda yürümeliyiz. Bu tür soykırımlar aracılığıyla halklar arasında yaratılan düşmanlığın önüne ancak böyle geçebileceğimizin bilincindeyiz." (aynı yerden)

Bu çok "felsefi" ifadeler, okuyucuya, bildiriği yayınlayanların Ermeni soykırımı konusunda ne kadar keskin tavıra sahip oldukları görüldüğünü vermektedir. Fakat bu sadece laf kalabalığıdır!

Laf kalabalığı içinde, bizzat soykırımın yaratılan düşmanlığın bir sonucu olduğu gerçeği tersyüz edilmektedir. Yine soykırımda Türk ve Kürt ulusundan işçi ve emekçilerin, Türk ve Kürt halkının sorumluluğu ortadan kaldırılmaktadır. Aktarılan bu alıntıya bakıldığında soykırım, "egemenlerin utanç verici gerici şiddeti" olarak değerlendirilip, bunun sorumlusunun da egemenler olduğu ortaya çıkmaktadır. Fakat her paragraftan cevherler ortaya koyan bu bildiride sonuç itibarıyla soykırımdan sorumlu görülen İttihat ve Terakki Cemiyeti'dir. Tespitleri aynen şöyledir:

*"Bizler biliyoruz ki 20. yüzyılın başında Ermeni halkını kırımdan geçiren Osmanlı imparatorluğu ve takipçisi Türkiye Cumhuriyeti devletidir. Ermeni halkı üç bin yıldan beri yaşadığı topraklarda 20. yüzyıla birlikte kendi kaderini tayin ederek uluslaşmaya girmiştir. Tümüyle devrilmiş ve Türkleştirilmiş unsurlardan oluşan ve Osmanlı devletini yaşatma amacıyla kurulmuş **İttihat ve Terakki Cemiyeti (İTC)** Ermeni halkının kırımdan geçirilişinin sorumlusudur. 2 milyona yakın Ermeni katledilmiş ve sürülmüştür." (aynı yerden)*

Alıntıda üzerine durulabilecek birkaç sorun var, ama, esas sorun, soykırımın sorumlusunun kim olduğu konusunda takınılan tavidir.

Kuşkusuz, İttihat ve Terakki Cemiyeti de Ermeni soykırımından sorumludur. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin ve özellikle Talat ve Enver gibilerinin bu soykırımı önderlik etme düzeyindeki sorumlulukları da olgudur. Fakat soykırımdan tek sorumlu İttihat ve Terakki Cemiyeti değildir. Soykırımın esas sorumlusu Osmanlı/Türk devleti ve hakim sınıflardır. Soykırımın sorumluluğunu sadece İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne yüklemek hem Osmanlı devletini ve hem de devamı TC'yi aklamaktan başka hiç bir anlama gelmez. Böylece devlet hedef olmak-

tan çıkarılmaktadır.

Bildiride ortaya konan tavır, sosyalist ve devrimci olma iddiasında olan dergilerin Ermeni soykırımı ve sorunu konusunda yanlış konumda olduklarını açıkça ortaya koymaktadır.

BİR BAŞKA ETKİNLİK

24 ve 25 Nisan 1998 tarihlerinde, yine Almanya'nın Frankfurt şehrinde yapılan etkinlikler, *"Halklar Arası Diyalog İçin İnisiyatif (Soykırım karşıtları örgütlenme platformu)"* tarafından düzenlendi ve bazı diğer örgüt, grup ve derneklerce de desteklendi. Özgür Politika gazetesinde bu etkinliklerin propagandası için birkaç gün toplantının ilanı ve gündemi yayınlandı.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu etkinlikler *"Anadolu, senin Ermeni evlatlann nerede?"* başlığıyla yapıldı. Şimdiye kadar gazete ve dergiler üzerinde kamuoyuna yayınlanan konuşma, Alman yazar Wolfgang Gust'un konuşması oldu. Bu etkinlik konusunda değinmek istediğimiz temel sorun, bunların da "Anadolu" tanımını kullanarak Batı Ermenistan'ın varlığını gözardı etme, reddetme konusunda, altı ortak imzalı bildirideki ve 1996'daki panelin tavrıyla aynı konumda olmalarıdır.

Nasıl ki Türkiye tanımı Kürdistan'ın bir parçasını, kuzeyini ve Batı Ermenistan'ı yok saymak için kullanılagelmişse, şimdi, özellikle son birkaç yıldan beri kendisine devrimci, sosyalist diyenler tarafından kullanılan "Anadolu" tanımı da Trakya'yı dışta tutma dışında aynı içerikle kullanılmaktadır.

Batı Ermenistan'ı "Anadolu" kavramına sığınarak yok saymak, özde hakim sınıfların tavırlarıyla aynıdır. Halkların birliğini istiyor görüntüsünün ardına gizlenerek misak-ı milli sınırlarının savunuculuğu yapılmaktadır.

Burada ortaya koyduğumuz tavırlar dışında göze çarpan iki tavır, Mihri Belli şahsında Türk şovenizmi, Kemalizmin savunuculuğu ve Roni Alan şahsında Kürt milliyetçisi tavırlardır.

Ermeni soykırımı ve sorunu konusunda doğru, marksist-leninist tavrı devrimci ve sosyalist olma iddiasında olanlar arasında da ege-men kılabilmek, Bolşevizmin bayrağını daha da yükseklere çekmek için iş başına!

11 Mayıs 1998

NOT: Dergimiz yayına hazırlanırken, Ermeni soykırımının tanınması hakkında yeni bir gelişme oldu. Fransız Ulusal Meclisi'nde *"Fransa, 52*

1915 Ermeni Soykırımını açıkça tanımaktadır.” diye tek cümlelik bir karar tasarısı kabul edildi. Söz konusu tasarı, Senato tarafından da onaylanırsa yasalaşacaktır.

Fransız Ulusal Meclisi’ndeki bu gelişme, faşist Türk devletinin yoğun tepkisini beraberinde getirdi. Fransız hakim sınıflarının bir bölümünün Ermeni soykırımını kullanmaya çalıştığını gösteren bu gelişmeyle birlikte, faşist Türk devletinin Ermeni düşmanlığını körüklemeye ne kadar ilerlediği de bir kez daha açıkça görüldü.

Faşist Türk devleti yeni bir Ermeni düşmanlığı kampanyasına başladı. “Esas soykırımı yapanların Ermeni’ler olduğu, Türklerin vatanlarını savunmak için savaştığını ve vatan savunusunun ne zamandan beri soykırım diye adlandırıldığının” teorilerini yeniden piyasaya sürdüler. Fransa’nın Afrika’da soykırım yaptığını ve bu yüzden de Fransızların Türklere hiç bir şey söylemeye haklarının olmadığını da bu arada hatırlattılar.

Tüm burjuva medya Ermeni düşmanlığını körüklemeye devam ediyor. 20 Haziran’da, Avrupa’daki ırkçı, faşist Türkler Fransa’da protesto eylemi yapacak. Faşist Türk devletinin Ermeni düşmanlığını körüklemeye sınır tanımadığı bir kez daha ortaya çıktı. Gelişmeler ve takınılan tavırlarla ilgili gelecek sayımızda tavır takınacağız.

stêrka bolşewîk I

(stêrka bolşewîk, sayı 4, sayfa 10-14)

FRANSIZ PARLAMENTOSU ERMENİ SOYKIRIMINI PROTESTO EDEN BİR KARAR ALDI... FAŞİST TÜRK HAKİM SINIFLARI İNKÂRCILIĞI SÜRDÜRÜYOR!

Çözüm Kuzey Kürdistan-Türkiye emekçilerinin elinde!

Fransız Parlamentosu'nun aldığı bir karar, boyalı Türk medyasını uzun süre meşgul etti, önümüzdeki dönemde de edeceğe benziyor. Çok az sayıda parlamenterin katıldığı bir oturumda alınan karar, Osmanlı devletinin son döneminde, Osmanlı devleti içinde yaşayan Ermeni nüfusa karşı bir soykırım uygulandığını tespit ediyor ve TC parlamentosuna bu soykırımı ve sorumluluğunu üzerlenmesi çağrısını yapıyor.

Bu konuda bir karar tasarısının gündeme geleceği belli olur olmaz, TC bir dizi diplomatik girişimle tasarının meclisin gündemine alınmasını engellemeye çalıştı. Bir yandan diplomatik kanallar üzerinden hükümet ve başkan üzerinden engelleme girişimleri yürürken, diğer yandan boyalı medya üzerinden de bir kampanya başlatıldı. Bu kampanyada bir yanda TC hakim sınıflarının bilinen inkâr politikasının bilinen argümanları yeniden yoğun bir biçimde piyasaya sürüldü: Tarihte katiyen bir Ermeni soykırımı olmamıştı. Katiyen 1,5 milyon Ermeni sürgün yollarında "hiç"e gönderilmemiş, katledilmemişti. Rakamlar çok abartılıydı. Osmanlı devletinde 1,5 milyon Ermeni nüfus bile yoktu. Evet, bazı ölümler, "istenmeyen vakalar" olmuştu. Fakat bu, savaş şartlarında, Ermeni nüfusun Rus emperyalistleri tarafından kandırılarak ihanet etmesi sonucu olmuştu. Osmanlı devleti cephe gerisini sağlama almak için ve Ermeni nüfusun da "güvenliğini sağlamak" için de, Ermeni nüfusun göç ettirilmesi kararı almış, bu kararın uygulanması sırasında "maalesef" bazı münferit hadiselerde bazı ölümler olmuştu. Ölen 1,5 milyon olamazdı. Olsa olsa, taş çatlasa, en fazla 300 bin filan olabilirdi (!!!!) vb. vb.

Diğer yandan, Türk hakim sınıflarının her zaman çantalarında hazır bulunan "Emperyalistler Sevr'i hortlatmak istiyor" kartı sürüldü piyasaya: Birinci Dünya Savaşı ertesinde emperyalistler, Osmanlı

devletini Sevr Anlaşmasıyla aralarında paylaşmışlardı.

TC, bir ulusal kurtuluş savaşı sonucu, Sevr'i parçalayarak kurulmuştu. Fakat emperyalistler Türkiye'yi bölüp parçalama emellerinden hiç vazgeçmemişlerdi. Sevr Anlaşmasında Ermenilere de bir Ermenistan devleti vadedilmişti. Ermeni soykırımı iddialarının ardında emperyalistlerin, TC'yi zayıflatma ve bölme planları yatıyordu vb. vb.

* * *

Biz Türkiyeli Bolşevikler, Ermeni sorunu konusunda tavrımızı daha 1986'da çok açık bir biçimde formüle ettik. Bizim tavrımızın köşe taşları şunlardır:

* Tarihte bir Ermeni soykırımı yaşanmış, Batı Ermenistan'daki Ermeni ulusu Osmanlı devleti tarafından, "techir" adı altında bilinçli ve planlı bir biçimde yok edilmiştir. Hiçbir inkârcı sahtekarlık ve yorum bu gerçeği ortadan kaldıramaz.

* Ermeni soykırımının birinci derecede suçlusu ve sorumlusu Türk Hakim sınıflarıdır. Gerek Türk, gerekse Kürt emekçileri, bu soykırımda Ermeni ulusuna karşı araç olarak kullanılmıştır. Türk ve Kürt emekçileri, bu soykırıma karşı çıkmamakla ve yer yer aktif olarak soykırım uygulamalarına katılmakla, bu soykırımın sorumluluğuna ortak olmuştur.

* Ermeni soykırımı emperyalistlerin Osmanlı devletiyle dalaşlarının da bir sonucudur. Emperyalist güçler de bu soykırımdan sorumludur.

* Bu soykırım büyük bir tarihi haksızlıktır. Bunun sonucu, yüzbinlerce Ermeninin diasporada yaşamak zorunda kalması olmuştur. Diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme ve yerleşme hakları ve isterlerse ayrılık hakları vardır! Türk ve Kürt emekçileri bu hakkı sonuna kadar ve kayıtsız koşulsuz savunma görevine sahiptir. Ancak bu yolla gerçekten halkların birbirine güveni ve kardeşliği sağlanabilir.

* Türk ve Kürt emekçileri, faşist TC devletini devrimle yıkarak ve diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a yerleşme ve ayrılma hakkını kullanabilmesinin pratik imkanını yaratarak tarihsel sorumluluklarını yerine getirebilirler.

İşte, sınıf bilinçli proletaryanın bu konudaki tavrı kabaca budur. Bu tavrın temelinde sınıf bakış açısı ve Marksizm-Leninizm bilimi yatmaktadır.

Soruna bu bakış açısıyla yaklaşmayanlar, ister istemez şu veya bu yanlışa düşerler, kendilerini şu veya bu milliyetçiliğin, şu ya da bu gericinin, emperyalistin safında bulurlar.

* * *

Fransız Parlamentosunun aldığı karar karşısında tavırlar bağlamında da bu gerçeği bir kez daha yaşadık.

Bir bölüm "solcu", işi suskunlukla geçiştirdi.

Bir bölüm devlet solcusu, devletin "Sevr'i hortlatmak istiyorlar" ar-gümanlarının en çığırtkan savucusu oldu. Bunu, en başta kötü ünlü Aydınlık/İşçi Partisi yaptı!

Bir bölümü ise, Fransız Parlamentosunun kararını doğru yolda atılmış bir adım olarak değerlendirip selamladı. Bunu da PKK'ya yakın çevreler yaptı.

Esasında herkes, savunduğu sınıfın çıkarlarına uygun tavır takınıyor.

Türk ulusal ve küçük burjuvazisinin sınıf tavrı, emperyalistler onların kuyruğuna bastığında, "bağımsızlıkçı", "antiemperyalist" takılmak biçiminde ortaya çıkıyor.

Kürt ulusal ve küçük burjuvazisinin tavrını ise, emperyalistler üzerinden TC'e baskı yaparak, onunla uzlaşmak düşüncesi belirliyor. Bunun için emperyalist parlamentolardan çıkacak kararlardan medet umuyorlar.

Biz komünistler, ne Fransız Parlamentosundan çıkan kararı selamlıyoruz, ne de, onu Türkiye'yi bölme planının bir parçası olarak kınıyoruz!

Fransız Parlamentosunun aldığı karar, tarihi bir gerçekliğin kabulü anlamında doğru bir karardır. Fakat bu kararın alınmasının arkasında duran, Ermeni işçi ve köylülerinin, emekçilerinin çıkarları değil; Fransız emperyalistlerinin çıkarlarıdır. Onlar, TC ile olan çelişmeleri nedeniyle TC'yi baskı altında tutmanın bir aracı olarak almıştır bu kararı. (Kararın Fransız emperyalistlerinin iç politik kavgaları açısından, Başkana karşı parlamentonun yetkilerini artırma kavgası açısından da bir önemi ve anlamı vardır. Ermeni işçileri, köylüleri, emekçilerinin hakları vb. bu bağlamda yalnızca bir bahanedir.) Bu yüzden bizim bu kararı selamlama gibi bir tavrımız olamaz.

Bizim, doğru olan bu kararı kınama tavrımız da olmaz. Evet, kararın arkasında Fransız emperyalizminin çıkarları vardır. Fakat gerisinde emperyalist çıkarlar olması, kararda söylenenlerin doğru olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Biz, bir yanda TC ile öbür yanda Fransız emperyalistleri arasında bir tercih yapmak zorunda değiliz.

Ermeni soykırımının sonuçlarının emperyalist ve gerici parlamentolarda alınan kararlarla ortadan kalkmayacağını biliyoruz.

Sorun, Ermeni soykırımının varlığının Türk ve Kürt emekçilerin bi-

linçlerinde kabul ve mahkum edilmesidir. Ancak bu gerçekleştiğinde, bu soykırımın sonuçlarını ortadan kaldırmanın yolu açılabilir. Ancak bu yolla, Türk-Kürt-Ermeni emekçilerinin gerçek kardeşliği sağlanabilir.

Ermeni sorununun da gerçek çözümü, inkârcılıkta veya emperyalist parlamentolarda alınan kararlarda vb. değil, DEVRİMEDİR! Diasporadaki Ermenilerin dönme, yerleşme, ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek tek iktidar, işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik iktidarıdır. TC yıkılmadan Ermeni sorununda çözüm yoktur! Devrim olmadan, çözüm yoktur!

9 Temmuz 1998 I

(Bolşevik Partizan, sayı 119, sayfa 7-8)

FAŞİST TÜRK DEVLETİ ERMENİ DÜŞMANLI/INI KÖRÜKLEMEDEN DEVAM EDİYOR!

Halkların kardeşliği için tek yol devrim!

Stërka Bolşewik sayı 4, sayfa 14'de düştüğümüz notta, Fransız Ulusal Meclisi'nin Ermeni soykırımı hakkında aldığı karara karşı faşist Türk devletinin Ermeni düşmanlığını körüklemeye sınır tanımadığına işaret etmiş ve bu konudaki gelişmelere *"gelecek sayımızda tavrı takınacağız"* diye görev tespiti yapmıştık. Makalemizle de bu görevi yerine getirmeye çalışacağız.

Sosyalist Parti'li parlamenter Rene Rouquet'in girişimiyle, Ermeni soykırımının tanınması hakkında hazırlanan karar tasarısı, Mayıs ayının ikinci yarısında Fransız Ulusal Meclisi'ne sunuldu. Söz konusu karar tasarısının haberini alan Türk hakim sınıfları hemen harekete geçtiler. Başbakan M. Yılmaz, Fransa Başbakanı Lionel Jospin'e, TBMM Başkanı H. Çetin ise Fransa Parlamento Başkanı Laurent Fabius'a mektup göndererek Türk hakim sınıflarının söz konusu karar tasarısından duydukları rahatsızlığı anlattılar ve böylesi bir kararın parlamentodan geçmemesini dilediler. Türkiye'nin Paris Büyükelçisi Sönmez Köksal da söz konusu yetkililerle özel görüşmeler yaparak Türk devletinin tavrını ortaya koydu.

Tüm bu çabalara rağmen, Fransız Parlamentosu'nun Dışişlikler Komisyonu'nda söz konusu karar tasarısı 26 Mayıs'ta görüşülmeye başlandı, kabul edildi ve 29 Mayıs'ta Meclis Genel Kurulu'nda oylamaya sunulacağına karar verildi. 29 Mayıs tarihine kadar da faşist Türk devletinin kararın kabul edilmemesi için çabaları, yer yer tehditleri sürdü.

Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de faşizmin uygulayıcıları, Ermeni soykırımının tanınmasına karşı *"Nasıl demokrasi bu? Nasıl adalettir bu?"* vb. tavırlar takınarak "demokrasi" havarisi kesiliverdiler... Bunlar, *"Tarih parmak kaldırılarak yazılamaz ve tarihi tarihçilere bırakmak gerekiyor"* vb. görüşlerle, Ermeni soykırımının gündeme getirilmesini engellemeye çalıştılar.

Tüm bu çabalar 29 Mayıs'ta Fransa'da Meclis Genel Kurulu'nda oylamaya sunulan karar tasarısının kabul edilmesini engelleyemedi. Ka-

rar tasarısı, o günkü oturuma katılan 29 milletvekili tarafından onaylandı. Tek cümleden oluşan ve kabul edilen karar tasarısı, **"Fransa, 1915 Ermeni Soykırımını açıkça tanımaktadır"** cümlesinden oluşmaktadır. Bu tek cümlelik karar tasarısının kabul edilmesinin yanı sıra, bir de bu tasarıya bağlı olarak sunulan sekiz değişiklik önergesi ise reddedildi. Söz konusu bu değişiklik önermeleri, soykırım hakkında açıkça Türk devletine karşı tavır takınmayı, Fransa'nın soykırımın tanınması için uluslararası düzeyde aktif girişimde bulunması, soykırımı reddetmenin Fransa'da suç teşkil etmesi vb. önerilerinden oluşmaktaydı.

Fransız Parlamentosu'nun aldığı bu kararda, ne soykırımın yapıldığı coğrafyanın adı ve ne de soykırımı yapanların kimler olduğu ifade edilmemektedir. Ama, "katil kendisini biliyor" deyimine uygun olarak Türk hakim sınıfları, alınan bu kararın tüm Türkleri küçük düşüren, rencide eden ve Türklere hakaret eden bir karar olduğuna yemin billah and içmektedirler. Böylece, her ne kadar inkâr etseler de, "kendisini bilen katil", katilin kim olduğunu da ele vermektedir. Türk hakim sınıfları ve savunucularının tek cümlelik bir karar tasarısına karşı kopardıkları fırtına, onların ırkçılığının, şovenizminin en açık örneklerinden biridir. Irkçılık ve şovenizmin Ermeni soykırımı bağlamındaki boyutları, söz konusu karar tasarısı kabul edildikten sonra bir kez daha kendisini ortaya koydu.

Fransız Parlamentosu'nun kabul ettiği bu karar tasarısı, Senato tarafından da onaylanmak istenmektedir. Fakat bu tasarının Senato tarafından onaylanıp onaylanmayacağı belli değil. Haziran ayında Senato'da gündeme getirilmesi beklenen tasarı, şimdilik Ekim ayına ertelendi. Ekim ayında da ele alınıp alınmayacağı kesin değil. Türk hakim sınıfları, bu tasarının Senato gündemine alınmaması; alınması halinde de onaylanmaması için tüm gücüyle çalışıyor. Ermeni soykırımının tanınmasına karşı faşist Türk devletinin ve tüm savunucularının öne çıkan tepki ve tavırlarına bakmadan önce, kısa da olsa Fransız Parlamentosu'nun neden böyle bir karar aldığına ve bunun arka planına bakmak gerekiyor.

FRANSIZ PARLAMENTOSU'NUN KARARI VE TAVRIMIZ

Fransız Parlamentosu'nun aldığı bu karar, Ermeni soykırımının tanınması bağlamında uluslararası alanda ne iltir ve ne de son olaktır. Soykırımın tanınması konusunda daha önce Avustralya parlamentosunda, ABD'nin çeşitli eyalet parlamentolarında da benzeri kararlar alındı. Belçika, İtalya, İsviçre vb. devletlerin parlamentola-

rında da benzeri karar tasarıları görüşüldü, görüşülüyor. Bunun da ötesinde, Fransa 1915'te yapılan soykırımı daha yeni öğrenmedi. O halde, şimdiye kadar neden bu konuda benzeri bir karar alınmadı?

Bilindiği gibi Fransız emperyalistleri, Orly olayına kadar Ermeni miliyetçisi örgütlere (örneğin ASALA) belli ölçülerde destek olmuş, çalışmalarına ve eylemlerine en azından göz yummuştu. Orly olayından sonra ise kendi çıkarları gereği, daha önce belli ölçülerde destek verdiklerini "terörist" ilan ederek yargıladılar. Fransız emperyalistlerinin bu tavır değişikliğinin birkaç nedeninden biri de faşist Türk hakim sınıflarıyla ilişkilerinin düzelmesi, düzeltilmesiydi.

Şimdi gelinen yerde ise Fransız Parlamentosu, yine Fransız emperyalistlerinin çıkarı gereği tavır değiştirerek böylesi bir karar almaktadır. Bunun somut nedeni özetle şöyledir:

Fransa'nın TC ile olan iyi ilişkileri böyle bir kararın alınmasını ön-lüyordu ve böylesi bir karar Fransız emperyalistlerinin çıkarlarını ze-deleyebilirdi. Gelinen süreçte TC, Avrupa Birliği'yle olan ilişkilerini zayıflatma yoluna girmiş, aslında Avrupa Birliği'nin kendisine ihtiyacı olduğunu göstermek için belli ihalelerde Avrupa Birliği dışına yönel-meye, somut olarak da Fransa'yı ihaleler dışında tutmaya başladı. Örneğin, Fransız Cegelec firmasının İzmir metrosu ihalesinden çıkartılması vb..

Fransız Parlamentosu, Fransız emperyalistlerinin TC ile olan geliş-meleri nedeniyle, TC'yi baskı altında tutmanın da bir aracı olarak bu kararı almıştır.

Fransız Parlamentosu'nun aldığı kararın Fransa açısından bir de iç siyaset boyutu vardır. Fransa'da, seçimlerde hiç de küçümsenmeyecek bir ağırlığa sahip olan bir Ermeni lobisi var. Bunların, soykırımın tanınması ve TC'ye baskı yapılması yönünde haklı talepleri var. Par-lamentoda bu kararın alınmasının bir nedeni de, bu seçmenlerin taleplerinin tatmin edilmeye çalışılmasıdır. Seçimde oy avcılığı yapılma-sının dışında, Parlamentosunun aldığı bu kararın, Fransız emperyalist-lerinin iç politik kavgaları açısından, Başkan'a karşı parlamentosunun yetkilerini arttırma kavgası açısından da bir önemi ve anlamı vardır.

Bilindiği gibi, Fransa'da başkanlık sistemi var ve parlamentosunun yetkileri kısıtlıdır. Anayasaya göre Fransız Parlamentosu'nun yasama konuları dışındaki siyasi konularda, parlamento olarak karar alma yetkisi yoktur. Parlamento bunun değişmesini istemektedir; şimdi Ermeni soykırımı konusunda karar tasarısı gibi Fransa'nın iç siyaseti açısından belirleyici olmayan bir konuda alınan bu kararla, pratikte anayasa delinmiştir. Parlamento, bu tasarıyı kendi yetkilerini arttırma mücadelesinde bir araç olarak kullanmıştır.

Fransız emperyalistlerinin iç ve dış siyaseti bağlamında kendi çıkar-larına göre Ermeni soykırımı konusunda tavır takındıkları açıkça ortadadır. Fransız emperyalistlerinin derdi, haklı bir sorunu savunmak

değil; haklı bir sorunu kendi çıkarlarının korunmasında ve geliştirilmesinde kullanmaktır. Bu yönüyle Fransız emperyalistlerinin Ermeni soykırımının tanınması sorununa yaklaşımı ikiyüzlü ve sahtekârcadır.

Soykırımın tanınması, tarihi bir gerçeği ve Ermenilere karşı yapılan barbarlığın kabul edilmesi bağlamında doğru bir karardır. Fakat bu kararın arkasında duran, Ermeni işçi, köylü ve emekçilerinin çıkarları değil; Fransız emperyalistlerinin çıkarlarıdır. Emperyalistlerin çıkarları temelinde yükselen bu kararı, tarihi bir gerçeği kabul ettiği için destekleme, selamlama gibi bir tavır komünistlerin tavrı olamaz. Yine bizim, doğru olan bir kararı kınama diye bir derdimiz ve tavrımız da yoktur. Biz, TC ile Fransız emperyalistleri arasında tercih yapma durumunda değiliz. Bizim bakış açımız Marksizm-Leninizm bilimi ışığında sorunları ele almak ve değerlendirmektir. Ermeni ulusal sorunu bağlamında da bu temele dayanarak tavır takınıyoruz.

Ermeni soykırımının sonuçlarının emperyalist ve gerici parlamentolarda alınan kararlarla ortadan kalkmayacağını biliyoruz. Önemli olan, Fransız emperyalistlerinin soykırımın varlığını kabul etmesi değil, önemli olan; bu sorunun Kuzey Kürdistan-Türkiye işçi ve emekçilerinin kafasında varlığının kabul ve mahkum edilmesi, bunun pratik sonuçlarının savunulması ve ona uygun davranılmasıdır. Biz, bunu kavratmaya çalışıyoruz. Soykırımın kabulünün pratik sonuçlarının gerçekte uygulanabilmesi meselesi, bir devrim sorunudur.

Sözkonusu pratik sonuçlar ise kısaca; tazminat davası açılması, diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a geri dönüş hakkı, toprak talep etmek ve topraklarına sahip olabilmek vb. sonuçlardır. Bugünkü koşullar içinde, TC devrimle yıkılmaksızın, bu sonuçların kâbulenmesi beklenmemelidir.

Ermeni soykırımı konusunda devrimci tavır, emperyalistlerin bu sorunu kabul edip, TC'ye yapacağı baskılara umut bağlayan tavır değildir, olamaz da. Bu bağlamda, Türk hakim sınıflarından da, emperyalistlerden de bir şey beklenemez, beklenmemelidir! Emperyalistlerin derdi kendi çıkarlarıdır. Ermeni ulusunun haklılığı, burjuvaziyle kol-kola olmakla, emperyalistlere güvenmekle savunulamaz.

Ermeni ulusal sorununun da gerçek çözümü, inkârcılıkta veya emperyalist parlamentolarda alınan kararlarda vb. değil, DEVRİMDE-DİR!

ÖNE ÇIKAN BAZI TAVIRLAR

Fransız Parlamentosu'nun 29 Mayıs'ta sözkonusu karar tasarısını kabul etmesinin ardında Türk hakim sınıfları ve sahibinin sesi medya saldırıya geçti. Resmi düzeyde takınılan tavırlar, protesto etmek, Fransa'ya nota vermek, "savunma" alanında Fransız firmalarıyla yapı-

lan ticaret anlaşmalarını ertelemek; 1985'de Orly olayının davasında faşist Türk devletini temsil eden Mümtaz Soysal başkanlığında bir heyetin Fransa'ya gönderilmesi ve üst düzey siyasetçilerle temaslarda bulunması ve Türkiye Paris Büyükelçisi'nin çabaları oldu.

Burjuva medyanın verdiği bilgiye göre Ankara Hükümeti'nin Fransız Parlamentosu'nun aldığı karara karşı stratejisi şöyledir:

"Kamuya açık ve gösterişli tepkiler yerine, sakın bir lobi faaliyeti yürütmek (...) Konuyu bir Türkiye-Fransa düellosuna dönüştürmek, aksine Türkiye ile Fransa arasındaki büyük ortak menfaatleri ön plana çıkarmak..." (Milliyet, 1 Haziran 1998)

Hakim sınıflar işi tehditlerle çözemeyeceklerini öğrenmişler... Oluşturulan bu stratejiye uygun davranmaya başladılar. TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Murat Karayalçın başkanlığında ve bazı milletvekillerinden oluşan bir heyetin, Paris'e gitmesinden vazgeçildi.

ANAP Genel Başkan Yardımcısı Yaşar Okuyan, muhalefetin hükümete yönelttiği *"mektup yazmakla yetinmek, pasif kalmaktır"* vb. yönlü eleştirilere tavır takınırken, Türkiye'de iş yapan Fransız ve Fransızlarla iş yapan Türk şirketlerin Ermeni tasarısına karşı Fransa'da lobi yapacaklarını da açıkladı. 26 Haziran tarihli Türkiye gazetesinde ise *"Fransa'da Türk lobisi atakta"* başlıklı bir haber yayınlandı ve lobi işine başladığını bildirdi.

Sözkonusu lobinin çalışmasının andaki amacı, Senato tarafından ele alınmadan önce, Fransız Anayasası'nda yer alan *"ülkenin dış politikasını belirleme yetkisi Cumhurbaşkanı ve hükümete aittir"* maddesine dayanarak; tasarının Parlamento tarafından kabulünün Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Konseyi'ne başvurup, tasarıyı engellemektir. Bu da olmazsa Senato'nun tasarıyı onaylamasını sağlamak Anasol-D hükümetinin andaki politikasıdır.

TC'nin resmi devlet ve hükümet yetkilileri olsun, düzenin sivil savunucuları olsun hepsinin temel yaklaşımı, Ermeni soykırımının reddidir. Aradaki nüans farklılıkları, soykırımı reddederken takınılan tavırların biçim ve detaylarına ilişkindir. Örneğin; devlet yetkilisi olarak Cumhurbaşkanı Demirel, Ermenistan Cumhurbaşkanı Koçeryan'a, *"Tarihten husumet çıkartmak büyük sorun yaratır. Tarihe değil geleceğe bakalım."* deyip soykırımı unutturmaya çalışması ile, *"Ermeni soykırımı yok, gerçekte Türk soykırımı var"* tavrı, iki ayrı görüş gibi görünse de, özde aynıdır: Ermeni soykırımının reddi.

Ermeni soykırımı reddedilirken takınılan bazı tavırları aktarmak ve Türk şovenizminin bu konudaki yüzünü biraz da olsa göstermek gerekiyor!

"Osmanlı'nın Ermenilere asla soykırım yapmadığı belgelerle sabittir. Ama Osmanlı Arşivindeki belgelerle Ermeniler'in 1,5 milyon Türk ve Müslüman'ı katlettiği vesikalarla sabittir." (M. N. Özfatura, Türkiye, 4 Haziran 1998)

"Ermenilerin hangi ırka mensup oldukları ve hangi coğrafyada

yaşadıkları tartışma konusudur. Ermeniler, var oldukları tarihten itibaren daima başka devletlerin yönetimi altında kalmışlar ve bağlı oldukları devletlerin hizmetinde bulunmuşlardır.” (Türkiye, 30 Mayıs 1998)

“Hep sanık olmaktan da bıktık. Aslında asıl davacının Türkiye olması ve Ermeni teröristlerin kahpece öldürdüğü 34 insanımızın hesabını sorması gerekir. Daha önce Ermeniler tarafından kahpece vurulan Talat ve Cemal Paşaların hesabının da sorulması gerekir!” (abç) (Altemur Kılıç, Türkiye, 4 Haziran 1998)

Altemur Kılıç’ın burada takındığı tavır, Ermeni soykırımı konusunda Türk devletinin yaklaşımının doğal bir sonucudur. Faşist Türk devleti, 1985 Orly davasına kadar esas olarak “yok öyle bir şey”, “hepsi yalan” tavrını takınmış; 1985’de ise “karşılıklı öldürmeler olmuş, ama soykırım yoktur” diye tavır değiştirmişti. Geline yerde, takınılan tavrılara bakıldığında gidişat, Ermenilerin Türklere soykırım yaptığı görüşünün kabul ettirilmeye çalışılmasına yöneliktir.

Bunun için de son yıllarda “Başbakanlık Devlet Arşivleri”nden hazırlanan kitaplar yayınlanmaya başlandı ve Ermeni soykırımının sadece bir iddia ve yalan olduğu, bunun tersine Ermenilerin Türklere soykırım yaptığı “belgelenmeye” çalışıldı, çalışılıyor! “Osmanlı Belgelerinde Ermeniler” adı altında 39 ciltlik arşiv belgesi kataloğu hazırlanmış, Ermeni “tehciri”yle ilgili belgeler ve “Arşiv Belgelerine göre Kafkaslar’da ve Anadolu’da Ermeni Mezalimi” adlı dört ciltlik kitap yayınlanmıştır. Tüm bu belgelerin amacı, Ermenilerin Türklere karşı soykırım uyguladığını ispatlamak ve Ermeni soykırımının varlığını reddetmektir.

Türk şovenistlerinin Ermeni soykırımının varlığını reddetme tavırlarına sayısız örnekler verilebilir. Ama bu örnekler de soruna yaklaşımda, buraya aktardığımız alıntılardan özde ayrı bir tavır içermemektedir.

Soykırımın reddedilmesi için öne çıkarılan diğer bazı noktalar ise, soykırım denebilmesi için, Birleşmiş Milletler Örgütü’nün; “Bir olayın ‘soykırım’ sayılması için ‘önceden tasarlanarak ve kasıtlı, bir etnik grubu, ya da dini grubu ortadan kaldırma niyeti taşıması’ gerekir.” (A. Öymen, Milliyet, 12 Haziran) yönlü tavrı oldu. Buna göre Osmanlı devletinin Ermenileri toptan yok etme niyetine sahip olduğunun ispat edilemeyeceği ve böyle olsaydı, günümüzde Türkiye’de bir Ermeni topluluğunun olamayacağı vb. görüşlerinden hareketle soykırımın olmadığı “ispat” ediliyordu...

Ermeni soykırımının Ermenilerin bir yalanı olduğunu ispatlama çabalarından biri de, soykırımdan katledilen Ermenilerin sayısının ne kadar olduğuyla ilgili tartışmadır. Bu tartışma kuşkusuz yeni bir tartışma değildir. Katledilenlerin kesin sayısı bilinmemekte, ama bir milyondan fazla olduğu görüşü egemendir. Bu sayının birbuçuk milyon

civarında olduğu tartışma götürmez bir gerçektir.

Ermeni soykırımının varlığı ya da yokluğunu katledilen Ermenilerin sayısının birbuçuk milyon mu? yoksa 300 bin mi? olduğuna bakarak tartışmak ve birbuçuk milyon olmadığı için soykırımın varlığını reddetmek kökten yanlış ve reddedilmesi gereken bir yaklaşımdır. Türk hakim sınıflarıyla ve onların savunucularıyla, hayır bu kadar katledildi biçiminde ve bu temelde bir tartışma da reddedilmek zordur.

Bu noktada Hürriyet gazetesinde Talat Paşa'nın "*Ermeni çetelesi*" yayınlandı ve bu çeteleye göre Osmanlı hakimiyeti altında "**Anadolu'daki toplam Ermeni nüfusu 1,5 milyon**"du. Daha önceki veriler, 1914'te Ermenilerin nüfusunu 1.295.000 olarak gösteriyordu. Talat Paşa'nın çetelesinde dikkat çekilen bir nokta da tüm nüfusun kaydedilmediği gerçeğidir. Bu çeteledeki sayılar, daha önceki resmi verilere göre yüksek de olsa, Fransız parlament Rene Rouquet'in, "*1915 ile 1917 arasında 1 milyon 300 bin Ermeni öldürülmüştür*" tespitinin yanlış olduğunu ispatlamak için aktarılmaktadır.

"VATAN-MİLLET" SAVUNUCULU/U

Değişik yollarla, yöntemlerle Ermeni soykırımının varlığı reddedilmektedir. Bu reddetme yaklaşımının arkasında yatan bir gerçek ise, Ermeni soykırımının kabul edilmesinin beraberinde getireceği sonuçlardır.

Milliyet gazetesinin köşe yazarı Sami Kohen, "*Türk Amerikan Dernekleri Asamblesi*"nin (ATAA) önde gelen yöneticileriyle yapılan görüşmeden bahsederek, Ermenilerin kısa ve uzun vadeli hedeflerini İngilizce R harfiyle başlayan dört(4) maddeden oluştuğunu aktarır ve S. Kohen bunları Türkçe'ye, "4 T" olarak tercüme etmektedir. Buna göre sözkonusu maddeler şöyledir: "*Birinci hedef 'Tekrar canlanmak'* (resurrection): (...) *İkinci hedef, 'Tanınma'* (recognition): (...) *Üçüncü hedef, 'Tazminat'* (restitution): Ermeniler ilk iki amacı gerçekleştirdikten sonra, maddi-manevi kayıpları için Türkiye'den zarar-ziyan isteyecekler.

Dördüncü hedef, 'Toprak' (repatriation): Bu kampanyanın sonunda, Doğu Anadolu üzerinde toprak talepleri de gelecek..." (Milliyet, 2 Haziran 1998)

Türk şovenleri soykırımın kabul edilmesinin doğuracağı sonuçların neler olduğunu gayet iyi biliyorlar. Vatan-millet-bayrak bütünlüğünden kimseye çakıltaşı bile vermeyeceklerine yemin edenler, Batı Ermenistan topraklarının elden gitmesine göz mü yumacaklar? Tabii ki hayır! TC'nin bu konudaki yaklaşımını en açık şekliyle Altemur Kılıç ifade etmektedir. Tavrı şöyledir:

"Herkesin ve özellikle aşırı Milliyetçi Ermenilerin ve destekleyicile-

rinin bilmeleri gerekir ki, ne Fransız Parlamentosu kanun yaptı diye, ne de bütün dünya bir araya gelse, Türkiye sanal bir soykırımının suçunu üzerine asla almayacak, özür dilemeyecek tazminat filan vermeyecek ve topraklarından bir karış bile, ne sözde bağımsız bir Kürt devletine ve ne de Ermeni devletine vermeyecektir. Bunu, sağcımız solcumuz entellerimiz bir ağızdan, her forumda, her fırsatta, hiçbir tereddüde mahal bırakmayacak kuvvetle söylemeliyiz." (Türkiye, 6 Haziran 1998)

Batı Ermenistan'ın topraklarının geri alınabilmesinin yolunu ise Altemur Kılıç, Halide Edip'in 1920'li yılların başında, Amerika'da bir Kili-se'de Türkiye üzerine verdiği bir konferansta; Ermeni kökenli Manda-lian'ın "...Tarihi Ermeni topraklarına ne olacak? Yeni Türk hükümeti Ermeniler'e karşı yapılan haksızlıkları telafi edecek mi?" sorusuna verdiği cevapla göstermektedir. Halide Edip'in tavrı şöyledir:

"Türkler o toprakları kılıçlarının güçleri ile almışlardır. Eğer Ermeniler geri istiyorlarsa aynı şekilde almalıdırlar!" (Türkiye, 5 Haziran 1998)

Altemur Kılıç da bu tavrı aynen onaylamakta ve "Topraklarımızda gözü olanlara bu cevap hâlâ geçerlidir." eklemesinde bulunmaktadır.

Burada aktardığımız alıntılarda, faşist Türk devletinin soykırımın varlığının kabul edilmesine karşı gelmesinin arka planı da ortaya çıkmaktadır. Bu yaklaşım hakim olduğu sürece Türk devletinin soykırımı kabul etmeyeceği ortadadır.

Çakıltaşı bile verilmeyeceğine dair edilen yeminler, Ermenilere karşı düşmanlığın kıskırtıcılığının yanı sıra, aynı ırkçılık, PKK-ASALA ilişkisi kurularak Kürtlere karşı da yürütülmektedir. Faşist Türk devletinin bu konudaki yaklaşımını ise en açık biçimiyle MHP Başkanı D. Bahçeli ortaya koymaktadır:

"ASALA bittiği gün, 1984'te Erciş'te PKK çıktı. Bu tarihten beri PKK ile mücadele ediyoruz. Son Murat operasyonu, Mehmetçiğimiz çok güzel mücadele veriyor. PKK'lı militanlar temizleniyor. PKK çöküyor. Ama dikkat edin, PKK'nın çökmek üzere olduğu bir dönemde, yeniden Ermeni soykırımı gündeme getiriliyor." (Türkiye, 31 Mayıs 1998)

Tüm bu tavırlarla birlikte, ASALA'nın "hortlatılacağı" ve Sevr'in yeniden istendiği propagandası yapılıyor, Ermeni, Kürt, Yunan ve Ermeni soykırımının varlığını savunan herkese karşı düşmanlık körüklendi, körükleniyor.

Osmanlı/Türk devletinin soykırımcı olmadığını ispatlamak için Türk sovenistleri, Afrika'da özellikle de Cezayir'de Fransa'nın soykırım yaptığını Fransa'ya hatırlattı... Değişik sivil kuruluşlar ve partiler Fransız mallarını boykot etme çağrısında bulundu ve kendileri boykot etti. Örneğin, "Türk Kadınlar Birliği İzmir Şubesi" boykot kampanyası için ilkönce kendilerinin satın almış oldukları Fransız malı makyaj ürün-

lerini çöpe attı ve Haziran ayında Fransa'da oynanan Dünya Kupası futbol maçlarını izlemeyi "kocalarına yasakladı"lar.

Boykot dışında birçok şehirde toplantılar, yürüyüşler ve mitingler yapılarak Fransa protesto edildi. Bu protestolardan biri de Paris'te yapılan mitingti. Propagandası yoğun bir biçimde yapılan ve burjuva gazetelerin çok büyük bir kitlesel katılım olacağını bildirdiği 20 Haziran tarihindeki mitinge, Milliyet gazetesinin haberine göre sadece 3000 (üçbin) kişi katıldı. Katılımın azlığından rahatsız olan ırkçı, şoven Türkler, "*Paris'te daha kalabalık olmalıydık*" diye şikayetlendiler.

Ermeni düşmanlığının körüklendiği bu kampanyada göze çarpan bir nokta da Türkiye'de yaşayan Ermenilerin de bu ırkçı kampanyaya karıştırılmasıdır. Buna göre "*Türkiye Ermenileri, Türklerle eşit haklara sahip olarak ve çok rahat bir hayat sürdürüyorlardı. Ermeni kültürünü rahatlıkla yaşayıp, derneklerine ve gazetelerine bile sahiptiler...*" vs. vb. Yaklaşık altı aydır İçişleri Bakanlığı tarafından Ermeni Patriği seçimleri için, seçim talimatnamesi bekleyen ve bu yüzden 10 Mart 1998 tarihinde ölen Patrik Karekin yerine yeni Patriği seçemeyen Ermeni Patrikhanesi'ne "*Cumhuriyet'in 75. yıl kutlamalarına katılacaklarını*" açıklamaları, gerçekten de Ermenilerin Türklerle ne kadar "eşit" haklara sahip olduğunu gösteriyor...

Evet tüm bunlar, tek cümlelik karara karşı yapılanların bir bölümüdür sadece. Bu ırkçı ve şoven tavırlara kendisine "solcu" ve hatta "sosyalist" diyen bazıları da ortak olmaktadır. "Solcu" geçinenlerden biri de Zülfü Livaneli'dir.

Zülfü, Fransız Parlamentosu'nun aldığı karara destek veren sanatçı Charles Aznavour'a sitem eden ve "*Barışı torpilleyen barış büyükelçisi*" başlıklı yazısında şunları söylemektedir:

"*SOYKIRIM, adı üstünde bir soyu, bir ırkı ortadan kaldırmak demek.*

Osmanlı'nın böyle bir niyeti olmadığı apaçık. Çünkü İstanbul Ermenileri'ne hiç kimse dokunmamış." (Milliyet, 2 Haziran 1998)

Bu yorum, Zülfü efendi gibi solcu geçinenlerin ne kadar büyük Türk şovenisti olduklarının belgesidir sadece. Zülfü, Türk şovenizminin ateşi içinde tarihi de çarpıtıyor. Ne diyor Zülfü efendi? "*Osmanlılar İstanbul'daki Ermenilere dokunmamış.*" 1915 yılının Nisan ayında soykırımın başlangıcı olarak belirlenen tarihte Osmanlı/Türk devletinin Ermenilerin önde gelen 600 civarında insanını tutuklatması ve sonradan da bunların büyük çoğunluğunu katletmesini belirtmek bile, Zülfü'nün tarih çarpıtıcılığını ortaya koymaya yeter. Mızrağın ucu Zülfü yare dokununca, açık sivil ve resmi faşistinden, tüm "solcu" geçinen kemalistlere kadar herkes aynı tavrı takınmaktadır.

"AYDINLIK" GERİ KALIR MI?

MGK'nın borazanlığını yapan Aydınlık gazetesi, "ulusal kurtuluşçu" olduğunu Fransız Parlamentosu'nun aldığı karara karşı tavrında da göstermeden edemezdi tabii ki.

Aydınlık gazetesi, bilindiği gibi kendisine "sosyalist" diyen İP'in ve devrim düşmanlığı devrimci çevrelerce açık olan Doğu Perinçek'in görüşlerinin savunucusu olan, en kemalist gazetelerden biridir. Bu gazete Fransız Parlamentosu'nun aldığı karar ertesinde "müthiş bir buluş" yaptı... "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"nde Ermeni sorunu üzerine bölümü tercüme edip, kısaltarak yayınladı. Tercüme yayınlarken bir de ön açıklama yaptı. Bu açıklamanın girişi şöyledir:

"Ermeni soykırımı' konusu, Fransa Millet Meclisi'nin 29 Mayıs 1998 tarihinde kabul ettiği kararla birlikte, yeniden emperyalistlerin Kafkasya'da halkları birbirine karşı kışkırtma eylemlerinin yörüngesine girdi. Önümüzdeki dönemde, ABD, Avrupa Birliği ve emperyalistlerin denetimi altındaki uluslararası kurumlarda, bu konuda yeni tezgahlar ve Türkiye'ye yeni saldırılar bekleniyor."

Aydınlık, Ermeni soykırımı olmuş mudur? olmamış mıdır? sorusuna ise *"emperyalistler kışkırttı, halklar çatıştı"* tespitiyle, dolaylı olarak, soykırımın olmadığı cevabını vermektedir.

Aydınlık'ın tavrı Hürriyet gazetesinin de hoşuna gitmiş olacak ki, 20 Haziran tarihinden itibaren *"Basın Dünyası"* köşesinde sözkonusu yazıyı yayınladı. Aydınlık gazetesi, ön açıklamasında kemalistliğini yine açıkça ortaya koyarken tarih çarpıtcılığı da yapmaktadır. "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"ne dayanarak, Ermeni soykırımının varlığını gizlemeye çalışmaktadır.

Ansiklopedinin 1950'de yapılan Rusça ikinci baskısının 3. cildinin 49-107 sayfalarında Ermenistan ve Ermeni tarihiyle ilgili bölümün Al-mancasını biliyoruz. Bu konuda nelerin savunulduğunu aktarmadan önce, Aydınlık'ın bir başka çarpıtmasına değinmek istiyoruz. Aydınlık, "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"nin "Ermeni sorununu" emperyalistlerin halkları çatıştırmaya politikasının ürünü olduğunu ve en çok eleştirdiği emperyalist ülkeninse Çarlık Rusyası olduğunu aktardıktan sonra şöyle diyor:

"Bir gerçeği daha öğreniyoruz ansiklopediden; 1920'lerden itibaren Ankara'daki TBMM hükümeti devrimci Sovyet yönetimiyle dostluk geliştirirken Ermeni yönetimi Menşeviklerle ve İngiltere'nin desteğinde Ekim Devrimi'ni boğmaya çalışan Beyaz Ruslarla ilişki içinde."

Buradaki çarpıtma, sözkonusu Ermeni yönetiminin hangi yönetim olduğunu gözardı etme temelinde yükselmekte ve Ankara'daki kemalist iktidarı Ekim Devrimi'nin dostu olarak gösterip savunurken, ayırmızsız Ermeni yönetiminin Ekim Devrimine düşman olduğu tespitiyle, Ermenilere karşı düşmanlığın temeli atılmaktadır.

Ekim Devrimi 1917'de gerçekleşti ve Ermenistan'da da 29 Kasım 1920'ye kadar iktidar mücadelesi sürdü. Bu dönemde Ermenistan'da

Daşnak'lar yönetimdeydi ve Menşeviklerle de işbirliği içindeydiler. 29 Kasım 1920'de Sovyet iktidarı kuruldu ve Ermenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti kuruldu. Aydınlik ise, Ekim Devrimi'ni boğmak için çalışan Ermeni yönetiminin 1920'lerden itibaren olan yönetim olarak göstermektedir. Böylece Sovyet Ermenistan yönetimi, okuyucuya Ekim Devrimi düşmanı olarak gösterilerek tarih çarpıtıcılığı yapılmaktadır. Kemalizmin uşaklığına soyunanlardan da başka bir şey beklenmez.

Peki "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"nin ikinci baskısında Ermenilerle ilgili neler söyleniyor? Tarihi kesit bölümünde, *"Birinci Dünya Savaşı Döneminde Ermenistan"* altbölümünde 1915-1916 yılları anlatılırken, özetle şunlar söylenmektedir:

"1915-1916 yıllarında Türk hükümeti, müttefiki Almanların koruması altında ve katılımıyla Batı Ermenistan'ın yerli nüfusun hemen hemen tümünü imha etti. Nisan 1915'te Türk hükümeti askeri idarelere, barışçıl Ermeni nüfusun yaşına ve cinsiyetine bakılmadan yok edilmesi, ya da Arabistan çöllerine sürülmesi için bir gizli emir verdi. Bütününü imha edilmekten kurtulanlar sadece, kahramanca öz savunmalarını örgütleyen Van ve çevresindekiler oldu. 1915'ten 1916'ya kadar Türkler bir milyon civarında Ermeni'yi vahşice katletti, bir o kadarı da kitleler halinde öldükleri Arabistan çöllerine sürgün edildi; birçoğu mülteci olarak dünyanın değişik ülkelerine dağıldı. 300 bin üzerinde Ermeni, Rusya'ya kaçarak katledilmekten kendilerini kurtardılar."

Ayrıca sözkonusu Almanca baskının sonunda bir de *"Tarihi gerçekler"* başlığıyla bir kronoloji yer almaktadır. Bu bölümde de 1915-1916 yıllarının karşısına aynen şu yazılıdır: *"Türk hükümeti tarafından bir milyonun üzerinde Ermeninin imha edilmesi"* (tüm bunları, "Büyük Sovyet Ansiklopedisi, Ermenistan SSC, Yeryüzü ülkeleri dizisi 11, Verlag Kultur und Fortschritt, Berlin 1954, sayfa 65 ve 234'den aktardık.)

Evet "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"nde emperyalistlerin halkları birbirine kırdırdığı, ulusal baskıdan kurtulmanın tek ve gerçek yolunun Proletarya Devrimi olduğu, Ermeni sorununu da, diğer ulusal sorunlar gibi sadece Sovyet iktidarının çözmeye muktedir olduğu vb, vb. doğru, marksist-leninist görüşler ortaya konmaktadır.

Emperyalistlerin halkları birbirine kırdırma siyaseti ama, soykırımın varlığını ortadan kaldıran, kaldırabilecek bir şey değildir. Eğer söylenecekse, o zaman tam da emperyalistlerin halkları birbirine kırdırma siyasetinin de bir sonucu olarak Ermeni soykırımının gerçekleştiği söylenmek zorundadır. Aydınlik, "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"nde "Soykırım" kavramını arayıp bulamamış olabilir. Ama, yukarıda aktardığımız tavır, bizzat soykırımı anlatmaktadır. Aydınlik gazetesi Ermeni soykırımı konusunda da faşist Türk devletinin bekâsı için varolduğunu, 30 Ağustos 1998 tarihli nüshasında da ortaya koymaktadır.

Erol Bilbik imzası ve "Kapıda bekleyen tehlike: Asala terörü" başlıklı yazıda, şunlar da söylenmektedir:

"Türkiye'nin kapısında bekler gözüken Asala terörünün şimdiden önlenmesi için son derece ciddi ve kapsamlı çalışmaların başlatılması gerekiyor.

Türkiye; geçmişte Asala ile kıyasıya bir mücadeleye girişmiş ve 'Task-Force' Organizasyonu ile Asala'nın işini bitirmişti. Asala'nın çökertilmesinin ardından, emperyalistler, Büyük Ermenistan Projesi'nin uzantısı olarak PKK terörünü devreye sokmuşlardı. Türkiye, PKK terörünü de büyük ölçüde çökertmiş bulunuyor.

Emperyalistlerin, bu defa yeniden Asala'yı devreye sokmayı planladıkları anlaşılıyor.

Türkiye, muhtemel Asala terörüne karşı 'Task-Force' uygulamasına yeniden ve acilen başlamalıdır." (Aydınlık, 30 Ağustos 1998)

Erol Bilbik şahsında "Aydınlık" Türk şovenizmi bağlamında 1920'lerde Halide Edip'i çoktan geçtiklerini ortaya koymakta ve faşist Türk devletine akıl babalığı yapmaktadırlar. "Aydınlık"ın bu tavırını kuşkusuz her Türk şovenisti ve faşisti severek onaylar...

Fransız Parlamentosu'nun aldığı karara karşı takınılan bu tavırlar, bize bir kez daha Ermeni sorununun da ancak ve ancak faşist Türk devletinin yıkılmasıyla, devrimle çözülebileceğini göstermektedir.

Diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek iktidar işçi sınıfı önderliğindeki devrimci-demokratik iktidardır.

4 Eylül 1998 I

(*Stërka Bolşewîk*, sayı 5, sayfa 15-20)

SOYKIRIMCILAR İŞBAŞINDA! **Halkların kardeşliği için tek yol devrim!**

Abdullah Öcalan'ın CİA-MOSSAD-MİT işbirliğiyle 16 Şubat'ta Kenya'dan kaçırılarak esir alınması sonrasında Kürt ulusal hareketinin bütünüyle bastırılması ve 18 Nisan'da yapılması planlanan erken genel ve yerel seçimler anda Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki gündemin esas maddeleridir. NATO'nun Yugoslavya'ya saldırısı da Kürt ulusal hareketini yoketme, bastırma ve seçimlerin faşist Türk devletinin esas gündemini oluşturmasını engellemiyor.

Faşist Türk devleti, kendisine muhalif güçlere başta da devrimcilere, komünistlere ve Kürt ulusunun ulusal baskıdan kurtulması için mücadele eden herkese karşı azgınca saldırmakta; parlamentoyla örtülen faşizmin en koyu dönemlerinden biri yaşanmaktadır. Türkiye'nin bir halklar hapishanesi olduğu hergün yeniden ispatlanmaktadır.

Ulusal sorun bağlamında öne çıkan ve sömürgeci faşist Türk devletinin esas saldırı hedefini Kürt ulusal sorunu oluştursa da; hakim sınıflar karşısına çıkan, çıkabilecek ulusal mücadelelerin önünü kesmek için çok hedefli çalışma yapma durumundadırlar. Bu bağlamda öne çıkan sorunlardan biri de Ermeni soykırımının inkârına devam edilmesi; değişik ülkelerin soykırımı kabul etmesini engelleme çalışmalarıdır. Türk hakim sınıfları 24 Nisan 1915 Ermeni soykırımının sürdürücüleri olduğunu hep yeniden ispatlamaktadırlar.

Bilindiği gibi 1998 Mayıs ayında Fransa'da, Fransız Ulusal Meclisi bir cümlelik "Fransa, 1915 Ermeni Soykırımını açıkça tanımaktadır." biçiminde bir karar tasarısını onayladı. Bu karar tasarısının yasalaşması için Senato tarafından onaylanması gerekiyordu. Türk hakim sınıfları, söz konusu karar tasarısının yasalaşmasını engellemek için tüm güçleriyle harekete geçti. Fransa'nın Afrika'da, Cezayir'de soykırım yaptığı Fransız hakim sınıflarına hatırlatılarak yer yer tehditler de savruldu. Gerek Türk devletinin tavırları, ekonomik ilişkileri koparma tehditleri vb., gerekse de Fransız parlamentosuyla senatosu arasındaki yetki mücadelesi Fransız hakim sınıflarının Ermeni soykırımını kabul eden karar tasarısını senatonun gündemine almaması ve Ekim 1998'de gündeme almak için ertelemesiyle sonuçlandı.

Ekim 1998'de söz konusu karar tasarısı Fransız senatosunun günde-

mine alınacaktı... Öyle olmadı! Sözkonusu karar tasarısı hâlâ Fransız senatosunun gündemine alınmış değil.

Soykırımcı faşist Türk devleti, inkâr ve tehditlerle işin içinden çıkamayacağını gördüğü noktada, asıl soykırımı Ermenilerin Türklere yaptığını savunmaya ve bu temelde de emperyalist devletleri ikna etme çabalarına yöneldi. Bunun bir aracı da sözkonusu devletlerde "lobi" çalışması yapmaktır. Daha önceleri özellikle ABD'de yapılan "lobi" çalışmaları Fransa'da da yapılmaya başlandı. Soykırımın 84. yıldönümü öncesinde Fransa'da yaşayan Ermeniler, Fransız senatosunun Ermeni soykırımını kabul eden karar tasarısını gündeme alması için çabalarını artırdılar.

Şubat ayı başında Türk medyasında "Fransız senatosuna Ermeni baskısı" biçiminde haberler verildi. Buna göre Ermeniler, Senato Başkanı Christian Poncelet üzerinde baskı kurarak tasarının gündeme alınması için yoğun çaba harcıyorlardı. Eee, "Türkler" buna tavırsız kalabilir miydi?! Hemen işbaşı yaptılar.. Fransa Türk Dernekleri Birliği tarafından 20 bin imza toplanarak, soykırımın gündeme alınması için "Fransa'ya Ermeni uyarısı" yapıldı. Fransa Türk Dernekleri Birliği Başkanı Mehmet Göker, 18 Mart'ta Senato Başkanı Poncelet'i ziyaret ederek sözkonusu imzaları verdi ve Fransa'da yaşayan "400 bin Türk'ün, karar tasarısının Senato'nun gündemine alınmasından rahatsız olacağı" ve "son zamanlarda giderek gelişen Türk-Fransız ilişkilerine önemli bir darbe vuracağı"na dikkat çekilerek, uyarıda bulundu.

Böylece, Ermenilerin Poncelet'i ziyaret etmesinin ardından, Türkler de Poncelet'i ziyaret ederek Ermenilere karşı bir "kurtuluş mücadelesi" daha veriliyor, açıkça söylenmese de, Türkler de senatoyu "baskı" altına almaya çalışıyorlardı...

Gelişmeler, şimdilik Fransız senatosunun Ermeni soykırımını kabul eden karar tasarısını gündeme almayacağını göstermektedir. Emperyalistlerin Ermeni soykırımı konusundaki tavırlarının gerçek yüzü teşhir edilmelidir; fakat sorunun tartışılması gereken esas yönü somut olarak, faşist Türk devletinin ve savunucularının soykırım karşısındaki yaklaşımları ve soykırımcı tavırlarıdır.

Ermeni soykırımı diye bir şeyin olmadığını "ispatlama" çabası içinde olan Türk hakim sınıflarının, sadece soykırımın kabul edilmesini engellemekle yetinmedikleri, yetinmeyecekleri açıktır. Çünkü Ermeni soykırımının kabul edilmesini bugün engellemek, yarın kabul edilmeyeceğini garanti etmez. Ama, eğer Ermeni soykırımı diye bir şeyin olmadığı; esas soykırımı Ermenilerin yaptığı kabul ettirilirse, o zaman faşist Türk devleti kendi tezini kabul ettirmiş olacak ve bu bağlamda

“zafer”ini kutlayacaktır.

“Yok öyle bir şey, hepsi yalan” tezinden, “karşılıklı öldürmeler olmuş, fakat soykırımı yoktur” tezini savunmaları sonrasında Türk hakim sınıfları, “Ermenilerin Türklere soykırım yaptığı” görüşünü kabul ettirme çabalarına giriştiler. Son yıllarda bu görüşü “ispatlamak” için yoğun çalışmalar yapılmaktadır; sözümona “bilimsel araştırma, belgeler” kitaplar halinde yayınlandı, yayınlanıyor...

Tüm bu çabaların yanısıra, Türk hakim sınıfları Ermenilerden de kendilerine işbirlikçiler bulmaya çalışıyor ve yer yer buluyor da.

Türkiye’deki Ermenilerin 83. Patriği Karekin 2’nin 10 Mart 1998’de ölmesinden sonra Ermenilerin 84. Patriği seçmeleri için gereken izin aylar sonra verilmesi nedeniyle, 84. Patrik ancak 14 Ekim 1998 tarihinde seçilebilmiştir.

Bu gecikme, faşist Türk devletinin, seçilme olasılığı çok yüksek olan Mutaşyan’ı istememesinden ve onu “yola getirme” isteğinden kaynaklanıyordu. “Radikal olduğu” gerekçesiyle patrik seçilmesine karşı çıkan Türk devleteine karşı Mutaşyan, burjuva medya üzerinden verdiğı kimi mesajlarla kendisi hakkında varolan “olumsuz düşünceleri” silmeye çalıştı. Süreçte, “sadık davranacağına” kani olunduktan sonra ancak Mutaşyan’ın patrikliğine yeşil ışık yakıldı. Ardından hemen burjuva gazeteler 84. Patrik olarak seçilen Mesrob Mutaşyan’ın “Cumhuriyet çocuğı” olduğı propagandasını yaptı, Türkiye’deki Ermenilerin, patrik ağızıyla Cumhuriyete ve Türk devleteine “sadakatli” olduklarını anlattılar. Bunu da “devlete sadakatin İncil’de bir iman gereğı” olduğı biçiminde açıklattılar.

Tüm yazılanlar, Ermenileri bir dini cemaat, hristiyan azınlık olarak gösterme çerçevesiyle sınırlandırılmış, ulusal azınlık, milli sorun vb. yanların gözardı edilmesine hasredilmiştir. Burjuva medya Ermenilerden bahsederken bile, Ermenilerin ulusal varlığını reddetme durumundadır.

Yine Ermeni asıllı Fransalı sanatçı Charles Aznavour’un Şubat 1999 sonuna doğru Belçika’da İxelles’in, Henri Michaux meydanında bulunan Ermeni soykırımıyla ilgili anıtı ziyaret edip anıta çiçek bırakmasından bile rahatsız olup “Brüksel’de Ermeni şovu” başlıklı haberler veren emireri medya; Ermenilere kendi tarihine sahip çıkma hakkı bile tanımamakla Türk hakim sınıflarının faşist, soykırımcı niteliğini açıkça ortaya koymaktadır. Ermeni soykırımını hatırlatan en ufak bir şeye karşı azgınca saldıran, “Cumhuriyet çocuğı” olduğunu söyleyenleri ise öne çıkaran Türk şovenistleri, Ermeni soykırımının olmadığını şimdi de Ermeni işbirlikçileri aracılığıyla “ispat” etmeye çalışmaktadır.

ABD’de yaşayan Edward Taşçı isminde bir Ermeninin ailesinin soykırım döneminde başından geçenlerin anlatıldığı ve Ermenilerin soykırım “iddialarına cevap niteliğinde” olacağı söylenen “Sevginin Sessiz Adımları” adlı bir film çekilecek. Söz konusu filmin yönetmenliğini de Ermeni asıllı Artun Yeres yapacak. Filmin prodüksiyonu ise Bora Prodüksiyon tarafından yapılacak. Edward Taşçı, geçen yıl Ankara Milli Kütüphane’de sergilediği “Bir Amerikalının Türkiye Sevgisi” adlı sergiyi, bu sene 10-16 Mart’ta İstanbul’da sergilemek için Türkiye’ye geldi. Taşçı “Türk ve Türkiye sevgisinin kendisini tarihi gerçekleri ortaya çıkarmaya yönelttiğini” ifade ettikten sonra, Türk devletine sevgisini şöyle dile getirmektedir:

"Bu aziz millete ve bu kutsal ülkeye hizmet etmek benim için şereflerin en büyüğüdür. Bu nedenle, meydanı Türk düşmanlığından başka sermayeleri bulunmayan Ermeni cemaatine bırakmak niyetinde değilim." (Türkiye, 10 Mart 1999)

ABD’deki “Türk-Ermeni Dostluk Derneği” başkanlığını da yapan Taşçı, “Ermenilerin tarihi gerçekleri çarpıtarak dünyaya yaydıkları soykırım iddialarının” Türk düşmanlığı temelinde yükseldiğini de anlatarak Türk devletiyle işbirliği içinde hareket ettiğini göstermektedir. Türk devletinin ağızıyla konuşan Taşçı, bu arada kendi ailesinin neden Türkiye’den ABD’ye göç etmek zorunda kaldığı gerçeğini ise gizlemektedir.

Türk hakim sınıfları nasıl ki TBMM Başkanlığına Hikmet Çetin gibi bir “Kürt”ü getirip Türkiye’de herkesin “birinci sınıf vatandaş” olduğunu “ispatlıyorsa”, Taşçı gibi bir “Ermeni” ile de Ermeni soykırımının sadece bir “iddia ve yalan” olduğunu “ispatlamaya” çalışıyor. Fakat faşist Türk devletinin çabası boşunadır. Güneş balçıkla sıvanmaz, gerçeklerin üzeri kapatılamaz!

Ermenilerin soykırımı uğratıldığı tarihi bir gerçektir. Ermeni işbirlikçilerinin sözümona “tarihi gerçekleri gösteren belgeleri” de bu gerçeği ortadan kaldıramaz. Soykırımdan sonra Ermeniler üzerindeki ulusal baskılar, Türkiye’nin değişik kentlerinde yaşayan Ermenilerin büyük çoğunluğunun Türkiye’yi terk etmesini beraberinde getirmiştir. Soykırım sonrasında sayısı 250 bin olarak gösterilen Ermenilerin nüfusu Türkiye’de çoğalmamış, eksilmiştir. En son, Ermeni Patriği Mutaftyan’ın verdiği bilgiye göre Türkiye’de yaşayan Ermenilerin nüfusu 65 bin civarındadır.

Bu 65 bin Ermeninin sadece %30’u Ermenice okuma-yazma durumundadır. Okuma-yazma bilenlerin hepsi de büyük kentlerde, özellikle de İstanbul’da yaşayanlardır. Diğer %70 ise Ermeniceyi anlamakta, fakat Türkçe konuşmayı yeğleme durumundadır. Tüm bunlar

faşist Türk devletinin, Lozan anlaşmasında azınlık olarak belli haklara sahip olmalarına rağmen hristiyanlar, somutta da Ermeniler üzerinde uyguladığı ulusal baskı, zorla Türkleştirme siyasetinin doğrudan sonucudur. Zorla Türkleştirme siyasetinin sonuçlarından biri de, Patrik Mutaşyan'ın verdiği bilgiye göre, son 20 yıldır Ermeni kiliselerinde vazelerin Türkçe verilmesidir. (Bu bilgiler, 17 Ekim 1998 tarihli Hürriyet gazetesinde Mutaşyan'ın verdiği bilgilerdir. Bu bağlamda "Cumhuriyet çocuğu" olduğunu söylemek zorunda kalan Mutaşyan'ın Ermeniler üzerindeki baskıları, gerçek durumu tam olarak aktarmadığı da bilinçte tutulmalıdır.)

Şubat ayı başlarında yaşanan bir başka olay da Türkiye'de Ermeniler üzerindeki baskıların varlığını yeniden ispatladı. Söz konusu olay Bomonti Ermeni Katolik İlköğretim Okulu'nun boşaltılması, tüm eşyaların, Hürriyet gazetesinin deyimiyle "birkaç dakikada bahçeye" atılmasıdır.

Olayın hikâyesi şöyle:

Şişli İzzetpaşa Sokak 45 numarada bulunan bina, Ermeni Katolik Mihitryan Okul ve Manastırı Vakfı Yönetim Kurulu tarafından 1958 yılında Emine Tevfika Ayaşlı'dan 710 bin liraya satın alınır.

Tapu alındıktan sonra 1808'de kurulan okul bu binaya taşınır ve 1963-64 öğretim yılından itibaren burada eğitim vermeye başlanır.

1980 yılında okula gelen Vakıflar Genel Müdürlüğü müfettişleri, "1936'dan sonra azınlıkların vakıf olarak bina alma hakları yok. Bu nedenle tapunuz geçersizdir." diyerek, binanın Ermeni Vakfına ait olmadığını söylerler; ardından tapu iptal davası açılır. Sonucun ne olacağı bellidir: Tapu iptal edilir!

Bu arada Vakıflar Genel Müdürlüğü, Emine Tevfika Ayaşlı'nın varislerini arar, sonunda bulur da. Ayaşlı'nın mirasının bir bölümünü Ankara Ayaş Belediyesi'ne, Şişli'deki okul binasının dörtte birini ise kardeşine bıraktığı "ortaya çıkar". Söz konusu bu kardeşin ise payını Miltaş Şirketi adlı bir şirkete devrettiği öğrenilir.

Binanın tapusunun iptalinden ve varislerin tespit edilmesinden sonra Ermeni Katolik Mihitryan Okul ve Manastırı Vakfı, Ayaş Belediyesi'yle 1998 yılı başında bir anlaşma yapar. Binanın kullanılması karşılığında ayda 400 milyon lira Ayaş Belediyesi'ne ödenir. Belediye de bu 400 milyonun 100 milyonunu Miltaş Şirketi'ne gönderdiğini iddia eder.

Fakat Miltaş Şirketi, okulun kirasını alamadıklarını iddia ederek Şişli Adliyesine başvurur. Mahkeme okul binasının tahliyesine karar verir. Ermeni Vakfı'nın Yönetim Kurulu Başkanı Vahe Aslanata okullar kapanıncaya kadar süre ister, fakat bu süre tanınmaz. Okulların yarıyıl

tatilinin bitmesine birkaç gün kala, mahkeme tarafından belirlenen görevliler, eşyaların sahipleri tarafından alınmasını bile beklemeden, "birkaç dakikada" tüm eşyaları okulun bahçesine atar.

Bu arada, henüz okul boşaltılmamışken Milli Eğitim Müdürlüğü'nden yardım isteyen Vakıf'a herhangi bir -olumlu, olumsuz- cevap dahi verilmemiştir.

Bu olayı, Türkiye'de yaşanan binlerce "önemsiz" olaydan biri olarak da görülebilir. Fakat, bu olay ama hiçbir biçimde "önemsiz" bir olay değildir, böyle değerlendirilemez. Türkiye'de, bir "Atatürk İlkokulu", "100. Yıl İlkokulu" ya da benzeri herhangi bir Türk okulu değil de bir Ermeni okulu bizzat devletin mahkemeleri tarafından boşaltılmaktadır. Hem de birkaç dakikada! Neden resmen azınlık olarak kabul edilenlerin Vakıf olarak arsa alma hakkı yoktur? Neden 1958'lerde, 1936'daki yasaya rağmen tapu veriliyor, ve 1980 sonrasında bizzat devletin verdiği tapu yine devlet tarafından iptal ediliyor?

Tüm bu soruların en kısa biçimde verilecek bir cevabı vardır: Söz konusu olan Ermenilerdir de ondan! Türk egemenliğinin, ırkçılığının açık bir ifadesidir bu yapılanlar. Evet, bu makalede değindiğimiz birkaç örnek, Ermeniler üzerindeki baskıların, soykırımdan 84 yıl sonra da sürdüğünü, soykırımcıların geleneklerine başka düzeylerde devam ettiğini, kısacası soykırımcıların hâlâ işbaşında olduklarını göstermektedir.

84. yıldönümünde Ermeni soykırımını, faşist Türk devletini ve soykırımcı geleneğini nefretle lanetlerken; Ermeni sorununun da gerçek çözümünün, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesi temelinde, faşist Türk devletinin yıkılmasıyla, devrimle mümkün olduğunu haykırıyoruz!

Diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme, ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek tek iktidar, işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik iktidarındır!

30 Mart 1999 I

(*Bolşevik Partizan*, sayı 123, sayfa 15-17)

85. yıldönümünde ve 2000'li yıllarda da Ermeni soykırımını unutturmayacağız!

Altı milyar nüfuslu dünya artık 2000'li yılları yaşıyor. Yirminci yüzyıl yerini yirmibirinci yüzyıla terketti... Tarih, toplumsal yaşam inişli, çıkışlı da olsa hep ilerliyor! Tarihe geçen her an, artık geriye getirilemiyor!

20. Yüzyıl da sınıf mücadelelerinin en yoğun yaşandığı yüzyıllardan biri oldu. Savaşlar, katliamlar, soykırımlar yaşandığı gibi, dünyanın ezilenleri, sömürülenleri ilk kez 20. yüzyılda kapitalizmin yıkılıp yerine işçi ve emekçilerin iktidarının kurulduğunu, Sosyalizmin dünya emperyalist sisteminin bağrına kızgın bir mızrak gibi saplandığını gördü. Patronu, ağası, beyi olmadan da yaşanabileceği pratik olarak da yaşandı, gösterildi büyük insanlığa...

20. yüzyıl sosyalizm için, ezilenler için zaferler yüzyılı olduğu gibi, emperyalist sistemin yoğun baskıları ve özellikle de içte modernrevizyonistlerin ihaneti sonucu yenilgiler yüzyılı da oldu. 21. yüzyıla girerken 20. yüzyıl bize, hem sosyalizmin zaferlerinden, hem de yenilgisinden öğreneceğimiz çok şey devretti. 21. yüzyıla girdiğimizde de büyük insanlığın önünde iki seçenek duruyor! Ya barbarlık içinde yok olunacak, ya da büyük insanlık derin uykusundan uyanıp sosyalizme yürüyecek! Özgür insanların yeni dünyasını yaratacak!

20. yüzyıl, 21. yüzyıla ulusal kurtuluş mücadelelerinin deneylerini aktardığı gibi, sömürgecilerin, emperyalistlerin halklara zulmünü, soykırımları, katliamları da devretti...

20. yüzyılın ilk soykırımı olan, Osmanlı-Türk devleti tarafından gerçekleştirilen Ermeni ulusunun soykırımını da 21. yüzyıla devretti 20. yüzyıl! Birbuçuk milyon civarında Ermeninin katledildiği bu soykırımın mirasçısı faşist Türk devletinden, soykırımın hesabı hâlâ sorulmamıştır. Üzerinden 85 yıl geçmesine rağmen soykırımın izleri hâlâ canlı, dün yapılmış gibi duruyor karşımızda...

Fakat soykırımın yapıldığı, soykırımcılar tarafından inkâr ediliyor hâlâ! Ve soykırımcılarla aynı cephede olan emperyalistler çıkarları gereği yer yer faşist Türk devletine karşı kullanmaya çalışsalar da ve Ermeni soykırımının varlığını bilseler de, devlet düzeyinde resmi olarak Osmanlı-Türk devletinin Ermeni soykırımını gerçekleştirdiğini bile kabul etmemektedirler. Doğaldır da! Çünkü onları ilgilendiren

kendi çıkarlarıdır. Ermeniler için TC'yle arayı açmak işlerine gelmiyor. Onların işi sorunları kullanmaktır!

2000'li yıllara girdiğimiz soykırımın 85. yıldönümünde bir kez daha Ermeni soykırımını lanetliyor ve soykırımın hesabının, devrimle, faşist Türk devletinden sorulacağını haykırıyoruz!

Üzerinden 85 yıl geçen soykırımın kininin sınıf bilincine dönüştürülmesi için verdiğimiz mücadelede, unutulmaması ve yeniden bilinçlere çıkarılması için bazı olguları yeniden, okuyucularımıza aktarmak istiyoruz.

HATIRLANMASI GEREKEN BAZI OLGULAR...

1877-1878 Osmanlı-Rus savaşında Osmanlıların yenilmesi üzerine; Ermeniler Rusya'dan Osmanlı devleti içinde haklarının korunması için garanti istediler. Ayastefanos Anlaşması'nda ilk defa "Batı Ermenistan"dan sözediliyor ve anlaşmanın 16. ve 25. maddeleri Osmanlı devletini Batı Ermenistan'da derhal reformlar yapma, Ermenilere yapılan baskılara son verme, Ermenileri Kürt ve Çerkez saldırılarından koruma yükümlülüğü altına sokuyordu.

Ancak Ermeni sorununun Osmanlı devleti ve Rusya arasında "hal edilmesi", diğer büyük güçlerin işine gelmiyordu. Aynı yılın yaz aylarında (1878) yapılan Berlin Kongresi'nde, İngiltere ve Avusturya-Macaristan imparatorluğunun baskısı ile, Ayastefanos Anlaşması kısmen değiştirildi. Osmanlı devletine Berlin Anlaşması yine reformlar yapma yükümlülüğü veriyordu. Ama anlaşmada "Batı Ermenistan" yerine "Doğu Anadolu"dan sözediliyordu.

Garantör devlet olarak Rusya yerine, Rusya dışında İngiltere, Fransa, Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalya da devreye giriyordu.

Osmanlı devleti, "Doğu Anadolu"da "asayiş sağlamaya" gerekçeyle doğruya önemli ölçüde asker kaydırı. Müslüman olan Türklerle Kürtler arasında; Ermenilere karşı sistemli bir "dini düşmanlık" köklenmeye başlandı, Ermenilerin silah taşınması yasaklandı.

Ermeniler giderek, Osmanlı devletinin verdiği sözleri tutmaya niyetli olmadığını kavradılar. Ermeniler üzerinde baskı gittikçe artıyordu. Bu, Ermeni milliyetçiliğinin gelişmesi için de uygun bir ortam oluştuyordu. Ermeni örgütleri kuruldu ve bunlar önderliğinde isyanlar başladı. 1894'te Hınçak Partisi önderliğinde gerçekleştirilen Sasun İsyanı ertesinde 1894-1896 yılları arasında Ermenilere karşı ilk geniş katliamlar oldu. Değişik kaynaklara göre bu katliamlarda katledilen Ermenilerin sayısı 200 bin ile 300 bin arasındır.

Bu katliamlar sonrasındaki gelişmeler ve Jön Türklerin "eşitlik, kardeşlik" propagandalarına kanan Ermeniler, Jön Türk Devrimi'nde İttihat ve Terakki ile birlikte hareket etti. Fakat bu sefer de yanıldıklarını onbinlerce Ermeninin katliyle öğrendiler! 1909-1912 yılları arasında yeni katliamlar yaşandı.

Türk milliyetçiliğinin gelişmesiyle birlikte Osmanlı-Türk devletinin ideologları "Turan" hayallerini yaşamaya başlamıştı. "Adriyatikten Çin seddine" kadar "büyük Türk dünyası" yaratma hedefine sahip ırkçıların "Doğu"ya gidişinin önünde müslüman ve Türk olmayan Ermenistan ve Ermeniler duruyordu.

Derken Birinci Dünya Savaşı kapıya dayandı... Birinci Dünya Savaşı, Osmanlı-Türk hakim sınıfları için "Ermeni sorunu"nun "nihai çözümünde" önemli rol oynadı. Bu dönemde savaş gereğiyle -Jön Türk Devrimi'nin eşitlik adına Ermenilere verdiği bir "hak", daha önce Ermenilerin askerlik yapmama durumuna son verip, Ermenilerin askerlik yapabileceği yönünde yasa çıkarmak oldu-, genç Ermeni erkekleri orduya çağırılmış ve bu Ermenilerin silahsızlandırılmasının ilk adımı olmuştur. Ardından orduya çağırılanlar özel birliklerde toplanarak, bunlar yol yapımı, demiryol yapımı gibi işlerde zorla çalıştırılmış ve süreç içinde katledilmişlerdir. Ermenilerin en küçük bir direnişi kanla bastırılmıştır.

Ermeni halkın, Osmanlının bu zulmü ve sistemli yok etme politikası karşısında Ruslarla birleşeceği korkusu; daha geniş bir saldırının başlangıcı olmuştur. Savaş nedeniyle askere alınan Ermeni erkekleri safdışı bırakıldığı gibi, özellikle İstanbul gibi şehirlerde yaşayan yüzlerce Ermeni önde gelenleri, aydınları da soykırım öncesinde tutuklanmış ve Ermeni ulusu önderliksiz bırakılmıştır. 600 civarında önde gelen insan arasında tesadüfen kurtulanlar olsa da, hemen hemen hepsi sonradan katledilmiştir. 24 Nisan 1915'e böyle gelinmiştir...

Soykırım tarihi olarak kabul edilen 24 Nisan 1915'ten sonra gerçekleşen soykırımla, Ermeniler Batı Ermenistan'dan sürülmüş, birbuçuk milyon civarında Ermeni katledilmiştir.

Bu soykırım sonucunda, Ermeniler Batı Ermenistan'da ulus olmaktan çıkarılmış ve şimdiki adıyla TC devletinin sınırları içinde yaşayan Ermenilerin sayısı tahminlere göre 250 bin civarına indirilmiştir.

Süreç içinde bu sayı da giderek düşmüş, sağ kalanların çoğu, Türk hakim sınıflarının ulusal baskısı sonucu Türkiye'yi de terketmek zorunda kalmıştır. Şimdiki Ermeni Patriği'nin açıklamalarına göre TC sınırları içinde yaşayan Ermenilerin sayısı 60 bin civarındadır.

Soykırım esas olarak 1915-1918 yılları arasında gerçekleştirilmiş olsa da, 1919-1922 yılları arasında Kurtuluş Savaşı döneminde de

“gâvur” olan herşeye duyulan kin ve 1918-1919’da Osmanlının yenilgisi sonrasında soykırımdan sağ kurtulan Ermenilerin, yerleşim alanlarına geri gelmesi, haklı olarak ellerinden alınan malları talep etmesi; bunlara ek olarak yaşanan barbarlığın beraberinde getirdiği kinle Ermenilerin yer yer Türklere karşı saldırı eylemleri gerçekleştirmesi vb. durumların sonucunda da epey Ermeni katledildi.

Faşist Türk devletinin Ermeni soykırımına ilişkin tavrı sürekli olarak, inkârcı, ırkçı, şoven tavır olmuştur. Onlara göre bir Ermeni katliamı yoktur, Ermenilerin Türkleri katletmesi vardır ve bu da “Ermeni mezalimi” olarak dünya kamuoyuna lanse edilmektedir. 85 yıl boyunca soykırımın üstünü örtmeye çalıştılar, çalışıyorlar.

1970’li yılların sonu ve 1980’li yıllarda Ermeni örgütlerinin, özellikle de ASALA’nın Türk atış ve konsoloslarına karşı eylemleri ve Ermenilerin soykırım gündemde tutma mücadeleleri faşist Türk devletinin soykırım hakkında tavır takınmasını da beraberinde getirdi.

Faşist Türk devleti, 1985 Orly davasına kadar esas olarak “yok öyle bir şey”, “hepsi yalan” tavrını takınmış; 1985’de ise “karşılıklı öldürmeler olmuş, ama soykırım yoktur” diye tavır değiştirmiştir. Gelinen yerde ise ağırlık verilen düşünce, Ermenilerin Türklere soykırım yaptığı görüşüdür ve bu, tüm dünyaya kabul ettirilmeye çalışılıyor.

Bunun için de son yıllarda devlet tarafından “bilimsel araştırmalar” yalanıyla birçok kitap yayınlanmıştır. Faşist Türk devleti bütün olanaklarıyla, soykırımın kabul edilmesini engellemek ve olguları tersyüz etmek için dünya çapında çalışıyor. Ermeni düşmanlığını körükliyor. Bu düşmanlık, özellikle Diasporadaki Ermenilerin yaşadığı ülkelerde Ermeni soykırımının kabul edilmesi için, sözkonusu ülkelere parlamentolarına yönelik çalışmaların yoğunlaştığı dönemlerde oluyor. Son yıllarda her sene, 24 Nisan tarihi öncesinde bu durum hep yeniden yaşanıyor.

ÖNE ÇIKAN BAZI ÖRNEKLER...

Birinci örnek, faşist Türk devleti ve savunucularının yalan temelinde yıllardır yaymaya çalıştığı PKK-ASALA, ya da Ermeni-Kürt ilişkileri bağlamındadır.

Faşist Türk hakim sınıfları Türk olmayanlara karşı, özellikle de Ermenilere, Yunanlara karşı düşmanlığı körüklemenin bir aracı olarak “terörün kökü dışarıda” teranesine başvurumaktadırlar. “Türkün Türkten başka dostu yoktur!” ırkçı sloganına uygun olarak davranılmış ve her seferinde, TC’nin sınırları içinde faşist devletin kitlelerin hedefi olabileceği durumlar meydana geldiğinde, kitleleri kendi potasında

tutmak için de "kökü dışarıda" teranesine başvurmuştur.

1983'te Fransa'nın Orly şehrinde ASALA'nın yaptığı bir eylem sonrasında kendi iç çelişkileri temelinde de ayrılık yaşayan ASALA Türk ataşe ve konsolosluklarına karşı eylemlerine son verdi. Bu dönemde faşist Türk devleti de genelde Ermeni örgütlerine, özellikle de ASALA'ya karşı TC sınırları dışında da mücadele yürüttü ve gizli çalışmalarını yoğunlaştırdı.

ASALA'nın Orly eylemi öncesindeki eylemlerine son vermesi döneme rastlayan PKK'nin 15 Ağustos 1984 tarihinde silahlı mücadele başlatması eylemi oldu. Bunların birbirine denk düşmesini faşist Türk hakim sınıfları, "Türklere düşman gâvurun" ASALA yerine PKK'yi öne çıkardığı biçiminde oldu. Böylece her iki örgüt açısından da haklı bir davanın, ulusal baskıya karşı mücadelenin varlığı kitlelerden gizlenmeye ve Ermeni ve Kürt düşmanlığı körüklenmeye çalışıldı.

Gelinen yerde, özellikle son iki yılda faşist Türk devletinin PKK'ye önemli darbeler vurması sonucunda ibre yeniden Ermeni düşmanlığını körüklemeye ağırlık vermeye doğru yöneltildi. 1984 ve sonrasında ASALA yerine PKK'nin "geçirilmesi" tavrı, bu sefer "PKK yenildi, şimdi Ermeni örgütler PKK'nin yerine geçiriliyor" vb. yalanlarıyla Ermeni düşmanlığının körüklenmesine devam ediliyor.

Bunun bir örneği Cumhurbaşkanı Demirel ile yakın ilişkisi olan gazetecilerden, Türkiye gazetesinin başyazarlarından biri olan Sebahattin Önkibar'ın tavrıdır. Önkibar, Türk gizli servisinden de bilgi aldığını satıraralarında ortaya koyduğu yazısında şunları söylüyor:

"Ermeni diasporası boş durmuyor. Sözde soykırımı uluslararası arenada tescil ettirmek ve tazminat için ardarda taaruzlar yapıyor. Diaspora'nın yeni stratejisi, soykırımın yapıldığını Türk kimliğini taşıyan isimlere söyletmek." (Türkiye, 9 Kasım 1999)

Bu sözde Diaspora Ermenilerinin yeni stratejisinin ispatı olarak da Taner Akçam'ın soykırım hakkında yazdığı kitaplar ve Almanya'nın Frankfurt şehrinde birkaç yıldır faaliyet yürüten "Soykırım Karşıtları Derneği"nin çalışmalarını gösteriyor. Söz konusu derneğin başkanı Ali Ertem'e Türk şovenizminin pislğini fışkırtan Önkibar, Ali Ertem'i PKK üyesi ilan ederek sorunu Ermenilerle PKK arasındaki ilişkiye getirmektedir.

Ertem'in Ermenilerle ilişkide olduğu ve "soykırımın resmen kabulü için de, bütün Parlamentoları ile ve BM'ye müracat edeceklerini" (aynı yerden) söyleyen Ertem'e karşı "Türk soydaşlarını", "demokratik tepkiye" çağırıyor! Önkibar'ı bu tavrı takınmaya iten de Paris'te bulunan ve Ermeni Diasporası Araştırmalar Merkezi'nde (CRDA) yönetici olan gazeteci Raffi A. Hermon'un 17 Eylül 1999 tarihli Özgür

Bakış gazetesinde çıkan bir yazısında "Soykırım Karşıtları Derneği"nin çalışmalarını övmesi ve "artık Türk insanının soykırım utancını taşımak istemediğini" belirtmesidir.

Bir Türk olarak soykırımdan nasıl utanç duyulur? Soykırım diye bir şey zaten yok ki, bir Türk bundan utanç duysun... İlle de soykırımdan sözedilecekse o zaman Ermeniler Türklere soykırım yapmıştır! vb. düşüncelerle hareket eden "öztürk" Önkibar hemen gardını alıyor! Bir Ermeninin böylesi bir tespitte bulunmasını şöyle yorumluyor:

"Net olarak görüldüğü gibi Soykırım Karşıtları Derneği Ermeni ya-lan ve çılgınlıklarının taşeronu bir dernektir ve tamamen bu amaçla kurulmuştur. Ve eşyanın tabiatı bu derneğin başkanı ve üyeleri de PKK'lılarla Marksist-Leninistlerdir. Bu fotoğraf, Ermenilerle PKK arasında varolan ve halen devam eden ilişkilerinin de net belgeleridir. Evet Türkiye düşmanları her zamanda ve zeminde kol koladırlar" (aynı yerden)

Önkibar dedi ya, ispatı kendinden menkuldür... Buna göre Soykırım Karşıtları Derneği, Ermenilerin taşeronluğunu yapmak için kurulmuştur! Öyle ya, bu ırkçı beyinlerin asla kabullenemeyeceği bir şey de Ermeni soykırımının olduğunu Türk kimliğini taşıyan birilerinin söylemesidir. Eee, böyle Türk olur mu? Olsa olsa ancak Ermeni taşeronu olur! İrkçıların mantığı böyle işliyor! İrkçıların kuyruğu tutuşmuş... Bu yangına benzin bidonlarıyla gitmek her gerçek demokratın görevidir.

Ermeni soykırımı konusunda son yıllarda Türkiye ve Kuzey Kürdistanlılar arasında giderek yoğunlaşan tavır takınma ve faşist Türk devletinin teşhiri marksist-leninist yaklaşım temelinde olmasa da olumlu bir gelişmedir. Bunun desteklenmesi ve ilerletilmesi gerekiyor. Soykırıma karşı mücadele de faşist Türk devletinin yıkılması, toplumsal kurtuluş için mücadeleyle birlikte ele alındığında başarıya ulaşacaktır.

İkinci örnek, Türkiye'de yaşayan Ermenilerle ilgilidir. Bilindiği gibi Türkiye'de yaşayan Ermenilerin patriği Patrik Karekin 10 Mart 1998'de ölmüş ve yeni patrik seçimi ise faşist devletin izniyle ancak Ekim 1998'de gerçekleşmişti.

Yapılan seçim sonucunda yeni patrik olarak Mesrob Mutaşyan seçildi. Seçilmesi döneminde ve ertesinde Mutaşyan'a "Cumhuriyet çocuğuyum", "Cumhuriyet'in 75. yıl kutlamalarına katılıyoruz" vb. tespitleri söylediler... Daha sonraki süreçte Mutaşyan benzeri açıklamalarda bulundu. Söz konusu açıklamalar siyasi açıklamalardı. Fakat geline yerde, Mutaşyan TC ile birleşmediğini Ermenilere ispatlamak

için de artık "sivil ve siyasi konularda" konuşmamaktadır. Faşist Türk devletinin baskılarını yoğunlaştırmasına engel olmak için de diplomatik dil kullanıyor. Bunun bir örneği de Mayıs 1999'da yaşandı.

Türkiye'deki Ermeni Patrikhanesi 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulmuştur. Patrikhanenin kuruluşunun 538. yıldönümünde Mutaşyan Fatih Sultan Mehmet'in mezarını ziyaret etti. Gazetecilerin sorularına cevap veren Mutaşyan şunları söyledi:

"Sorunumuz yok. Dini hiçbir sorunumuz yok. Bizim, ruhani hiçbir sorunumuz yok. Sivil ve siyasi konularda da ben konuşmuyorum." (Türkiye, 23 Mayıs 1999)

Mutaşyan Ermeni gazetesi olan Hayastani Hanrapetutyun gazetesine verdiği demecinde de şunları söylüyor:

"Dünyanın her ülkesinde azınlıkların mutlaka belirli sıkıntıları olur. Bizim ise Türkiye'de dini vecibelerimizin yerine getirilmesi anlamında hiçbir sorunumuz yok." (aynı yerden)

Mutaşyan'ın bu tavırları, ırkçı Türkiye gazetesi tarafından Türkiye'deki Ermenilerin özgürce yaşadığına kanıt olarak aktarılıyor. Fatih'in mezarının ziyaret edilmesi de buna eklenince, "böylesi Ermeniler başta" edilmez de ne yapılır?

Oysa, birazcık olsa da sorunun bilincinde olanlar Mutaşyan'ın açıkça söylemediği şeyin ne olduğunu sözkonusu açıklamalarından çıkarabilir. Mutaşyan bilinçli olarak vurguyu "dini vecibelerin yerine getirilmesi"ne, "dini sorunlar"a yapmaktadır. Mutaşyan, Ermeni ulusal sorununa, soykırımı değinse, faşist Türk devletinin Mutaşyan'a ve Türkiye'deki Ermenilere karşı daha da azgınlacağını gayet iyi biliyor. Onun için de dini işlemler bağlamında sorunumuz yoktur diyor. Gerçi bu da bu biçimiyle doğru değil ama Mutaşyan dolaylı konuşmak zorunda kalmıştır.

Lozan Anlaşması'na göre TC, müslüman olmayanları "azınlık" olarak kabul etmiş ve bunların dini inançlarını ve kültürlerini yaşamaları için belli haklar tanımak zorunda kalmıştır. Yani azınlık dendiğinde faşist Türk devleti için müslüman dininden olmayanlar sözkonusu olmaktadır.

Bütün bunların gizlediği gerçek ise, faşist Türk devletinin Ermeniler üzerindeki ulusal baskısıdır. Din adamı olarak Mutaşyan bu konuda konuşmasa da, Mutaşyan'ın "ben sivil ve siyasi konularda konuşmuyorum" demesi bile, Türkiye'de Ermeniler üzerindeki baskının somut bir kanıttır.

Özgür koşullarda konuşan bir Mutaşyan'ın soykırım konusunda, Türkiye'deki Ermeniler üzerindeki baskılar konusunda günlerce anlatıp bitiremeyeceği konuların olduğu da görülecektir.

Sonuçta kafatasçı ırkçılar, Ermeni Patriği'ni Ermenilere karşı kullanmaya, Türkiye'de yaşayan Ermenilerin "sorunlarının" olmadığını, Ermenilerin özgürce yaşadığını göstermeye ve bu temelde de Ermeni düşmanlığını körüklemeye çalışmaktadırlar.

Üçüncü örnek ise son yıllarda her sene yaşanan ABD'deki Ermenilerin soykırımın kabul edilmesi için eyalet veya merkezi parlamentoya sunduğu karar tasarıları sorunudur. ABD'deki bazı eyalet meclisleri Ermeni soykırımını tanımıştır. Fakat bu, ABD emperyalist devletinin soykırımı kabul ettiği anlamına gelmiyor. Ermeniler diğer emperyalist devletlerde olduğu gibi ABD'de de soykırımın kabulü için çaba gösteriyorlar. Bu çaba, sorunu burjuvazinin siyaseti temelinde ve çerçevesinde ele almasıyla yanlış bir siyasete sahip olsa da Ermenilerin haklı bir çabasıdır.

Diasporadaki Ermenilerin ABD'deki sayısının yoğunluğuna da bağlı olarak Ermenilerin soykırımın tanınması için ABD'deki hemen her çabası Türk milliyetçilerinin müdahaleleriyle karşılaşmaktadır. Faşist Türk devleti de Ermenilerin faaliyetlerine karşı mücadeleyi "vatan-daşları" üzerinde de kısıktırıyor.

Daha önce de sürtüşme konusu edilen, ama Türk tarafının yenilgi-siyle sonuçlanan Ermenilerin San Fransisco'da, bir parkta satın aldıkları alana diktikleri haçın üzerine soykırımla ilgili bir plaket asmaları, yeni bir milenniyuma girerken "Türk vatandaşları'nın huzurunu... bozdu. Her zaman olduğu gibi bu sefer de Türkler hemen karşı atağa geçti! Türk-Amerikan Dernekleri Federasyonu (TADF) şimdilik bu plaketin kanunsuz asıldığı ve "yalan" şeyler yazıldığı için plaketin indirilmesiyle uğraşıyor.

ABD'nin Georgia eyaletinde 24 Nisan'ın soykırım günü olarak kabul edilmiş olmasına karşı, yine TADF tarafından itiraz edilmiş ve soykırımı anma gününün kaldırılması için çabalarını sürdürüyorlar.

ABD Başkanlık seçiminin propagandalarının başlamasıyla birlikte, başkanlık seçimi adaylarından Demokrat Partili Bill Bradley, daha önce de yaptığı açıklamalarında dile getirdiği gibi Ermeni soykırımının varlığını kabul ettiğini dile getirdi. Yine kuyrukları tutuşan öztürkler, tüm başkan adaylarına soykırımın olmadığını anlatan mektuplar göndermek için harekete geçtiler, imza toplamaya başladılar.

Bradley'e yazılan mektupta ise, "başkan adayının bu yanlış iddiayı tanınmasından duyulan hayal kırıklığı dile". (Türkiye, 16 Ocak 2000) getirilerek, "Tarihi tarihçilere bırakmak lazım, politikacılara değil" önerisinde bulunularak "kurnaz" siyasetçiler olduklarını bir kez daha ispatladılar!

Evet, ırkçılar işlerine geldiği zaman sorunu politikacılara, yine işine

geldiği zaman tarihçilere devrediyor... Böylece tarihçilerin siyaset yapmadığını da anlatmaya çalışıyorlar. Ama çabaları boşuna! İster tarihçilere, isterse de politikacılar bırakınsınlar, sorunun özü değişmiyor: Osmanlı-Türk devleti Ermeni soykırımını yapmıştır! Mirasçısı faşist Türk devleti de soykırımcılığı sürdürmektedir!

2000'li yıllara girdiğimiz soykırımın 85. yıldönümünde de Ermeni soykırımını lanetliyoruz! Ve devrimle hesabını sorana kadar da unutturmayacağız!

Bir kez daha; Diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek iktidarın işçi sınıfı önderliğindeki devrimci demokratik iktidar olduğunu haykırıyoruz!

Faşist Türk devletine ölüm!

Halkların kardeşliği için tek yol devrim!

9 Şubat 2000 İ

(Stêrka Bolşewik, sayı 10, sayfa 10-13)

85. yıldönümünde Ermeni soykırımını ve soykırımcıları lanetliyoruz!

20. yüzyılın ilk soykırımı olan, Osmanlı-Türk devleti tarafından gerçekleştirilen Ermeni ulusunun soykırımının üzerinden 85 yıl geçti. Buna rağmen soykırımın izleri hâlâ canlı duruyor karşımızda... Soykırımın yapıldığı da, soykırımcılar tarafından inkâr ediliyor hâlâ!

Faşist Türk devletinin Ermeni soykırımına ilişkin tavrı sürekli olarak, inkârcı, ırkçı, şoven tavır olmuştur. Onlara göre bir Ermeni katliamı yoktur, Ermenilerin Türkleri katletmesi vardır.

Yine; faşist Türk devleti bütün olanaklarıyla, soykırımın herhangi bir ülke tarafından kabul edilmesini engellemek ve olguları tersyüz etmek için dünya çapında çalışıyor. Bunda başarılı da oluyorlar.

Ermeni soykırımının varlığını bütün dünya bildiği halde, devlet düzeyinde Osmanlı-Türk devletinin Ermeni soykırımını gerçekleştirdiğini resmi olarak kabul eden yok. Üstelik emperyalistler bu sorunu ikiyüzlüce kendi çıkarları için kullanmaya çalışıyorlar. Bir yandan Türk devletini sıkıştırmada, diğer yandan Ermenilerin gözünü boyamada bu sorunu dilediklerince kullanıyorlar. Diasporadaki Ermenilerin ya da soykırımın tanınmasını isteyen milletvekillerinin, senato üyelerinin değişik parlamentolara sundukları karar tasarıları üzerinde tam bir komedi oynanıyor... Doğaldır da! Birinin tuzu diğerinkinden kuru...

Diasporadaki Ermenilerin yaşadığı ülkelerde Ermeni soykırımının kabul edilmesi için, sözkonusu ülkelerin parlamentolarına yönelik çalışmaların yoğunlaştığı dönemlerde oluyor. Türk hakim sınıfları Ermeni düşmanlığını alabildiğine körüklüyor. Son yıllarda her sene, 24 Nisan tarihi öncesinde bu durum hep yeniden yaşanıyor. Bu durum bu yıl da yaşandı, yaşanıyor.

Özellikle ABD'nin değişik eyaletlerinde ve Fransa'da gündeme gelen 24 Nisan'ı soykırım günü olarak ilan etme ve soykırımı tanıma karar tasarıları karşısında faşist Türk devleti -cumbabasından ayak takımına kadar- Ermeni düşmanlığını körüklemeye devam ediyor. Ermenilerin soykırım için anıt mezar yapma girişimlerine karşı bile, kanları hâlâ kurumayan kılıçlar kınından çıkarılıyor! Ve, "tarihi tarihçilere bırakalım" teraneleriyle kitleleri sorundan uzak tutmaya çalışırlarken; Ermenistan'ın sınırına metrelerce yükseklikte kılıçlı "anıt"

dikerek Ermenilere tarihi hatırlatmaktan, "onları nasıl katlettiysek, sesinizi çıkarırsanız sizi de öyle hallederiz" dercesine Ermenilere tehditler savuran korkuluklar yapmaktan geri kalmamaktadırlar.

2000'li yıllara girdiğimiz soykırımın 85. yıldönümü öncesinde yaşanan bazı olayları aktarmak bile, soykırımcıların gerçek yüzünü göstermeye yeterlidir.

KARAR TASARISI VE "FRANSA KOMEDİSİ"...

Ermeni soykırımı konusunda soruna biraz dikkatli yaklaşanların bileceği gibi 29 Mayıs 1998 tarihinde Fransız Parlamentosu'nda "Fransa, 1915 Ermeni Soykırımını açıkça tanımaktadır." cümlesinden oluşan bir karar tasarısı kabul edildi. Bu tasarının yasalaşması için Senatonun da bu tasarıyı onaylaması; Senatonun bu tasarıyı onaylayabilmesi için de öncelikle bu tasarının Senatonun gündemine alınması gerekiyordu. Soykırımcı faşist Türk devleti bu tasarının Senatonun gündemine alınmaması ve alındığında da onaylanmaması için bütün kozlarını oynadı...

Fransız emperyalistlerinin Türkiye'deki çıkarlarına zarar verebilecek böylesi bir tasarıyı gündeme alıp onaylamamak ve aynı zamanda Fransa'da yaşayan Ermenileri karşısına almamak için de tasarının gündeme alınması birçok kez ertelendi. Mayıs 1998'den bu yana tasarısı, tam altı kez ertelenerek Senatonun Genel Kurul gündemine alınmadı.

Fransız hakim sınıfları iç siyaset açısından özellikle seçimlerde hiç de küçümsenmeyecek bir ağırlığa sahip olan Ermeni lobisini karşıya almamak için, işi sürüncemede bırakma tavrını seçti. Ayrıca Fransız Parlamentosu'nun aldığı karar tasarısı eylemi, Fransa Devlet Başkanı'na karşı Parlamento'nun yetkilerini artırma çabasını göstermektedir. Bir yandan seçmen avcılığında, diğer yandan da yetki çatışmasında Ermeni soykırımı Ermenilere karşı kullanılmaktadır.

Dış siyaset açısından ise Fransız hakim sınıfları, içinde bulunulan koşullarda, faşist Türk devletini ve TC ile hareket etmekte olan Azerbaycan gibi Türki cumhuriyetleri Ermeniler için karşısına alma siyasetine sahip değildir.

TC'nin 1998'de AB'ye karşı tavırları, bazı Fransız firmalarını ihale dışı bırakması vb. tavırların yaşandığı dönemde Ermeni soykırımından bahseden Fransız emperyalist burjuvazisi, aranın iyileştiği ve gelecekte daha da fazla ticari ilişkilerin olma olasılığının yaşandığı durumda soykırım karar tasarısını Senatonun gündemine alınmasına karşı tavrı koymaktadır.

Fransa Cumhurbaşkanı Chirac, Demirel'in mektubunu aldıktan sonra Senato üyeleriyle görüşerek; "Sayın Demirel'in önerisi çok önemli. Bölgede önemli adımlar atılacağına dair sinyaller geliyor. Ermeni soykırımını gündeme alırsanız bu oluşum büyük yara alır. Ayrıca Türkiye gibi büyük ve yıldızı her geçen gün parlayan bir gücü karşımıza almamız doğru olmaz." (Hürriyet, 24 Şubat 2000) görüşünü savunarak, Ermeni soykırımı yasa tasarısının Genel Kurul gündemine alınmasını engellemeye çalıştı. Amacına ulaştı da!

Mayıs 1998'den 2000 yılına kadar beş kez ertelenen karar tasarısı, bu yıl Senatör Michel Mercier ve Denis Badre tarafından "Fransa, 1915 Ermeni Soykırımını tanımaktadır" biçiminde değiştirilerek, yani önceki tasarıda yer alan "açıkça" cümlesi çıkarılarak Senato'ya sunuldu. Böylece karar tasarısı Senato tarafından bir kez daha ertelenmeyip Genel kurul gündemine alınıp onaylansaydı, yine de Fransa, soykırımı "açıkça" tanımayacaktı... Oyun, bu kadar açık oynanıyor!

Fransız Senatosu 22 Şubat 2000 tarihinde altıncı kez karar tasarısının Genel Kurul gündemine alınmasını çoğunluk oyla (6 kabul, 14 red oyu) reddetti. Reddetmesinin gerekçesi şöyledir:

"Başkanlar konferansı, Ermeni Soykırım yasa tasarısı üzerine Genel Kurul tartışması açılmasını Senato çalışmaları gündemine almayı uygun görmemiştir. Konferansımız,

1. Fransız Anayasası'nın, Parlamento'yu tarihi tanımlamaya yetkili kılmadığına,

2. Ne Fransa Cumhurbaşkanı, ne de hükümetin; Güney Kafkasya devletleri arasında süren barış görüşmelerini zorluğa sokacak bu yasa-yı tartışmaya açmaya niyetli olduklarına, hükmetmiştir." (Milliyet, 23 Şubat 2000)

"Anayasa'ya aykırı" olduğu ve "barış görüşmelerini zora sokmak" için Fransız Senatosu tasarıyı gündeme almayı reddediyor... Tarihi gerçekleri, soykırımı yok sayarak Senato, kitlelere tarihi yorumlamadığı teranesini okuyor! Ne büyük sahtekârlık! Senatonun yasa tasarısını reddetmesindeki en önemli etkenin Fransa Cumhurbaşkanı'nın ve hükümetinin tavrı olduğu da açıkça ortaya çıkmaktadır. Fransız hakim sınıfları TC ile arayı bozmak istemiyor. Olgu budur.

Fransız emperyalistlerinin Ermeni soykırımını kendi çıkarları için kullandıkları; Ermeni soykırımının tanınması sorununa ikiyüzlü ve sahtekârca yaklaştığı bir kez daha açıkça ortaya çıkmaktadır. Bir kez daha açıkça ortaya çıkan bir şey de; emperyalist devletlerin parlamentolarında alınan kararlarla Ermeni ulusal sorununun çözülemediğidir!

Emperyalistler için sadece çıkarları sözkonusudur. Kafkasya'da

“barışı zora sokmamak” düşüncesi Ermenistan’ı, Karabağ’ı ya da Azerbaycan’ı; Ermeni ve Azerileri düşündüklerinden değildir. Kan ve irin içinde Nafta kokusu onlara yön vermektedir...

SOYKIRIMCILARIN TAVIRLARI...

Resmi ve sivil devlet güçlerinin yanısıra ırkçı, faşist güçlerin Türk-lük temelinde sıkı bir biçimde birleştikleri ve ortak hareket ettikleri temel konulardan biri Ermeni soykırımına karşı tavidir. Herhangi bir biçimde Ermenilerin soykırıma maruz kaldıklarının ifade edilmesi, bunu ifade edenlerin “Türk düşmanı”, “hain”, “satılmış”, “uşak” vb. vb. biçimde damgalanması için yeter de artar bile... Özellikle böyle-lesı dönemlerde Türk şovenlerinin bütün boruları aynı notadan çalar! Soykırımı inkâr için çıkan ses tonlarında yeni soykırım çığlıkları yük-selir.

“Yok öyle bir şey, hepsi yalan” tavrından “karşılıklı öldürmeler ol-muş, fakat soykırım yoktur” tavrına, oradan da “Ermeniler Türklere soykırım yaptı” tezinden sonra şimdi de soykırımın “Ermenilerin ca-nını korumak” için yapıldığı ileri sürülmeye başlandı!

Şubat ayı başlarında 22 Şubat 2000 tarihinde Fransız Senatosu-nun yapacağı toplantıda Ermeni soykırımıyla ilgili yasa tasarısının Genel Kurul gündemine alınıp alınmamasının da konuşulacağı ortaya çıkar çıkmaz faşist Türk devleti gardını aldı. Paris Büyükelçiliği kana-lıyla, Fransa Dışişleri Bakanlığı nezdinde; Ankara da da Fransa Büyü-kelçisini Türk Dışişleri Bakanlığı’na çağırarak yarasına tuz basıldığını bildirdi...

Fransa’da yaşayan ırkçı, şoven Türklerin içinde örgütlendiği “Türk Dernekleri Federasyonu” önderliğinde, Senatonun Genel Kurul gün-demine gelme olasılığı olan Ermeni soykırımını tanıma yasa tasarı-sına karşı bir imza kampanyası açıldı. Toplanan imzalar başta Fransa Cumhurbaşkanı Chirac olmak üzere, Senato Başkanı Poncelet’e, Baş-bakan Jospin’e ve Dışişleri Bakanı Vedrin’e gönderildi.

Bu arada Türk ırkçılığının savunucularından yeni icatlar ortaya çı-karıldı... Bu icatçılardan biri de Türkiye gazetesinin köşe mi köşe ya-zarlarından İsmail Yağcı’dır; bu bay soyadına da uygun olarak hakim sınıfların yalakalığını kimseye bırakmamak gayretiyle bir köşe yazısı dizdi!

Sözkonusu yazısında Yağcı efendi, sadece Ermeni soykırımını red-detmekle kalmayıp “Türk milletinin hiçbir zaman soykırım” yapmadı-ğını savundu. Ve Türklerin Ermenileri soykırıma uğrattığı konusunda Ermenilerin hiçbir tarihi belge ve bilgi gösteremeyeceğini; hatta her-

hangi bir soykırımın yapılmadığını Ermeni ileri gelenlerinin de bildiğini Ermeniler adına tespit etmekten geri kalmadı.

Peki ama Ermeni ileri gelenleri soykırımın olmadığını biliyorsa o zaman neden Ermeniler soykırımdan bahsediyorlar? Yağcı efendinin buna da cevabı vardır elbet:

"Ancak soykırım iftirası ile, Çukurova ve Doğu Anadolu'daki Ermenistan kurma hayallerini diri tutmak için, bile bile yalan söylüyorlar." (Türkiye, 17 Şubat 2000)

Ee, Ermeni "yalanlarına" karşı ve de TC'nin topraklarına göz koyan böyle hainane hayallere karşı gerçekler ortaya konmalıdır ki, Ermenilerin "yalanları" ortaya çıksın! Yağcı da "gerçekleri" ortaya koymaya çalışıyor... Dava ne imiş? Yağcı şöyle cevaplıyor:

"1877, 1895, 1909 senelerinde uzun süren Ermeni ayaklanmaları, Osmanlı devletinin birçok şehrinde kan dökülmesine sebep oldu. Ortada görünen hiçbir haklı mesele yokken, Tokat, Amasya, Erzurum, Bitlis, Maraş, hatta Trabzon gibi kalabalık yerleşim yerlerinde ve aynı günde, Silahlı Ermeni ayaklanması oldu." (aynı yerden)

Yağcı efendi dökülen kanın esas olarak Ermenilerin kanı olduğu gerçeğini doğal olarak es geçmektedir. Kanın dökülmesinin sorumluluğu da "haklı bir meseleye sahip olmayan" ayaklanmalara başvuran Ermenilere yüklenmektedir. Yağcı'nın sahtekârlığı o kadar ileri gitmektedir ki, sanki haklı bir neden bulsa, ayaklanmaları doğru görecekmış görüntüsünü vermektedir. Gerçek yalanın kimler tarafından savunulduğunu ispat etmek için o kadar çaba gösteriyor ki İsmail Yağcı, Zeytun'da Ermenilerin ayaklanması sonucu Zeytun'a Ermeni bayrağı çekildiğini ve hemen aynı gün İngiltere, Fransa ve Rusya'nın Zeytun'da konsolosluk açtıklarını söylemektedir. Yağcı, aklısıra Fransa'ya "soykırımcı sizsiniz" diye belge sunuyor! Bir soykırımcı bir başka soykırımcıya böyle karşı çıkıyor!

Ermeniler yüzünden bazı Türklerin divanı harbe verilip öldürülmesine yüreği yanan Yağcı, 1915'te Ermenilerin hükümetin emriyle göçe zorlandıklarını; 1914 Kasım ayında Doğubeyazıt'da Türk sınırını geçen Rus askeri birliklerinin tamamının Ermeni olduğunu tespit ettikten sonra şunları söylemektedir:

"Bu işgalciler, bir senede o kadar çok Türk öldürdüler ki, artık bu toprakların sahibi Türkler'den, toplu bir karşı hareket beklenir hale geldi. İşte Ermenileri bu toplu öç almadan korumak için Ermeni Azizaları'nın da ricası ile hükümet göç emri çıkarttı. Göçmeyenleri zorla gönderdi. Sebep, onların canını korumak idi. Bugün bu yapılan iyilikler milletimizin aleyhine kullanılıyor. Suçlanıyoruz." (aynı yerden)

"Buyrun, cenaze merasimine!" diye bir laf vardır. Yağcı da Erme-

nilerin canını korumak için hükümetin zorla göçettirme kararını çıkardığını söyleyerek soykırımın olmadığını ispata çalışıyor! O, buna çalışıyor da, bu çaba içinde bile soykırımı belgeliyor. Rus askeri birliklerinin Ermeni olup olmaması, Ermenilerin Rus askeri birlikleriyle birlikte hareket edip etmemesi; ya da Türklerden toptan öğ almanın beklenir hale gelip gelmemesi vb. vb. durumların hiç biri soykırımın varlığını ortadan kaldıramaz ve soykırımı haklı çıkaramaz! Ermeni soykırımı, tam da o dönem Türk hükümetinin zorla göçertme kararının ertesinde gerçekleştirilmiştir.

Kısacası, Yağcı'nın Ermenilerin canını korumak için alındığını söylediği zorla göçertme kararı, Ermenilerin canına mal olmuştur. Top-tan öğ alma düşüncesi hükümetin, devletin siyasetiyle pratiğe uygulanmıştır. Kafatasçı Yağcı'nın Ermenilere yapıldığını söylediği "iyilik", yaklaşık bir buçuk milyon Ermeni'nin katli, Ermenilerin Batı Ermenistan'dan sürülmesi, Türkiye sınırları içinde Ermeni ulusunun ulus olmaktan çıkarılmasıdır. Yağcı ve onun gibilerine, faşist Türk devletine böylesi "iyilik"ler yapma görevi değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin omuzlarına yüklenmiş bir görev olarak bekliyor! Bu görevi omuzlarımızdan atacak günler elbette gelecektir!

Türkiye gazetesinin 19 Şubat tarihinde Fransızca bir protesto metnini Fransız yetkililere gönderin kampanyası sonucu Fransız yetkililerin fax ve e. mail'leri kilitlendi ve Fransız yetkililer fax ve e.mail'lerini numaralarını değiştirdiler.

Abdullah Öcalan'ın Kasım 1998'de İtalya'ya gitmesinden sonra İtalya'ya karşı yapılan eylemler örnek gösterilerek Fransa'ya tehditler yağdırılmasının yanısıra, devletin köşe adamları, Cumhurbaşkanı Demirel, Başbakan Ecevit, TBMM Başkanı Akbulut ve Dışişleri Bakanı Cem Fransız muhataplarına birer mektup yazarak Ermeni soykırımı yasa tasarısının Senatonun toplantısında Genel Kurul'a kabul edilmesini istediler. Tabii ki her zaman olduğu gibi Fransız-Türk ilişkilerinin önemi, çıkarlar sözkonusu edildi. Ayrıca Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki çelişkilerin giderilmesi ve bu bölgede "barış"ın sağlanmasının önemi vurgulandı ve eğer sözkonusu yasa tasarısı Genel Kurul gündemine alınırsa, hem Fransız-Türk ilişkilerinin bozulacağını, hem de bölgede "barış"ın sağlanmasının zorlaştırılacağı anlatıldı.

Bu arada Azerbaycan da Türk hakim sınıflarının yaklaşımı temelinde Fransa'ya bir nota gönderdi. Fransız Senatosu'nun aldığı karardaki gerekçelerden ikincisinin Türk hakim sınıflarının isteği doğrultusunda olduğu da böylece ortaya çıkmaktadır. Hakim sınıflar bir yandan diplomatik ilişkileri, en başta da ticari ilişkilerin bozulmaması için kullanarak Ermeni soykırımının kabul edilmesini engellemeye ça-

lışırırken; 1999 yılı Ağustos ve Kasım aylarındaki depremler sonrasında olduğu gibi, Ermeni soykırımı konusunda da Prof. Dr.'lar, araştırmacı yazarlar mantar gibi türemeye başladı...

Yeni bir şeymiş gibi kitlelere empoze ettikleri düşünce, çoktan çürümüş, bayatlamış ama kokusunun Türk milliyetçiliğiyle yoğrulmuş kitlelere hâlâ hoş geldiği "asıl soykırımı Ermeniler yaptı" düşüncesi oldu. Bu arada Fransa'ya "aynaya bakmalı" biçiminde hatırlatmalar da yapıldı. Yine yukarıda tavrını aktardığımız İsmail Yağcı, bizi bir başka düşünceyle ilerletti... Sözkonusu düşünceye göre "Fransa bugün hür bir ülke ise, bunu Türklerin alicenaplığına" borçluymuş! "Yıllar yılı Türk ekmeği ile" nasiplenmişler! vb. vb.

22 Şubat'a yalanlar, uyarılar, tehditler, Ermeni düşmanlığının yanı sıra Fransız düşmanlığının körüklenmesi ve diplomasi işletilerek gelişti. Fransız Senatosu'nun yasa tasarısını bir kez daha ertelemesi sonrasında ise "Oyunu bozduk" çılgınlıkları yükseldi! Türk ırkçıları, soykırımcıları nerede Ermenilere, soykırımın varlığını kabul etmeye karşı tavır takınılıyorsa, kendilerinin bir zaferi olarak kutluyorlar.

22 Şubat öncesinde TC'nin köşe adamlarının mektuplarına, bu sefer "teşekkür" mektupları eklendi. Demirel'den Ecevit'e, Kültür Bakanı İstemihan Talay'a kadar birçok kişi Fransa'nın önünde eğildi... Emperyalistlerin önünde eğilirlerken de Ermenilere karşı çalışmalarını tüm hızıyla sürdürdüler.

Kültür Bakanı Talay, Fransa'ya teşekkür ederken, Türk ırkçılarına bir de müjde verdi: "Fransızlara bir Fransızın ağzından cevap vereceklerini" söyledi. Teşekkürle tehditin içiçe girdiği bu müjdenin ne olduğunu merak ederek Talay'ın konuşmasını okumaya devam ettirgimizde, sözkonusu olanın Fransız Pierre Loti'nin mektupları olduğu ortaya çıktı. Buna göre "büyük Türk dostu" Loti'nin mektupları Türk Kültür Bakanlığı tarafından kitaplaştırılıp yayınlanacaktı. Ne var ki Loti'nin mektuplarında? diye sordumuzda "yeni bir tarihi belgeyle" ve "en tarafsız ve en etkili belge" ile Ermeni soykırımı olmadığı, tersine Ermenilerin Türklere soykırım uyguladığının "ispat" edildiği yönünde cevap aldık!

Loti'nin Türkiye gazetesinde yayınlanan dört mektubuna baktığımızda hiç de Kültür Bakanı Talay'ın anlattığı gibi tarafsız ve etkili belgeler olmadığı; bu sefer de temcit pilavının ısıtılıp ısıtılıp masaya konması gibi, hiç de yeni olmayan ve TC'nin zaten yıllardır savunduğu siyaseti desteklemek için kullanılan mektuplar olduğuna şahit olduk. Kültür'ü ırkçılık, kafatasçılık olan bu Bakan'ın "en tarafsız belge" diye kitlelere satmaya çalıştığı mektuplar, 150. doğum yıldönümünün 14 Ocak 2000 tarihinde TC tarafından kutlanan ve 1000 adet mektubu

satın alınan bir "büyük Türk dostu"nın mektuplarıdır. Faşist Türk devletinin Türk dostu ilan ettiği birinin tarafsızlığı, faşist Ecevit'in, Bahçeli'nin vb. vb. kafatasçıların tarafsızlığı gibi bir tarafsızlıktır. Toplum bilimlerinde olduğu gibi tarih de sınıflarüstü değil, tarafsız değildir. Siyasette, tarihte tarafsızlık tespitleri, büyük bir sahtekârlıktır!

Bir diğer sahtekârlık ise, Loti'nin mektuplarında sözkonusu edilenin, zaman dilimi açısından 1915-1917 değil, yani esasta soykırımın yapılmış olduğu dönem değil, 1918 sonrası dönem olmasıdır. 1918 sonrası dönem gösterilerek gerçek soykırım dönemi gizlenmeye çalışılmaktadır. Sözkonusu edilen dönemde (1918-1919'dan itibaren), gerçekten de artık soykırım bitti yalanlarına kanıp geri gelen Ermenilerin, sadece kendi yaşadıklarının sonucu değil, geri geldiklerinde yerinde hiçbir şey bulmamanın, kendilerine ait her şeyi kaybetmenin kin ve nefretiyle yer yer intikam almak için eylemler yapmış ve evet bu intikam eylemleri sonucu bazı Türkleri öldürmüşlerdir.

Fakat sorunun özü Ermenilerin de Türkleri öldürmüş olup olması değildir. Sorunun özü, Osmanlı-Türk devletinin Ermenileri bir bütün olarak ortadan kaldırmayı planlamış ve Batı Ermenistan'da ve Türkiye'nin diğer bölgelerinde yaşayan Ermenilerin büyük çoğunluğunu katletmiş, soykırım yapmış olmasıdır.

Osmanlı-Türk devleti Ermeni soykırımını yapmıştır! Mirasçısı faşist Türk devleti de soykırımcılığı sürdürmektedir!

Faşist Türk devleti Ermenilere karşı düşmanlık körükleme çabalarını ABD'de de yoğun biçimde sürdürmektedir. Sözkonusu edilenin esasta Fransa ve ABD olmasının maddi temeli, bu devletlerde Diaspora Ermenilerinin yoğun biçimde yaşıyor olmaları ve soykırımın kabul edilmesi için çalışmalar yürütmeleridir.

ABD'deki Başkanlık seçimlerinin yaklaştığı dönemde, Başkan adayları seçimlere yönelik propagandada Ermeni soykırımını yine kullanıyor. Bunlardan biri de George W. Bush'tur. Junior Bush Ermeni önde gelenlerine gönderdiği mektupta, eğer seçilirse Ermenilerin soykırımına uğradığı gerçeğini kabul edeceğini açıkladı. Bush'un bu tavrına karşı soykırımcılar da Bush'a karşı propagandaya başladılar.

ABD'nin değişik eyalet meclislerinde alınan kararlarla Ermeni soykırımının tanınması gerçeğini gözönüne alan faşist Türk devleti, son yıllarda lobi çalışmalarını iyice yoğunlaştırdı. Ocak ayı sonunda ise ABD'de lobi çalışması resmen şirketleştirdi! Verilen bilgilere göre 1 Mart 2000 tarihinde resmen görevine başlayan lobi şirketi; lobi grubu Livingston-Solomon-Solarz bir yıllık lobi için 1.8 milyon dolar (1 trilyon TL) alacak!

24 Nisan 2000, soykırımın 85. yıldönümü yaklaşırken soykırımcıla-

rın Ermenilere karşı çabaları da sürüyor. Vurgulanması gereken bir şey de özellikle son iki yılda faşist Türk devletinin PKK'ye önemli darbeler vurması sonucunda düşmanlık körüklemeye ibrenin yeniden Ermeni düşmanlığını körüklemeye doğru yöneltildiğidir. 1984 ve sonrasında ASALA yerine PKK'nin "geçirilmesi" tavrı, bu sefer "PKK yenildi, şimdi Ermeni örgütler PKK'nin yerine geçiriliyor" vb. yalanlarıyla Ermeni düşmanlığının körüklenmesine devam ediliyor.

Faşist TC'nin tüm bu çabaları, Ermenilerin soykırıma uğratılması, soykırımcı geleneği hâlâ sürdürdüğünü, soykırımcıların hâlâ işbaşında olduğunu göstermektedir.

85. yıldönümünde Ermeni soykırımını ve soykırımcıları, faşist Türk devletini nefretle lanetliyoruz! Ermeni sorununun da gerçek çözümü, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesi temelinde, faşist Türk devletini yıkmakla, devrimle mümkündür.

Bir kez daha; Diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek iktidarın işçi sınıfı önderliğindeki devrimci demokratik iktidar olduğunu haykırıyoruz!

Faşist Türk devletine ölüm!

Halkların kardeşliği için tek yol devrim!

3 Mart 2000 İ

(*Bolşevik Partizan*, sayı 128, sayfa 17-21)

Soykırımcıların hezeyanları...

Ermeni soykırımının 85. yıldönümünde Ermeniler tarafından yapılan soykırımı protesto eylemleri, geçen yıllara göre daha yoğun oldu. Sözkonusu yoğunluk hem kitle katılımı bağlamında, hem de birçok değişik ülke ve şehirlerde yapılması bağlamında yaşandı. Örneğin son yıllarda esas olarak Fransa, ABD ve Ermenistan'da yapılan protesto eylemleri, bu yıl İran, Yunanistan, İsrail, Almanya, Lübnan, Rusya vb. ülkelerde de gerçekleştirildi. İran'ın başkenti Tahran'da yapılan yürüyüşe yaklaşık 10 bin kişi katıldı. Yapılan eylemlerde yer yer Türk bayrakları yakıldı ve "geçmiş ile hesaplaşmayan Türkiye AB'ye alınmasın", "Türkiye soykırımı kabul etmeli" vb. vb. sloganlar atıldı. Soykırımın dile getirildiği eylemler faşist Türk devletini her zaman olduğu gibi bu yıl da büyük ölçüde rahatsız etti. Hele hele Türk bayrağının bazı Ermeniler tarafından yakılması soykırımcıların saldırganlığını daha açık bir biçimde göstermesine ve Ermenilere karşı tehditler savurmasına vesile oldu. 22 Şubat 2000 tarihinde Fransız Senatosu'nun Ermeni soykırımı tasarısını gündeme almayıp bir kez daha ertelemesi sonrasında, Türk hakim sınıfları ve emirleri medyası yönünü 24 Nisan 2000 tarihinde yapılacak protesto eylemlerine çevirerek Ermenilere karşı düşmanlığı körüklemeye ve "soykırım yok" yalanını yaymaya devam etti.

Bu arada sürekli yapıldığı gibi dünyanın şu ya da bu ülkesinde Ermeni soykırımı anısına anıtların dikilmesi veya emperyalist ülkelerin parlamentolarına sunulmaya çalışılan soykırımı kabul etme tasarıları karşısında bilinen oyunlar oynandı...

Soykırımcı TC'nin, Ermeniler tarafından Ermeni soykırımının kabul edilmesi için ABD ve Fransa'da verdikleri mücadele karşısındaki saldırganlığına yenileri eklendi. İsveç, İtalya, İsviçre ve İsrail'de de değişik biçimlerde Ermeni soykırımının gündeme getirilmesi ya da Hollanda'nın Assen kentinde bir Ermeninin "Anıt Mezar" yapmaya çalışması TC'nin ve emirleri kafatasçı medyanın geçen senelerden daha fazla saldırganlaşmasına yol açtı. Bu saldırganlık, sözkonusu ülkelerin hükümetlerine "diplomatik ve ticari ilişkilerimiz zedelenir" vb. biçimde diplomasi ve dolaylı tehditler çerçevesinde sürerken; saldırganlık esas olarak Ermenilere ve Ermenistan'a karşı yürütüldü. Örneğin, kafatasçı basın, diaspora Ermenileri tarafından yapılan eylemlerin sorumluluğunu Ermenistan'a yüklüyor ve bu ülkeyi açıkça tehdit ediyordu. Akşam gazetesi yazarlarından Coşkun Kırca'nın, Er-

menilerin ABD’de soykırımın varlığını kabul ettirme çabalarına karşı yazdıkları da, bu saldırganlığı açıkça göstermektedir. Kırca şunları söylemektedir:

"Türkiye, Batı'nın Ermeni yalanlarına kanmasını önlemek istiyorsa, aleyhimizdeki lobi faaliyetlerinden bu faaliyetleri desteklediği apaçık olan yanibaşımızda kurulmuş Ermeni Devleti'ni sorumlu tutmalıdır. Erivan'daki yöneticiler bilmelidir ki Ermeni diasporasının her Türk aleyhtarı faaliyeti sonucunda Ermenistan, Türkiye tarafından cezalandırılacaktır." (aktaran Hürriyet, 29 Mart 2000)

"(...) Ermenistan'ı kardeş Azerbaycan'dan çıkarmak için Türkiye'nin kullanması gerekebilecek komando tugay sayısı bir elin parmaklarından azdır. Bu amaçla Ermeni toprağına girmemiz bile gerekmez." (aynı yerden)

Nisan ayı sonunda yapılan MGK toplantısında da Ermenistan’a, "Türkiye karşıtı kampanyalara destek verdiği" gerekçesiyle "sert uyarı" yapıldı.

Soykırımcı kafatasçıların bu ve benzeri tavırları gerçekte bunların soykırımcı zihniyetten kopmadıklarının en açık belgesi durumundadır. Ve bu zihniyet sadece devletin ve yöneticilerin zihniyeti değil, Türk şovenizmiyle, ırkçılıkla beyinleri yoğrulmuş milyonlarca insanın da sahip olduğu zihniyettir. Bu zihniyettir ki, herhangi bir Ermeni’nin –Hollanda’nın Assen kentinde olduğu gibi– akrabasının mezarına anıt dikmesine "toplumun huzurunu, barış ortamını" ortadan kaldıracığı, "terör eylemlerine hizmet edeceği" vb. gerekçelerle karşı çıkmakta; böylesi bir anıtı "kin anıtı" olarak tanımlamakta ve Assen Belediyesi üzerinde baskı yapma hakkını kendinde görebilmektedir... Kuşkusuz bir anıt mezara karşı bile bu kadar saldırganlaşmalarının esas nedeni, "Anıt girişiminin, soykırım iddialarına meşruiyet kazandırmayı amaçladığını" (Türkiye, 2 Nisan 2000) düşünmeleridir. Soykırımcıların evlatları yakalanma korkusunun verdiği saldırganlıkla, soykırımı hatırlatan, ya da hatırlatma ihtimali olan her şeye karşı "iş sıkı tutmaya" çalışmaktadırlar.

ÖNE ÇIKAN BİRKAÇ NOKTA

Soykırımcıların hezeyanlarını göstermede öne çıkan bir tavır da, soykırımın 85. yıldönümünde Alman Süddeutsche Zeitung muhabiri Wolfgang Koydl’ın İsviçre’nin Tages Anzeiger gazetesinin 25 Nisan tarihli nüshasında da yayınlanan makalesi ve bu makaleye karşı atakınılan tavırlar oldu. "Katiller kahraman yapıldı" başlıklı yazısında Koydl, Ermeni soykırımı ile "Atatürk tarafından kurulan cumhuriyet"

arasındaki bağı ortaya koymakta; ve Cumhuriyet döneminde Ermeni soykırımında doğrudan payı olan bazı kişilerin –Şükrü Kaya, Abdulhalik Renda, Tefvik Rüştü ve Topal Osman gibilerinin– Atatürk yönetiminde yer aldıklarını, bu katillerin sonradan kahraman gösterildiğini vb. vb. ortaya koymaktadır. Bunların yanısıra, Ermeni soykırımı döneminde, 1915-1916 yıllarında Erzurum’da Alman Konsolosu olarak görev yapan, sürgünlere ve toplu katliamlara şahit olan Erwin von Scheubner-Richter’in, Hitler’in başdanışmanı olarak Hitler’e soykırımın tüm ayrıntılarını anlattığını; Hitler’in “Bugün Ermeniler hakkında daha kim konuşuyor ki” dediğini anlatmaktadır. Koydl, soykırımın TC tarafından neden Osmanlı İmparatorluğu’na yüklenip tarihi bir gerçeği tanımaktan kaçındığı sorusunu da sorup şöyle cevap vermektedir:

"Çünkü soykırım ile devletin kurulması arasında doğrudan şahsi, teşkilatçı ve ideolojik bağlantılar vardır; çünkü yeni Türkiye denilen ülkenin kökleri yıllardan beri tüm dünyaya masal anlatıldığının aksine, daha da uzak geçmişe uzanıyor; ve cinayetleri anımsatmak Cumhuriyet’in kimliğini sarsar. Türk devleti ve temsilcileri, Ermenilere yaptıkları suçları kabul edemezler. Bu suçlar için ise özürü hiç dileyemezler. Çünkü bu durumda, devletin kurulmasının üzerinde yer alan pis bir sır ortaya çıkmış olacak. Ve bu sırrın aydınlanması, Atatürk efsanesini ve Cumhuriyeti’ni yıkar ve herkes, Cumhuriyet’in yeni bir başlangıç oluşturmadığını, bilakis eski ve çoğu zaman kötü örneklerle bağlı olduğunu anlar." (Tercümesi Hürriyet gazetesi tarafından yapılmıştır. Hürriyet, 30 Nisan 2000)

Bu tavrın devamında Koydl, Cumhuriyetin İttihat ve Terakki ile, 1908 tarihiyle bağıni ortaya koymakta ve Ermeni soykırımı kararının Enver, Talat ve Cemal tarafından verilip uygulandığını tespit etmektedir.

Koydl’ın makalesinde takındığı tavır soykırımcıları ayağa kaldırdı... Emireri medya Koydl’a karşı “korkunç iftiralar, küstah benzetme”, “çirkin yazı”, “çirkin benzetme”, “kışkırtıcı işbaşında”, “Koydl sabotajı” vb. vb. manşetlerle saldırıya geçti. Söz konusu tavırlarda Koydl’a yapılan hakaretleri bir kenara bırakırsak, soykırım konusunda soykırımın olmadığını göstermek ve “ispatlamak!” için iki konu öne çıktı. Bunlardan biri Hitler’in söylemiş olduğu söylenen “Ermenilerin katledildiğini şimdi kim hatırlıyor?” tespitinin Hitler tarafından yapıldığı ve buna dayanarak soykırımın varlığını iddia etmenin bilinçli bir çarpıtma olduğu; ikincisi de, “soykırım” kavramının kullanılabilmesi için, Osmanlı/Türk devleti tarafından Ermenilerin soykırımdan geçirilmesi amacının varolması gerektiğidir. Buna göre böylesi bir amacın

olmadığı yerde soykırımdan bahsetmek tarihi gerçekleri çarpıtmaktır vb. vb. Hürriyet gazetesinin köşe yazarlarından Ertuğ Karakullukçu Koydl'a karşı saldırı cephesinin öne çıkan isimlerinden biri oldu. TC'ye kullukta görevini layıkıyla yerine getiren bu baya göre Koydl'ın Ermeni soykırımı bağlamında Hitler'in bu soykırımdan cesaret aldığını tespit etmesi "kirli bir oyun"dur.

Cumhuriyet gazetesinde yazıları çıkan Prof. Dr. Türkkaya Ataöv de tartışmaya katılıp Hitler'e maledilen tespitin "Nüremberg zabıtları"nın 24 Kasım 1945 tarihli New York Times ve London Times gazetelerindeki İngilizce tercümelerinde belge sahtekarlığı yapılarak böylesi bir cümlelerin eklendiğini açıklamaktadır.

Görünürde bilimsel bir araştırma sonucu ortaya konduğu sanılan bu görüşler, Ermeni soykırımının varlığının reddi için kullanılmaktadır. Ataöv'ün yaptığı "Türk-Ermeni ilişkileri 1915'teki noktaya gelmeseydi, başka bir ortamda yıllar sonra gerçekleşen Yahudi soykırımının olmayacağına inanan bazı kişiler de çıkıyor." tespiti, bazı kişilerin böyle düşünmesi bağlamında gerçeğin tespiti olsa da, bu tespite dayanarak soykırımın varlığını reddetmek büyük bir sahtekarlıktır.

Çünkü, gerek Ermeni soykırımı, gerekse de Yahudi soykırımı, her iki soykırımın ilişkisini yanlış değerlendiren bazı kişilerin hataları nedeniyle yok sayılamaz, ortadan kaldırılamaz. Eğer sözkonusu tartışma Yahudi soykırımıyla Ermeni soykırımı arasındaki ilişki konusunda yürüse ve Prof. Dr. Ataöv de "Ermeni soykırımı olmasaydı Yahudi soykırımı da olmazdı" vb. görüşlere karşı bu tavrı takınsaydı haklı olabilirdi. Fakat tartışma bu değildir. Tartışılan temel sorun Ermeni soykırımının Osmanlı/Türk devleti tarafından gerçekleştirildiği ve TC'nin bu gerçeği hâlâ reddettiğidir. Hitler'e yapılan atıf Ermeni soykırımının varlığının ispatı olarak yapılan bir atıf değildir. Burjuva kalemşörlerin çarpıtmaya ve üstünü örtmeye çalıştıkları gerçek de, Ermeni soykırımının varlığıdır.

Hitler söylemiş olsun olmasın, Ermenilerin soykırımdan geçirildiği tarihi bir gerçekliktir. Durum böyle olduğu halde sorunu Hitler öyle bir tespit yaptı mı, yapmadı mı biçimine sokup tartışmak, kendi soykırımcılığının üstünü örtmeye çalışmaktır. Hiçbir kafatasçı da bu gerçeğin üstünü örtemez.

Almanya'nın Ermeni soykırımına destek verip vermediği de tartışma içine çekilen, çekilmesi gereken bir sorundur. Birinci Dünya Savaşı döneminde, yani Ermeni soykırımının esas olarak yaşandığı dönemde yüksek rütbeli Alman subay ve generalleri soykırımdan doğrudan sorumlu konumda olmuştur. Sadece bu kadar da değil, bizat Alman emperyalist devleti de soykırımda Osmanlı/Türk devletini

desteklemekle soykırıma ortaklık etmiştir. Alman emperyalist devletin soykırımdan payı olduğu kafatasçı Türkler tarafından dolaylı da olsa teslim edilmektedir. Örneğin Türkiye gazetesinin köşe yazarlarından Yavuz Bülent Bakiler, "Almanya'da Kürt düşmanlığı" başlıklı yazısında sorunu şöyle tespit etmektedir:

"Ruslar, Erzurum'a saldırınca Ermeni vatandaşlarımız da bize arkadan bindirdiler. İki ateş arasında kaldık. Alman Genel Kurmayı, bize dedi ki: 'Bu Ermenileri arkanızdan temizlemezseniz, onları Güneye sürmezseniz başarılı olamazsınız.' Biz Almanlar'ın tavsiyesine uyarak (ve tabii çok haklı olarak) Ermeniler'i Suriye topraklarına indirdik." (Türkiye, 1 Nisan 2000)

Görüldüğü gibi, kafatasçılar sorunu savaş durumunda kendilerini savunma pozisyonu olarak göstermeye çalışsa da, bunu yaptığı yerde bazı gerçekleri teslim etmektedir. Almanlar tavsiye etti. Türkler de "çok haklı olarak" bu tavsiyeye uyup Ermenileri topraklarından sürdü... Ermenilerin topraklarından sürüldüğü, tehcir edildiği bu kafatasçıların da ister istemez kabul etmek zorunda kaldıkları bir gerçektir. İşte bu ırkçıların tespitlerinden (siz itirafları okuyun!) bazıları şöyledir:

"Tarihsel koşulların dayattığı bir 'tehcir' (göç ettirme) olayı vardır; fakat bu soykırımı değildir." (Karakullukçu, Hürriyet, 2 Mayıs 2000)

"O talihsiz olaylarda, binlerce masum Türk'ün Ermeni Taşnak çeteleri tarafından barbarca öldürüldükleri de, bir ölüm kalım savaşında cephe gerisindeki bu hareketlere karşı Ermeniler'in, başka bölgelere gönderilirken nahak yere telef oldukları da doğrudur. Ama asıl suçlular ve kurbanlar kimdir, tahrikler nerden gelmiştir?" (abç) (Altamur Kılıç, Türkiye, 15 Mayıs 2000)

"Ermeni çeteleri Rus ordularıyla birleşip çoğunluğu sürmeyi ve ayrı devlet kurmayı denediği için Suriye'ye imparatorluğun bir başka bölgesine götürüldüler. Evet büyük bir facia oldu. Çok sayıda sivil öldü." (Gündüz Aktan, Hürriyet, 25 Mayıs 2000)

Gereğeleri ne olursa olsun, Ermenilerin zorla göç ettirildiği ve "büyük bir facia"nın yaşandığı, Ermenilerin "nahak yere" –yani haksız yere– telef oldukları bu ırkçıların da tespit etmek zorunda kaldıkları gerçeklerdir.

Sorunun gelip dayandığı ve soykırımın varlığının tespit edilmesi konusundaki düğüm noktası, zorla sürgün etmenin ve bu sürgün sürecinde "nahak yere telef" olmanın soykırım olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğidir. İşte bu noktada soykırımcılar soykırım kavramının yorumuna sıkıca sarılmaktadırlar.

Bu baylar, soykırım kavramının kullanılabilmesi için, şu ya da bu

milletin ortadan kaldırılması amacının olması gerektiğini, aksi halde soykırımdan bahsedilemeyeceğini savunmaktadırlar. Karakullukçu; "Koydl 'soykırımı' amacı olmayan bir olayı soykırımı gibi göstererek kamuoyunu yanıltıyor." (Hürriyet, 3 Mayıs 2000) tespitini yaparak Ermeni soykırımının olmadığını "ispatlamaya" çalışıyor!

Yine Hürriyet'ten Gündüz Aktan soykırım tanımını şöyle açıklıyor: *"Soykırımın ayrıcalığı, vahameti değil ardındaki yok etme saiki. Ve tümüyle irrasyonel ve patolojik olan bu saik, sadece ırkçılıkta ortaya çıkıyor."* (Hürriyet, 25 Mayıs 2000)

Bu bayların, soykırımın ancak "yok etme amacı"nın olduğu yerde sözkonusu olacağını savunmaları, Türklerin kimseyi yok etme amacıyla hareket etmediğini ispatlamak(!) ve Ermeni soykırımının varlığını inkâr etmek içindir. Bu yüzden de Gündüz Aktan Yahudi soykırımının varlığını ve Ermeni soykırımının yokluğunu anlatmak için şu tespiti yapmaktadır:

"Ama Wannsee'de 'nihai çözüm' için karar vardı. Talat Paşa'nın telgrafı ise yoktu." (aynı yerden)

Görüşlerini, yani soykırım kavramının anlamını 1948 tarihli "Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi"nin 2. Maddesine dayandırarak açıklamaya çalışan bu şövenlere göre, sonuç olarak bir halkı, milleti yok etseniz de, yok etmenin başında eğer yok etme saiki yok ise, o zaman soykırımdan bahsedilemez! Bir olgunun ismini değiştirerek onun varlığını ortadan kaldırmak istediklerini düşünüyor bu soykırımcılar! Fakat çabaları boşuna! Gerçekler, olgular isimleri değiştirilerek ortadan kaldırılamaz! Emireri medyanın Alman gazeteci Koydl'a karşı saldırıları ve tehditleri de tarihi gerçekleri ortadan kaldıramayacaktır!

Emireri medyanın Alman gazeteci Koydl'a karşı saldırganlığının bir benzeri de ABD'li, New York Times gazetesi Türkiye temsilcilerinden Stephen Kinzer şahsında yaşandı. New York Times'ın 17 Mayıs tarihli nüshasında Kinzer'in Elazığ'da yaptığı bir röportaj yayınlandı. Sözkonusu röportajda kendileriyle konuşulan insanlardan bazıları Ermeni soykırımının varlığını tespit etmekte, bazıları da doğrudan soykırım demeseler de Ermenilerin öldürüldüğünü, kovulduğunu söylemekte; Ermeni bölgesi olan bölgede artık Ermenilerin olmadığını belirtmektedirler vb. vb.

Hürriyet ve Türkiye gazetelerinde Koydl'a karşı olduğu kadar olmasa da Kinzer'e karşı da kışkırtma, saldırı tavırları takınıldı. Kinzer'e karşı takınılan tavır içinde Elazığlılar, İHD ve ÖDP'ye karşı da kışkırtılmaya çalışıldı. Nedeni ise, sözkonusu röportajda Kinzer'in ko-

nuştığı kişilerin İHD ve ÖDP çevresinde olma iddiasıdır. Örneğin Türkiye gazetesinin ırkçı yazarlarından Altınur Kılıç, Elazığlılara şu çağırısı yapmaktadır:

"Ama ilk bakışta sevgili Elazığlılara görev düşüyor, aralarındaki çatlak seslerin kimliklerini, kökenlerini ve ideolojik görüşlerini bulup açıklamak (...)" (Türkiye, 15 Mayıs 2000)

Eh, çatlak seslerin kimlikleri ve kökenleri, ideolojileri tespit edilip, sorumlu mercilere ulaştırıldıktan sonra neler yaşanabileceğini siz düşünün! Altınur Kılıç Elazığlıları hem ispiyonculuğa teşvik etmekte, hem de ırkçı, kafatasçılar gibi düşünmeyenlere, "çatlak sesler" çıkarılara karşı saldırının köşe taşlarını döşemektedir.

İsrail Eğitim Bakanı Yossi Sarid'in Ermenilerin Kudüs'te yaptıkları soykırımı lanetleme toplantısına katılarak "Kimse Ermeni soykırımı gerçeğini gözardı etmemelidir" demesi; Ermeni soykırımının İsrail okullarında okutulması ve TC'nin soykırımı kabul etmesi talebini dile getirmesi; yine İsrail Adalet Bakanı'nın soykırımın tanınmasını istemesi Türkiye ile İsrail arasında bir soğukluğun yaşanmasına yol açtı...

TC bu konuda ciddiyetini göstermek için bu bakanların açıklamalarını kınayarak İsrail'in Ankara Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Moşe Kamhi'yi Türkiye Dışişleri Bakanlığı'na çağırdı ve Türk devletinin tavrını kendisine açıkladı. İsrail hükümetinden "bu yanlışlığa İsrail hükümetinin katılmadığını" açıklaması istendi. İsrail hükümetiyse, bunun yerine sözkonusu açıklamaların iki bakanın kişisel görüşleri olduğunu açıkladı.

Bu gelişmelerin ardından Ankara'da İsrail'in Büyükelçiliği tarafından İsrail Ulusal Günü'nü kutlamak için verilen bir kokteyle Türk devlet temsilcileri de davet edilir. Fakat Dışişleri Bakanlığı bir iç yazı yazarak hükümetin tüm bakanlarına göndererek hiçbir bakanın İsrail Ulusal Günü'ne katılmamasını ister. Sonuçta hiçbir bakan kokteyle katılmaz. TC temsilciliği daha alt düzeydeki temsilciler tarafından yerine getirilir.

İsraili iki bakanın ve hükümetin tavırları Ermeni soykırımı konusunda Türkiye-İsrail arasındaki ilişkilerde varolan yeni bir gelişmedir. Bölgedeki ABD eksenli politikanın iki temel müttefiki arasında Ermeni sorununda yaşanan bu gerginliğin ilişkileri nasıl etkileyeceğini süreç içinde göreceğiz.

Soykırımcıların hezeyanlarına son bir örnek verelim. Sözkonusu örnek Haziran ayı sonunda yaşandı. Gelişmenin kısa öyküsü şöyle:

Kars Üniversitesi, Kars Belediyesi ve Karslı işadamlarının da içinde yer aldığı "Kafkas İstikrar Paketi'ne Doğru Kars Kent Kurultayı" adıyla uluslararası bir etkinlik düzenlemeye karar verir. Bu kurultaya Ermenistan'dan da bazı kişiler davet edilir. Türkiye-Ermenistan arasındaki ilişkilerin iyi olmadığını bilen düzenleyiciler İçişleri Bakanlığı'nın görüşünü almak için İçişleri Bakanlığı'na başvurur. Türk İçişleri Bakanlığı Ermenistan'dan bazı kişilerin davet edilmesine sıcak bakmaz ve "gelmesinler" diye tavır takınır. Kurultaya Kars'ta bulunan dört Ermeni de katılmak ister, fakat İçişleri Bakanlığı'ndan verilen direktifle Ermeniler kurultaya sokulmayarak sınır dışı edilir. Bu arada Türk Dışişleri Bakanlığı da bir açıklama yaparak yapılanın doğru olduğunu, gerekirse aynı kararın tekrar alınacağını kamuoyuna duyurdu. Dışişleri Bakanlığı aynı zamanda genel yönelimin "Türkiye'de yapılacak uluslararası etkinliklere Ermenilerin katılmasına izin verilmemesi yönünde" olduğunu da açıklar.

Bu konudaki haberler medyaya yansıyınca kurultayı düzenleyenler Ermenileri davet etmediklerini açıklarlar. Ermenilerin sözkonusu kurultaya davet edilip edilmediğini ispat edecek durumda değiliz. Fakat somut olarak yapılanın, yani Kafkasya hakkında yapılan bir kurultaya katılmak isteyen Ermenilerin sınır dışı edilmesinin kendisi Türk devletinin ne kadar Ermeni düşmanı tavır içinde olduğunu göstermeye yeterlidir.

TC'nin ırkçılığı, Ermeni düşmanlığı Dışişleri Bakanlığı tarafından da teslim edilen, "Türkiye'de yapılacak uluslararası etkinliklere Ermenilerin katılmasına izin verilmediği" tavrında da kendisini göstermektedir.

Sözkonusu Ermeniler, Kars Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu'nun anlatımına göre davet edilmemiş, Kars'a kurultaydan önce gelmişlerdi. Bu Ermeniler Kars Belediyesi'ni ziyaret ederek Kars ile Gümrü'nün kardeş kent olmalarını teklif etmişler ve Kars Belediye Meclisi de bu teklifi kabul etmiş...

İşte bu örnekte de görüldüğü gibi Ermeniler gelip Gümrü ile Kars'ın kardeş şehir olma teklifini yapmakta, Kars Belediye Meclisi herhangi bir kaybının olmayacağını ve Ermenistan'la resmi olmasa da varolabilecek ticari ilişkilerden yararlanmak için bu teklifi kabul etmekte; fakat Ermenilerin kurultaya katılmasına devletin "yüksek" yetkilileri izin vermemekte; Ermenileri sadece kurultaya sokmamakla kalmayıp sınır dışı etmektedir. Kars kurultayı örneğinde yaşananlar bir başka gerçeği de ortaya koymaktadır: Bu faşist devlet varlığını sürdürdükçe ırkçılık, şovenizm ve bu somutta da Ermeni düşmanlığının varlığını koruyacaktır.

Halklar arasında kardeşliğin gerçek anlamda yaratılablmesinin ön-koşulu, bu faşist devletin yerlebir edilmesi, işçi-köylü devrimci iktidarının kurulmasıdır. Buraya varmak da değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliğı ve ortak mücadelesiyle gerçekleşecektir.

30 Temmuz 2000 İ

(Stêrka Bolşewik, sayı 12, sayfa 19-23)

“Türk-Ermeni diyalogu”

17 Haziran 2000 tarihinde, merkezi Paris’te bulunan “Ermeni Diasporası Araştırmalar Merkezi” (CRDA) tarafından örgütlenen ve Fransız Senatosu Başkanı Poncelet’in himayesinde “Günümüzde Ermeni Sorununa İlişkin Türk-Ermeni Diyalogu” başlıklı bir sempozyum yapıldı. Sözkonusu toplantıya birçok akademisyen, yazar ve gazeteci katıldı. Türkleri temsilen Mete Tunçay, Ragıp Zarakolu ve Oral Çalışlar konuşmacı olarak ve birçok gazeteci de izleyici olarak katıldı. Ermenileri temsilen de başta CRDA’nın Başkanı Kebabdjyan ve CRDA’nın Uluslararası İlişkiler Sorumlusu Raffi Hermon Araxes olmak üzere, bir dönem Ermenistan’ın eski cumhurbaşkanı Petrosyan’ın danışmanlığını yapan Gerard Libaridian, tarih doktoru Lavrenti Parseghian, Ermeni Bilimler Akademisi Türkoloji Doktoru Hagop Tchakerian vb. kişiler katıldı.

Fransız parlamentosu tarafından kabul edilen soykırımı kabul etme karar tasarısını en son 22 Şubat 2000 tarihinde birkez daha gündeme almayarak erteleyen Fransız senatosu, bu karardan rahatsızlık duyan Ermenilere şirin görünme adımı olarak senato binasında toplantı yapılmasına izin verdi. Senato Başkanı’nın himayesinde gerçekleşen bu toplantıyı, Fransız emperyalizminin Cezayir’de gerçekleştirdiğı katliamlara karşı çıkarak Cezayirlilerden yana tavır takınan; bu yüzden de Fransız ordusu tarafından tutuklanıp işkencelere maruz kalan gazeteci Henri Allek yönetti.

Toplantıyı örgütleyen “Ermeni Diasporası Araştırma Merkezi” Başkanı Jean Claude Kebabdjian, bu yıl 24 Nisan’da Ermeni soykırımını protesto etmek için yapılan eylemlerde Türk bayrağının Ermeniler tarafından yakılmasını ve “Katil Türkiye” gibi sloganların atılmasını eleştirdi. Böylesi tavırların son bulmasını talep etti. Bu tavır “Türk tarafından” “duyarlı bir tavır” olarak değerlendirilirken, aşırı milliyetçi Ermenilerin tepkisini çekti.

“Türk-Ermeni Diyalogu” için örgütlenmek istenen bu toplantıya da Fransa’da yaşayan birçok Ermeni “Bir buçuk milyon ölünün üzerine diyalog kurulamaz” diye tepki gösterdi, protesto eylemleri yaptı.

Toplantıya izleyici olarak katılan Türk gazetecilerinin Ermeni soykırımını gözardı etme temelinde yaptığı değerlendirmeler, AB’ye üyeliğın tartışıldığı ve “demokratikleşme” masallarının anlatıldığı günümüzde, Türkiye’de Ermeni soykırımı konusundaki ırkçı, şoven tavrın liberal burjuva siyaseti temelinde yumuşatılmak istendiğinin işaretle-rini ortaya koydu.

Aynı zamanda sempozyumda yapılan konuşmalar ve açıklamalarda Türkiye ile Ermenistan arasındaki ilişkilerin düzelmesi ve bu bağlamda Türk-Ermeni diyalogunun gerekliliği vurgulandı; böylesi bir diyalogun her iki ülkenin de yararına olduğu, bu diyalogun önüne soykırımın tanınması ya da reddi konusunun engel olarak çıkarılması gerektiği, diyalogun "ölüm üzerine değil hayat için" kurulmasının istendiği vb. açıklamalar da yapıldı.

Sözkonusu sempozyumun Türk medyası tarafından nasıl yorumlandığı ve neden "övüldüğü", Türk-Ermeni diyalogunun Türk tarafınca hangi amaçla istendiği Zeynel Lüle'nin 17 Haziran tarihli Hürriyet gazetesinde yayınlanan şu tespitinde ortaya konmaktadır:

"EDAM'ın bugünkü toplantıyı Fransa senatosuyla ortak olarak gerçekleştirmesi de, sorunun yakıp yıkmayla, ya da hiçbir yararı olmayacak sözde Ermeni soykırımı tasarısıyla çözümlenmeyeceği yönünde verdiği bir mesaj olarak algılanmalı..."

Türk devletinin liberal medya temsilcileri Türk-Ermeni diyalogunu isterken, Ermenilerden soykırımın tanınması için değişik parlamentolara sunulan karar taslaklarını sunmaktan vazgeçmeyi, "sözde Ermeni soykırımından", yani onlara göre zaten varolmayan bir olgudan directmekten vazgeçmelerini ve böylece soykırımın varlığını unutmalarını istemektedir. Bunların Türk devletinden istediği de, 1915'de Osmanlı döneminde yaşananların inkâr edilmeyip "kabul edilebilir" düzeyde (buna göre zaten soykırım yoktur) kabul edilmesidir. Ve böylece yapılmak istenen soykırımın varlığının sözkonusu edilmediği, Ermenilerin soykırımın varlığını kabul ettirme çabalarından vazgeçtiği; Türk devletinin de sorunu, "Osmanlı döneminde yaşanan vahim bir durum" olarak kabul etme temelinde iki tarafın "asgari" düzeyde buluşmasının sağlanmasıdır.

Sözkonusu sempozyuma izleyici olarak katılan Hadi Uluengin Hürriyet gazetesinde Ermenilerde "kesen Türk imajı"nın hâlâ var olduğunu tespit ederek bu durumu şöyle ifade ediyor:

"Bu durdurma da bizim bunun tam tersine 1915'i 'silme'(!) çabamızla birlikte, diyalogsuzluğun iki temel nedenlerinden birini oluşturuyor. Birincisinin 'fıkr-i sabit'i ve diğerinin 'unutkanlığı'(!) işleri çıkmaza sokuyor." (Hürriyet, 20 Haziran 2000)

Hadi Uluengin'in Ermenilerin "fıkr-i sabit"liğini ve Türklerin "unutkanlığı"nın işleri çıkmaza sokan durum olarak tespit etmesi; ve diyalogun kurulması için bu tavırlardan vazgeçilmesini istemesi de, gerçekte Ermenilerin soykırımın varlığını unutup bir kenara bırakmasını talep etmektir. Türkiye'nin "unutkanlığı" tespiti ise, gerçekte faşist Türk devletinin ırkçı, şoven tavrını, Ermeni düşmanlığını temize çı-

karma tavrıdır.

Türk-Ermeni diyalogunun tartışıldığı yerde hedef tahtasına oturtulması gereken tarafın Türk devleti olması gerekirken, burjuva medyanın bu kaleşörleri, Türkiye’de “demokratikleşmenin” önündeki engellerden biri olarak Ermenileri gösterme sahtekârlığına başvurmadan geri kalmamaktadır. Hadi Uluengin, 21 Haziran tarihli yazısında Gerard Libaridyan’ın “çok mantiki ve ‘reel politik’ anlamda da çok gerçekçi bir tebliğ” sunduğunu tespit ettikten sonra Libaridyan’ın tebliğinden “Bu iş 85 yıldır sürüncemede... Biz Ermenilerin esas muhatap Türkiye’yi ıskalamak ve hep uluslararası platformlara bel bağlamak stratejisi nihayetinde bir sonuç vermedi. Dolayısıyla, tarafların karşılıklı olarak geçmişe bakışı yenilemesi ve geleceği yeni bir açığa oturtarak diyaloga gitmesi gerekiyor.” (Hürriyet, 21 Haziran 2000) tespitini aktarır “Akl-ı selimin sesi diye buna denir” diyerek Libaridyan’ı övmektedir.

Diyalog için soykırıma maruz kalan tarafın tavrıyla soykırımı gerçekleştiren tarafın tavrının da değişik olması gerektiği gerçeğinin üzerinden atlayan Uluengin, Türk tarafı adına konuşan Mete Tunçay’ın da öзде Libaridyan’ın görüşünü savunduğunu belirterek Tunçay’ın tavrını şöyle özetlemektedir:

“O da gerçekçilik çağrısı yaptı ve saplantıları bir kenara bırakarak, şu ya da bu ülkede ‘soykırımı’ kararı çıkartmak yerine, Ermenilerin Türkler ve Türkiye’yle diyalog kurmak siyasetini benimsemesinin önemi üzerine durdu.” (aynı yerden)

Uluengin’in aktarımına göre tarihçi ve profesör olan Tunçay’ın diyalog için Ermenilerden isteğı budur! Tunçay’a göre Ermeniler bir “saplantı” içindedir. Söz konusu “saplantı” ise soykırımın varlığının şu ya da bu devlet tarafından kabul edilmesini sağlamak çabasıdır.

Uluengin bu tavrı aktardıktan sonra kendi yorumuna geçmektedir. O’na göre “uzlaşmaz” Ermenilerin Türkiye’ye yönelik uyguladığı stratejide “iki bariz yanlış” vardır. Birincisi, soykırımın varlığının kabulü için başka ülkelerin parlamentolarında karar tasarıları çıkarmaya çalışmalarıdır. Çözüm ise, “real politik” a yapmak ve “Türkler ve Türkiye’yle geleceğe yönelik diyalog platformlarında” buluşmaktır.

Söz konusu edilen ikinci “bariz yanlış” ise Ermenilerin soykırım kararları çıkarmaya çalışmasının “Ankara’nın Ermeni sorunundaki nispi bir ‘liberalleşmesine’ dahi set çektiğini” Ermenilerin görememesidir... Böylece Ermeniler tarafından Türkiye’de “demokratikleşmenin” önüne set çekildiğini savunan Uluengin tavrını şöyle ortaya koymaktadır:

"Başka bir deyişle, 'uluslararası forumlar gibi sen de önce soykırımı kabul et' türü maksimalist tutum hem her türlü ilerlemenin önünü Ermeniler açısından kapatmaktadır; hem de bu yaklaşımın dolaylı etkisi, muhtemel bir ilerlemeyi kolaylaştıracak olan Türkiye'nin demokratikleşme sürecini yokuşa sürmektedir.

Azamiyetçi tutum değil ortalamayı, asgariyi bile engellemektedir." (aynı yerden)

Bu tespitleri de gözönüne aldığımızda, Türk-Ermeni diyalogu için esas olarak Ermenilerden soykırımın varlığı konusunda direnmemelelerinin istendiği açıkça ortaya çıkmaktadır.

Uluengin'in deyişiyle "iğneyi Ermenilere batırdıktan sonra" "çuvaldızı" kendilerine batırma sırası geliyor... Ve 22 Haziran tarihli yazısında da bu sorunu ele almaya çalışıyor! Bunu yaparken şu itirafı yapmak zorunda kalıyor:

"Ancak unutmayalım, yalnız orta Anadolu şehrinde değil hemen her yerde Ermeni mezarlıkları, kiliseleri, okulları, evleri vardı...

Fakat bugün yoklar!

Veya, var olan son kalıntılar ancak 'arkeolojik'(!) addediliyorlar.

Zira oralarda yatmış, ibadet etmiş, öğrenim görmüş; yani yaşamış ve ölmüş; yani çok, çok uzun süre bu toprağın aidiyetini taşımış insanlar artık yoklar!

Ve, esas olarak da 1915'den beri yoklar!" (Hürriyet, 22 Haziran 2000)

Soykırım var mı yok mu tartışmasına bilinçli olarak girmeyen Uluengin, Ermenilerin esas olarak 1915'ten beri yok oldukları gerçeğini reddemeyeceğini söyleyebilecek kadar "cesaret" göstermektedir ve 1915'in tartışılmasını ve iki tarafın "tabu ve önyargıları"nı yıkmasını talep etmektedir. Ayrıca "Ermeni dölü" gibi küfürlerle dile gelen ırkçılığın cezalandırılmasını, Ermenice mıntika isimlerinin değiştirilmesine son verilmesini vb. de talep etmektedir.

Burjuva siyaseti çerçevesindeki bu liberal yaklaşım, kuşkusuz ki açık ırkçı, şoven tavidan iyidir. Fakat bu tavır da Ermeni soykırımının reddi üzerinde yükselen; Osmanlı/Türk devletinin soykırımcılığını, TC'nin soykırımın sorumlusu ve suçlusu olduğu gerçeğinin üzerini örten bir tavidir.

Uluengin gibi gazeteci ve yazarlar Ermenistan'la devlet düzeyindeki ilişkinin "soykırımı kabullenme anlamına gelmeyeceği" ve Azerbaycan'ın da "feda edildiği" anlamına gelmeyeceğini propaganda ederek soykırımın gündemden çıkarıldığı bir temelde Türk-Ermeni diyalogu istemektedir.

Ermeni soykırımı konusunda faşist Türk devletinin yaklaşımı dışına

çıkan ve muhalif görüşlere sahip olanların tavırları kuşkusuz TC'nin medya temsilcilerinin tavrından bir adım daha ileriye gitmektedir. Türk-Ermeni diyalogu için "kötü tarihin" iki tarafca unutulmaması ve aşılması gerektiğini savunanların Türk devletinden istedikleri şey, TC'nin Ermenilerden "özür" dilemesi ve bunun sonucu olarak "tazmin"den ürkülmemesidir.

Kuşkusuz sorunu burjuva sistemi içinde çözmeye çalışanlardan bundan daha fazlası da beklenemez. Fakat bu tavır, burjuva sistemi içinde kalan bir tavır olsa da; soykırımın kabulünü ve bunun sonucunda "tazminat"a da açık olunmasını isteyen bir tavır olarak Ermeni soykırımı konusunda şimdiye kadar olan tavırlardan ileri olan bir tavidir. Sorun şu ki burjuva sistemi çerçevesinde hareket edilmekte ve çözüm de faşist Türk devletinden beklenmektedir. İşin çıkmaz yanı da budur. Faşist Türk devletinin yapısına ve siyasetine bakıldığında, bu taleplerin gerçekleşmesinin mümkün olmadığı görülmektedir.

Şöyle ki, Türk devletinin Ermenilerden "özür" dilemesi için önkoşul, soykırımın varlığının TC tarafından kabul edilmesidir. TC'nin soykırımı kabul ve kendisini suçlu ilan etmesini; buna bağlı olarak da Ermenilerden "özür" dilemesini beklemek abestir.

"Tazminden ürkülmemesi" gerektiği tespiti ise, "kimseye verilecek çakıltaşı olmayan" ırkçı, şoven ve faşist bir devletin gerçek niteliğinin kavranmadığını ortaya koymaktadır sadece. "Tazminat" sorunu faşist Türk devletini ve savunucularını en çok saldırgan kılan sorunlardan biridir. Faşist Türk devleti çok iyi bilmektedir ki, eğer soykırımın varlığı kabul edilirse, ardından "tazmin" sorunu gündeme gelecek ve Ermenilerin uluslararası mahkemelerden TC'den hak talep etme imkanı doğacaktır. Bunun gerçekleşmemesi için de hakim sınıflar her türlü çarpıtmaya başvurmaktan, tarihi gerçekleri tersyüz etmekten geri kalmamaktadır, kalmayacaktır. "Vatanı ve milletiyle bölünmez bir bütün" olan TC'nin Ermenilere böyle bir olanak vermeyeceği açıktır.

Sorunu burjuva sistemi içinde ele alanların bu taleplerinin gerçekleşmesi sadece emperyalist büyük güçlerin TC'nin "bütünlüğünü" bölmeyi kendi çıkarlarına görmeleri ve soruna kendi istedikleri biçimde yön vermeye karar vermeleriyle TC'ye dayatmalarıyla mümkündür. Uluslararası siyasete bakıldığında bunun da kısa ve orta vadede mümkün olmadığı tespit edilebilir.

Ermeni soykırımı konusunda gelişebilecek olan bir eğilim, TC'nin AB'ye aday üyeliğe kabul edilmesi sonrasında şu ya da bu biçimde dile getirilmeye başlandı. Söz konusu eğilim, TC'nin soykırımı Osmanlı devletinin yaptığını; sorumluluğu ve suçluluğu da Osmanlı dev-

letin üzerine atıp kendisinin soykırımla ilgisi olmadığı temelinde soykırımı kabul etmesi ve bu sorundan kurtulması biçiminde dile getirilmektedir.

Fransız Senatosu'nun soykırım karar tasarısını Şubat ayında bir kez daha ertelemesi sonrasında yürüyen tartışmalarda, Fransa'nın Erivan Büyükelçisi Michel Legras Mart ayı sonlarına doğru "o dönemde işlenen suçlardan modern Türkiye sorumlu tutulamaz" diyerek şu tavrı takındı:

"Eski suçların sorumluluğu çağdaş Türkiye'nin ya da suçların işlendiği dönemde dünyada olmayan kişilerin kapısının önüne bırakılmamalı." (Hürriyet, 22 Mart 2000)

Milliyetçi Ermenilerin tepkisini çeken ve Legras'ın "persona non grata" (istenmeyen kişi) ilan edilmesinin istenmesine yolaçan bu tavra, Türk medyasında "Türk yanlısı elçi krizi" başlığıyla sahip çıkıldı.

Benzeri bir tavır da, ABD'de Türk lobisinin faaliyetlerini yürütecek olan şirketin başkanı Bob Livingston tarafından takınıldı. Türkiye gazetesinin "Ermeniler'e geçit yok" başlığıyla verdiği haberde Livingston Ermeni soykırımı karar tasarısının ABD Kongresi tarafından kabul edilmeyeceğini düşündüğünü ifade ederek tavrını şöyle gerekçelendirmektedir:

"Bahsedilen iddia, 1915 yılında, Osmanlı İmparatorluğu zamanını kapsıyor. Amerikan politikasıyla ya da dünyanın geri kalanıyla alakası olmayan bir şey." (Türkiye, 1 Nisan 2000)

Bu tavrın bizzat Ermeni lobisine karşı Türk lobisi çalışmalarını yürüten şirketin başkanı tarafından dile getirilmesi; Türk medyası tarafından desteklenmesi ve TC'nin devlet olarak bu tavra karşı herhangi bir itirazda bulunmaması; "modern Türkiye'nin temize çıkarılması" için Ermeni soykırımının Osmanlı İmparatorluğu döneminde yapıldığının kabulüne köşe taşlarının dizildiğine işaret etmektedir.

Buna işaret eden bir olgu da ABD Başkanı Bill Clinton'un soykırımın yıldönümünde yaptığı konuşmanın Türk medyası tarafından yapılan yorumu oldu.

Clinton, "Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarında bir buçuk milyon Ermeni'nin katliamlara ve tehirci maruz kalmasını, yirminci yüzyılın bu büyük trajedisini bugün hatırlıyoruz." (Milliyet, 26 Nisan 2000) tespitini yaptı. Clinton'un bu konuşmasında "soykırım" lafını kullanmaması Milliyet gazetesi tarafından -bu tavrın Türkiye'yi rahatsız ettiğini de tespit ederek- şöyle yorumlandı:

"Ancak ABD Başkanı'nın selefi George Bush'tan farklı olarak, 'soykırım' sözünü kullanmaması ve daha önceki mesajlarının aksine,

1915 ve 1923 arasındaki dönemden söz etmeyerek Kurtuluş Savaşı yıllarını ve TBMM yönetimini töhmet altında bırakmaması, 'nispeten olumlu' sayılıyor." (aynı yerden)

Takınılan tavırlar soykırımın sadece Osmanlı'ya maledilerek kabulü ve TC'nin temize çıkarılması eğiliminin olduğuna işaret etmektedir. Bu eğilimin hangi yönde veya hangi hızda gelişeceğini önümüzdeki dönemde birlikte göreceğiz.

"Türk-Ermeni diyalogu" için yapılan sempozyumda konuşan CRDA Başkanı Kebabdjian, "Biz Türk ve Ermeni kuşaklarının kin ve şovenizm içinde yetişmesini istemiyoruz, ölüm üzerine değil hayat için diyalog kurmak istiyoruz." diyerek iyiniyetini dile getirdi.

Soykırım yaşayan bir ulustan, Ermeni ulusundan birinin kin ve şovenizme karşı tavır takınması olumlu bir tavidir. Fakat bu tavır sadece bir istektir. Çünkü, milliyetçilik, şovenizm ve ulusal kin kapitalizmin yolarkadaşlarıdır. Eğer halklar arasında kin ve şovenizme, milliyetçiliğe son verilmek isteniyorsa, o zaman kapitalist sistemin dışına çıkmak ve mücadeleyi bu sistemi ortadan kaldırmak için vermek zorunludur.

Halklar arasındaki gerçek kardeşliği sağlayacak olan diyalog, değişik uluslardan işçi ve emekçilerin kendi aralarındaki diyalogdur. Soykırımın hesabını devrimle soracak, Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönmesinin ve yerleşmesinin imkânlarını sağlayacak; Ermenilerin ayrılma hakkını garantileyecek olan birlik halkların özgür birliğidir, ortak mücadelesidir.

Soykırımın hesabı devrimle sorulacaktır!

Halkların kardeşliği için tek yol devrim!

22 Ağustos 2000 İ

(Bolşevik Partizan, sayı 131, sayfa 17-19)

ABD-TC hattında Ermeni soykırımı...

Türk hakim sınıfları ve bir bütün olarak faşist Türk devleti bir yerlerde Ermeni soykırımından bahsedildiğini duyduğu andan itibaren, kuyruğuna basılmış gibi panik içinde saldırıya geçmekte ve Türk şovenizmi ağusunu ortaya dökmektedir. Türk hakim sınıflarının ırkçılığı ve tarih çarpıtcılığı Ermeni soykırımı konusunda çok açık görülmektedir.

Cumhurbaşkanından genelkurmayına, başbakanından milletvekillerine, medyadan tüm düzen partilerine, işadamlarından Türk-İş'e ve İşçi Partisi gibi "sol" kemalistlere kadar herkes, Ermeni soykırımı tespitine karşı birleşmekte ve Kuzey Kürdistan-Türkiye işçi ve emekçilerini Türk şovenizmi ve Ermeni düşmanlığı temelinde harekete geçirmeye çalışmaktadırlar.

Dünyanın şu ya da bu ülkesinde Ermeni soykırımıyla ilgili etkinliklere, parlamentolara karar tasarılarının sunulmasına karşı yürütülen kampanyalar, soykırımcıların mirasçılarının da soykırım zihniyetinden kopmadıklarını açıkça göstermektedir.

Böylesi, ırkçı, şoven kampanyalarda ortaya çıkan soykırımcı zihniyet, ne yazık ki sadece devletin ve devlet yöneticilerinin zihniyeti değildir. Ermeni düşmanlığının körüklenmesinde hakim sınıflar, milyonlarca işçi ve emekçinin beynini Türk şovenizmiyle, Ermeni düşmanlığıyla doldurmuştur. Bu bağlamda soykırımcı zihniyet işçi ve emekçilerin çoğunluğunun da zihniyeti haline getirilmiş ve hakim sınıflar bu konuda başarılı da olmuşlardır.

ABD Temsilciler Meclisi'nde gündeme gelen "Ermeni karar tasarısı"na karşı yaşananlar da Türkiye'de Ermeni düşmanlığının işçi ve emekçileri –özellikle de Türk ulusundan işçi ve emekçileri– sınıf mücadelesi temelinde birleştirmenin önündeki önemli engellerden biri olduğunu, bir kez daha açıkça gösterdi. Tüm bu yaşananlar, biz Bolşeviklerin yıllar önce tespit ettiği ve tutarlı biçimde savunageldiği görüşleri de bir kez daha onayladı.

Ermeni soykırımı, sınıf mücadelesinin gelişmesinin önünde engel olmayan tarzda bir tarihi haksızlık değildir. Çünkü ideolojik olarak Ermeni düşmanlığı, Türk hakim sınıfları tarafından Türk emekçi sınıflarını düzene bağlamanın en önemli araçlarından biri olarak bugün de kullanılmaktadır.

ABD Temsilciler Meclisi'nde gündeme gelen "Ermeni karar tasarısı"na karşı yoğun bir kampanya sürdürüldü. Karar tasarısının gün-

deme getirilmesi; emperyalist dünyanın Türklere, Türk devletine karşı bir oyunu olduğu; daha önce Türklerin Kürt meselesiyle köşeye sıkıştırılmaya çalışıldığı; Türk devletinin PKK şahsında Kürtleri yenmesiyle şimdi de Ermeni meselesinin gündeme getirildiği vb. vb. biçimde anlatıldı ve "Türkün Türkten başka dostu yoktur" vb. Türk şovenizmi anlayışı temelinde Ermeni düşmanlığı körüklendi.

KAMPANYADAN BAZI GÖRÜNTÜLER

Karar tasarısı aylar önce meclise sunulmuş ve Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komitesi'ne bağlı bir alt komitede bekletiliyordu. Eylül ayı başlarında New York'ta yapılan Birleşmiş Milletler (BM) Milenyum Zirvesi'ne katılan Cumhurbaşkanı Sezer, bu durumun bilincinde olduğu için Clinton'la yaptığı görüşmede karar tasarısı hakkında Türkiye'nin görüşünü aktarmış; bu kararın meclisten geçmemesi için Clinton'dan yardım talep etmişti. Bu arada Sezer, ABD'deki Yahudi lobisine Ermenilere karşı elele verme önerisinde de bulundu. Bu ana kadar Türkiye'de özel bir kampanya henüz sözkonusu değildi.

Ermenistan Cumhurbaşkanı Koçaryan'ın BM Milenyum Zirvesi'ndeki konuşmasında Ermeni soykırımına atıfta bulunup Türkiye'nin soykırımı kabul edip özür dilemesini istemesi; ve bunun ardında Türkiye Cumhurbaşkanı Sezer'in "Tarih, tarihçiler tarafından değerlendirilmedir" diye tavrı takınması sonrasında Türkiye medyasında tartışmalar başladı.

Sezer, aslında Türk tarafının son yıllarda hep dile getirdiği görüşü açıklamıştı. Fakat, ırkçı medyanın kimi kalemcileri; "Ya o tarihçiler pek yakında 'Evet doğrudur, siz soykırım yaptınız' derlerse ne olur?" diyerek, sorunun tarihçilere bırakılmaması düşüncesini gündeme getirdiler.

Koçaryan ve Sezer'in tavırlarının tartışıldığı ortamda, sözkonusu karar tasarısı, ABD Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komitesi'nin Uluslararası Operasyonlar ve İnsan Hakları Alt Komitesinde gündeme getirildi.

Bununla birlikte Türk tarafı bir yandan tasarının kabul edilmesi durumunda ABD ile ilişkilerin bozulacağını açıklayıp ABD'ye yarımağız tehditler savururken, diğer yandan ama esas olarak Ermeni düşmanlığını körükleme temelinde Ermenistan'a tehditler yağdırmaya başladı.

Karar tasarısı alt komitede oy çokluğuyla onaylanıp Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komitesi'ne sevk edildikten sonra Ermeni düşmanlığı kampanyası daha da yoğunlaştırıldı.

Herşeyden önce Ermeni soykırımı konusunda Türk hakim sınıflarının bilinen inkâr politikası ve argümanları yaygın biçimde kitlelere empoze edilmeye çalışıldı. Buna göre tarihte katiyen bir Ermeni soykırımı yoktu. Soykırımdan bahsedilecekse eğer, o zaman Ermenilerin Türklere soykırım yaptığı söylenmeliydi. Katledildiği söylenen 1.5 milyon civarındaki Ermeni'nin öldürülmesinin zaten mümkün olmadığı, çünkü 1915'de Türkiye'de yaşayan Ermenilerin sayısının bu rakamın çok altında olduğu; savaş döneminde karşılıklı öldürmeler, acılı durumların yaşandığı vb. vb. görüşler ısıtılıp ısıtılıp kamuoyuna sunuldu. Türk hakim sınıfları ABD ile olan ilişkilerin bozulacağını ve misillemeye gidileceğini açıklasalar da, mızrağın sivri ucunu ABD'ye değil, Ermeni soykırımı karar tasarılarının arkasındaki gücün Ermenistan olduğunu söyleyerek Ermenistan'a ve Ermenilere yönelttiler.

29 Eylül'de yapılan MGK toplantısında karar tasarısına karşı bir "karşı eylem planı" onaylandı. Ve yaptırımların adım adım devreye sokulacağı açıklandı. ABD'ye karşı; "Siz de Kızıldevletlileri soykırımdan geçirdiniz", İncirlik Üssü'nü kullandırmayacağız, Saddam'a karşı olan ve Irak'a uygulanan ambargoyu deleriz, ABD firmalarını ihalelerden dışlarız, almak istediğimiz askeri araç ve silahları almayız!" vb. uyarılarda bulunuldu. Tüm bunlar yapılırken devletin başındakiler ABD yönetiminden soruna müdahale edilmesini ve tasarının meclisten geçmemesini sağlamalarını bir kez daha istediler. Diplomaside telefon ve mektup trafiği yoğunlaştı. TBMM beş kişilik bir heyeti ABD'ye gönderdi.

4 Ekim'de tasarı Uluslararası İlişkiler Komitesi'nde de çoğunlukla onaylandı ve tasarı Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'na devredildi.

Buna ilk tepki Genelkurmay Başkanı'nın ABD'ye yapacağı gezinin ertelenmesiyle verildi. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve TBMM'de yer alan tüm partiler birleşerek ortak tavır takınıp protestolarını ilan ettiler...

Hatta o kadar ileri gidildi ki, Çiller Türkiye'de 30 bin Ermenistan vatandaşının bulunduğunu ve bunların hemen sınır dışı edilmesini talep etti. Burjuva medyanın kalemşorlarından açık ırkçı kesimi, Ermenistan'a karşı savaş çıgıkları attı. "Caydırıcı önlemler" adı altında, Ermenilere vize verilmemesinden, Erivan-İstanbul, Erivan-Şam hava yolunun kapatılmasına, Ermenistan sınırına askeri güçlerin yığılmasından Ortadoğu'daki kargaşa içinde Ermenistan'a askeri müdahalede bulunulmasına kadar birçok talepte bulunuldu.

Bu arada Turgut Özal'ın söylemiş olduğu iddia edilen; "Ermenistan sınırında bir tatbikat yapılırsa ve birkaç mermi de kazara Ermenistan'a düşse ne olur?" tavrının savunuculuğu da açık açık yapıldı. Bu ırkçılık

ve Ermeni düşmanlığı o kadar açık yapıldı ki, Ermeni soykırımı konusunda Türk tezinin savunuculuğunda aynı görüşü paylaşan burjuva medyanın liberal kalemşörlerinden bazılarının bile tepkisini çekti. Örneğin Hürriyet gazetesinin köşe yazarı İsmet Berkan şöyle tepki gösterdi:

"Yasaya Türk basınında da ciddi tepkiler var. Eline kalemi alan konuyla ilgili bir yazı yazıyor. Bu yazıların bazılarını dehşet içinde kalarak okuyorum. Çünkü çoğu yazar, tasarının yanlış olduğunu anlatacım derken açıkça, kaba ırkçılık yapıyor. (...) Irkçılık öyle bir şey ki, sanki hepimizin derisinin altına işlemiş." (Hürriyet, 26 Eylül 2000)

Faşist Türk devletinin açık savunucularından İsmet Berkan'ın bile sözkonusu yazıları dehşetle okuduğunu teslim etmesi, gerçekte Ermeni düşmanlığının, Türk şovenizminin yoğunluğuna işaret etmektedir. Berkan, gerçekten de ırkçılığın, Türk şovenizminin Türk hakim sınıflarının ve kalemşörlerinin derisinin altına işlemiş olduğu gerçeğini bir türlü kabul etmek istemiyor ve "sanki" kavramını kullanıyor. Fakat gerçek durum, tam da Berkan'ın kabullenmek istemediği gibidir. Böyle olduğu içindir ki, Erivan yönetiminin cezalandırılması gündeme getirilmekte ve "Gönderelim iki tugay bitirelim bu işi" vb. görüşler açıkça savunulabilmektedir.

Bu ırkçı kampanyanın bir yanı da "içe" yönelik yürütüldü. Türk medyasında "bozuk ses" olarak tanımlanan ve Ermeni soykırımının varlığını savunup Türkiye'nin özür dilemesini talep edenler, hatta soykırımın olabileceğini soru işareti halinde dile getirenler açıkça "vatan haini" olarak damgalandılar.

"İçimizdeki hain", "Asıl ihanet içimizde", "Bizi içimizden vuranlar" vb. başlıklarla yürütülen bu kampanyanın ilk kurbanı, Diyarbakır'daki Süryani Kadim Cemaati Lideri ve Meryem Ana Kilisesi Papazı Yusuf Akbulut oldu. Akbulut, kendisiyle görüşen medya temsilcisine, Ermenileri desteklemediğini, ama bir din adamı olarak doğruyu söyleyeceğini açıkladığı konuşmasında, Ermeni soykırımının varlığını savundu. Bunun yanı sıra Hristiyan oldukları için Süryanilerin de soykırıma uğratıldığını dile getirdi. Bu tavır, Türkiye şartlarında gerçekten korkusuzca takınılan bir tavidir... Doğruyu söylemeye cüret ettiği için Papaz Yusuf "içimizdeki hain" olarak devletin kolluk güçleri tarafından gözaltına alındı!

Kampanyada hedef tahtasına konanlar, Sabancı Üniversitesi'nde tarih dersi veren Prof. Halil Berktaş, Murat Belge, Taner Akçam, İHD Başkanı Hüsnü Öndül ve İHD Başkan Yardımcısı Akın Birdal gibi tanınmış insanlar oldu. Hürriyet gazetesinden Emin Çölaşan, Türkiye gazetesinden Altınur Kılıç gibi ırkçıların başını çektiği küfürname

kampanyası da, Ermeni soykırımının varlığının Türkiye’de açıkça savunulmasının ancak hapse tıklılma, faili meğhule kurban gitme riskinin gözönüne alınarak mümkün olduğunu göstermektedir.

Emin Çölaşan’ın Sabancı Üniversitesi’nde hocalık yapan Halil Berktaş’a karşı Sabancılar uyarıda(!) bulunması sonrasında Berktaş’ın işini kaybedip kaybetmeyeceğini de önümüzdeki dönemde göreceğiz.

Tüm bu kampanyaya sebep olarak gösterilen ABD Temsilciler Meclisi’nde gündeme gelen karar tasarısıdır. Ve bu tasarı, 20 Ekim’de Temsilciler Meclisi Genel Kurulu’nda ele alınıp oylanma aşamasında, ABD yönetiminin dayatması sonucu şimdilik geri çekildi. Türk hakim sınıfları “Türkiye’nin gücünü dosta düşmana gösterdik” diyerek bir “zaferi” daha kutladı...

Türk hakim sınıfları ve medyası karar tasarısının şimdilik geri çekilmesini “Türkiye büyük devlet”, “Türkiye gücünü gösterdi” vb. biçimde göstererek de gerçek durumu kitlelerden gizlemektedir. Durum şöyle ki; nasıl ki öncelikle iç siyaset bağlamında, somutta da seçimler bağlamında karar tasarısının gündeme getirilmesinin arkasında bazı siyasetçilerin çıkarı olmuşsa; karar tasarısının şimdilik geri çekilmesinin arka planında da ABD emperyalizminin andaki “ulusal çıkarları” rol oynamıştır. Bu olgu, gerek Clinton’un tavrında, gerekse de karar tasarısını geri çeken Temsilciler Meclisi Başkanı Dennis Hastert’in tavrında açıkça ifade edilmektedir. Clinton’un tavrının bir bölümü şöyledir:

“Tasarının bu sırada ele alınmasının ABD için çok olumsuz sonuçları olacağına ilişkin derin endişelerim bulunuyor. Dünyanın bu sınırlı bölgesinde çok önemli çıkarlarımız var.” (Hürriyet, 21 Ekim 2000)

Hastert’in tavrı ise şöyledir:

“Çünkü Clinton, ulusal güvenlik endişelerini ifade ederek Temsilciler Meclisi’nin (H Res 596) sayılı Ermeni tasarısının oylanmamasını talep etti. Ben de bu isteğe uydu. Ben bu tasarıyı destekliyorum, tasarının Temsilciler Meclisi Genel Kurulu’na gelmesini de destekledim. Ermeni halkının bu tarihi trajediden zarar gördüğüne inanıyorum ve bu tasarının bu olayların kınanmasına uygun olduğunu düşünüyorum. Ancak Başkan Clinton ve Genelkurmay Başkanı Henry Shelton, tasarının Genel Kurul’a getirilmemesini istedi.” (aynı yerden)

Bu tavırlardan da görüleceği gibi ABD emperyalizminin temsilcileri için sorun, ABD’nin “ulusal çıkarları”dır. Bunların karar tasarısını şimdilik geri çekmeleri zamanlama meselesidir. İşlerine geldiğinde yine gündeme getirilecektir. Karar tasarısını çıkarları gerektirdiği için

şimdilik geri çekmeleri, soykırımın olmadığı anlayışı temelinde de olmamıştır. Yani ABD emperyalizminin temsilcilerine göre soykırım olmuştur. Ama bunu bugün gündeme getirmek çıkarlarına uygun değildir. Bu bağlamda da aslında Türk hakim sınıflarının "sevinmelerinin" temeli yoktur.

KARAR TASARISI NEYİN NESİ?

Türk hakim sınıflarının ve medyasının Ermeni düşmanlığını yoğun olarak körüklemesinin gerekçesi olarak gösterilen karar tasarısı, gerçekte neyin nesidir, neden şimdi gündeme getirilmiştir?

Sözkonusu edilen "Ermeni tasarısı" basına yansıyan bilgilere göre 1999 sonunda Temsilciler Meclisi'ne sunulmuş ve yukarıda da belirttiğimiz gibi bir alt komitede bekletilmiştir.

Bu karar tasarısının Eylül ayında gündeme getirilmesinin arkasındaki gerçek, 7 Kasım'da yapılacak seçimlerdir. ABD'de seçimler bağlamında Cumhuriyetçilerle Demokratlar arasındaki iktidar dalaşı başabaş gitmektedir. Bu durumda ABD'de bulunan diaspora Ermenilerinin ulusal azınlık olarak 300 bin civarında bir oy potansiyeli vardır. Ve bu, ABD seçimlerine katılım oranının gayet düşük olduğu bilindiğinde seçimin kimin kazanacağı konusunda önemli bir sayıdır. İşte bu durumda egemen sınıfların partileri bu oyları kendi taraflarına çekmek için güya Ermenilerin haklarını savunma pozlarına büründüler. Böylesi durumlar hemen her seçim öncesi dönemde yaşanıyor da. Olan şey öncelikle iç siyaset kaygılarıyla bir takım siyasetçilerin bunu Temsilciler Meclisi'nde gündeme getirmesidir.

Karar tasarısının Temsilciler Meclisi'nde gündeme getirilmiş olması, ABD devletinin Türkiye'ye karşı siyasetinde herhangi bir değişiklik olduğu anlamına gelmiyor. Bu yüzden de Türk hakim sınıflarının Türkiye'nin Ermeni meselesi üzerinde köşeye sıkıştırılmak istendiği vb. gibi tespitleri gerçekleri tersyüz eden tespitlerdir. Türk hakim sınıfları bu tespitleriyle esasta Türk şovenizminin daha da yaygınlaştırılmasını hedeflemekte ve başarılı da olmaktadırlar.

"Ermeni tasarısı" hakkında herşeyden önce vurgulanması gereken olgu; bu tasarının sadece bir karar tasarısı olduğu, yasalaştırılması istenen bir yasa tasarısı vb. olmadığıdır. ABD devletinin işleyişi gözönüne alındığında, Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'nda onaylanıp geçse bile bu karar tasarısının herhangi bir bağlayıcılığı ve yaptırım gücü yoktur. En iyi ifadeyle, bir "dilek" karardır bu karar tasarısı. Tasarının ne senatoya, ne de başkana sunulması sözkonusudur.

Karar tasarısının onaylanması durumunda Temsilciler Meclisi'nin Er-

meni soykırımıyla ilgili görüşü olarak ele alınması ve tasarının içeriği de, bunun bir "dilek" kararı olduğunu ortaya koymaktadır. Tasarıda öne sürülen taleplerden biri, ABD Dışışleri Bakanı'nın ABD diplomatlarını Ermeni soykırımı konusunda eğitilmesiyle ilgilidir. Bu talep, tasarı Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'na gelmeden tasarıdan çıkarıldı. Tasarıda yapılan bir değışiklik de Jön Türklerle ilgilidir. Buna göre soykırımdan sorumlu olan "Osmanlı hükümeti"dir. Tasarının gerekçe bölümünde ise, Türkiye'den tazminat talep edilmeyeceğı savunulmaktadır. Sonuçta tasarıda, ABD Başkanı'ndan, Ermeni soykırımının Amerikan kayıtlarına geçirilmesi, (ABD'deki 24 eyalet meclisi ya da eyalet parlamentosu soykırımı zaten resmen tanımış durumdadır!) her 24 Nisan'da soykırımla ilgili mesajda soykırım kavramının kullanılması dileklerinden ve soykırımdan sorumlunun TC olmadığı, Osmanlı İmparatorluğu olduğu görüşleri dışında fazla birşey kalmamaktadır.

Temsilciler Meclisi'nin onaylaması durumunda alınan kararın siyaset belirlemede bağlayıcı ve yaptırım gücünün olmadığını Türk devleti de bilmektedir. Bunu bilmelerine rağmen, Ermeni düşmanlığını körükleyip çığırkanlık yapıyorlar. Çünkü kuyruk acıları var, suçlular! Evet her Ermeni soykırımından bahsedildiğı yerde, suçlular kuyruklarına basılmışcasına ayağı kalkıyorlar! Soykırımcılıklarını, suçlarının üzerini örtmek istiyorlar. 85 yıl soykırımın üzerini örtmeyi başarmışlar, bundan sonra da soykırımın üzerini örtmek istiyorlar.

Fakat çabaları boşuna! Korkunun ecele faydası yok!

ABD Temsilciler Meclisi'nde gündeme gelen ve ABD yönetiminin, -Başkanından Pentagon'a kadar- işe karışmasıyla şimdilik geri çekilen karar tasarısına karşı takınılan tavırlar, Ermeni ulusal sorunu, soykırımı bağlamında sorununun burjuvazinin iktidarı şartlarında çözülemeyeceğini açıkça göstermektedir. ABD'de iç siyaset, oy hesaplarıyla kullanılan Ermeniler, Türkiye'de baş düşman ilan edilmektedir. Türk hakim sınıfları, Ermeni soykırımının şu ya da bu ülkede, şu ya da bu biçimde sözkonusu edildiğı her seferinde, Ermeni düşmanlığını daha fazla körüklemektedir.

Bu seferki gelişmeler de ne iltir, ne de son olacaktır. Türk hakim sınıflarının ve bir bütün olarak emperyalistlerin Ermeni soykırımı üzerindeki hesaplarını boşa çıkarmak; Ermeni ulusal sorununa, soykırım bağlamında da çözüm getirmek ancak işçilerin ve emekçilerin iktidarı şartlarında mümkündür.

Faşist Türk devletinin varlığına, Osmanlı/Türk devletinin soykırımcı zihniyetine son vermek, değışik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliğini sağlayabilmek için, Türkiyeli işçi ve emekçilerin Ermeni düşmanlığından uzaklaştırılması ve proleter enternasyonalizmi bay-

rağı altında birleştirilmesi zorunlu bir görevdir.

Diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek tek iktidar, işçi sınıfı önderliğindeki devrimci demokratik iktidardır.

Değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesi temelinde faşist Türk devleti yerlebir edilecek, işçilerin-köylülerin iktidarı kurulacak ve Ermeni soykırımının hesabı da devrimle sorulacaktır!

26 Ekim 2000 İ

(Bolşevik Partizan, sayı 132, sayfa 13-15)

Soykırımcı bazı tavırlar...

ABD 'de de, aylar önce meclise sunulan ve Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komitesi'ne bağlı bir alt komitede bekletilen Ermeni soykırımı ile ilgili karar tasarısı Eylül ayında gündeme getirildi. Karar tasarısı alt komitede oy çokluğuyla onaylanıp Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komitesi'ne sevk edildi. 4 Ekim'de tasarı Uluslararası İlişkiler Komitesi'nde de çoğunlukla onaylandı ve tasarı Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'na devredildi. Tasarı, 20 Ekim'de Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'nda ele alınıp oylanma aşamasında, ABD yönetiminin dayatması sonucu şimdilik geri çekildi.

Bu karar tasarısının Eylül ayında gündeme getirilmesinin arkasındaki gerçek, 7 Kasım'da yapılacak seçimlerdi. ABD'de seçimler bağlamında Cumhuriyetçilerle Demokratlar arasındaki iktidar dalışı başabaş gitmektedir. ABD'de bulunan diaspora Ermenilerinin ise ulusal azınlık olarak 300 bin civarında bir oy potansiyeli vardır. Ve bu seçimlere katılımın düşük olduğu ABD'de seçimin kazanılması için önemli bir sayıdır. İşte bu durumda egemen sınıfların partileri bu oyları alabilmek için güya Ermenilerin haklarını savunma pozlarına büründüler.

Nasıl ki öncelikle iç siyaset bağlamında, somutta da seçimler bağlamında karar tasarısının gündeme getirilmesinin arkasında bazı siyasetçilerin çıkarı olmuşsa; karar tasarısının şimdilik geri çekilmesinin arka planında da ABD emperyalizminin andaki "ulusal çıkarları" rol oynamıştır.

ABD'de iç siyaset, oy hesaplarıyla kullanılan Ermeniler, Türkiye'de baş düşman ilan edilmektedir. Türk hakim sınıflarınca ABD Temsilciler Meclisi'nde gündeme gelen "Ermeni karar tasarısı"na karşı yoğun bir kampanya sürdürüldü.

Türk hakim sınıfları mızrağın sivri ucunu ABD'ye değil, Ermeni soykırımı karar tasarılarının arkasındaki gücün Ermenistan olduğunu söyleyerek Ermenistan'a ve Ermenilere yönelttiler. ABD Temsilciler Meclisi'nde gündeme gelen "Ermeni karar tasarısı"na karşı yaşananlar da Türkiye'de Ermeni düşmanlığının işçi ve emekçileri –özellikle de Türk ulusundan işçi ve emekçileri– sınıf mücadelesi temelinde birleştirmenin önündeki önemli engellerden biri olduğunu, bir kez daha açıkça gösterdi.

Tüm bu yaşananlar, Ermeni soykırımının, sınıf mücadelesinin gelişmesinin önünde engel olmayan tarzda bir tarihi haksızlık olmadığını

bir kez daha açıkça gösterdi. İdeolojik olarak Ermeni düşmanlığı, Türk hakim sınıfları tarafından Türk emekçi sınıflarını düzene bağlamanın en önemli araçlarından biri olarak bugün de kullanılmaktadır. Ermeni düşmanlığının körüklenmesinde hakim sınıflar, milyonlarca işçi ve emekçinin beynini Türk şovenizmiyle doldurmuştur. Bunun bir sonucu olarak soykırımcı zihniyet sadece faşist Türk devletinin, Türk hakim sınıflarının zihniyeti olarak kalmamış, işçi ve emekçilerin büyük çoğunluğunun zihniyeti haline de getirilmiştir. Kuzey Kürdistan-Türkiye’de değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçileri sınıf mücadelesi temelinde birleştirebilmenin önkoşullarından biri de sistemli olarak Ermenilere karşı yürütülen ırkçı, şoven, milliyetçi kampanyalar karşısında durmak ve işçi ve emekçi saflarda proleter enterasyonalizmini hakim kılmaktır.

MGK’DEN İP’E SOYKIRIMCI CEPHE...

Ermeni soykırımı sözkonusu edildiğinde Türk hakim sınıfları ve onların temsilcileri kendi aralarındaki çelişkileri bir kenara bırakarak “ulusal cephede” birleşmektedir. Hep bir ağızdan Türk şovenizmi ağusunu, Ermeni düşmanlığını kusmaktadırlar. Aralarında kazara birileri “çatlak ses” çıkarırsa, hemen “vatan haini” ilan edilerek hedef tahtasına oturtulmaktadır.

Bu tavırlar Ermeni soykırımı tasarısının ABD Temsilciler Meclisi’nde gündeme getirilmesine karşı tavırlarda da tekrar yaşandı. Türkiye’de devletin başı olan MGK, Eylül ayı toplantısında konuyu gündemine alarak “karşı eylem planı”nı görüştü. İncirlik üssünden Irak’a uygulanan ambargonun delinmesine kadar değişik konularda takınılacak tavırlar belirlendi. Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu, ABD’ye yapacağı resmi ziyareti erteledi vb. vb.

Tüm bu “misilleme” hareketi içinde de mızrağın sivri ucu ABD’ye değil, Ermenistan’a ve Ermenilere yöneltildi. ABD’ye karşı düşünülen “misilleme” adımlarının somut neler olduğu net biçimde açıklanmazken, Ermenistan’a karşı yaptırımlar uygulanmaya başlandı. Sınırdaki bandrolle verilen vize uygulamasının durdurulması, hava koridorunun kapatılma tehdidi, Türkiye’de bulunan Ermenistan vatandaşları olan Ermenilere aba altında sopa göstermeler vb. vb. uygulamalar doğrudan devlet tarafından uygulandı. Uluslararası emperyalist ağababalarının tepkisini üzerlerine çekmekten çekindikleri için de soruna mümkün olduğunca diplomasi çerçevesinde kalınarak Ermenistan yönetimi “uyarıldı”! Devlet bunu yaparken burjuvazinin siyasi temsilcileri ve kalemşörları çok daha açık Ermeni düşmanlığını körüklemeye

soyundular. Kimi kalemşorlar; "Bu işin kaynağı İstanbul, desteği Erivan ve savaş alanı da Batı dünyasıdır." diyerek, Ermeni Patrikhanesi ile Erivan'ı hedef gösterirken; Çiller gibi ırkçı siyasetçiler Türkiye'de bulunan Ermenistan vatandaşı Ermenilerin sınırdışı edilmesini hükûmete önerdiler. Çiller'in tavrı aynen şöyledir:

"Ayrıca Türkiye'deki Ermeni kökenli vatandaşlarımızı bu meseleden ayırarak, Türkiye'de iş yapan 30 bin Ermeni var. Bu Ermeni işadamlarını ya kendi çıkarları adına bu mesele için seferber edelim, gitsin Türkiye lehine lobi yapsınlar. Ya da hemen bu 30 bin kişiyi sınırdışı edelim." (Türkiye, 8 Ekim 2000)

Çiller'in bu ırkçı önerisi dinci faşist Fazilet Partisi Başkanı Kutan'ın ve bazı burjuva kalemşorlarının bile tepkisini çekti. Gösterilen tepki ertesinde DYP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Ekinci, Çiller'i kurtarma adına, Çiller'in yanlış(!) anlaşıldığını kamuoyuna açıkladı. Ekin-ci'ye göre Çiller'in açıklamasının "Türkiye'de Türk vatandaşı olan ve yasalar çerçevesinde ticaret yapan Ermenilerle hiçbir ilgisi" yoktu. Kimle ilişkisi varmış? Bu tavrı "Türkiye'de yasa dışı yollarla çalışan işadamlarına yönelik"miş!

Ekinci'nin açıklamasında görüldüğü gibi "özü kabahatinden büyük-tür". Şöyle ki, Ekinci de şefi Çiller gibi Ermenilerin sınırdışı edilmesini savunmaktadır. Çiller'in açıklamasında bahsedilen 30 bin Ermeni işadamlarını Ekinci tarafından, bir çırpıda yasa dışı ilan edilmektedir. Ekin-ci'nin bu açıklamasının ardında, Hürriyet yazarı Ertuğrul Özkök, 11 Ekim tarihli yazısında Çiller'in "Türk vatandaşı" olan Ermenilere yazdığı bir mektubun bazı bölümlerini yayınladı. Söz konusu mektubunda Çiller, Türkiye'de yaşayan Ermenilere şu çağrışı yapmaktadır:

"Gerçekçi bir yaklaşımla bir araya gelip, bu durumu ortadan kaldırmak ve dostluğumuzu korumak için ABD Temsilciler Meclisi yetkilileri nezdinde girişimde bulunmanızı yararlı görüyorum. Bu düşünceyle, haydi hep birlikte, aşağıdaki mesajla, ABD Temsilciler Meclisi üyelerini barışı korumaya davet edelim." (Hürriyet, 11 Ekim 2000)

Ermenistan vatandaşlarını sınırdışı etmeyi, ya da sınırdışı edilmek istemiyorlarsa Ermenistan'a gidip Türkiye için lobi çalışması yapmalarını dayatan Çiller, Türkiye vatandaşı Ermenilere de "dostluğu korumak" adına baskı yapmaktadır. Çiller'in Ermeniler tarafından da gönderilmesini istediği mesaj şöyledir:

"Yaptığınız görevde birinci önceliğinizin barışı korumak olması gerekir. Bu nedenle bir Türk vatandaşı olarak sizden 596 sayılı karara karşı oy kullanmanızı diliyorum." (aynı yerden)

"Barışı korumak" adına Çiller, Ermenilere kendilerinin bir "Türk vatandaşı" olduğunu söyletmeye çalışmaktadır. Öyle ya, "Türkiye Türk-

lerin" değil mi? Ve "Türkiye'de yaşayan herkes de Türk vatandaşı" değil mi? Irkçı, kafatasçı mantık böyle işliyor! Bunların kardeşlikten anladığı da: Türk olmayan insanların kendi ulusal kimliklerini inkâr etmek, kendilerinin Türk olduğunu söylemektir! Çiller'in bu tavrına katılmadığını söyleyen Özkök, tedirginlik içine giren insanlara özel bir misyon yüklenmesine karşı çıktıktan sonra şu tespiti yapmaktadır:

"Zaten o 30 bin Ermeni'nin büyük bölümü herhalde oluşan bu havadan sonra gitmiştir." (aynı yerden)

Özkök'ün oluştuğunu söylediği hava, gerçekte soykırımcı zihniyetin, Ermeni düşmanlığının havasıdır. Ve bu hava, soykırım sonrasında Türkiye'de yaşayan 250 bin civarındaki Ermenilerin sayısının bugün 60 bin civarına düşmesinin nedenini de ortaya koymaktadır. Soykırımcı zihniyetin bir yansıması da Türkiye'nin "ruh halinin" gözönüne alınması gerektiği biçimindeki tehditlerde ortaya çıkmaktadır. Örneğin, Hürriyet gazetesinin köşe yazarlarından Sedat Ergin şunları söylemektedir:

"Soykırım iddialarının dayatılmasının, Türkiye'yi bu kez kalıcı şekilde benzer bir ruh halinin içine itmesi, yabana atılmaması gereken bir olasılıktır. İçine kapanmış bir Türkiye'nin dış dünyaya vereceği tepkiler de sert ve hırçın olacaktır." (Hürriyet, 8 Ekim 2000)

Burada dile gelen "sert ve hırçın" tavırla ima edilen şey, esasta soykırım döneminde "Ermenilerin Ruslarla birleştiği ve Türklerin de Ermenilerin dersini verdiği" yönlü tehdittir. Ve bu tehdit, örneğin, Türkiye'de yaşayan Ermenilerin Patriği Mesrob Mutafyan'a, adı belirtilmeyen bir profesör tarafından şöyle yöneltilmiştir:

"Aman infiale getirmeyin Türk milletini. Türk milleti ayağa kalkarsa görürsünüz... Gördünüz daha önce". (abç) (Milliyet, 29 Eylül 2000, aktaran Mutafyan) Soykırımdan her bahsedildiğinde kuyruğuna basılmış gibi havlayanlar, gerçek yüzlerini böyle açığa vurmaktadırlar. Kuşkusuz Ermenilere ve Ermenistan'a karşı tehditler sadece bunlarla sınırlı değildir. Türkiye gazetesi yazarı Kenan Akın "Sinsi bir şekilde toprak talebinde bulunmanın yollarını açmaya çalışan Ermenistan'a haddini bildirmenin fırsatı, belki de Ortadoğu'da çıkacak bir çatışma sürecinde mümkün olabilir." (Türkiye, 10 Ekim 2000) diye fırsat bekleyip devletine öneride bulunurken; Coşkun Kırca beklemekten yana değildir. Kırca şunları savunmaktadır:

"Ermenistan'ın öğrenmesi gereken ise şudur: Türkiye Ermenistan'ı her an cezalandırmak imkânına sahiptir. (...) Ülkemizde oturan veya çalışan Ermenistan vatandaşları da derhal sınırdışı edilmelidir. (...) Ermeni sınırında şimdiden yeterli kapsamda askeri yığınak yapmalı-

yız. (...) Amerika'dan önce Ermenistan'ı hedef alan tedbirler, tarafımızdan hızla alınmalıdır." (Akşam, aktaran Hürriyet, 10 Ekim 2000)

Burada aktardığımız tavırlar bir kez daha soykırımcı zihniyetin güncel yansımalarını ortaya koymaktadır. Bu zihniyetle takınılan her tavır, gerçekte soykırımın itirafı anlamına gelmektedir. Türk şovenizmi, ırkçılık, faşizm bunların iliğine işlemiştir ve bu da bunların potansiyel olarak her zaman soykırım yapmaya hazır olduklarını göstermektedir. Bu ırkçı, şoven kampanya "içe" yönelik de yürütüldü. TC'nin soykırım konusunda son yıllarda dile getirdiği "Tarih tarihçiler tarafından değerlendirilmelidir", ya da "Tarihi tarihçilere bırakmalı" vb. görüşüne bu sefer burjuva medyanın bazı ırkçı kalemşörları "Ya o tarihçiler pek yakında 'Evet doğrudur, siz soykırım yaptınız' derlerse ne olur?" diyerek karşı çıktı. Bu arada, Halil Berktaş, Murat Belge vb. gibi bazı simalar Ermeni soykırımının olduğunu, olabileceğini dile getirdi. Bu durum medyanın ırkçı bazı kalemşörlarını daha da saldırganlaştırdı. Türk medyasında "İçimizdeki hainler", "Asıl ihanet içimizde" vb. başlıklarla yürütülen kampanyada, Ermeni soykırımının varlığını dile getirip Türkiye'nin özür dilemesi gerektiğini savunan, soykırımın olabileceğini varsayan vb. insanlar açıkça "vatan haini" ilan edildiler. Bu kampanyanın bir parçası olarak, Diyarbakır'daki Süryani Kadim Cemaati Lideri ve Meryem Ana Kilisesi Papazı Yusuf Akbulut, Ermeni soykırımının varlığını savunduğu gerekçesiyle devletin kolluk güçleri tarafından gözaltına alındı. Sadece bununla sınırlı kalmadılar... Soykırımın olduğu yönlü açıklamaların Ermeniler tarafından Türkiye'ye karşı kullanılacağı korkusuyla, "tarihin tarihçilere" bırakılmaması gerektiği görüşü daha saldırgan biçimde savunuldu. Örneğin Emin Çölaşan yazdığı bir "küfürnâmede" Cumhurbaşkanı Sezer'i de ima ederek şunları söylemektedir:

"Birisi kalkar, Birleşmiş Milletler'in zirve toplantısında 'Soykırım konusunda kararı tarihçilere bırakalım' diye konuşur. Bu sözlerden yüreklenen bizim sözde tarihçiler ise veryansın etmeye başlar... Yukarıdaki sözlerle! Hiç kuşkunuz olmasın, böylesine ihanet dolu sözler yakında tüm Ermeni kaynaklarında yer alacak ve Türkiye'ye karşı kullanılacaktır: 'İşte kardeşim, sizin tarihçileriniz böyle diyor.'" (Hürriyet, 21 Ekim 2000)

Hakim sınıf temsilcilerinin kendi aralarındaki bu tartışma devam ediyor. Fakat, açık olan şey, TC'nin yıllardır dile getirdiği "tarihi tarihçilere bırakalım" yönlü tavrın, burjuvazinin savunucularının bir bölümü tarafından sorun haline getirildiğidir. Onlar, suçlular! Soykırımcılıklarının, suçlarının üzerini örtmek istiyorlar. Bu yüzden de, soykırımın olduğunu ortaya koyabilecek her yolun kapatılmasına çalışı-

yorlar. Fakat çabaları boşuna!

Türk şovenizminin, ırkçılığının kampanyasına katılanlar sadece hakim sınıflar ve açıkça burjuva düzenin savunucuları değildi. Kendisine sosyalist, hatta marksist-leninist etiketi takan; gerçekte en yağız Kemalizm savunucusu olan Doğu Perinçek ve partisi İşçi Partisi (İP) de kendisine layık olan soykırımcıların saflarında, kampanyada yerini aldı. Ermenistanlı Ermenilerin Türkiye’den sınır dışı edilmesi, Ermenistan’a karşı yaptırımların uygulanması, Ermenistan sınırına askeri yığınak yapılması vb. önerilerine ses çıkarmayan İP, ABD’nin değişik konsoloslukları ve İncirlik Üssü’nün önünde yapılan eylemlerle soykırımın varlığını inkâr etme siyasetinin bir parçası olduğunu ortaya koydu. İşçi Partisi’ne göre de soykırımın varlığını savunmak “bir iftiradır”, “Türkiye’ye düşmanlıktır”, “ABD ve AB’nin Türkiye’ye komplosudur” vb. vb. MGK’nın borazanı, İşçi Partisi’nin başı Doğu Perinçek’e göre, örneğin Ermeni soykırımının varlığını savunan ve Almanya’da yaşayan Tessa Hoffmann ve Taner Akçam, Alman Gizli Servisi’nin (BND) birer elemanıdır! (Bkz. Milliyet, 3 Kasım 2000) Böylece, Emin Çölaşan ve Altemur Kılıç gibi ırkçı kalemşörlerin “içimizdeki hainler” kampanyasının yurtdışı bölümünü de Perinçek daha da ileri giderek yerine getirmektedir. Perinçek ve gerçekte İP’in karanlık yüzünü gizlemek için adı “Aydınlık” konan gazetenin, Ermeni soykırımının “yalan” olduğunu savunmak için başvurdukları bir sahtekârlık da “Sovyet belgeleri”nde takınılan tavırlarla ilgilidir. 1998 yılında Ermeni soykırımının Fransız Parlamentosu’nda alınan karara karşı tavırda yapılan sahtekârlık, bu sefer ABD Temsilciler Meclisi’nin tavrı karşısında yeniden yapıldı. 1998’de takınılan tavır, ısıtılarak kamuoyuna yeniden sunuldu. Bu bağlamda takınılan tavırlara tek tek değinme yerine iki noktaya dikkat çekmek istiyoruz.

Birincisi, sözkonusu edilen “belgeler” için verilen tarihler 1920, 1921 ve 1926’dır. Ermeni soykırımının yaşandığı dönem bazı tespitlerde 1915-1923 dönemi olarak tespit edilse de, bu dönem kendi içinde değişik koşulları, dönemleri barındırmaktadır. Soykırımın en yoğun yaşandığı ve Osmanlı/Türk hakim sınıfları için “Ermeni sorununun esasta bitirildiği” dönem 1915-1916’dır. Bu tarihten sonra yaşananlar soykırımın “alt düzeylerde” sürdürülmesidir. Örneğin 1918-1919 dönemine kadar süren soykırım dönemiyle, Sevr Antlaşması’na karşı “ulusal kurtuluş mücadelesinin” başlatılması ve bu süreçte Ermenistan’da, 29 Kasım 1920’de Sovyet iktidarı kurulana kadar Ermenistan’la yürütülen savaşta Ermenilerin katledilmesi dönemi arasında belli farklılıklar vardır. Perinçek ve “Aydınlık” gazetesi tarihi koşulları ve gerçekleri gözardı ederek, Rusya Bolşeviklerinin

Ermenistan'da Sovyet iktidarı için verdiği mücadelede takındığı tavırları soykırımın olmadığına "ispat" olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Böylece Sovyet iktidarını da Türk şovenizminin propagandası için kullanmaktadırlar.

İkinci nokta ise, bu tarihi gerçekleri, tarihi koşulları çarpıtma, belgeleri çarpıtmakla da bütünleşmektedir. Örneğin, Stalin'in Lenin'e gönderdiği bir telgrafta, Çiçerin'in "Van, Muş ve Bitlis'in Ermenilere verilmesi yolundaki tavrını sert bir dille eleştirdiğini" (Aydınlık, sayı 689, sayfa 4) yazmaktadırlar. Fakat, Stalin'in sözkonusu telgrafının, nerede, hangi eserinde basıldığı belirtilmemektedir. Çarpıtma varolan belgelerin içeriğinin çarpıtılması noktasında da yapılmaktadır. "Aydınlık", sözkonusu tavırlarda cımbızlama yöntemiyle kendi işine gelen yanları çekip almaktadır. Böylece hem takınılan tavrı bağintısından koparmakta, hem de içeriğini revize etmektedir. Örneğin, Rusya Bolşeviklerinin "Türkiye Ermenistanı" bağlamında Çarlık Rusyası'nın siyaseti karşısında Sovyet iktidarının tavrını ortaya koyarken takındığı tavırlar, Ermeni soykırımının "yalan" olduğu görüşünü "ispat"lamak için kullanılmaktadır. Yine, Bolşevikler tarafından emperyalist güçlerin siyasetini teşhir eden tavırlar da soykırımın "yalan" olduğuna "ispat" olarak gösterilmektedir. Stalin, 30 Kasım 1920'de bu bağlamda şu tespiti yapmaktadır:

"Taşnak Ermenistan'ı [burada Batı Ermenistan sözkonusu değildir. BN] kuşkusuz, onları Türkiye'nin üzerine saldırtan ve sonra Türklere alçakça yem olarak bırakan Antant'ın provokasyonuna kurban olmuştur." (Stalin, Eserler, Cilt 4, İnter yayınları, sayfa 360)

Burada takınılan tavır doğrudur. Gerçekten de "Taşnak Ermenistan'ı", yani Sovyet Ermenistan'ı kurulana kadar birkaç yıl Taşnaklar tarafından yönetilen ve emperyalistlerle işbirliği yapan Ermenistan, Batı Ermenistan'ı elde etmek için Türkiye'nin üzerine saldırtılmış ve o dönemin Türkiye egemenlerine yem edilmiştir. İşte bu ve böylesi tavırlar, sanki Batı Ermenistan'la ilgili tavırlarmış gibi kamuoyuna sunulmaktadır. Bu dönem, Atatürk'ün "kurtuluş savaşı önderi" olduğu bir dönemdir. İP'çiler atalarını temize çıkarmak için de böylesi sahtekarlıklar yapmaktadırlar.

Belge çarpıtcılığının en açık örneği ise, "Büyük Sovyet Ansiklopedisi" bağlamında yapılmaktadır. Perinçek ve "Aydınlık" 1926 yılında basılan "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"nde soruna "dış açıdan" bakılan yanını cımbızlayıp aktarmaktadırlar. Buna göre; "Ermeni sorununa (...) dış açıdan bakıldığında, büyük kuvvetlerin Türkiye'de merkezkaç kuvvetleri destekleyerek, Türkiye'nin zayıflatılması ve daha kolay sömürgeleştirilmesi görülür." (Perinçek, Aydınlık, aktaran Hürriyet, 27

Eylül 2000) Perinçek'in yazısında "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"nden doğrudan alıntı olarak aktardığı tespit budur. Ve bu tavır, soykırımın "yalan" olduğunu "ispat" etmek için aktarılmaktadır. 1926'da basılan ansiklopedi elimizde yok. Fakat burada aktarılan tavır, Ermeni soykırımının olmadığına "delil" olarak gösterilecek bir tavır değildir. Emperyalistlerin Türkiye'yi sömürgeleştirme siyasetine sahip oldukları açıktır. Sevr Antlaşması da bunun bir göstergesidir. Fakat emperyalistlerin tavrını ortaya koymak ve Türkiye'nin sömürgeleştirilmesinin istendiğini –ki sömürgeleştirme belli dönemlerde, belli ölçülerde gerçekleşmiştir de!– tespit etmek; hiçbir şekilde Osmanlı/Türk devletinin soykırım yapıp yapmadığını ortaya koymaz. Perinçek burada da siyasi sahtekârlıkta maharetini göstermektedir.

1926'da basılan "Büyük Sovyet Ansiklopedisi" elimizde yok ama, ansiklopedinin 1950'de yapılan Rusça ikinci baskısının 3. cildinin 49-107 sayfalarında Ermenistan ve Ermeni tarihiyle ilgili bölümün Almancası elimizdedir. "Büyük Sovyet Ansiklopedisi"nde tarihi kesit bölümünde, "Birinci Dünya Savaşı Döneminde Ermenistan" altbölümünde savaşın Ermenilere büyük acılar yaşattığı tespit edilip 1915-1916 yılları anlatılırken özetle şunlar söylenmektedir:

"1915-1916 yıllarında Türk hükümeti, müttefik Almanların koruması altında ve katılımıyla Batı Ermenistan'ın yerli nüfusunun hemen hemen tümünü imha etti. Nisan 1915'te Türk hükümeti askeri idarelere, barışçıl Ermeni nüfusun yaşına ve cinsiyetine bakılmadan yok edilmesi, ya da Arabistan çöllerine sürülmesi için gizli bir emir verdi. Bütününü imha edilmekten kurtulanlar sadece, kahramanca öz savunmalarını örgütleyen Van ve çevresindekiler oldu. 1915'ten 1916'ya kadar Türkler 1 (bir) milyon civarında Ermeni'yi vahşice katletti, bir o kadarı da kitleler halinde öldükleri Arabistan çöllerine sürgün edildi; birçoğu mülteci olarak dünyanın değişik ülkelerine dağıldı. 300 bin üzerinde Ermeni, Rusya'ya kaçarak katledilmekten kendilerini kurtardılar." (Sovyet Büyük Ansiklopedisi, Ermenistan SSC, Yeryüzü ülkeleri dizisi 11, Verlag Kultur und Fortschritt, Berlin 1954, sayfa 65)

Yine ansiklopedinin sonunda "Tarihi gerçekler" başlığıyla bir kronoloji yer almaktadır. Bu bölümde de 1915-1916 yıllarının karşısına aynen şu yazılıdır:

"Türk hükümeti tarafından 1 (bir) milyonun üzerinde Ermeninin imha edilmesi." (sayfa 234)

1998'de Stêrka Bolşewîk sayı 5, sayfa 20'de de aktardığımız bu tavrılarda "soykırım" kavramı geçmiyor. Fakat bu tavrılarda anlatılanlar, gerçekte soykırımı dile getirmektedir. "Aydınlık" ve Perinçek,

“Büyük Sovyet Ansiklopedisi”nde soykırım kavramını bulamayınca sahtek rl  a balıklama dalmaktadırlar. “Aydınlık”, kendine yaraşır bir tavırla Genelkurmay Kıvrıko lu’nun ve emekli binbaşı ve tümgeneral-lerin tavırlarını “Aydınlık”ın tavrı olarak yayınlamakla da kimin borusunu  tt rd   n  göstermektedir.

Değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesi temelinde faşist Türk devleti yıkılacak, işçilerin-k yl le- rin iktidarı kurulacak ve Ermeni soykırımının hesabı TC’den olduğu gibi borazancılarından da devrimle sorulacaktır!

5 Kasım 2000 I

(St rka Bolşewik, sayı 13, sayfa 12-15)

Fransa Ermeni soykırımını tanıdı!

29 Mayıs 1998'den bu yana birçok kez ertelenerek Senato'nun gündemine alınmayan Ermeni soykırımıyla ilgili karar tasarısı, Fransa Senatosu'nda yeniden gündeme getirildi.

Yeniden formüle edilip Senato'ya sunulan bir cümlelik karar tasarısı şöyledir: "Fransa, Ermenilerin 1915 yılında maruz kaldığı soykırımını resmen tanır." Bu ifade, 1998 Mayıs ayından Şubat 2000'e kadar Senato'nun yedi kez reddederek gündemine almadığı karar tasarısından biraz değişiktir. Önceki karar tasarısı şöyleydi: "Fransa, 1915 Ermeni Soykırımını tanımaktadır." Yani yeni karar tasarısının esas farklılığı, Fransa'nın soykırımı "resmen" tanıdığını ilan etmesidir.

Söz konusu karar tasarısı 7 Kasım 2000 tarihinde (8 Kasım sabahı) Fransa Senatosu'nun Genel Kurul gündeminde oylanarak 4 çekimser, 40 ret oyuna karşı 164 oyla kabul edildi.

Fransa'daki normal işleyişe göre, ulusal meclisin daha önce onayladığı karar tasarısının yürürlüğe girmesi için Senato'nun onayı gerekiyordu.

Fakat Senato Başkanlık Divanı ve hükümet önceki tasarımı gündeme almayı reddettiği ve yeni karar tasarısının "bireysel girişim" sonucunu doğrudan Senato Genel Kurul gündemine getirildiği için, yasa gereği tasarı Senato tarafından onaylandıktan sonra Meclis'e geri gönderildi.

Bu karar tasarısının açıklama, gerekçelendirme bölümleri tam olarak hâlâ basına yansımadı. Fakat açık olan şey, karar tasarısında "soykırımı Türkiye yaptı", "Türkler yaptı" vb. ifadeler yoktur. Buna rağmen, "suçlu kendini bilir" deyimine uygun olarak karar tasarısının muhatabının Türkiye olduğunu, Türk hakim sınıfları iyi biliyor..

Bu yüzden de Senato'nun karar tasarısını onaylamasını engellemek için Paris'e bir TBMM heyeti gönderildi. Fakat söz konusu heyet Senato Başkanı'ndan randevu bile alamadı ve karar tasarısı görüşmelerini TV'den takip etmekten öte bir şey yapamadılar.

Senato'nun karar tasarısını onaylaması sonrasında Türk Dışişleri Bakanlığı başta olmak üzere tüm Türk şovenleri ve milliyetçileri Fransa'ya karşı, karşı atağa geçtiler.. Türk Dışişleri Bakanlığı: "Son derece talihsiz ve yanlış bir adım oluşturan bu kararı kınıyor ve reddediyoruz. Başka ülkelerin tarih ve kültürleri konusunda karar almak,

başka ulusları yargılamaya kalkmak milletvekillerinin ve senatörlerin görevi değildir.” diye ilk tepkisini gösterirken şu tespiti de yaptı:

"Bu karar, tarihi gerçeklerin insafsızca çarpıtılması ve bütün bir ulusun dayanaksız iddialarla karalanması anlamına gelmektedir. Türk ulusu, tarihinin hiçbir döneminde soykırım gibi bir insanlık suçu işlememiştir. Bu bakımdan, vicdanımız son derece rahattır. Türkler, Anadolu'da Ermenilerle tarih boyunca birlikte yaşamıştır, yaşamaktadır." (Milliyet, 9 Kasım 2000)

Bu tespit sonrasında da Fransız Ulusal Meclisi'nin Fransız Senatosu'nun tavrını tekrarlamaması uyarısında bulunuldu. Dışişleri Bakanlığı bu açıklamayı yaptığı günlerde Türkiye'nin birçok şehrinde "Fransa şaşırma, sabrımızı taşıma" vb. sloganlarla Fransa "tehdit" ediliyordu... Soykırımcı zihniyetin hâlâ yaşadığı bir kez daha açıkça görülmüyordu!

Karar tasarısının meclisten dönme ihtimali olduğundan ilk tepkiler belli bir sınırdan tutulmaya çalışıldı. Bu arada TBMM'ye öneriler yapıldı. Buna göre "TBMM, bir misilleme olarak, ABD, Fransa gibi ülkelerde yapılan ve tarihe geçen soykırımları ele alıp, tepkilerini dünyaya duyurmalı"ydı!

Türk hükümetiyse tepkilerini esas olarak "kararı kınama ve reddetme" açıklamalarıyla; Fransa'nın Ankara Büyükelçisi'ni Dışişleri Bakanlığı'na çağırarak Türkiye'nin karar tasarısının kabulünden duyduğu rahatsızlığı aktarmakla gösteriyordu.

Bu arada her seferindeki gibi mızrağın sivri ucu Ermenistan'a yönlendirildi. TBMM Diyalog Grubu, Fransa Senatosu'nun tavrını Ermenistan'a mal ederek "Ermenistan bu hasmane davranışın ağır faturasını ödemek durumunda kalabilir" vb. tehditlerde bulundu. Kuşkusuz benzeri hatta daha keskin tehditler birçok Türk ırkçısı tarafından da yapıldı.

Fransa'ya misilleme olarak "Eylem Kataloğu" başlıklı bir plan ise hükümet tarafından değerlendirilmeye başlandı. Buna göre, Türkiye'deki enerji, savunma alanları başta olmak üzere açılan ihalelere Fransız firmalarının alınmaması; Ermenistan'a diplomatik ve ekonomik yaptırımların ağırlaştırılması vb. tedbirler alınacaktı...

Türk devleti bunlarla uğraşırken Avrupa Parlamentosu, "AB'ye tam üyelik yolunda Türkiye tarafından atılan adımlar" konulu raporun değerlendirilmesi sırasında Ermeni soykırımıyla ilgili bir karar aldı. Söz konusu karar Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu'nda 15 Kasım 2000 tarihindeki oylamayla kabul edildi. Alındığı söylenen karar, burjuva medyaya yansıdığı kadarıyla şöyledir:

"Avrupa Parlamentosu, Türk hükümetini ve TBMM'yi, Türk toplumu-

nun önemli bir kesimini oluşturan Ermeni azınlığa desteği artırmaya, bu çerçevede, modern Türk devletinin kurulmasından önce Ermeni azınlığın maruz kaldığı soykırımı resmen tanımaya davet eder.” (16 Kasım 2000 tarihli gazetelerden)

Avrupa Parlamentosu’nun bu tavrında önemli olan yan, soykırımın “modern Türk devletinin kurulmasından” önce yapıldığının vurgulanmasıdır. Bu yaklaşım, yani soykırımı Osmanlılar yaptı, modern Türk devletinin soykırımla herhangi bir ilgisi yok yaklaşımı, özellikle TC’nin AB’ye aday üyeliğe kabulü sonrasında gelişen bir eğilimdir. Aynı yönlü tavırlar, hem TC’nin ABD’deki lobiciliğini yapan şirketin başkanı Bob Livingston tarafından, hem eski ABD Başkanı Bill Clinton tarafından ve hem de Fransa’nın Erivan Büyükelçisi Michel Legras tarafından 2000 yılı Mart-Nisan aylarında dile getirildi. Türk tezlerini savunan bazı Türk gazeteci, yazarlar tarafından da benzeri sesler –cılız da olsa– yükselmeye başladı. Bunlara göre esas sorun Osmanlı’nın devamı olup olmamaktır. TC’nin Osmanlı’nın devamı olmadığı anlayışı gerçekte hakim hale gelirse, o zaman da “yapmışsa Osmanlı yapmış, bize ne?” deyip işin içinden kurtulmak mümkündür...

Soykırımı “Osmanlılar yaptı bizimle alakası yok” yaklaşımıyla soykırımın sadece Osmanlıya mal edilip TC’nin temize çıkarılması eğilimi, yavaş da olsa gelişen bir eğilimdir. Gelişmenin çok yavaş olması esasta TC’nin tavrından kaynaklanmaktadır.

Bu gelişmeye dikkat çektikten sonra yine Fransa’daki gelişmelere ve TC’nin tepkilerine dönelim...

8 Kasım 2000 tarihinden Ocak 2001’e kadarki dönemde “Fransa faturayı öder” vb. tehditlerin yanı sıra, yine karar tasarısını –bu sefer Ulusal Meclis’ten çıkmasını– engellemek için bir TBMM heyeti Paris’e gitti, temaslarda bulundu.

10 Ocak 2001 tarihinde Fransa Meclisi Dışilişkiler Komisyonu Ermeni soykırımı karar tasarısını kabul etti ve gözler 18 Ocak 2001 tarihinde toplanacak olan Meclis Genel Kurulu’na çevrildi... TC yetkililerinin de esas görüşü tasarının kabul edileceği yönündeydi. Fakat tasarının çıkmasını engellemek için son ana kadar çaba gösterdiler.

Fransız Anayasası’na göre Mecliste çıkacak kararın Anayasa Mahkemesi’ne götürülmesi ve iptalini talep etmek için 60 senatör veya milletvekilinin imzası gerekiyor. Tasarının büyük olasılıkla Meclis’ten de geçeceğini hesaplayan TBMM heyeti ve bazı Türk işadamları değişik yollarla imza toplama çalışmasına başladı.

Fransa Meclisi Dışilişkiler Komisyonu Ermeni soykırımı karar tasarısını kabul ettikten sonra protestolar da giderek çoğaldı.

Fransa'nın protesto edilmesi ve "uyarılması" işine tüm burjuva medya katkıda bulundu. Yayınlanan adreslere fax ve e-mail üzerinde milyonlarca protesto ve uyarı mektupları gönderildi.

Burjuva medyanın bu "mektup" kampanyasına Türk-İş de ortak oldu. Türk-İş yönetimi üye sendikalara birer genelge yollayarak Ermeni soykırımı tasarısına karşı Fransa'yı protesto etmek için, Fransız milletvekillerine gönderilmek üzere protesto mektubu kampanyası başlatılmasını talep etti.

18 Ocak 2001 tarihinde Türk gazetelerinin manşetleri değişik uyarı ve talepleri içeriyordu. 18 Ocak 2001 tarihinde Fransız Ulusal Meclisi, 6 partinin oylama için atadığı temsilcileri –toplam 42 milletvekili, 577 milletvekili adına– oybirliğiyle karar tasarısını kabul etti.

Böylece karar tasarısının yasalaşması için sırada son adım vardı: Cumhurbaşkanı Jacques Chirac'ın imzalaması... Chirac'ın Fransız yasalarına göre veto yetkisi yoktu. Chirac'ın iki seçeneği vardı: Ya iki hafta içinde karar tasarısını onaylamak; ya da devletin çıkarlarına ters düştüğü gerekçesiyle uygun görmeyip yeniden incelenmesi tavsiyesiyle tasarıyı Anayasa Mahkemesi'ne gönderip sonucu mahkemenin vereceği karara bırakmak. Tasarının iptal edilme, geri alınmasının bir başka yolu da yukarıda da dikkat çektiğimiz gibi 60 senatör ya da milletvekilinin imzasıyla Anayasa Konseyine başvurusuydu. Ocak ayı sonuna kadar bu sayıda milletvekili ya da senatörün imzasının toplanmasına, bu çalışmalarını yürüten Türk tarafının kendisi de pek inanmıyordu... Öyle de oldu. Yeterli imza toplanamadı.

Chirac ise 28 Ocak Pazar günü tasarıyı imzaladı ve tasarı resmi gazetede yayınlanarak resmen kanun haline geldi. Böylece Mayıs 1998 tarihinden bu yana hep yeniden tekrarlanan oyun sona ermiş, Ermeni soykırımıyla ilgili karar tasarısı formülasyon değişikliğiyle sonunda kabul edilmiş ve tasarı kanunlaşmıştı. Peki ama 1915'te Ermenilerin soykırımı uğradığını Fransa yeni mi öğreniyordu? Kuşkusuz ki hayır! Fransız emperyalistleri, Ermeni soykırımından yeni haberdar olmamaktadır. Onlar, 1915 soykırımı döneminden bu yana soykırımın varlığını bilmektedirler. Birinci Dünya Savaşı süreci ve sonrasında Fransa'ya Ermenilerin yerleştirilmesi, Ermeni dostu görünme vb. tavırlar Fransız emperyalizminin de soykırımdan sorumlu olan güçlerden biri olduğu gerçeğini değiştirmiyor. O zaman neden şimdi, 86 yıl sonra Fransa Ermeni soykırımının varlığını kabul ediyor ki? İşte bu sorunun cevabı, yine emperyalistlerin iç ve dış siyaset bağlamındaki çıkar hesaplarından aranmak zorundadır.

Kısaca değinmek gerekirse, iç siyaset açısından Fransa'da yerel seçimler kapıda... Ermeni diasporasının 300, 350 bin civarında oy

potansiyeli olduğu medyaya yansıyor. Fransa'nın Ankara Büyükelçisi'nin, tasarının gündeme gelmesi sürecinde, tasarının neden şimdi gündeme getirildiğı yönü soruya verdiği cevap şöyledir:

"- Mart'ta mahalli seçimler var. Ermeni lobisi, özellikle üç bölgede, Marsilya, Lion ve Paris'te güçlü. Bazı senatörler bu bölgelerdeki kentlerin belediye başkanlığına aday. Bu nedenle Fransız hükümeti senatörlerin yeniden seçilebilmek için yaptığı bu girişimi engelleyemiyor. Bu oylamada siyasi parti başkanları grup içinde bağlayıcı kararlar da alamıyor. Hükümetin birebir senatörleri iknaya çalışması gerekiyor." (Sabah, 4 Kasım 2000)

Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Garcia'nın açıklamaları da, Mart ayındaki seçimlerin tasarının gündeme getirilmesinde ve sonuç olarak onaylanmasında önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

Karar tasarısının yeniden formüle edilerek, doğrudan Senato Genel Kurulu'na getirilmesi yoluyla Senato Başkanlığı, bir bağlamda "safdışı" bırakılmıştır.

Ayrıca değişik biçimlerde dile getirilen Fransa'nın dış politika açısındaki hesaplarından birinin, AB'ye üyelik sürecinde TC'ye kabul ettirilebilecek taleplerin kabul ettirilmesi hesabıdır. Kabul etmezse de üyelik müzakerelerine başlanmaması Fransa'nın çıkarlarına ters değildir. Andaki açıklamalara göre Fransa, şimdiye kadar olduğı gibi AB'ye üyelikte TC'ye destek verme durumundadır. Buna göre olasılıklardan biri, bu süreçte TC'nin Ermeni soykırımını Osmanlının yaptığını, bunun "modern Türk devletini" ilgilendirmediğini vb. kabul etmesidir. Fakat TC'nin andaki tavrına göre bu da çıkmaz bir sokaktır!

Diğer hesaplardan biri de, ya da Fransa'nın Türkiye'den intikam almak için soykırımı kabul ettiği yönü dile getirilen bir konu da; Fransa'nın AB liderliğini yaptığı dönemde Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'ni (AGSK), Türkiye'nin vetosu nedeniyle uygulayamamasıdır.

Bu bağlamda söylenecek esas şey, hesapları ne olursa olsun, Ermeni soykırımının yasallaşmasının perde arkasında Fransız egemenlerinin, emperyalistlerinin çıkarları, çıkar hesaplarının yattığı gerçeğidir. Bu yasanın arkasında duran kesinlikle Ermeni işçi ve köylülerinin çıkarları değildir. Fransız emperyalistlerinin çıkarları, TC'yi baskı altında tutmanın bir aracı olarak, böylesi bir karar tasarısını onaylamayı, yasalastırmayı bugün gerekli kılmış ve karar yasalastırılmıştır.

Kuşkusuz ki, bu yasanın Fransız emperyalistlerinin çıkarları temelinde çıkarıldığının bilincinde olarak, bu yasayı selamlama diye bir tavrımız olamaz. Ama bu, bizim tarihsel olarak yaşanmış bir gerçeğin, -arkasında emperyalist çıkarlar da olsa- dile getirilmesi ve kabul edilmesini kınama diye bir tavır takınmamızı da gerektirmez.

Bizim bir yanda Fransız emperyalistleri, diğer yanda TC arasında bir seçim yapma zorunluluğumuz yoktur. Biz doğru olanı, komünist olan tavrın savunuculuğunu yapmakla yükümlüyüz.

Bu da bize, Ermeni soykırımının sonuçlarının emperyalist ve gerici parlamentolarda alınan kararlarla, şu ya da bu emperyalist, kapitalist devletin yasalarıyla ortadan kalkmayacağını, değişik ulus ve milletler arasındaki düşmanlığın kökünün kazınmasının ancak kapitalist sisteme son vermekle gerçeklik kazanacağını işçilere, emekçilere kavrarma görevini yüklemektedir.

BAZI IRKÇI TEPKİLER, ÖNERİLER...

Fransa'ya tepkiler, 18 Ocak sonrası giderek yoğunlaştı. Chirac'ın da onaylaması sonrasında özellikle açık Türkçü faşistlerin, kafatasçıların küfedekini ortaya dökmesi durumu yaşandı.

Tepkiler o kadar ırkçı, kafatasçı ve lümpen düzeydedir ki, burjuva kalemşörlerden bazıları bile bu şovenizme tavır takınma durumunda kaldı...

Sabah gazetesi yazarlarından Gülay Göktürk, "Lümpen milliyetçilik" başlıklı yazısında, Fransız müşterileri taşıyama kararı alan taksicilerden, Fransız bayraklarının yakılmasından, Fransız mallarının çamurlar içinde çiğnenmesinden, Fransızca öğrenimini yasaklayan üniversite senatolarından ve "Dünyanın Fransız, Avrupa'nın arsız" sloganlarıyla pankart taşıyıp yürüyen öğretim üyelerinden bahsettikten sonra şu tespiti yapmaktadır:

"Ama biz öyle kaba saba, o kadar ilkel ve o kadar itici bir tepki veriyoruz ki, hani neredeyse Avrupalıların 'bunlardan herşey beklenir, Ermenileri de kesmişlerdir' diye düşünmelerine çanak tutuyoruz." (Sabah, 23 Ocak 2001)

Göktürk, aman suçlu duruma düşmeyelim, ya da bu yönlü düşüncelere yol açacak davranışlardan kaçınalım diye gösterilen tepkilere karşı çıkması, TC'nin görüntüsünü kurtarma bağlamında bir karşı çıkıştır. Fakat bu karşı çıkış, bir gerçeği ortaya koymaktadır: Soykırımcı zihniyet hâlâ varlığını korumaktadır. Evet, gerçekten de, Fransa'ya ve Ermenistan'a gösterilen tepkiler, bu ırkçıların, kafatasçıların koşullar müsait olduğunda yeni bir soykırım yapabilecek potansiyele sahip olduklarını göstermektedir.

18 Ocak'ta Fransız Meclisi'nin tasarısı onaylaması sonrasında Türk hükümeti, Fransa Büyükelçisi Sönmez Köksal'ı "danışmalar için" Ankara'ya çağırdı. Türk hükümeti, Fransız Meclisi'nin kararını "şiddetle kınamakta ve tüm sonuçlarıyla reddetmektedir" tavrını takınırken şu

tehditte bulundu:

"Bu gelişme, bölgemizdeki barış ve istikrar ortam ve arayışlarını da olumsuz etkileyecektir. Bunların sorumluluğu Fransa'ya ait olmaktadır." (Sabah, 19 Ocak 2001)

Bu tespit, açıkça TC'nin saldırganlığının ifadesidir. Şöyle ki, Ermeni soykırımının Fransa tarafından kabul edilmesi, ne İran'ı, ne Irak'ı, ne Rusya'yı, ne de Yunanistan'ı rahatsız etmektedir. Rahatsız olan esas güç TC'dir. Bir de belli oranda TC ile hareket etme durumunda olan Azerbaycan'dır. Bu somutta Türk hükümetinin "bölgemizdeki barış ve istikrarı" diye satmaya çalıştığı "istikrarın" esas bozucu gücü de TC'dir. Diğer bir deyişle TC, bölgesindeki saldırganlığının sorumluluğunu Fransa'ya yüklemekte ve dolaylı yoldan Ermenistan'a tehdit savurmaktadır.

Bu tepkilerin yoğunlaştığı dönemde Türk-İş'ten sonra DİSK, Kamu-Sen, Memur-Sen ve Demiryol-İş Sendikası gibi sendikalar da şoven kampanyada yerini aldı.

Üniversitelerin birçoğu da Fransa ile "tüm bilimsel ilişkileri kestiklerini" açıkladı, bazıları ise Fransızca öğretimi bile kaldırdı. TRT, Canal France International (CFI) ile varolan sözleşmesini tek yanlı olarak feshettiğini açıkladı.

"Fransa şaşırma, sabrımızı taşıma" vb. sloganlar yapılan eylemlere damgasını vurdu. Fransız bayrağının yakılması, konsolosluğa ya da büyükelçiliğe yumurtalı saldırılar, Fransız mallarının boykotu vb. vb. eylemlerde Türk şovenizminin "yaratıcılığı" kendisini yine gösterdi. İtalya'yı protesto eylemlerinden "öğrenmiş" olacaklar ki, bu sefer ki protesto eylemlerinde -her ne kadar Fransa malı kravat ya-kılsa da- üstüne çıkıp tepindikleri eşya çok daha azdı...

Milli Savunma Bakanı ilkönce, Fransız Alcatel Space firmasının aldığı 249 milyon dolarlık istihbarat uydusu projesi ihalesinin; ardında Fransız Dassault firmasına verilen 200 milyon dolarlık F-16 savaş uçağı elektronik harp sistemi ihalesinin iptal edildiğini açıkladı. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin açtığı 40 milyon dolarlık ihalede ise Fransız firmalarının teklifleri geri iade edildi. Ayrıca 7 milyar dolarlık tank ihalesinde de Fransa'nın devredışı bırakılması gündemdedir. Başka bazı ekonomik ilişkiler, ya da ihaleler de iptal edildi, edilmesi düşünülüyor. Daha çok boykot, yaptırım vb. yaklaşımlara karşı en çok temkinli yaklaşanlar esasta büyük işadamları oldu. Türkiye'nin ekonomikman Fransa'yı boykot etmesinin söz konusu olmayacağı, boykotun kendilerine zarar vereceğini vb. görüşleri açıklandılar.

Fransa Meclisi'nin Ermeni soykırımını tanıması sonrasında Paris Belediyesi Meclisi de soykırım anıtı dikme kararı aldı. Buna karşı da

yükselen tepkiler, TBMM'ye getirilen öneriler, bu dönemde öne çıkan gelişmelerden oldu.

Madem ki Fransa Ermeni soykırımını kabul ediyor ve kocaman ve tüm tarihi aksayfa olan Türk ulusunu böylesi bir iftira ile karalamaya çalışıyorsa, o zaman böyyük Türk devletinin yüce meclisi de, Fransa'nın yapmış olduğu soykırımları dünyaya duyuran ve Türkiye'nin en değerli ve nadide şehir merkezlerine Fransa'nın soykırımcı olduğunu –örneğin Cezayir'de, Vietnam'da, Ruanda'da– gösteren "soykırım anıtları"nı dikme kararnamelerini çıkarmalı ve tabii ki pratiğe de geçirmelidir...

Sözkonusu benzeri tekliflere, Meclis Başkanlığı'na sunulan üç ayrı yasa tasarısına TBMM'de şimdilik herhangi bir yanıt gelmedi. Fakat, Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya ve Nevşehir gibi turistik şehirlerde, aslında soykırımın Ermeniler tarafından Türklere yapıldığını gösteren anıtların yapılması için faşist Milli Savunma Bakanlığı harekete geçti bile.

Maraş, Antep, Urfa ve Adana'da da belediyeler tarafından alınan kararlarla "anıtlar" dikileceği açıklandı ve böylece soykırıma uğrayanlar, soykırımcı olarak gösterilecek...

Türkiye'de bugüne kadar "sadece bir soykırım anıtı" dikildiği de tespit edilmektedir. Sözkonusu anıt, Iğdır'da bulunmaktadır ve Ermenistan'dan da rahatça görülebilmektedir. Sözkonusu anıt 14 dönüm arazi üzerine kurulu, 43.5 metre yüksekliğinde ve 5 kılıçtan oluşuyor. Sözkonusu anıt, Cumhuriyet gazetesinden Oktay Ekinci'nin tanıtımı ile şöyledir:

"Iğdır'daki Soykırım Anıtı'nın önüne geldiğimizde, önceden 'barış için' dikildiğini duyduğumuzdan yine de umutlu ve heyecanlı gözlerle yaklaşıyoruz... Ancak, birbirine uçlarında 'geçici' olarak çatılmış beş dev 'kılıcın' neden göğe doğru 43.5 m. yükseldiğini ve bu etkileyici tırmanmayı adeta 'ürkütücü' kılan kılıçların neden 'her an savaşıma hazır' bir konumda adeta 'beklediğini' fark ettiğimizde ise umudumuz yine düş kırıklığına, heyecanımız ise 'kasvete' dönüşüyor. Çünkü Soykırım Anıtı, altındaki 'müze' bölümünden üstündeki rölyeflerde seçilen motiflere ve tüm yazılı-görsel mesajlarına kadar, Ermenilerin ne denli 'Türk ve Müslüman düşmanı' olduklarını anlatıyor.

Özellikle geceleri aydınlatılarak, sınırın hemen karşı tarafındaki Ermenistan'ın başkenti Erivan'dan da tüm çarpıcılığıyla görünmesini sağlamak üzere bu denli 'yüksek' tutulduğu anlaşılan bu anıt için önceki yıl tam '4 trilyon lira' harcanmış." (15 Aralık 2000)

Evet, bir burjuva gazetecisinin anlatımıyla bile sözkonusu "barış"

adına dikilen anıtlarla, Ermeni düşmanlığının körüklendiğini, Ermenilerin, "uslu durmazsanız başınızı keseriz" dercesine dikilen kılıçlarla tehdit edildiğini okuyor, öğreniyoruz...

Bu yaklaşıma sahip olan faşist Türk devletinin ve bilimum savunucularının değişik şehir merkezlerine dikeceği "anıt"ların nasıl anıtlar olacağını tahmin etmek için kâhin olmaya gerek yoktur.

Ermeni soykırımı ve soykırım sonucu ortaya çıkan sorunların gerçek çözümü, Ermeni ulusal sorununun da gerçek çözümü, inkârcılıkta, ırkçılıkta veya emperyalistlerin aldığı kararlarda değil, DEVRİM-DEDİR!

Diasporadaki Ermenilerin dönme, yerleşme, ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek tek iktidar, işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik iktidarındır.

TC yıkılmadan Ermeni sorunda gerçek çözüm yoktur! Devrim olmadan gerçek çözüm yoktur!

Halkların kardeşliği için tek yol devrim!

3 Şubat 2001

(*Stêrka Bloşewîk*, sayı 14, sayfa 19-23)

“Fransa şaşırma, sabrımızı taşırma!”

Başıltaki bu slogan, 7 Kasım 2000 tarihinde (8 Kasım sabahı) Fransa Senatosu’nun Genel Kurul gündeminde oylanarak 4 çekimser, 40 ret oyuna karşı 164 oyla kabul edilen **“Fransa, Ermenilerin 1915 yılında maruz kaldığı soykırımını resmen tanır.”** karar tasarısını protesto etmek; ve Osmanlı/Türk devletinin –bu genelde Türkler olarak kabul ediliyor– Ermeni soykırımı yapmadığını göstermek, “ispatlamak” için yapılan eylemlerde kafatasçılar, ırkçılar tarafından atılan sloganlardan sadece biridir. Fakat bu slogan yapılan protesto eylemlerine damgasını vuran bir slogandı.

Karar tasarısında “soykırımı Türkiye yaptı”, “Türkler yaptı” vb. ifadeler yoktur. Fransa Başbakanı Jospin’e göre, sadece tarihe bir atıfta bulunulmuştur. Fakat, “suçlu kendini bilir” deyimine uygun olarak muhatabın Türkiye olduğu, Türk hakim sınıfları tarafından iyi biliniyor... Bu yüzden de soykırım karar tasarısını kabul eden, sonuçta yasalastıran Fransa’ya, “sabırlarının taşırılmaması” için uyarılarda bulunmaktadırlar.

10 Ocak 2001 tarihinde Fransa Meclisi Dışilişkiler Komisyonu Ermeni soykırımı karar tasarısını kabul etti. 18 Ocak 2001 tarihinde Fransız Ulusal Meclisi’nde, 6 partinin oylama için atadığı temsilciler –toplam 42 milletvekili, 577 milletvekili adına– oybirliğiyle karar tasarısını kabul etti. Bunun ardından, Chirac, 28 Ocak Pazar günü tasarıyı imzaladı ve tasarı resmi gazetede yayınlanarak resmen kanun haline geldi. Böylece Mayıs 1998 tarihinden bu yana hep yeniden tekrarlanan oyun sona ermişti. 18 Ocak’ta Fransız Meclisi’nin tasarıyı onaylaması sonrasında Türk hükümeti, Fransa Büyükelçisi Sönmez Köksal’ı “danışmalar için” Ankara’ya çağırdı. Türk hükümeti, Fransız Meclisi’nin kararını “şiddetle kınamakta ve tüm sonuçlarıyla reddetmektedir” tavrını takındı. Fransa’ya tepkiler, 18 Ocak sonrası giderek yoğunlaştı. Chirac’ın da onaylaması sonrasında özellikle açık Türkçü faşistlerin, kafatasçıların soykırımcı zihniyetlerini gösteren durumlar yaşandı.

Tüm Türk şovenleri ve milliyetçileri *“Türk ulusu, tarihinin hiçbir döneminde soykırım gibi bir insanlık suçu işlememiştir.”* tezini ispatlamak için avazları çıktığı kadar seslerini yükselttiler, Fransa’nın Türkiye’nin “sabırlarını taşırılmamasını” istediler.

Türkiye’nin birçok şehrinde *“Fransa şaşırma, sabrımızı taşırma”* vb.

sloganlarla Fransa'nın tehdit edilmesi, gerçekte soykırımcı zihniyetin hâlâ yaşadığını gösteriyordu! Bu soykırımcı zihniyet temelinde mızrağın sivri ucu yine Ermenistan'a yönlendirildi. TBMM Diyalog Grubu, Fransa Senatosu'nun tavrını Ermenistan'a mal ederek *"Ermenistan bu hasmane davranışın ağır faturasını ödemek durumunda kalabilir"* vb. tehditlerde bulundu.

Fransa'ya misilleme olarak "Eylem Kataloğu" başlıklı bir plan ise hükümet tarafından değerlendirilmeye başlandı. Buna göre, Türkiye'deki enerji, savunma alanları başta olmak üzere açılan ihalelere Fransız firmalarının alınmaması; Ermenistan'a diplomatik ve ekonomik yaptırımların ağırlaştırılması vb. tedbirler alınacaktı... Burjuva medyanın protesto için başlattığı "mektup" kampanyasına Türk-İş de ortak oldu. Türk-İş yönetimi üye sendikalara birer genelge yayarak Ermeni soykırımı tasarısına karşı Fransa'yı protesto etmek için, Fransız milletvekillerine gönderilmek üzere protesto mektubu kampanyası başlatılmasını talep etti.

Tepkiler o kadar ırkçı, kafatasçı ve lumpen düzeydeydi ki, bazı burjuva kalemşörler bile rahatsızlıklarını dile getirmek zorunda kaldı. Küfür ve tehditler dışında şunlar da yapıldı:

- İstanbul'da taksiciler Fransız müşterileri taşımama kararı aldı.
- Fransız firması olan ELF vb. gibi şirketlerden benzin, mazot gibi yakıt almama kampanyası başlatıldı.
- Birçok protesto eyleminde Fransız bayrakları yakıldı.
- Başta elma olmak üzere Fransız malları çamurlar içinde çiğ-nendi.
- Bazı üniversite senatoları tarafından Fransızca dili yasaklandı.
- Yine birçok üniversite Fransa ile "tüm bilimsel ilişkileri kestiklerini" açıkladılar.
- Fransız konsolosluğu ve büyükelçiliklerine yumurtalı, yer yer taşlı saldırılar yapıldı. Hatta "Türklük gururu zedelenen" "öz Türk"ün biri alkolü midesine indirdikten sonra silahlı saldırı gösterisinde bile bulundu.
- Yapılan bazı protesto eylemlerinin başını üniversite öğretim üyeleri çekti. "Dünyanın Fransızı, Avrupa'nın arsızı" sloganları yazılı pankart öğretim üyeleri tarafından taşınıp Türk şovenizminin ağusu kutsaldu...

Bu ve benzeri protestolar, Fransız mallarının boykotu, kravat yakma, elma kasalarını yerlere boşaltma, üstünde tepinme vb. vb. eylemlerde Türk şovenizminin "yaratıcılığı" kendisini yine gösterdi. Bu tepkilerin yoğunlaştığı dönemde Türk-İş'ten sonra DİSK, Kamu-Sen, Memur-Sen ve Demiryol-İş Sendikası gibi sendikalar da şoven

kampanyada yerini aldı. Kampanyanın önemli bir alanını da Fransa ile ekonomik ilişkiler oluşturdu. Fransız firmalarının ihalelerden dışlanması, varolan bazı sözleşmelerin iptali vb. "yaptırımlar" da gündeme geldi. Bu, kendisini televizyon ve spor alanında da gösterdi.

– TRT, Canal France International (CFI) ile varolan sözleşmesini tek yanlı olarak feshettiğini açıkladı. Buna göre Nisan 2001 ayı sonundan itibaren yeni bir anlaşma yapılmayacak ve öncelikle Fransız filmleri gösterilmeyecek.

– Spor alanında;

a) Federasyonların Fransa'da yapılacak 8 spor organizasyonuna katılmaması;

b) Türkiye'de yapılacak sportif faaliyetlerde, zorunlu olmadıkça Fransa'dan ekip davet edilmemesi ve

c) federasyonların kesinlikle Fransız spor malzemelerini satın alması kararlaştırıldı.

– Fransız Alcatel Space firmasının aldığı 249 milyon dolarlık istihbarat uydusu projesi ihalesi iptal edildi.

– Fransız Dassault firmasına verilen 200 milyon dolarlık F-16 savaş uçağı elektronik harp sistemi ihalesi iptal edildi.

– Toprak Mahsulleri Ofisi'nin açtığı 40 milyon dolarlık bir ihalede Fransız firmalarının teklifleri geri iade edildi.

– Nisan ayında yapılması planlanan SSK ile Bağ-Kur'un tam otomasyona geçilmesini öngören 800 milyon dolarlık T-5 projesinin ihalesine Fransız firmalarının katılamayacağı açıklandı.

– İzmit Körfez Geçişi projesinin ihalesine teklif veren iki konsorsiyumun yabancı ortağının Fransız şirketleri olması nedeniyle, bu ihale iptal edildi.

– Milli Savunma Bakanlığı silahlı kuvvet komutanlıklarındaki personele bir genelge göndererek, Fransızlarla sosyal ilişki kurmayı, yemek yemeyi ve kokteyle gitmeyi yasakladı. Ayrıca karşılıklı ziyaretler, eğitim ve kurs programları bağlamında da Genelkurmay'dan izin alınmasını istedi.

– Genelkurmay Başkanı da tüm komutanlıklara bir yazı göndererek Fransız askeri birimleriyle ilişkilerin askıya alınmasını, planlanan projelerin de iptal edilmesini istedi. Bu emre göre 2001 yılı için planlanan Türk-Fransız askeri ilişkiler, ziyaret ve görüşmeler tek yanlı olarak iptal edilmiştir.

– Eh, Genelkurmay ve Milli Savunma Bakanı genelge ve emir verir de Türkiye Cumhuriyeti'nin "üzgün" ve "hazımsız" başbakanı genelge vermez mi? Başbakan Ecevit de bakanlarına genelge göndererek;

"1. Türkiye'nin menfaatleri açısından zorunlu olmayan Fransa'ya ya-

pılacak ziyaretler iptal edilsin. 2. Eğer zorunluluk varsa ziyaretler yapılsın ancak bu ziyaretlerdeki temsil, en alt düzeyde olsun. 3. İlişkiler, mümkün olan en alt düzeye indirilsin.” talimatını verdi.

Ayrıca Fransa’nın ve Fransız firmalarının devredışı bırakılmasının onayı istenen bazı ihaleler de Başbakanlıkta bekliyor.

Sözkonusu ihaleler şunlardır:

– F-16 Elektronik Harp sistemi anlaşması (Thales firması; 190 milyon dolar.)

– Avizo sınıfı 6 gemi alım kararı (60 milyon dolar.)

– Tank ihalesi (GIAT firması; 7 milyar dolar.)

– Deniz Karakol Uçağı (Meltem) ihalesi (Thales firması; 200 milyon dolar.)

– Uzun Ufuk İhalesi (Thales firması; 60 milyon dolar.)

– DSİ’nin yaptıracığı 2 baraj ve santral.

Tüm bu tepkiler, yaptırımlar dışında Fransa’ya misilleme olarak Fransa’nın soykırımcı olduğunu –örneğin Cezayir’de, Vietnam’da, Ruanda’da– gösteren “soykırım anıtları”nı dikme kararnamelerini çıkarmak için Meclis Başkanlığı’na üç ayrı yasa tasarısı sunuldu.

TBMM Dışişleri Komisyonu, meclise sunulan karar tasarılarını birleştirerek, **“Milletlerarası İddia, İtham ve Saptırmalara Karşı Kanun”** başlığını taşıyan yasa tasarısı teklifini kabul etti. Önümüzdeki dönemde bu teklifin TBMM Başkanlığı’na sunulacağı haberi veriliyor. Sözkonusu yasa tasarısı şöyledir:

“– Türkiye, tarihin tespit ve kabul etmediği “Ermeni Soykırım” iddialarını reddeder; bundan ısrarlı olunmasını düşmanca davranış adeder.

– Türkiye, Fransa ve diğer dış güçlerin Birinci Dünya Savaşı’nda Ermenileri kendi saflarında kullanmalarını, isyana sevk ederek insan kaybına yol açmalarını kınar.

– Türkiye, ASALA terörüne verilen destek ve himayeyi şiddetle kınar.

– Türkiye, Yukarı Karabağ ve Azerbaycan topraklarının işgalini, insanların göçe zorlanmasını kınar, kuvvet kullanarak toprak genişlemesini reddeder.

– Türkiye, Bosna Hersek’te 20 binden fazla insanın dinlerinden dolayı, soykırımına seyirci kalınmasını kınar, Fransa ve diğer Avrupa güçlerinin manevi mesuliyeti bulunduğunu beyan eder.” (21 Şubat 2001 tarihli gazetelerden)

Fransa’ya karşı “yaptırım”ların başını çeken açık faşist Milli Savunma Bakanı, aslında soykırımın Ermeniler tarafından Türklere yapıldığını gösteren anıtların yapılması için harekete geçti. Buna göre

öncelikle Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya ve Nevşehir gibi turistik şehirlerde anıtlar yapılacak. Maraş, Antep, Urfa ve Adana'da da belediyeler tarafından alınan kararlarla "anıtlar" dikileceği açıklandı ve böylece soykırıma uğrayanlar, soykırımcı olarak gösterilecek...

Bu soykırımcı, şoven tepkilere bir de "Maraş'ın Fransız işgalinden kurtuluşunun" 81. yıldönümü kutlamaları eklendi. 21 pare top atışıyla başlatılan, istiklal marşının söylenmesiyle devam eden "kutlamalar", gerçekte Fransa'ya, Fransızlara karşı gösterilere dönüştürüldü. Geçen yıllarda Erzurum'da olduğu gibi, yapılan "piyes" gösterilerinde Ermenilerin rolünü, linç olma korkusuyla kimse üstlenmedi...

Soykırımcı zihniyet hâlâ varlığını korumaktadır. Evet, gerçekten de, Fransa'ya ve Ermenistan'a gösterilen tepkiler, bu ırkçıların, kafatasçıların koşullar müsait olduğunda yeni bir soykırım yapabilecek potansiyele sahip olduklarını göstermektedir.

Soykırımcı zihniyetli, şovenist çırpınışlar da şu ya da bu biçimde Ermeni soykırımının varlığının kabul edilmesini engelleyemeyecektir.

Kafatasçılar, ırkçılar Fransa'ya karşı ellerinden geleni yapmaya çalıştıkları bu süreçte, Ermeni soykırımı, başta Avrupa Parlamentosu olmak üzere değişik ülke ve eyalet parlamentolarında da gündeme getirildi, getiriliyor.

Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu'nda 15 Kasım 2000 tarihinde yapılan oylamayla Ermeni soykırımıyla ilgili bir karar kabul edildi. Alınan karar şöyledir:

"Avrupa Parlamentosu, Türk hükümetini ve TBMM'yi, Türk toplumunun önemli bir kesimini oluşturan Ermeni azınlığa desteği artırmaya, bu çerçevede, modern Türk devletinin kurulmasından önce Ermeni azınlığının maruz kaldığı soykırımı resmen tanımaya davet eder." (16 Kasım 2000 tarihli gazetelerden)

Ayrıca, İtalya'da, İsviçre'de, Rusya'da, Avusturya'da meclislerde değişik düzeylerde Ermeni soykırımı ele alındı, alınıyor. İran'ın da Ermeni soykırımını mecliste tartışmak için 24 Nisan'ı beklediği söyleniyor. Yine ABD'de bir yandan Ermeni soykırımı tasarısını ABD Kongresi'ne götürme çalışmaları sürerken, diğer yandan bazı eyaletlerde de gündeme getirilmektedir. Örneğin Maryland eyaletinde Ermeni soykırımının tanınması yönündeki tasarı, eyalet parlamentosunda görüşülmektedir.

Almanya'da ise "Alman Parlamentosu Bilimsel Servis"i tarafından, "1915 yılında Türkler'in Ermeni Soykırımı" başlığıyla bir rapor hazırlandığı, bu raporun milletvekillerine dağıtıldığı yönlü haberler Türk medyasına yansdı. Buna bağlı olarak Almanya'ya karşı da protestolar dile getirildi. Soykırımla ilgili bir tasarının parlamentoya gelme-

miş olmasına da bağılı olarak, Alman hükümeti –Fransa’ya yapıldığı gibi– hedef tahtasına konmadı. Tersine, Tessa Hofmann, Taner Akçam, Mihran Dabag, Wolfgang Gust vb. kişilere karşı kışkırtıcılık yapıldı.

Fransa gibi diğer emperyalist, kapitalist devletlerin Ermeni soykırımının varlığını kabul edip etmemeleri, kendilerinin iç ve dış siyaset bağlamındaki çıkar hesaplarına bağlıdır. Ne Fransa, ne de Ermeni soykırımının varlığını kabul eden, ya da edecek olanların esas sorunları veya çıkış noktaları Ermeni işçi ve emekçilerinin çıkarlarını savunmak değildir.

Çıkarılan ve çıkarılacak soykırımı tanıma karar ve yasaların emperyalistlerin çıkarları temelinde çıkarıldığıнын bilincinde olarak, böylesi yasaları “selamlama” diye bir tavrımız olamaz. Ama bu, bizim tarihsel olarak yaşanmış bir gerçeğin, –arkasında emperyalist çıkarlar da olsa– dile getirilmesi ve kabul edilmesini “kınama” diye bir tavır takinmamızı da gerektirmez.

Bizim görevimiz; Ermeni soykırımının sonuçlarının emperyalist ve gerici parlamentolarda alınan kararlarla, şu ya da bu emperyalist, kapitalist devletin yasalarıyla ortadan kalkmayacağını, değişik ulus ve milliyetler arasındaki düşmanlığın kökünün kazanmasının ancak kapitalist sisteme son vermekle gerçeklik kazanacağını işçilere, emekçilere kavratmaktır.

Ermeni soykırımı ve soykırım sonucu ortaya çıkan sorunların gerçek çözümü, Ermeni ulusal sorununun da gerçek çözümü, inkârcılıkta, ırkçılıkta veya emperyalistlerin aldığı kararlarda değil, **devrimdedir!**

Diasporadaki Ermenilerin dönme, yerleşme, ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek tek iktidar, işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik iktidarıdır.

TC yıkılmadan Ermeni sorununda gerçek çözüm yoktur! Devrim olmadan gerçek çözüm yoktur! Halkların kardeşliği için tek yol devrimdir!

22 Şubat 2001 I

(*Bolşevik Partizan, sayı 134, sayfa 19-21*)

1915-2001

Faşist TC devletinin tarihi boyunca gündeminden Ermeni

dümanlığı düşmemiştir. Sürekli Ermeni düşmanlığı körüklenmiş, kitleler içinde Ermeni düşmanlığının gelişmesi ve sürekli kılınması için yalanlar uydurulmuştur. Aşağıda Ermeni soykırımına ilişkin olarak 15 Nisan 1983 tarihinde Bolşevik Partizan'da takınmış olduğumuz tavrı ve Ermeni sorunu konusunda bir bölgede çıkarılan bir bildiriği yayınlıyoruz. Bildiri, son dönemde çeşitli ülkelerin parlamentolarına (örneğin Fransa parlamentosuna) "Ermeni soykırımı tasarılarının" sunulması veya bu tasarıların kabul edilmesi üzerine Kuzey Kürdistan-Türkiye'de faşist Türk devletinin azdırdığı şoven kışkırtmalara bağlı olarak kaleme alınmıştır. Yine bu sayımızda Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)'nin 4. Kongresi'nde ulusal soruna ilişkin kararlarında ele alınmış olan, Ermeni sorunu hakkındaki kararı bir kez daha okurlarımıza sunuyoruz.

**FAŞİST TC DEVLETİNİN HİÇ BİR YALANI
ERMENİ SOYKIRIMINI GİZLEYEMEZ!**

**Ermeni soykırımının hesabı
devrimle sorulacaktır!**

Türk faşist ve onların suçortağı küçükburjuva ve burjuvalarına göre, "Geçmişte bir Ermeni katliamı olmamıştır. Ermeniler Birinci Dünya Savaşı yıllarında İngiltere, vb. gibi emperyalist devletlerle anlaşarak, Türkiye'yi içten bölmek istemişlerdir. Birinci Dünya Savaşı içinde Türkleri arkadan vurmak istemişlerdir. Ve büyük bir katliam düzenlemişlerdir. Bütün bunların sonucu olarak Türkler de zorunlu olarak kendilerini savunmuşlardır. Bu durumda bazı Ermeniler ölmüş olabilir. Fakat bu resmi bir politika değildir. Kendiliğinden gerçekleşmiştir vs. vs..."

Türk hakim sınıfları tarihsel gerçekleri işte böyle tahrip edip tersine çeviriyorlar. Bugün dahi belleklerden silinmemiş vahşi katliamları inkâr ediyor, masum pozlara bürünüyorlar.

Gerçekte ise, daha 19. yüzyılın sonlarında Osmanlı Sultanlığı feodal yapısı etrafında zorla tuttuğu milliyetlerin, kapitalizmin bu mil-

liyetlerin hayatına girmesiyle başlayan, ayrılma hareketlerine karşı misli görülmemiş baskı ve katliamlar uygulamıştır. Bu karşı saldırı harekâtında özellikle Avrupa'daki baskı altındaki milliyetler üzerindeki hakim rolünü kaybetmiştir. Bu baskı altındaki milliyetlerin bir bölümü ayrılarak, siyasi anlamda "bağımsız devletler" şeklinde örgütlenmişlerdir.

Osmanlı yönetimi altındaki Asya'daki bağımlı milliyetler ise, ne 19. yüzyılın sonlarında, ne de sonraları bağımsız bir milli hareketi başarıya ulaştırılamamışlardır. Araplar Birinci Dünya Savaşı yıllarında Osmanlı yönetiminden çıkıp, peyderpey yarıbağımlı devletler şeklinde örgütlenmişlerdir. Bu sonuçta, Birinci Dünya Savaşı'nın sonucu da büyük ölçüde etkili olmuştur.

Sözkonusu milli hareketler içerisinde belli bir sonuca ulaşmayan iki hareket vardır: Kürt milli hareketi ve Ermeni milli hareketi.

Ermeniler, Birinci Dünya Savaşı'nın başlarında Osmanlılardan ayrılıp, bir devlet çatısı altında toplanmak için ayaklanmışlardır. Fakat bu hareket Ermeni tüccarlarının, zenginlerinin, toprak beylerinin önderliğinde gelişmiştir. Bu bakımdan, aynı nitelikte her milli harekette rahatlıkla görülebilecek zaafılar, yanlışlar, gerici emel ve tavırlar; Ermeni milli hareketinde de görülmüştür. Milli hareket içinde burjuva ve toprak ağaları, Ermeni emekçilerinin yıllardır milli zulümden dolayı içinde bulundukları Türk emekçilerine karşı duydukları soğukluk ve "düşmanlığı" da kullanarak, yer yer Türk köylülerini de katletmişlerdir. Bu durum Ermeni milli hareketinin gerici yönüdür. Fakat asla bu gerekçenin arkasına sığınarak, bu hareketin haklı amacı, milli zulme karşı yönelmiş demokratik muhtevası, ayrı bir devlet kurma şeklinde şekillenmiş haklı amaç karartılamaz. Ermeni milli hareketinde esas olan budur. Biz bu esas desteklerken; burjuva ve toprak ağalarının gerici eylemlerini, emellerini teşhir ederiz.

Bu ayaklanma karşısında, Türk komprador burjuvazisi ve toprak ağaları, tarihte eşine az rastlanır türden vahşi bir katliama girişmişlerdir. Özellikle Rusya'da devrimin olmasıyla beraber Sovyetlerin orduları geri çekmesi üzerine katliam (soykırım) geniş boyutlara ulaşmıştır. Erzurum, Erzincan, Van, Elazığ, Bitlis, Diyarbakir, vs. gibi yerlerde Ermeniler çoluk çocuk, yaşlı-kadın ayrımı yapılmadan topluca katledilmişlerdir. Bu katliam, bir soykırıma dönüşerek bütün Ermenileri ortadan kaldırmaya yönelmiştir. Katliam ile yağma kolkola yürümüş; ganimet toplama hırsı toplu kıyıma hız vermiştir. Ermenilerin ayaklanması bastırıldıktan ve önemli bir bölümü katledildikten sonra, geriye kalanların büyük çoğunluğu Suriye, vb. yerlere sürgün edilmişlerdir. Öyle ki, bu soykırım o denli sistemli ve vahşiydi ki, kat-

liam sonucunda Ermeniler Türkiye’de millet olma özelliğini yitirdiler. Geriye ancak bir “milli azınlık” kaldı.

Ermeniler üzerindeki katliam yalnızca 1915’te yapılmamıştır. Daha önceleri de zaman zaman yapılan katliamlar, 1915’te sistemli bir şekilde başlamış ve 1920’li yıllarda son bulmuştur. Bu, henüz hafızalardan dahi silinmemiştir. Bugün Kürdistan’daki birçok emekçi bu durumu bütün ayrıntılarıyla hatırlamaktadır. Ve soykırım, Türk faşistlerinin iddia ettiği gibi sivil halkın kendiliğinden gerçekleştirdiği bir olay değildir. Resmen devletin önderliğinde gerçekleştirilmiştir. Katliamın esasını ordu birlikleri yürütmüştür. Halk, toplu olarak dere kenarlarında, meydanlarda kurşuna dizilmiş, malları-mülkleri yağma edilmiştir.

Türk faşistlerinin katliamı haklı göstermek için arkasına sığındığı bir başka gerekçe ise, Ermeni milli hareketinin İngiliz-Fransız emperyalistlerinin güdümünde geliştiğidir. Şüphesiz bir ulusun, soykırıma tabi tutularak, toptan imha edilmesi hiç bir nedenle haklı gösterilemez. Kaldı ki, Ermeni milli hareketinin İngiliz-Fransız emperyalistlerinin güdümünde geliştiğine dair inandırıcı kanıtlar da yoktur. İngiliz-Fransız emperyalistlerinin Ermeni milli hareketini destekleyici bazı laflarını kullanarak böylesi bir sonuca varmak doğru değildir. Zira o dönemde Osmanlı İmparatorluğu, Alman emperyalistlerinin sadık bir uşağıydı. Ve Alman emperyalizminin menfaatleri doğrultusunda Birinci Dünya Savaşı’na katıldı. Bu bakımdan Alman emperyalistleriyle savaş halinde olan İngiliz-Fransız emperyalistleri, Alman emperyalistlerinin müttefiği olan Osmanlı yönetimine karşı gelececek hareketleri destekle- yeceklerdir. Öte yandan böylesi hareketlerin kendi güdüm-lerinde gelişmesi için onlarla ilişki kurmaya çalışacaktır. İngiliz-Fransız emperyalistlerinin, Ermeni milli hareketi konusundaki tavırlarını bu sebepleri de gözönünde tutarak değerlendirmeliyiz. Ermeni milli hareketinin önderliğini, tüccar-ağa ve burjuvaların yapmasından dolayı, hareket ciddi tutarsızlıklar göstermiştir. Aynı tutarsızlıkların pek çoğunu, Kemalist faşist diktatörlük döneminde gerçekleşen Kürt milli hareketlerinde de görebiliriz.”

— Ermeni soykırımının hesabı devrimle sorulacaktır!

— Çözüm; emperyalistlerin ve milliyetçilerin elinde değil; çözüm çeşitli milliyetlerden işçi sınıfı ve ezilen halkların işçi-köylü iktidarında, sosyalizmedir!

— Diasporadaki Ermenilere Batı Ermenistan’a dönme, yerleşme, ayrılma hakkı!

(*Bolşevik Partizan*, sayı 135, sayfa 39-40) |

Ermeni soykırımının hesabı devrimle sorulacaktır!

Ermenilerin Türkiye'nin soykırımı kabul etmesi için son yıllarda protesto eylemleri ve diplomatik alandaki girişimleri hız kazandı. Bunun sonucu olarak Türk şovenizmini kitleler içinde iyice azdırarak geliştiren soykırımcı TC'nin hakim sınıfları, aslında Ermenilerin Türklere soykırım uyguladığını söyleyerek "soykırım yok" yalanını yaymaya çalışmaktadır.

1998 ve Şubat 2000 yıllarında Fransız parlamentosuna sunulan Ermeni soykırımı yasa tasarıları, Türk hakim sınıflarını Ermeni düşmanlığını "soykırım yok", "soykırım Ermenilerin iddiası", "Hadleri bildirilmeli"... gibi şovenist kampanyalarla emekçi yığınları da harekete geçirmeye çalıştılar. Bu soykırım tasarılarının geçici olarak geri çekilmesi ile birlikte, geçici olarak Fransa'ya karşı sessizliğe bürünen Türk hakim sınıfları, Fransız parlamentosunda soykırım tasarısının tekrar gündeme alınması ve 18 Ocak 2001 tarihinde onaylaması ile birlikte, kuyruğu sıkışmış gibi saldırmaya başladı. "Türk'ün gücü" geçmişte İtalya'ya gösterildiği gibi gösterilmeliydi. Fransız malları boykot edilerek Fransa ekonomik olarak çökertilmeli, hatta hatta "bilim yuvası" olarak gösterilen üniversiteler Fransızca yasağı koyarak bunlara hadleri bildirilmeliydi.

Tüm bu saldırılar devam ederken, sahibinin sesi medya ve bazı devlet yetkilileri, "soykırımın olmadığını; ortada bir soykırım varsa bunu Ermenilerin Türklere uyguladığını" "ispatlamak" için, başını Cumhurbaşkanı'nın çektiği bazı devlet yetkilileri, "Tarih tarihçiler tarafından değerlendirilmelidir" tavrını takınıyorlar. Medyanın Emin Çölaşan gibi bazı ırkçı-faşist kaleşörleri, "Ya o tarihçiler pek yakında 'Evet doğrudur; siz soykırım yaptınız' derlerse ne olacak?" diyerek buna karşı çıktılar. Bu arada boş durmayan hakim sınıflar şovenist dalganın etkisinde olan taraftarlarını sokağa dökerek, "Fransa şaşırma sabrımızı taşıрма!" gibi sloganlarla emekçi yığınlar içinde şoven dalgayı yaymaya çalışıyorlar.

Soykırımcı kafatasçılar, bu tür tavırlarıyla soykırımcı zihniyetten kopmadıklarını açıkça göstermektedirler. Şovenizm ağusu ile zehirlenen milyonlarca işçi ve emekçi ise bu kafatasçılara Ermeni düşmanlığı konusunda destek vermektedir.

Yirminci yüzyılın ilk soykırımını yapma, uygulama şerefsizliğine sahip olan Osmanlı/Türk hakim sınıflarını örnek alan Hitler faşistleri,

“Bugün Ermeniler hakkında daha kim konuşuyor ki” diyerek Yahudi soykırımının da ilerde unutulacağını söylüyorlardı. Her soykırım tartışmalarının ortaya atılmasıyla birlikte hakim sınıflar, Fransızlara Ceza-yir ve diğer sömürgelerinde yaptıklarını, ABD’ye Kızılderililere yapılanları hatırlatarak; “herkes kendine baksın”, “birbirimizden bir farkımız yok”, “tencere dibin kara, seninki benden de kara”... dercesine, birbirlerinin kirli çamaşırlarını ortaya seriyorlar. Bunların gerçekten de birbirlerinden bir farkları yoktur.

Fransız, ABD ve diğer emperyalistler gerçekte, Ermeni soykırımına karşı oldukları için değil, çıkarları öyle gerektirdiği için bu tavrı takındılar, takınıyorlar.

Türk hakim sınıfları Ermeni soykırımının her gündeme getirilişinde, Ermeni düşmanlığını daha fazla körüklemektedirler. Ama korkunun ecele faydası yoktur. Emperyalistlerin Ermeni soykırımı hesapları üzerindeki hesaplarını boşa çıkarmak; soruna çözüm getirmek, ancak işçilerin ve emekçilerin iktidarı şartlarında mümkündür.

Faşist Türk devletinin soykırımcı zihniyetine son vermek, çeşitli milliyetlerden işçi ve emekçilerin Ermeni düşmanlığından uzaklaştırılması ve proleter enternasyonalizmin bayrağı altında birleştirilmesi zorunlu bir görevdir.

Diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan’a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek tek iktidar, işçi sınıfı önderliğindeki devrimci demokratik iktidardır.

Çeşitli ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesi temelinde Faşist Türk devleti yerle bir edilecek, işçilerin-köylülerin iktidarı kurulacak; Ermeni soykırımının hesabı da devrimle sorulacaktır!

Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)

15 Şubat 2001 I

(Bolşevik Partizan, sayı 135, sayfa 41)

DR. GERAYER KOUTCHARIAN:

“Soykırım gibi korkunç şeyler hakkında soyut değil, basit ve açık konuşmalıyız!”

24 Nisan 2002 Ermeni soykırımının 87. yıldönümüdür. Bir okurumuzun Ermeni kökenli Dr. Gerayer Koutcharian ile yapış dergimize gönderdiği söyleşiyi olduğu gibi yayınlıyor; 87. yıldönümünde bir kez daha

Ermeni soykırımını lanetliyoruz.

— stêrka bolşewîk —

Soru: İlk olarak, sorularımı yanıtlamaya hazır olduğunuzu açıkladığınız için teşekkür ederim. 24 Nisan 2002, Osmanlı/Türk devletinin Ermeniler üzerinde yaptığı soykırımın 87. yıldönümü. Ben esas olarak bugünkü duruma, güncel gidişata ilişkin ve Batı Ermenistan’da Ermeni sorununun çözümüne hizmet edebilecek sorular sormak istiyorum.

Dr. Koutcharian: Sevgili dostlar, bir Ermeni ve bir insan hakları savunucusu olarak, sorularınızı açık ve dürüst bir şekilde yanıtlamaya çalışacağım. Ermeni fonksiyonerlerinin çoğu sorularınıza daha ihtiyatlı yanıtlar verecek olsa da, çoğu Ermeninin benim gibi düşündüğüne eminim. Fakat ben, kaba olsa da ve “diplomatik” yanıtın daha nezaketsiz olsa da, açık yanıtın daha iyi olduğuna inanıyorum. Çünkü herhangi bir zamanda Ermeniler, Türkler ve Kürtler arasında var olan problemler tartışılmak ve çözülmek zorunda. Bu yapılırken nahoş sorunlar dışlanacak olursa, çok geçmeden bu sorunlar, git-tikçe daha çok iltihap toplayan bir yaradaki irine benzerler.

Soru: Ermeniler üzerinde bir soykırımın yapılmış olduğu tarihi bir olgudur. Bir yandan Türk devleti 87 yıl sonra da çeşitli milliyetler, halklar arasında hâlâ düşmanlık körüklüyor. Özellikle de soykırımı reddetmek için, Türk egemen sınıfları ve onların medyası yüzlerce yalan üretiyor ve örneğin Ermenilerin Türkleri

katlettiği vs. vb. yalanlarla olayı tersyüz ediyor. Öte yandan ise Ermenilerin Türklere ve kısmen de Kürtlere karşı tarihten kaynaklanan kini var. Türk ve Ermeni emekçilerinin, egemen sınıflar tarafından körüklenen düşmanlığın bir parçası olmadan, eşit haklarla ve kardeşçe bir arada yaşayabilmesi için neler yapılmalı veya neler olmalı? Sizin görüşünüze göre çözüm nedir?

Dr. Koutcharian: İlk önce emekçiler sorunu. Bundan anlaşılan işçi sınıfıdır, ilk planda sanayi proletaryasıdır. Eğer olayın olduğu sırada, yani 19. yy'ın 20. yy'a dönüşü sırasında Osmanlı Sultanlığında böyle birşey var idiyse, bunlar Ermeni zanaatkârları ve köylüleriydi. Türkler ve Kürtler zanaat ve tarımla fazla uğraşmıyorlardı, bilakis esas olarak hayvancılıkla uğraşıyorlardı veya memur olarak ve askeriyede görev yapıyorlardı. Katliamları, sürgünleri ve zorla Müslümanlaştırmayı ya da Türkleştirmeyi yapanlar ve bundan kârlı çıkanlar tam da bunlardı. Her halükârda ne Türk, ne de Kürt nüfus içinde sözünü etmeye değer bir protesto yükselmedi. Açık ve basit ifade edilirse: Ermenileri katledenler, herhangi bir soyut egemen sınıflar değil, yine gerçekte var olan Kürtler ve Türklerdi. Onları buna kimin kışkırttığı ise yine ayrı bir sorun, fakat bir sınıf sistemine, egemen sınıflara veya soyut bir devlete yapılan bir atıf, hiç kimseyi kendi sorumluluğundan kurtarmaz veya genel geçerli ahlaki yasaları ortadan kaldırmaz. Soykırım gibi basit ve korkunç şeyler hakkında soyut değil, basit ve açık konuşmalıyız. Öldürme yasağı evrenseldir ve tüm zamanlar ve kültürler için bağlayıcıdır.

Bugünden söz edecek olursak, o zamankinden daha büyük bir haklılıkla bir Türk ve Kürt proletaryasının varlığından hareket edebiliriz. Bugünkü Türk ve Kürt emekçilerinin soykırım hakkında nasıl düşündüğünü sanıyorsunuz? Benim tecrübelerime göre bu konu onları hiçbir şekilde ilgilendirmiyor. 1915'te 1,5 milyon Ermeninin katledilmiş olması onları ırgalamıyor. Emekçi örgütlerinin veya partilerinin siyasi önderliğinin veya önderlerinin bu konuda ne düşündüğü ve söylediği, emekçilerin ne düşündüğü veya nasıl davrandığı ile bir ve aynı şey değil. Yoksa 87 yılda muhakkak birşeyler değişirdi.

"Tarihten kaynaklanan kin" ifadesine gelince, neden tarihten? Bugünkü durum daha mı iyi? Ermenilerin Türklere ve kısmen de Kürtlere karşı olumsuz hisleri için çokça neden var. Bu halklar, Ermenilerin hislerinin değişmesi için herhangi birşey yapıyorlar mı? Biz kurbanlar özlemle bir jest bekliyoruz, fakat anlaşıldığına göre boşuna. Ben bilinçli olarak devletlerden veya hükümetlerden söz etmiyorum, çünkü bunlar ve liderleri gelip geçici, ama halklar kalıcı. Tarih mahke-

mesi önünde hesap verenler halklar.

Ve son olarak ne yapılması gerektiği sorusu. Buna bir karşı soru: Kim affedilebilir? Ancak af dileyen affedilebilir. Bugüne kadar böyle bir af dileme oldu mu? Soykırımı ama unutmayaçağız, çünkü Türklerin bize yaptığını unutacak olursak, o zaman zaten bir sonraki soykırım için kıvama gelmiş oluruz. Bu bağintıda gözle görülür bir örnek var: Bizim komünistler bir müddet, Azerbaycanlı Pan-Türkistlerin, Türk Pan-Türkistlerle özdeş olduğunu unuttular. Ve Pan-Türkizmin ideoloji olarak hâlâ canlı olduğunu da unuttular. Azerbaycanlı komünistlerin gerçek enternasyonalistler olduğunu sandılar; ve bu yanlış değerlendirmenin ve unutmanın sonucu, Sumgait'te ve Azerbaycan'ın diğer kentlerinde Ermeniler üzerinde kırım oldu, sonunda iş tüm Ermenilerin Azerbaycan'dan ve tarihi olarak Ermenistan'a ait olan, fakat Sovyet döneminde Türklerin baskısı sonucu Moskova tarafından Azerbaycan'ın egemenliği altına sokulan bölgelerden sürülmesine vardı.

Yani biz, kayıtsız şartsız, soykırımın mahkûm edilmesini ve bununla bağintılı olan tazminat ve vaktiyle halkımızın bir halk olarak geliştiği Ermeni bölgelerinin – halkımızın tarihinin geçtiği ve 87 yıl önce soykırım ve sürgün yoluyla "Ermenilerden arındırılan" bölgelerin – geri verilmesi de dahil tüm sonuçların kabul edilmesini bekliyoruz.

Sözünü ettiğim bu topraklar, Ermenistan platosudur. Ezelden beri orada yerleşmiş. Kürtler ve Türkler bize fethedenler ve zalimler olarak geldiler. Ben, Türkiye'de ve Türk egemenliği altında Kürtlerin ve Ermenilerin veya Kürtlerin ve Türklerin eşit haklarla ve kardeşçe yaşayabileceği görüşünde değilim ve tarih beni doğruluyor. Türkler başka halklarla barış içinde ve eşit haklarla birlikte yaşama yeteneğinde olmadıklarını sık sık tanıtladılar. Herkesin eşit haklara sahip olduğu iyi komşuluk ilişkileri için biricik şans, adı geçen tüm halkların güvenli ulusal sınırlar içinde ya da daha doğrusu ulusal devletler içinde yaşamalarıdır.

Soru: Ermeniler ve Kürtler, iki ezilen ulus, iki ezilen halk. Fakat bildiğimiz gibi, soykırımı Kürtler de karıştılar. Esas suçlu Osmanlı/Türk Devleti olmasına rağmen, olaya karıştıkları için Kürtlerin de suçta payı var. Bu nedenle de Ermenilerin Kürtlere –Türlere olduğu kadar olmasa da– güveni yok.

a) Ermenilerle Kürtler arasındaki ilişkiler nasıl iyileştirilebilir, güven oluşturulabilir ve iki ulusun emekçileri eşit haklarla ve kardeşçe birlikte yaşamak için birleşebilir?

b) Ermenilerle Kürtler arasındaki ilişkiler söz konusu oldu-

ğunda, ortaya "toprak sorunu" da çıkıyor.

Fakat soykırımdan sonra Batı Ermenistan'da artık neredeyse hiç Ermeni yaşamıyor. Türk devleti oraya çeşitli milliyetlerden pekçok insan yerleştirdi. Fakat şu anda Kürtler Batı Ermenistan'da nüfusun çoğunluğunu oluşturuyor. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye) diye bir örgüt var. O, Ermenilerin geri dönme, yerleşme ve hatta kendi kaderini tayin hakkını (ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını) savunan tek örgüt.

Fakat bu tavrı eleştiren Kürt örgütleri var. Bunların gerekçesi aşağı yukarı şöyle: Burada çok sayıda Kürt yaşıyor. Ermeniler geri gelirse, bu yeni bir haksızlığa yol açar, ve Kürtleri ya da başka milliyetlerden insanları sürmek de yanlış olur. Sizin bu konuda görüşünüz ne ve bu sorun nasıl çözülebilir?

c) "Toprak sorunu" ile birlikte ortaya tabii ki, Batı Ermenistan'ın sınırları sorunu çıkıyor. Batı Ermenistan'ı haritada Kuzey Kürdistan sınırları içinde gösteren çeşitli Kürt örgütleri var. Elbette Bolşevikler gibi, bu tavrı açık ve berrak bir şekilde reddeden ve eleştiren örgütler de var. Görüşünüze göre bu sorun nasıl çözülmeli?

Dr. Koutcharian: Ermeniler kurbandı ve kurbandır, Kürtler aynı zamanda hem fail hem kurbandır. Soykırımın planlanmasının ve sistematik bir şekilde uygulanmasının sorumluları yalnızca ve yalnızca Türk canileridir, Kürtler değil. Kürtler aldatıldı: Siyasi liderlerinin yerine dini liderler geçirildi ve Sultan II. Abdülhamid'in iktidarı dönemindeki Panislamizm dalgasıyla işbirliğine zorlandılar. Bu bağıntıda herşeyden önce "Hamidiye" alaylarını düşünüyoruz; bunlar askeri olarak önemsizdi, fakat iç politikada Ermenileri talan etmek, terö-rize etmek ve katletmek için devletin elinde korkunç bir aletti. Jön-Türk milliyetçi rejimi Birinci Dünya Savaşı sırasında Kürtleri başka vaatlerle kandırarak Ermenileri ve başka milliyetleri yoketmekte kullandı. Kürtler ceza görmeksizin kurbanlar üzerinden zenginleştiller, onların ırzına geçip, onları aşağılayabilir ve onlara eziyet edebilirlerdi. Kürtlerin fail ve Hristiyan milliyetlerin kurban yapılmaları – bu sıralama Türk soykırım planlayıcıları için fazla rol oynamıyordu. Onların nihai hedefi, Türkler dışında herkesi ve Türk olmayan herşeyi yoketmekti.

Kısacası: Bugüne kadar Kürtlerin (ne yazık ki) bir ulusal devleti veya Kürtlerin tümü adına konuşan ve biz Ermenilerin ondan hesap sorabileceğimiz veya manevi ve maddi tazminat biçimleri üzerine, kendi kaderini tayin ve geri dönme hakkı üzerine, toprak sorunları

ve birlikte yaşamamız üzerine onunla tartışabileceğimiz gerçekten temsil kabiliyetine sahip bir temsilcilikleri yok. Fakat bizim Kürtlerin ve diğer milliyetlerin kendi ulusal devletlerine sahip olmalarını yürekten dilememizin nedeni sadece bu değil. Çünkü kendi devleti ve kendi hükümeti olmayan bir halk, yeniden canilerin elinde bir alet haline gelme akut tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Sorunuzun b) şıkkıyla ve toprak sorunuyla ilgili olarak: Ermenilerin kendi vatanlarında katledilmiş ve sürülmüş olmaları veya daha doğrusu sağ kalanlara ve onların ardıllarına geri dönmeyen esirgenmiş olması olgusu, Ermenilerin vatan hakkının olmadığı veya şimdi artık orada istilacılar, fethedenler ve yeni yerleşenler veya daha doğrusu Türkler ve Kürtler çoğunluk olarak yaşadığı için Batı Ermenistan'ın artık Ermenilerin vatanı olmadığı demek değildir. Soykırımdan sağ kalanların ardılları olan bizler (ben de onlardanım) meseleyi şöyle görüyoruz: İçinde tesadüfen doğmuş olduğumuz devletler bizim doğum yerimizdir, ama vatanımız değil. Benim doğum yurdum İran, fakat benim vatanım Ermenistan'dır ve öyle kalıyor. Kemalistlerle Bolşevikler arasında 1920'de alınan sınırlara ve topraklara ilişkin keyfi kararlar bizi ilgilendirmiyor, çünkü bunlar ta başından itibaren ilgililerin iradesine bakılmadan alınmıştır ve uluslararası hukuka aykırıdır. Ermeniler, Sovyet Rusya ile Türkiye arasındaki 1920 Moskova Anlaşmasında veya 1923 Lozan Barış Anlaşması'nda taraf değillerdi, ve bu keyfi anlaşmaların olumsuz etkilerini bugüne kadar hissetsek de, biz onları bağlayıcı olarak görmüyoruz.

Batı ve Doğu Ermenistan bir bütünlük oluşturuyorlar ve Van gölü ve Van şehri, Ani, Kars, ve Erivan'ı dört koldan saran ve Doğu Ermenistan'ın her köşesinden görülebilen merkez ve doruk olarak kutsal Ararat Dağı vatanımıza dahildir. Ermenistan Cumhuriyetinin sınırlarının 1920 Sevr Barış Anlaşması'yla veya daha doğrusu ABD Başkanı Wilson'un teritoryal kararıyla saptanmış olduğu bir başka olgudur. Sevr Anlaşması ayrıca Ermeni ulusal devletinden başka bir de Kürt ulusal devleti öngörüyordu.

Biz anlaşmayla düzenlenmiş bu sınırdan ısrarlıyız. Batı Ermenistan'da belki birkaç kuşaktan beri, belki de hatta soykırımdan önceki zamandan beri Kürtlerin, Türklerin ve başka milliyetlerin yaşadığını elbette gözardı edemeyiz ve etmek istemiyoruz. Sevr'de sözleşmeyle Ermenilere vaat edilmiş sınırlar içinde yaşayan bu insanlar orada vatan hakkına ve yurttaşlık hakkına sahip olmaya devam etmektedirler ve bunlara sahip olmalıdırlar, fakat bu kez Ermenistan sınırları içinde, tüm görevleri ve haklarıyla birlikte; bu haklar, onların Türkiye Cumhuriyetinde herhangi bir zamanda sahip olmuş oldukla-

rından veya olacaklarından daha büyük olacaktır. Geçmiş ve bugün, durumun bu merkezde olduğunu öğretiyor. Kürtler ve Yezidiler Ermeni cumhuriyetinde, Müslüman komşularının onlara hiçbir zaman tanımadıkları haklara sahipti ve sahiptir: Kürt dilini kullanma, Kürtçe gazete, dergi ve kitapların basım ve yayımı, Kürtçe radyo yayınları, Ermeni Bilimler Akademisinde Kürdoloji bölümü. İran, Suriye, Irak ve Türkiye'deki Kürtlerin durumunu benden iyi biliyorsunuz. Milliyet bakımından ağırlıklı olarak Türk bir ülke olan Azerbaycan'da Sovyet döneminde bile istatistiklerde Kürtlerin varlığı yadsınmış ve siyasi pratikte gözardı edilmişti.

Beni bağışlayınız, fakat Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)'yi tanımlıyorum ve onun hakkında size birşey söyleyemem. Fakat bu partinin Ermenilerin haklarına saygı göstermesi ve iki halkı barıştırmayı kendine hedef edinmesi, bir insan hakları savunucusu olarak beni sevindiriyor. Adalet ve çatışmaları kalıcı bir şekilde giderme çabası üzerine kurulu bir barıştırma çalışması her zaman takdire şayandır ve çok geçmeden diğer örgütlerin ve partilerin de bu örneği izleyeceğini umarım.

Soru: Sovyet Ermenistan'daki durumu nasıl değerlendiriyorsun? Eski Sovyetler Birliği'nin Ermenilere karşı tavrı, daha doğrusu siyaseti nasıldı? Ermeni soykırımına karşı siyaseti nasıldı?

Dr. Koutcharian: Şimdi SSCB'nin Ermenistan politikası hakkında düşüncelerime geliyorum: Ermenilere karşı Bolşeviklerin tavrını ve daha sonra SSCB'nin tavrını daha iyi anlayabilmek için, iki faktörü, Türkiye'yi ve Azerbaycan'ı, ve keza Gürcü Stalin'in Ermenilere düşmanlığını göz önünde bulundurmak gerekir. Kısaca: İlk başta Lenin ve şürekası, Batı Ermenistan'ın geleceğinin bir referandumla belirlenmesini propaganda ettiler, fakat çok geçmeden bu talep bir yana bırakıldı. 1920 Moskova Anlaşmasıyla Moskova, bir Ermeniye dahi olsun sormadan, Kars ve Surmalu bölgelerini de Türkiye'ye bıraktı, bu sonuncusu tarihte hiçbir zaman Türk egemenliği altında olmamış olmasına rağmen. Ve bunun nedeni, Mustafa Kemal'in Bolşevikleri aldatmayı ve kendini ezilenlerin savunucusu olarak göstermeyi başarmış olmasıdır; Kemal o zamanlar Sovyet Rusların gözünde devrimci sayılıyordu ve Sovyet Rusya onun üzerinden Kafkasya, Orta Asya ve Arap devletlerinin Türkçe konuşan ya da daha doğrusu Müslüman halkları üzerinde nüfuz kazanmayı umuyordu, çünkü o sıralar Avrupalı müstemlekeçiler hâlâ Ortadoğu'da bulunuyorlardı. Sovyet Rusya

ve Kemalist Türkiye, dünyanın geri kalanı bu iki devleti uluslararası alanda tanımadığı müddetçe birbirine muhtaçtı.

1920/23'te Sovyet Rusya, Türkiye'nin ısrarı üzerine Nahicevan'ı ve Arzah'ı (bugün Dağlık Karabağ) da tarihte ilk kez 1918'de ortaya çıkan Azerbaycan'a bıraktı. Stalin burada özel, daha doğru söylemek gerekirse, olumsuz bir rol oynadı. Ardından, tüm Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi, 250 000 Ermeninin kurban gittiği 1936-39 yıllarındaki Stalinci temizlikler ve İkinci Dünya Savaşı geldi. Sovyet egemenliği sırasında, soykırımdan veya Batı Ermenistan'dan söz etmek onyıllarca tabuydu. İlk kez 1965'de, diaspora Ermenilerinin ve keza Sovyet Ermenistanı aydınlarının baskısı üzerine Erivan'ın Zernakaberd tepesine, faillerin adı anılmadan, soykırım kurbanlarının anısına bir anıt dikildi. Çünkü Jön Türklerin soykırımcı milliyetçiliği ve Sovyetlerle müttefik Kemalistler değil, din resmen emekçilerin düşmanı sayılıyordu. SSCB, Türkiye'nin hatırına, soykırım olgusunu hiçbir zaman resmen tanımadı veya 24 Nisan'ı anma günü ilan etmedi, fakat Sovyet Ermenistanı'nda 24 Nisan 1965'ten, soykırımın 50. yıldönümünden beri bu günde hiç kimse işe gitmedi. Sovyet Ermenistan komünist hükümeti, halkın iradesini zımnen hesaba katmak zorunda kaldı.

24 Nisan 1994'te öğleden önce Dağlık Arzah'ın başkenti Stepanakert'ten Erivan'a uçtum. Helikopterimiz 35 kilometre boyunca Ermeni kentlerinin ve köylerinin üzerinden uçtu ve her yerde nasıl insanların gruplar halinde köylerinin veya kentlerinin soykırım anıtına çiçek koyduklarını gördüm. Sanırım bu olgu, onyıllar boyu süren Sovyet baskısına ve yeniden eğitime çabalarına rağmen, soykırımın anısını, acısını ve adalet arzusunu Ermenilerin kafasından ve yüreğinden söküp atmanın başaramadığını açıkça örnekliyor.

Soru: Son yıllarda ABD'de, özellikle de ama Avrupa devletlerinde soykırımdan daha çok söz edilir oldu. Fransa, 2001 yılının başında soykırımı resmen tanıdı. İsviçre, Almanya, İtalya'da vs. de bu konu çeşitli biçimlerde tartışıldı.

Siz durumu nasıl değerlendiriyorsunuz ve bu gelişme ne-reye doğru gidiyor? Soykırımda bizzat kendilerinin de suç payı olan ve bu durumu hep bilegelen Avrupalı büyük güçlerin "aniden" soykırımdan söz etmelerinin ve kısmen de tanımalarının ardında neler yatıyor, bunun nedenleri neler?

Dr. Koutcharian: "Aniden" ve "ardında neler yatıyor" ile başlayalım. Bunların ikisi de Türk medyasının iddialarıdır. Onyıllarca onun

beyin yıkamasına maruz kalınca, zamanla insan bu "kategorileri" devralıyor. "Bunun ardında", sağ kalanların ve ardıllarının ta bugüne kadar, Jön Türklerin devlet suçunun soykırım olarak tanınması ve mahkûm edilmesi için mücadele etmeleri "yatıyor". Biz bunun için "aniden" değil, kuşaklardır çalışıyoruz ve çeşitli devletlerde yasa koyucu tarafından "tanınma" kesinlikle aniden olmadı, bilakis onyıllardır süren çabalarımızın sonucudur. İnsan haklarının kabul ettirilmesi uğruna mücadelede ne yazık ki hiçbir şey aniden olmuyor. Yüzyılı aşkın süredir, Lahey Kara Savaşları Nizamnamesinden beri, başka devletlerde insanlığa karşı işlenen suçlara müdahale etmek uluslararası hukuk açısından meşrudur. O zamandan beri egemenlik ilkesi bundan sonra geliyor. 1948'den beri, çoğu devletler tarafından imzalanmış bulunan bir soykırım konvansiyonu var; sırası gelmişken söyleyeyim, bu konvansiyonun yazarı olan Raphael Lemkin, bu eserde model olarak Ermeniler ve Yahudiler üzerindeki soykırımı temel almıştır. 1998'den beri, Birleşmiş Milletler üyesi devletlerin çoğu, bir Uluslararası Daimi Mahkeme yoluyla soykırımla mücadele edilmesi gerektiği konusunda fikir birliği içinde. Ve buna rağmen, yüzyılı aşkın süredir uluslararası hukukta problemin bilincinde olunmasına rağmen, hâlâ bir mahkeme yok, fakat buna karşılık çok sayıda soykırım örneği var.

Biz Ermeniler, Türkiye tarafından bugüne kadar inkâr edilen soykırımın tanınması mücadelemizi, katledilenlere karşı ahlaki yükümlülük, sağ kalanların ve ardıllarının onuruna gerekli saygının gösterilmesi ve üçüncüsü, bugünkü ve gelecekteki soykırımcılara bir ihtar olarak görüyoruz. Onlar, yüz kızartıcı suçlarının unutulmayacağını ve kendilerinden ve siyasi ardıllarından bunun hesabının sorulacağını kavramalıdır. Bir kez daha "aniden" savına dönecek olursam: Ben Avrupa'da soykırımı "aniden" tanıyan veya daha doğrusu mahkûm eden bir tek "büyük güç" bilmiyorum. Ve Avrupa Birliği içinde, "büyük güç" nitelemesinin belki isabetli olabileceği, soykırımı tanıyan biricik devlet Fransa'dır. Fakat Fransa'da soykırımın tanınması uğraşısı 30 yıl sürdü. Ayrıca Fransa gerçi soykırımı olgu olarak tanıdı, fakat açıkça mahkûm etmedi. Kim bilir Almanya'da, mahkûm etmek şöyle dursun, parlamentoda tanınmıncaya kadar ne kadar süre geçecek, çünkü Almanya Birinci Dünya Savaşında Türkiye'nin silah arkadaşıydı ve bugünkü NATO partneridir.

1915'ten beri kafalarını kuma sokan Türklere, tanınma yolundaki bu başarılarımız elbette "aniden" olan olaylar gibi geliyor ve bunun ardında bizim çabalarımızdan daha başka şeylerin yatmak zorunda olduğundan şüpheleniyorlar. Ama aslında ne yatabilir? Faillerin ve on-

ların manevi ardıllarının paranoyası, onların kendi kendilerini karanlık bir güya büyük güç politikasının kurbanları olarak göstermesini gerektiriyor. Kurbanların ardıllarının sonunda emellerini başardıklarını kabul etmek, suçtan 87 yıl sonra bile Türklerin çoğuna hâlâ çok zor geliyor.

Soru: Osmanlı İmparatorluğunun en büyük destekçisi Almanya'ydı. Almanya'nın soykırımı resmen tanıyacağına ve aynı zamanda sorumluluk payını kabul edeceğine inanıyor musunuz? Avrupa Parlamentosu (AP) sahte bir karar aldı ve Türk devletine soykırımı tanıma çağrısında bulundu. AP'nin bu tavrı hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu konuda, yani bir bütün olarak AP'nin tavrı hakkında kabaca da olsa bir toplu bakış sunabilir misiniz?

Dr. Koutcharian: Önemli olan, Ermenilerin kendilerini ne kadar iyi örgütlemiş ve hazırlamış olduğu ve andaki siyasi konstelasyondur. Fakat sonunda hepsi taleplerimizi kabul edeceklerdir. Ben halkımı bilirim: Biz çok uzun solukluyuz ve hedefimize varıncaya kadar rahat etmeyiz. Başarılı olacağımızı düşünüyoruz, çünkü zamanın akışıyla ve insanlığın ihtiyaçlarıyla uyum içindeyiz: Dünya bir bütün olarak insan hakları ve uygarlık ya da daha doğrusu sivil toplum yönünde gelişiyor. Hepimizin ona hava gibi, su gibi ihtiyacı var.

Avrupa Parlamentosu iki kez, 1987'de ve Kasım 2000'de, soykırımın tanınmasını Türkiye'nin AB'ye girişinin ön şartı ilan etti. Bu, Türkiye'nin de objektif çıkarıdır. Çünkü bu devlet, kendi oluşum tarihiyle barışmadan nasıl olur da herhangi bir tarihte daha insancıl veya daha demokratik ilişkilere kavuşur? Türkiye Cumhuriyeti, katledilen Ermenilerin, Yunanlıların ve Âramîlerin (Süryanilerin) kemikleri üzerinde kurulmuştur. 1919'da Türk askeri mahkemeleri tarafından ölüme mahkûm edilen Jön Türk canileri, Türkiye Cumhuriyeti tarafından rehabilite edilmiş ve sonradan çeşitli şekillerde ödüllendirilmişlerdir. Nazi kıyımcılarına anıt dikseydi, Almanya AB üyesi olarak kabul görür müydü? Türkiye'de bugüne kadar, soykırım olgusundan âlenen söz eden yurttaşlar ceza hukuku açısından kovuşturuluyor.

Bizim kaderimizde birçok devletin veya ulusun suç payı var. Fakat Almanya'nın veya başka devletlerin rolü üzerinde düşünürken şunu asla gözardı etmemeliyiz ki, Türkiye ve Türk toplumu başkalarına işaret ederek işin içinden sıyrılamaz. Bu hakka ancak, suçtaki kendi paylarını adamakıllı hazmedince kavuşacaklardır. Bu olmadıkça, başkalarına yapılan her atıf ucuz bir bahaneden başka birşey değildir.

Alman kamuoyuna ve Alman yasa koyucusuna Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya'nın oynadığı rolün bilincinde olma ve özellikle de soykırımın Türkiye hükümeti ve yasa koyucusu tarafından tanınmasını talep eden Türk ve Kürt girişimlerini destekleme çağrısında bulunuyor. Almanya sadece tarihi nedenlerden ötürü özel bir rol oynamıyor. Aralarında çok sayıda Kürt de olmak üzere yurtdışında Türkçe konuşan en büyük topluluk Almanya'da yaşıyor. Biz, Türkiyeli veya Türk kökenli insanlara, kendi tarihlerinin karanlık bölümlerine eleştirici bir şekilde bakmayı mümkün kılmak için Almanya'nın herşeyi yapmasını bekliyor ve talep ediyoruz. Bu, bilgilendirme toplantılarının finansmanı, Türk tarihine ilişkin tarihi kaynakların ve eleştirel incelemelerin çeviri ve basımının finansmanı şeklinde olabilir, fakat suskunlukla ve görmezlikten gelmekle olmaz.

Soru: Sorunu çözebilmek için Türkiye-Kuzey Kürdistanlı ileric, devrimci ve komünist güçlere ne söylemek ve hangi çağrıda bulunmak istediniz? Görüşünüzce onların görevleri nelerdir?

Dr. Koutcharian: Bizim açımızdan –"biz"le Âramîce konuşan Hristiyanları ve Arap Hristiyanları, keza Küçük Asya Yunanlılarını da kastediyorum– hepimiz, halklarımız üzerinde soykırım niyetiyle işlenmiş suçların tanınmasını ve mahkûm edilmesini bekliyoruz. Ermeniler ve adı geçen diğer kurban halkların mensupları için de önemli olan, hayat memat meselesi olan, Bolşevik önderlerin hakkımızda ne düşündüğü değil, onların örgüt üyelerinin davranışdır, bu durumda Bolşevik Parti üyelerinin davranışdır ve Kürt emekçilerinin hergünkü davranışdır. Örneğin Türkiye'nin güneydoğusunda hâlâ kurban halkların, hepsinden önce Âramîce konuşan Hristiyanların veya Süryani ortodoksların az sayıda mensubu yaşıyor. Partinin ve üyelerinin bu insanlara tavrı nasıldır? Buna karşılık Fransa'da, ABD'de veya Almanya'da, yani Türkiye dışında tavrın nasıl olduğu fazla önemli değil. Biz Ermeniler, ayrıca, Sevr Anlaşması temelinde vatan hakkımızın kayıtsız şartsız tanınmasını bekliyoruz.

Benim Kürtlere çağrım şudur: Aranızda birleşmeye çalışın! 30 milyonluk bir halkın bir ulusal devlete ihtiyacı var. Tüm örgütlerin ve partilerin en birinci hedefi bağımsızlık olmalı. Kürt devesi sonunda ulusal birlik iğne deliğinden geçmeli. Kürtler "Biz Kürtlerin dostu yok, sadece düşmanı var" diye düşünmeye başlamadan önce, birlik olmadan hiçbir şeyin olmayacağını kabul etmeliler. Biz kurban halklar, Kürtlerin bağımsızlığa kavuşacağını umuyoruz, çünkü ancak o zaman artık Türklerin elinde bir alet olmaktan çıkacaklardır. Türklerin istila-

sından önceki geçmiş, biz Küçük Asya, Mezopotamya ve Orta Doğu halklarının yan yana yaşadığımızı, birbirimizden öğrendiğimizi ve birbirimizi tamamladığımızı göstermiştir. Bunu gelecekte de tekrarlayabiliriz, yeter ki canilerin elinde siyasi bir alet haline gelmeyelim.

Ocak 2002 İ

(Stêrka Bolşewik, sayı 18, sayfa 21-25)

Almanya'nın Berlin şehrinde 26-28 Nisan 2002 tarihlerinde Ermeni soykırımının 87. yıldönümü nedeniyle Ermeniler, Süryaniler, Yunanlılar tarafından örgütlenen ve değişik uluslardan grup ve örgütler tarafından da desteklenen etkinlikler yapıldı. Sözkonusu etkinlikler "Tek sesle konuşalım" şiarı altında gerçekleşti. Aşağıda, sözkonusu etkinlikleri düzenleyen "Tertip Komitesi"ne birleşik partimizin Yurtdışı Sorumlusu adına gönderilen mesajı okuyucularımıza sunuyoruz.

— **stërka bolşewik**

"TEK SESLE KONUŞALIM"

Bilgilendirme ve Kültür Toplantısı

Tertip Komitesi'ne

Tertip Komitesindeki sayın arkadaşlar,
Türkiye ve Kuzey Kürdistanlı komünistler adına en sıcak selamlarımızı ve dayanışmamızı iletir, toplantınızın başarıyla geçmesini dilerim.

Batmakta olan Osmanlı İmparatorluğunda Ermeni ulusu üzerinde işlenen soykırımı lanetlemek ve Batı Ermenistan'dan sürülen Ermenilerin geri dönme hakkını ve ulusal kendi kaderini tayin hakkını kayıtsız şartsız savunmak herşeyden önce bizim de görevimizdir.

Bizim bu tavrımızın Türk hakim sınıfları tarafından "vatan hainliği", "bölücülük" vs. olarak damgalanıp galiz küfürler savrulduğunu ve ne yazık ki, şovence kışkırtılmış Türk halkının çoğunluğunun da "Ermeni sorunu" denilen sorunda Türk hakim sınıflarının peşinden gittiğini biliyoruz. Sadece bu da değil. Diasporadaki Ermenilerin geri dönme hakkını savunmak Kürt milliyetçileri için de düşünilemeyecek birşey, çünkü faşist Türk devletinin üzerinde hak iddia ettiği tarihi Batı Ermenistan Kürt milliyetçileri tarafından ise Kürdistan'ın doğal parçası olarak görülmektedir.

Biz komünistler, devletin olmadığı komünist dünya toplumuna giden yolda, tüm milliyetlerden tüm halkların daha büyük devletler içinde birliğinden yanayız. Ne var ki biz, ulusların ve çeşitli milliyetlerin dünyanın belirleyici gerçeği olduğu bir zamanda, her türlü ulusal baskının düşmanları olarak, bir ulusun başka uluslar ve milliyetler

üzerinde egemenliğine dayanan mevcut devlet birliklerine karşıyız. Biz, ayrılma hakkı, yani devlet olarak varolma hakkı da dahil, her ulusun kendi kaderini tayin hakkından yanayız, belirli bir ulusa mahsus özel haklara (imtiyazlara) karşıyız, tüm milliyetlerin tam hak eşitliğinden yanayız. Bizim görüşümüzce bu, tüm milliyetlerden emekçilerin mutlaka gerekli olan birliğinin bir bütün olarak önkoşuludur. Tüm milliyetlerin tam hak eşitliğinin olmadığı bir devlet birliği, daima, egemenlerin ve ezilenlerin olduğu zoraki bir birliktir.

Tutarlı enternasyonalistler olarak biz komünistler elbette her türlü milliyetçiliğin düşmanıyız. Bizim için, kapitalizmde ulusal sorunun gerçek bir çözümünün olmadığı, her milliyetçiliğin, son tahlilde, halkları birleştirmek yerine onları birbirinden ayırdığı reddedilemez ve şimdi örneğin Filistin’de yeniden görüldüğü gibi her gün yeniden kanıtlanan bir olgudur. Fakat biz, haklı, desteklenecek bir yanı da olan ezilen ulusların milliyetçiliğiyle, hiçbir olumlu yanı olmayan ezen ulusların milliyetçiliği arasında da bir ayırım yapıyoruz.

Türkiye ve Ermeni sorunu denilen sorunla ilgili olarak biz, Türk, Kürt, Ermeni halklarının birbirine yakınlaşması için ilk adımın ancak, Türk ve Kürt halklarının Ermeni ulusu üzerindeki soykırım tarihi gerçeğini tanımaları, kendi sorumluluklarını kabul etmeleri, egemenlerin suçunu teşhir edip, diasporadaki Ermeni ulusunun tazminattan geri dönme hakkına kadar tüm haklarını bugünkü Türk devletinden şiddetle talep etmeleri olabilir. Soykırımın baş sorumluları Türk egemen sınıflarıydı; fakat Türk ve Kürt halkının da 20. yüzyılın başlangıcındaki bu ilk soykırımda, bu jenositte sorumluluğu vardır. Özellikle Türk ve Kürt milliyetinden biz komünistler bu sorumluluğu kabul ediyoruz. Bizim için bu, herşeyden önce, aşırı Ermeni düşmanlığıyla karakterize olan egemen Türk şövenizmiyle mücadele etme yükümlülüğünü yerine getirmek demektir.

Tüm milliyetlerden tüm emekçilerin kendi kaderini belirlediği, tamamen eşit haklarla bir arada yaşayacağı bir gelecekte umutluyuz. Dünyadaki güncel durum karşısında bu hedef bugün bir ütopya gibi görünse de, o, uğrunda mücadele etmeye değer doğru hedeftir.

Türk hakim sınıfları ve onların faşist devleti tarihi suçlarını gizlemek için Ermeniler üzerindeki soykırımı inkâr ettiği için, bu soykırımı bilince çıkaran faaliyetler, gerekli ve selamlanması ve desteklenmesi gereken katkılardır.

Bu anlayışla toplantınızı bir kez daha selamlar ve bol başarılar dileriz.

**Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan–Türkiye)
Yurtdışı Sorumlusu**

Nisan 2002 I

(Stêrka Bolşewîk, sayı 19, sayfa 31)

24 NİSAN 1915- 24 NİSAN 2002 ERMENİ SOYKIRIMININ 87. YILDÖNÜMÜ!

Unutmayacağız! Unutturmayacağız! Hesabını devrimle soracağız!

24 Nisan 1915...
Ermeni soykırımı, 20. yüzyılın ilk soykırımı olarak insanlık tarihinde kara bir leke olarak anılacaktır.

Osmanlı/Türk hakim sınıfları, 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren başlattıkları Ermeni ulusuna yönelik katliamlarını, birinci emperyalist paylaşım savaşının yarattığı uygun ortamı da kullanarak, "Ermeni sorununun nihai çözümü" için, imparatorluk sınırları içerisinde kadın, erkek, yaşlı, çocuk ayrımı yapmadan, 1915'te katliamlarını soykırım haline dönüştürmüş ve soykırım 1920'li yıllara kadar devam etmiştir. 2 milyon Ermeni'nin soykırıma tabi tutulmasından sonra, Ermeniler Batı-Ermenistan'da ulus olmaktan çıkarılmış, Batı-Ermenistan Ermenilerden arındırılmıştır. Bu soykırımın sorumluları İttihat ve Terakki sahsında Osmanlı devleti, kemalistler şahsında Türkiye Cumhuriyeti devletidir.

UNUTMAYACA/IZ!

Bir halklar hapishanesi olan sömürgeci faşist TC devletinin hakim sınıfları, 87 yıldır Ermeni soykırımını sürekli inkâr ederek, anti-Ermeni propagandalarla "Türklerin Ermenileri" değil; "Ermenilerin Türkleri" katlettiği yalanlarıyla soykırımın üstünü örtmeye çalışıyorlar. Ama nafile...

Soykırımın planlayıcılarından ve yürütücülerinden biri olan Talat Paşa; Halep valisine gönderdiği gizli telgrafta şunları söylüyor:

"Türkiye'de yaşamakta olan Ermenilerin ortadan kaldırılması konusundaki cemiyet kararı, daha önce size bildirilmişti. Bu karara aykırı tutum içinde bulunanların görevlerinin başında tutulmamaları gerekir. Atacağınız adımlar, Ermenilerin sonunu getirici nitelikte, kesin ve keskin olmalıdır. Hiçbir şekilde yaşa, kadın ya da erkeğe ve vicdana bakmayın."

Bu soykırımın iştirakçilerinden biri de Osmanlı imparatorluğunu as-

keri, siyasi, ekonomik olarak kontrol altında bulunduran Alman emperyalizmidir. Birinci Dünya Savaşı'nda müttefiği olan Osmanlı imparatorluğunun uygulamış olduğu soykırım politikası kendi çıkarlarıyla örtüştüğü için bu politikaya sonuna kadar destek sunmuştur. Soykırım geleneğinin sürdürücüsü olan sömürgeci faşist Türk devleti; ulusal baskıya karşı çıkan, mücadele yürüten, Kürt ulusuna ve ulusal kurtuluş mücadelesine önderlik eden siyasal yapılanmalara karşı da, aynı ulusal inkârcılık, vahşi katliam politikasını sürdürmektedir. Sömürgeci faşist Türk devleti; bugün ülkemiz Kuzey Kürdistan'da sürdürülen reformistler önderliğindeki "ulusal kurtuluş" hareketini kanla boğmak, diğer azınlık milliyetlerden işçi ve emekçileri baskı altında tutmak için, Kürt hareketinin önderlerinin bir kısmının "Ermeni olduğu", kavgada yaşamlarını yitiren gerillaların bir kısmının "Ermeni olduğu" propagandalarıyla en geniş bir şekilde Türk milliyetçiliğini, şovenizmini, ırkçılığı kışkırtmakta, halklar arasında düşmanlığı körüklemektedir.

Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de tüm ulus ve milliyetlerden işçilerin, emekçilerin enternasyonalizm temelinde eğitilmesi ve birleştirilmesi görevi, Türk hakim sınıflarının elindeki Ermeni düşmanlığı ideolojik silahının etkisizleştirilmesini gerektirir. Biz Kuzey Kürdistan'lı Bolşevikler olarak bunu sağlamaya çalışıyoruz.

Yüzyıllardır ezilen, sömürülen, horlanan bir halka karşı tüm bu olumsuz yaklaşımlar Türk milliyetçiliğinin yüz, yüzelli yıllık propagandasının sonucudur. Öyle ise Türk milliyetçiliğinin ideolojik ve politik temellerine karşı çıkmak, kendisine devrimci, komünist, demokratım diyen tüm insanların görevidir. Ancak bu şekilde Ermeni ulusundan işçi ve emekçileri enternasyonalizm temelinde devrim mücadelesine kazanabiliriz.

UNUTMAYACA/IZ!

Biz Kuzey Kürdistan'lı komünistler olarak bu soykırımda Türk işçilerinin ve emekçilerinin yanısıra, Kürt işçi ve emekçilerinin de kullandığı gerçeğini unutmuyor, unutturmayacağız! Ermeni ulusuna yapılan bu soykırımdan bu anlamda Kürt işçi ve emekçileri de sorumludur.

Biz Bolşevikler 87. yıldönümünde Ermeni soykırımını bir kez daha lanetliyor, bu barbarlığın sorumlusu olan Osmanlı devletinin mirasçısı TC devletinin tüm ulus ve milliyetlerden işçilerin, emekçilerin birliği ve ortak mücadelesiyle yıkılması gerektiğini ve yıkılacağını haykırıyoruz. Görev; şovenizme, ırkçılığa, dinciliğe ve ulusal baskıya karşı

Partiya Bolşewîk saflarında örgütlenmektir. Görev; Bolşevik Partiler önderliğinde yürütülecek yeni bir dünya mücadelesinde yer almaktır. Görev; bağımsızlık ve özgürlük için, sömürgeci faşist Türk devletine karşı yürüttüğümüz devrim mücadelesine katılmaktır!

– Ermenilere, Batı Ermenistan’a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkı!

– Faşist Türk devletine ölüm!

– Yaşasın tüm ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliği ve ortak mücadelesi!

– Bolşevizm yenecektir!

Partiya Bolşewîk (Kurdistana Bakur)

Nisan 2002 I

(Stêrka Bolşewîk, sayı 19, sayfa 34-35)

Soykırımcıların bazı hezeyanları...

Ermeni soykırımı söz konusu edildiğinde somürgeci faşist Türk devletinin şoven, milliyetçi savunucularının tümü, aralarındaki farklılıklara rağmen, aynı noktada birleşmektedirler.

Evet, soykırım sonrasında yaklaşık yetmiş yıl "yok öyle bir şey, hepsi yalan" yönlü tavırla soykırım unutturulmaya çalışılmış; esas olarak 1985'deki Orly davasına kadarki bu tavır, "karşılıklı öldürmeler olmuş, ama soykırım yoktur" biçiminde değiştirilmiş, daha sonra da "Ermeniler Türklere soykırım yapmıştır" düşüncesinde konaklanmıştır. Bu tez son yıllarda dünya kamuoyuna kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Özellikle diasporadaki Ermenilerin çabaları ve mücadelesi sonucu değişik ülkelerin parlamentoları, yerel ya da eyalet parlamentoları tarafından Ermeni soykırımı resmen kabul edildikçe, Türk hakim sınıfları ve medyası "karşı önlemler" almaya başladılar... Bunlara göre "bu iş artık böyle gidemez"di! Bunun sonucu olarak da bir yandan devlet arşivleri taranarak kendi işlerine gelen belgeleri kitaplar halinde derleyip birkaç dilden basarak sözümona "bilimsel" ve "belgesel" kanıtlar(!) yayınlandı, bir yandan da buna paralel olarak lobi faaliyetlerine ağırlık verildi. Kısacası Türk hakim sınıfları Ermeni soykırımının "Türk düşmanı Ermenilerin bir yalanı" olduğunu, "aslında Ermenilerin Türklere soykırım yaptığı" düşüncesini dünya devletlerine ve kamuyona kabul ettirmek için sistemli biçimde çalışıyor. Deyim yerindeyse artık sadece 24 Nisan'dan 24 Nisan'a tarih çarpıcılığı, yapılmıyor... Bilim adamı / kadını olma adına seminerler, paneller sadece Türkiye'de gerçekleştirilmiyor. Avrupa'nın değişik ülkelerinden ABD'nin eyaletlerine kadar birçok yerde benzeri çalışmalar sürdürülüyor.

Türk hakim sınıflarının ve savunucularının Ermeni düşmanlığını körükleme ve Ermeni soykırımını inkâr etme siyasetine karşı mücadele tüm gerçek demokratların, devrimcilerin, komünistlerin görevidir. Bu görevin bir yanı Osmanlı / Türk devletinin Ermeni soykırımını gerçekleştirdiği gerçeğini Kuzey Kürdistan ve Türkiyeli işçi ve emekçilere anlatmak, kavratmak ve soykırımın varlığının kabulü ve mahkûm edilmesi için mücadele iken; diğer bir yanı da Türk hakim sınıflarının, soykırımcıların somut tavırlar temelinde teşhir edilmesidir. Söz konusu ırkçı, şoven tavırların birbirine benzemesi de, Türk devletini-şovenlerini teşhir etme görevini ortadan kaldırmamaktadır.

Bu bilinçle, yazımızda, son dönemde öne çıkan bazı olayları-gelişmeleri

aktararak faşist Türk devletinin ve tüm kafatasçı kemalistlerin Ermeni düşmanlığını nasıl körüklediklerini, Ermeni soykırımını inkâr için nasıl sahtekârlıklara başvurduklarını biraz da olsa bilince çıkarmaya çalışacağız.

"SARI GELİN"...

"Sarı Gelin", Türkiye'de Türkçeleştirilmiş ve değiştirilmiş haliyle tanıyan bir Ermeni halk türküsünün Türkçe adıdır. Sözkonusu türkünün Ermenicesi dışında Türkçede en azından iki versiyonu son yıllarda çokca söylendi... Bu türküden esinlenerek... hazırlanan filme de "Sarı Gelin Belgeseli" adı verildi. Sözkonusu "belgesel" TRT1'de, 24 Nisan'dan başlayarak altı dizi halinde yayınlandı. Ermeni soykırımını ele alan film, Türkiye'de —bu konuda / Red. Notu— "ilk belgesel" olması bağlamında ilginçti... Filme ve özellikle filmdeki yorumlara-anlatımlara bakıldığında, bu "belgeselin" gerçekte Ermeni soykırımı bağlamında Türk tezinin kabul ettirilmesi çabasının bir ürünü olduğu açıktı.

"Belgeselin" senaristi Güray Değerli ve yönetmeni İsmail Umacı her ne kadar *"Sarı Gelin, barışın, kardeşliğin ve ortak tarihin türküsü. Diyalogu başlatmak, yeniden kardeşçe yaşamak için bu belgeseli yaptık."* (Hürriyet, 24 Nisan 2003) deseler de; "belgeselin" kendisi, Ermeni soykırımının "bir iddia, yalan olduğu", "Ermeni soykırımının olmadığı" ve "Ermenilerin Türkleri katlettiği" temel yaklaşımının savunuculuğunu yaptığı sürece sözkonusu kardeşçe yaşamının önüne betondan duvarlar örmektedir.

Altı dizi halinde yayınlanan "belgesel", Hürriyet gazetesinin aktarımıyla "altı gerçek, altı yalan" düşüncesi temelinde, Ermeni soykırımının yalan olduğunu ispata çalışıyor...

Buna göre; 1) Rus ressam Vasili Veraşagin'e ait olan tablonun Ermeni soykırımını sembolize ettiği söyleniyordu, gerçekte ise bu tablo Alman-Rus (1871-72) savaşını anlatıyordu... 2) İngiliz tarihçi Arnold Toynbee'nin yazdığı söylenen 'Blue Book' ('Mavi Kitap') Ermenilerin dayanaklarından birini oluşturuyormuş. Arnold Toynbee'nin kitabın yazarı olmadığı, editörü olduğu ve sözkonusu belgeleri de Ermenilerden elde ettiği ve bu belgelerin de "sahte" olduğu ortaya çıkmıştı... 3) Franz Werfel'in "Musa Dağı'nda 40 Gün" adlı romanının Ermenileri ve Jöntürkleri anlatmak için değil, Yahudileri ve Nazileri anlatmak için yazılmış ve bunu Werfel ölmeden önce itiraf etmiş... hatta Ermeniler 15 Aralık 1935'te İstanbul / Pangaltı'da sözkonusu kitabı yakmışlardı... 4) ABD'li Morgenthau'nun hatıratlarının resmi belge olmadığı, geçerli belgelerin

Amiral Bristo'nun imzasıyla yazıldığı ve bu belgelerde soykırıma uğrayanların Türkler olduğu belgeleniyordu... 5) Atatürk'le söyleşi yaptığı, İsviçreli ve Los Angeles Examiner Gazetesi'nin muhabiri olduğu söylenen Emile Hildebrand diye birinin olmadığı ortaya çıkmış... ve 6) Zaten bilinen şey: Talat Paşa'nın telgrafının sahte olduğu yeniden vurgulanıyor...

Bu düşünceler "belge" aktarma adına beyinlere şırıngalanmaya çalışılmaktadır. Dikkatli izlemeyenler ve soykırım konusunda biraz sağlam bilgisi olmayanlar anlatılanlara kolayca kanabilir. Çünkü bir yandan belge gösteriliyormuş gibi yapılarak araya Türk tezinin köşe taşları geçmiş gibi dizilmektedir. Tartışma, şu ya da bu detayın Ermenilerin temel dayanağıymış gibi gösterilmesiyle esas meseleden kaydırılmaktadır. Bu "belgesel"de öne çıkarılmaya çalışılan temel düşüncelerin tümünde de öne sürülenler –doğru olsa da–, soykırımın yaşandığı gerçeğini ortadan kaldıramaz. Aslında cevap verilmesi gereken en temel soru, zorunlu tehciye maruz bırakılan ve sayısı Türk resmi makamları tarafından 1.200.000 civarında gösterilen Ermenilerin sonunun ne olduğudur.

"Sarı Gelin belgeseli" Türk hakim sınıflarının ve savunucularının tarih çarpıtcılığı çabasının film alanındaki ilk ürünü. Kuşkusuz benzeri ürünlerle gelecekte de karşılaşacağız. Türk şovenlerinin Ermeni düşmanlığını körüklemeye hizmet eden, tarih çarpıtcılığı ve benzeri tüm çabaları da gerçeklerin üzerinin örtülmesini başaramayacaktır!

GOMİDAS HEYKELİNE MİSİLLEME: PARİS'E ATATÜRK HEYKELİ...

Komitas, ya da tam yazımıyla Gomidas Vartabed'in heykeli bu yıl, soykırımın yıldönümüne rastlayan tarihte, Paris'in Kanada Meydanı'na dikildi. Türk devletinin temsilcilerinin ve medyasının kuyruğunu acıtan, kuşkusuz ki şu ya da bu insanın heykelinin dikilmesi değildi. Hayır! Kuyruklarını acıtıp tüm şoven ağunun kusulmasına yol açan, sözkonusu heykelin kaidesinde yazılanlardı.

Kaidede, "*Kompozitör - Müzikolog Gomidas Vartabed'in ve 1915 tarihinde, Osmanlı İmparatorluğu içinde, (Jön Türk Hükümeti) XX. Yy'ın İlk Soykırımının Kurbanları Olan: 1.500.000 ve Fransa için ölen: (savaşçı, gönüllü ve direnişçi) Ermenilerin anısına*" diye yazmaktadır.

Soykırımdan bahsedildiğine göre, şovenler için sözkonusu heykel, anıt, sadece ve sadece "Kin Anıtı" olabilirdi... Yazdılar da sürmanşet... Fransa'ya karşı yine düşmanlık tohumları ekildi. Ama bu sefer de esas

hedefe konan Ermeniler ve Ermenistan oldu.

Yine tarih çarpıtıcılığı, gerçeklerin tersyüz edilmesi yönlü tavırlar ay-yuka çıktı. Hem de yer yer Gomidas savunuculuğuna soyunularak ya-pıldı bunlar...

Raffi A. Hermonn'un BİA'dan alınmış yazısında sözkonusu anıtın "Kin Anıtı" olmadığı anlatılırken Gomidas'ın kim olduğu da kısaca şöyle akta-rılmaktadır:

"Heykel ise; Ermeni, Kürt, Laz müziğinden gayrı, Türk müziği üzerine, Anadolu'da yapmış olduğu, titiz ve kalıcı çalışmalarını, Berlin ve Leipzig gibi kentlerde, dünyaya tanıtmış, Anadolu müziğini daha 1900'lerde dünyaya sevdirmiş, Türk Ocaklarında dersler vererek sayısız Türk öğrenciler yetiştir-miş ve bunların 'karşılığı' olarak 1915'te o sözde tehcir'e herhalde, ya 'Rus Ordusu'nun sınırdaşı' (İstanbul'da) ya da 'Rus Ordusuyla anlaşarak Osman-lıyı bölmeyi planlayan' olarak (!) Çankırı'ya sürülen 800'e yakın Ermeni ay-dınlarından biri papaz, kompozitör, müzikolog Gomidas'a ait."

Gomidas'ın kim olduğu, yani kompozitör, müzikolog ya da papaz ol-ması, Türk müziğine katkıları vb. aslında Türk şövenleri için onca önemli değildi... Esas mesele O'nun Ermeni olması, soykırımdan kurtulan kişi ola-rak soykırımı hatırlatmasıdır. Hele bir de kaidede yazılanlar... Hükümet ve devlet yetkilileri bu sefer işi ağırdan alarak sakın tavırlarla protesto-larını, esefle açıkladılar. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, "www.devletarşivleri.gov.tr" adresli internet sitesinde "iddialara belgeli yanıt" verdi... Türk medyasının tüm karşı propagandalarının yanısıra "bir Türkün dünyaya bedel olduğu" bir kez daha gösterildi elaleme! Erme-nilerin Gomidas'ı varsa Türklerin de dünyaya bedel atası vardı... Kuzey Kürdistan-Türkiye'nin hemen her köşesine heykellerinin dikilmesi, her devlet dairesine resminin asılması, büstlerinin konması, hemen hemen her evde de resminin asılması; kimi günlük gazetelerin başköşelerinde fotoğrafinin yer alması... aklınıza gelen her yerde ve şeyde resminin ol-ması yetmediği için -tabii ki "bir Türk dünyaya bedel" olursa yetmez-, şimdi de Atatürk'ün heykeli Paris'e dikilecek!

Yanlış okumadınız, şaka da değil! Gomidas heykeline karşı misilleme olarak Atatürk'ün heykeli, pardon anıtı Paris'te bir yerlere dikilecek.

Hürriyet gazetesinin aktarımına göre durum şöyle:

"Türkiye, Ermenilerin Paris'teki sözde Ermeni Soykırımı Anıtı'na misil-leme olarak, tarihi bir projeyi hayata geçirecek. En kısa sürede kentin merkezi yerlerinden birine, Atatürk Anıtı dikilecek. (...) Paris Belediyesi, Türkiye'nin kararlı politikası üzerine Paris'e Atatürk Anıtı dikilmesi yö-nünde olumlu bir karar aldı. Şimdi anıtın dikileceği yerin belirlenmesine

çalışılıyor.” (24 Nisan 2003)

Gelişmelerin nasıl olacağını göreceğiz. Atatürk heykelinin, anıtının üzerine, yani kaidesine en azından şunun, ya da benzerinin yazılmasını öneriyoruz:

“Yirminci yüzyılın ilk soykırımı olan Ermeni soykırımının; Süryanilerin-Keldanilerin, Rumların, Lazların vd. katledilmesinin; Kürt isyanlarının kanla bastırılmasının sorumlusu, suçlusu. Soykırımcıya bakın, soykırım ve katliamları unutmayın!”

Atalarının heykelinin Paris’e dikilmesi kararı kendilerini tatmin etmediğinden olsa gerek, İşçi Partisi’nin “üyeleri” Gomidas’ın heykelinin kaidesine Türk bayrağı asarak anıtı protesto etti. Sözkonusu protestoda İP temsilcisi: *“Türkiye’nin bağımsızlığına, ulusal devletine ve ulusal simgelerine yönelik her tutum ve davranışı protesto ediyoruz.”* (Hürriyet, 27 Nisan 2003) diye tavır takındı. Aslında bu açıklama “Dam üstünde saksağan, vur beline kazmayı” tavrını hatırlatıyor. Ama, işin bir gerçek yanı da var: Ermeni soykırımından bahsetmek, dolaylı olarak Batı Ermenistan’ı hatırlattığı için, “Türkiye’nin bağımsızlığına”, “ulusal simgelerine” yönelik tutum ve davranış oluyor! İtirafçılık böyle de oluyor...

Bu kemalist şovenlerin çabaları da Ermeni soykırımıyla ilgili yeni anıtların dikilmesini engelleyemez. 2005 yılı 24 Nisan’ında Lyon’a da bir anıtın dikilmesi, Lyon Belediyesi tarafından kararlaştırıldı. Ayrıca Avrupa’nın değişik ülke ve kentlerinde dikilen anıtlara karşı da Türk şovenistlerinin mücadelesi sürüyor. Örneğin Belçika’da, Brüksel’in Ixelles semtindeki anıtın kaldırılması için mücadele ediyorlar. Anıtın kaldırılıp kaldırılmayacağı konusundaki durum şimdilik tam belli değil.

GENELGE VE SORU...

Türk eğitim sisteminin kafatasçı, şoven kemalist bir eğitim sistemi olduğu, özellikle de ezilen ulus ve milliyetlere karşı tavırlarda hep yeniden ortaya çıkmaktadır.

Kemalizmin Türk olmayanların beyinlerine de şıngırganması –hem de zorla– bu eğitim sisteminin kopmaz parçasıdır. Yaşananlar sadece, azınlıkların vakıflarına karşı saldırılar temelinde ellerindeki okul binalarına –hem de AB’ye uyum yasalarınca bu vakıflara mülk edinme hakkı verildiği halde– devletçe elkonması; verilen derslerin Türkçe verilmesi ve Türk yetkililerce kontrol edilmesi değil... Kimliklerine “Hristiyan” yazılması gerekirken Ermeni olduğunun belirlenmesi amacıyla “Diğer Hristiyan” yazılması da değil, bu, Türk şovenizminin, Türk olmayanları dıştala-

manın sadece bir örneğidir.

Ermeni soykırımının inkârını yaygınlaştırmak için Milli Eğitim Bakanı da devreye girdi... Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından tüm okullara gönderilen ve Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in imzasını taşıyan bir genelge ile "Ermeni iddialarının asılsız olduğunu" işleyecek konferanslar ve kompozisyon yarışmalarının düzenlenmesi istendi. 14 Nisan 2003 tarihli bu genelge, tüm AB'ye uyum yasalarının çıkarılmasına, demokratikleşme vb. yönlü şovlara rağmen Türk devletin ırkçılığının sürdürdüğün bir ispatıdır. Bu genelgeye göre, sözkonusu okullardaki tüm öğrencilere Ermeni soykırımının olmadığı, tersine Ermenilerin Türklere soykırım yaptığı düşüncesini işleme yükümlülüğü dayatılmaktadır. Bunun da ötesinde, Ermeni kökenli öğrencilere, kendi atalarının Osmanlı / Türk devleti tarafından soykırıma uğramadıklarını, tersine Türklerin soykırıma maruz kaldığını yazmaları dayatılıyor. Yani Ermeni soykırımının olmadığını Ermenilere de kabul ettirmek istiyorlar. Türk hakim sınıfları giderek daha da saldırgan biçimde kendi tezlerini -zorla da olsa- dayatma siyasetini güdüyor. Bu siyasetin bir parçası olarak da, sözkonusu genelgeye göre, 28 Mayıs 2003'te, Kilis'in Elbeyli ilçesinde **"Sözde Ermeni Soykırım İddiasına Karşı Halkı Bilinçlendirme"** başlığıyla düzenlenen konferansta, Hülya Akpınar adlı öğretmen, Doç. Dr. Mustafa Kabacık'a yönelttiği: **"1915 olayı etrafındaki tartışmalarda, Ermenilerin Avrupa ve Amerika'daki güçlü lobileri sayesinde Ermeni soykırımını kabul ettikleri taktirde Türkiye'nin bu duruma karşı bütünlüklü politikaları var mıdır?" (Hürriyet, 2 Temmuz 2003)** biçimindeki soru nedeniyle yargılanıyor. Milli Eğitim tarafından da Hülya öğretmen açığa alındı. Kilis Asliye Ceza Mahkemesi'nde davası süren Hülya Akpınar **"Toplantı huzur ve sükununu bozmak"**la suçlanmakta ve 1.5 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanmaktadır. Kilis Başsavcılığı Hülya Akpınar'la birlikte toplam yedi öğretmen hakkında aynı gerekçeyle ve istemle dava açtı. Türk şovenizminin, ırkçılığının bu edimi, Milliyet gazetesine **"Bir soru sordu, hayatı değişti"** (7 Haziran 2003) başlığını attırıyor! Evet, gerçekten de böylesi bir soru insanın hayatını değiştiriyor! Ya bir de, o konferansta çıkıp **"Ermeni soykırımını Osmanlı / Türk devleti olarak yaptık, Türk ve Kürt ulusundan, Çerkez vd. azınlık halklardan işçi ve emekçiler olarak soykırımdan bizim de payımız var. Ermeni soykırımını lanetliyor ve mahkûm ediyoruz. Ermenilerden özür diliyoruz."** demeye kalkışsanız ne olur? Hayatınız değişmez, son bulur bu devlette! Sizi mahkemelere çıkarma zahmetine de katlanmazlar! Eğer şansınız

varsa... gözaltına alındığınızda sizi gören olur, o kadar...

Bu yazımızda aktardığımız tavırlar da bir kez daha göstermektedir ki; Ermeni soykırımı ve soykırım sonucu ortaya çıkan sorunların gerçek çözümü, Ermeni ulusal sorununun da gerçek çözümü, inkârcılıkta, ırkçılıkta değil **devrimdedir!** Diasporadaki Ermenilerin dönme, yerleşme, ayrılma hakkını savunacak ve garanti altına alabilecek tek iktidar, işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik iktidarıdır. TC yıkılmadan Ermeni sorununda gerçek çözüm yoktur! Halkların kardeşliği için tek yol devrimdir! Görev bunun için çalışmaktır!

Temmuz 2003 I

(Stêrka Bolşewîk, Sayı 23, sayfa 11-16)

Bu defter kapanmaz!

TC Başbakanı Tayyip efendi, bugünlerde ABD'li ağababalarını ziyaret etmekte... Adı "Kasımpaşalı"lığa (kabada-yılığa) çıksa da, kimin karşısında olduğu çok önemli! Halka karşı atar tutar, ama ağababaları sırada olunca şikâyetlenmeden dilenmeye kadar kılık değiştirir böylesi burjuva siyasetçiler...

"Kasımpaşalı", ABD Rum Ortodoks Kilisesi Patrik'ine kadar birçok kişiyle temasta, Başkan Bush ile de "Oval Ofis"te buluşmaktadır... Erdoğan'ın ziyaretinin gündemi bayağı zengin. Ticari işlerden siyasi işlere, komşu ülkelerle ilişkilerden askeri meselelere kadar hemen hemen her alanda belli konular gündeminde yer alıyor. Örneğin "Geleştirilmiş Sanayi Bölgeleri" (QIZ) projesinin yeniden görüşülmesi de gündeminde. Türk basını QIZ'ı takibat altına alınmadan rahat rahat yazabiliyor. Ama Türkiye'de Kürtler çocuklarına isim verirken Q harfini kullanamıyor! Hani "Türk alfabesine uygunluk arzetmiyor"du ya! "Teknik olarak mümkün değil"di ya!

Erdoğan ziyaretinde, Osmanlı devletini sömürgeci olarak gösteren Irak "sömürge valisi" Bremer'in "kulağının çekilmesini" istemenin yanı sıra, Kürtlere karşı olma tavrını "Kerkük uyarısı"yla taçlandırdı... Erdoğan, ziyaret ettiği ABD Rum Ortodoks Kilisesi Patriği Demetrios'a ise Kıbrıs Rum Kilisesi'ni şikâyet etti... İspyonculukla dilencililiğin birbirine karıştığı bu ziyarette Erdoğan Kıbrıs Rum yönetimi ve kilisesine baskı yapılmasını da Patrik Demetrios'tan istedi.

Kürt-Rum meselesini böyle halletmeye çalışan Erdoğan'ın Ermeni soykırımı meselesini bir kenarda bırakması ayıp olurdu tabii ki... Eh, ayıp işlememek için "Kasımpaşalılığın" hakkını vermek gerekiyordu! Erdoğan da hakkını veriyor...

ABD ziyaretinden önce katıldığı Davos Zirvesi'nde İsviçre Cumhurbaşkanı Joseph Deiss'e Ermeni soykırımının tanınması hakkındaki İsviçre Meclisi'nin aldığı karara atfen "Bu kararı kolay kolay sineye çekemeyiz" diye tavır takınan Erdoğan, ABD'de "tarihi" bir açıklama yaptı... ABD'deki Türklerle yaptığı bir toplantıda kendisine Ermeni soykırımı hakkında sorulan bir soruya cevap verirken Ermenilere çağrıda bulunan Erdoğan, "Gelin bu defteri kapatalım" dedi. Hürriyet gazetesinin 28 Ocak 2004'te manşet olarak aktardığı bu çağrıya bakıldığında akla ilk gelebilecek şey, acaba soykırımın varlığı kabul mü edilecek sorusudur. Ama TC'yi tanıyan ve soykırım konusundaki tav-

rını iyi bilenler, soykırımın varlığının TC tarafından kabul edilemeyeceğini de iyi bilirler. Bu konuda yapılması gereken, Ermeni soykırımının varlığının kabulü ve soykırımın kabul edilmesinin beraberinde getireceği sonuçlarının da kabul edilmesidir. Bu ise, en başta diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme yerleşme ve kendi kaderini tayin etme -ayrılma hakkına sahip olmasının kabul edilmesi demektir. Bunu TC'nin yapmayacağı, yapamayacağı açıktır. Bu yüzden de bu defter, TC'nin varlığını sürdürdüğü koşullarda ve sürece kapanmayacaktır. Soykırımın kabul edilmesi ve tazminat, toprak vb. taleplerin elde edilmesi için mücadele sürecektir.

Erdoğan kuşkusuz ki defterin kapanmasından soykırımı unutturmayı anlıyor. Hürriyet gazetesi bu konuda verdiği haberin başlığını küçük harflerle "Erdoğan'dan Ermenilere tarihi çağrı" diye attıktan sonra, Erdoğan'ın "Soykırım sözünü kitaplardan çıkaralım" talebini manşet halinde aktarmaktadır.

Böylece defter kapatmaktan neyin kastedildiği de ortaya çıkmaktadır. Erdoğan soykırımın varlığını unutturmak için, bugüne kadar hiçbir "dahi"nin düşünemediği bir çözüm bulmuş: Soykırım sözünü kitaplardan silmek!

Aslında TC'nin bekası için yaşayanların ve TC'yi kollayanların Erdoğan'ı en büyük ödülle ödüllendirmesi gerekir...

Erdoğan şunları söylemektedir:

"Biz tarih kitaplarımızdan soykırımı falan filan, bunların hepsini çıkarmak istiyoruz. Tarihte Ermenilerin de, bizim de yaptıklarımız var. Biz kendimizi anlatalım. Önemli olan güçlü olmaktır. Eğer güçlü olmazsanız size çok elbise dikerler. Güçlü olursanız bunların hepsi ortadan kalkar." (Hürriyet, 28 Ocak 2004)

Erdoğan'ın bu tavrı, Türk devletinin soykırım konusundaki siyaseti de gözönüne alındığında şu anlama gelmektedir: "Ermeniler biz Türkleri soykırıma uğratmıştır. Bu bizim tarih kitaplarımızda da var. Ama Ermeniler de kendi tarih kitaplarında sözde Türklerin Ermenileri soykırıma uğrattıklarını tespit etmektedirler. Gerçek, bizim dediğimiz gibi olsa da biz soykırımı tarih kitaplarımızdan silmeye hazırız. Siz Ermeniler de yalan yanlış iddialarınızdan vazgeçin."

Evet, Erdoğan'ın konuşmasını böyle de okuyabilirsiniz. Ama bu yaklaşım da siyasi sahtekârlık üzerinde yükselmektedir. Çünkü soykırımı yapanların Ermeniler olduğu, soykırıma uğrayanların ise Türkler olduğu yönlü düşünce tarihi gerçeklerin çarpıtılması, altüst edilmesidir. Bu durumda, Ermenilere karşı düşmanlığın körüklenmesine de

hizmet eden, Ermenilerin Türklere soykırım uyguladığını anlatan ve tarihi çarpıtan tespitlerin silinmesi iyi olur da, Ermenilere yapılan soykırımın varlığı yine de ortadan kalkmaz.

Erdoğan ABD'deki Türk işadamlarına yönelik yaptığı konuşmada şu ya da bu devletin Ermeni soykırımını kabul etmesinin onca önemli olmadığını, esas olanın "güçlü olmak" olduğunu anlatarak "lobi" çalışmasının güçlenmesini de teşvik etmeye çalıştı.

Bu düşüncesini Erdoğan, Ermenilerin tarih kitaplarında ya da başka kitaplarda Ermeni soykırımını silmeyeceklerini bildiğinden şu tavırla da dile getirdi:

"Bir bakıyorsunuz dünyanın herhangi bir ülkesinin parlamentosu Ermenilerle ilgili bir karar alıyor. Bu ne yazar, neyi ifade eder? Davos'ta İsviçre Başbakanıyla görüşmemde bunu kendisine de söyledim. Parlamentolarının bu konuda aldığı kararı hatırlatarak, 'bu karar neye yarar. İsviçre böyle bir karar alırsa bu sadece ilişkilerimizi zedeler. İsviçre'de 100 bin Türk var, 5 bin de Ermeni. Siz 5 bin Ermeni için 100 bin Türk'ü karşınıza alıyorsunuz' dedim." (aynı yerden)

Soykırımcıların mantığı böyle işliyor! Emperyalist dünyada güçlü olan haklı oluyor! Ama işçilerin, emekçilerin dünyasında işler başka!

"Siz karar alsanız da neye yarar? Biz bildiğimizi yaparız." vb. açıklamaları, tehditleri bugün rahat rahat savursanız da, bu sömürü, talan, barbar sistemin yıkıntıları altında kalacağınız gün gelecektir elbette! Ne tarih kitaplarında yazılı olan, ne de yazılı olmayan soykırım tespitleri; ne bunların silinmesi ve ne de soykırımcı barbarların hezeyanları, soykırımın varlığını ortadan kaldıramaz! Faşist Türk devletinin yıkılması, Ermenilere Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme ve ayrılma hakkının gerçekleştiği güne kadar da bu defter kapanmaz!

Kuzey Kürdistan-Türkiyeli komünistler olarak soykırım gerçeğini 89 yıl sonra da unutmadık ve unutturmayacağız. Sömürgeci faşist Türk devletinin defterini bir gün düreceğiz elbette!

28 Ocak 2004 İ

(Bolşevik Devrim, sayı 6, sayfa 28-30)

24 NİSAN 1915 – 24 NİSAN 2004
ERMENİ SOYKIRIMININ 89. YILDÖNÜMÜNDE:

Soykırım sorumlularını lanetliyoruz!

24 Nisan 1915, tarihte silinmez kara bir lekedir. 24 Nisan 1915'te Osmanlı/Türk hakim sınıfları, emperyalist paylaşım savaşı'nın yarattığı ortamı kullanarak, "Ermeni sorununun nihai çözümü", imparatorluk sınırları içinde yaşayan Ermeni ulusunu yok etmek için, planlı, sistemli, geniş çaplı soykırım saldırısını başlattılar.

Hitler faşistlerinin "Yahudi sorununun nihai çözümünde" kendilerine örnek aldıkları, Ermeni soykırımının bu yıl 89. yıldönümüdür.

XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren, Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları içinde yaşayan milliyetlerin yaşamına kapitalizmin girmesi ve gelişmesi sonucu başlayan ulusal hareketlere egemenlerin verdiği cevap, baskı ve katliamlar olmuştur. Avrupa kıtasında baskı altında olan milliyetler, siyasi anlamda "bağımsız devletler" şeklinde örgütlenerek imparatorluktan ayrılmışlardır.

Asya'da Araplar Birinci Dünya Savaşı yıllarında Osmanlı yönetiminden çıkıp emperyalizme bağımlı devletler şeklinde örgütlendiler. İmparatorluğun sınırları içinde yaşayan ulusların ulusal hareketleri içinde, sonuca ulaşmayan iki ulusal hareket vardır: Kürt ulusal hareketi ve Ermeni ulusal hareketi.

Osmanlı devleti ile çıkar çatışması içinde bulunan Rusya, İngiltere gibi emperyalist devletler, Osmanlı devletine karşı ulusal temelde başlayan hareketlerden kendi çıkarları doğrultusunda yararlanmaya çalıştılar.

Alman emperyalizminin soykırımda sorumluluğu ve payı vardır. O dönemde Osmanlı İmparatorluğu Alman emperyalizminin sadık uşağıydı. İmparatorluk paylaşım savaşına Almanya'nın safında katıldı. Osmanlı ordusu Alman subayları tarafından eğitildi. Bu gerçekler bilindiğinde soykırımın Alman emperyalizminin bilgisi dışında, onlardan habersiz yapılmış olunması düşünülemez.

1800'lü yılların ikinci yarısından itibaren gelişen Ermeni ulusal ha-

reketine, Osmanlı egemenlerinin verdiği cevap baskı ve katliamlar olmuştur. Erzurum, Klıkya, Van, Sason, Amed, Urfa, Elazığ'da vb. binlerce, onbinlerce Ermeni katledilmiştir.

1915 yılında olan planlı, programlı, bir soykırımdır. Soykırım 1915'de başlamış "kurtuluş savaşı" içinde de devam etmiş, ancak 1920'li yıllarda son bulmuştur. Soykırım sonucu Ermeniler Batı Ermenistan'da ulus olmaktan çıkarılmış, geriye "ulusal azınlık" kalmıştır. Geriye kalan "ulusal azınlık" sömürgeci Türk devletinin baskıcı, sömürgeci, katliamcı politikaları sonucu yıllar içinde azalarak, günümüzde binlerle ifade edilen bir rakama düşmüştür. Soykırımın, katliamların hedefi sadece Ermeniler değildir. Kürdistan'da, Batı Ermenistan'da, Türkiye'de yaşayan "gayri Müslim" olarak adlandırılan Asuri (Süryani, Nasturi, Keldani, Yakubi) ve Rum halkı da katliamdan geçirilmiş, Asuriler ve Rum'lar da, Ermenilere uygulanan soykırım içinde kırmıdan geçirilmişlerdir.

Soykırım devletin önderliğinde gerçekleşmesine rağmen, ne yazık ki Kürt ve Türk emekçileri de soykırıma katılmış, Suriye çöllerine gönderilen kabileler geçtikleri yerlerde, toplu olarak dere kenarlarında, meydanlarda kurşuna dizilmiş, malları-mülkleri yağma edilmiştir. Bu anlamda esas suçlu ve sorumlu Osmanlı/Türk hakim sınıfları olmasına rağmen, Kürt ve Türk emekçilerinin katliamlara katılması, yağmaya katılması, Ermeni kızlarına, çocuklarına el koymaları vb. onursuz işlerde de sorumlulukları vardır. Biz bu sorumluluğu tanıyor ve kınıyoruz.

Aradan 89 yıl geçmesine rağmen, soykırımın sorumluları soykırımı inkâr ediyor. Onlar hatta "soykırımın olmadığını, tersine Ermenilerin Türkleri katlettiği" yalanını ortaya atıyorlar. Sömürgeci Türk devletinin yeri geldiğinde "tarihi tarihçilere bırakalım" söylemi kendi ırkçılığını, katliamcı, soykırımcı yüzünü gizleyemiyor.

Ermeni düşmanlığı, ırkçılık, şovenizm yoğun bir şekilde sürüyor. O kadar ki, Ermeni düşmanlığı "Ermeni tohumu" sövgüsü ile günlük dile yerleşmiş durumdadır.

SOYKIRIMIN 89. YILINDA DA ERMENİ DÜŞMANLI/I SÜRÜYOR...

İstanbul'da yayınlanan Agos gazetesi 6 Şubat 2004 tarihli sayısında, Atatürk'ün manevi kızı Sabiha Gökçen'in Ermeni kökenli olduğu iddiasını ortaya attı ve gürültü koptu... Agos gazetesine göre;

1915 "olaylarında" –siz soykırım diye okuyun– Sabiha ailesini kaybetti ve bir yetimhaneye verildi. Yetimhaneyi gezen ve bir evladı olmayan Atatürk tarafından evlat edinildi.

İddiaya ortaya atan Ermenistan'dan gelerek Türkiye'de temizlik işlerinde çalışan Hripsime (Sebilciyan) Gazalyan'dır. Bu konuda Hripsime'nin anlatımı şöyledir:

"Biz Antepliyiz. Ailenin annesi Mariam Sebilciyan'dı. Baba ise Nerses Sebilciyan. Nerses 1915'teki olaylar sırasında öldü. Mariam ile Nerses'in 2'si kız, 7 çocukları oldu. Kızlardan biri Diruhi, benim annemdi. Diğeri de Hatun'du. İşte bu Hatun, Sabiha Gökçen'dir. Benim teyzemdir. Kardeşlerinin, yani dayılarının adları ise Sarkis, Boğos, Haçik ve Hovhannes Sebilciyan'dır. Büyükannem Mariam zaten birçok çocuğun bakımını üstlenmiş. Annem ve teyzemi götürüp Cebin'deki yetimhaneye vermiş. Atatürk o dönemde gelmiş. Evladı olmadığından, yetimhaneyi dolaşıp kızların en sevimlisini evlat edineceğini söylemiş. Teyzemi görmüş, şirin bir kız çocuğu olduğundan parmağıyla işaret etmiş ve teyzemi kucaklamış. Annem diyor ki; 'O ağlayarak gitti, ben de ağladım ve böylece ayrılmışız. İşte o zaman ablam 5-6 yaşındaydı.' Biz önce Suriye'ye, 1946'da ise Erivan'a göç ettik. Büyükannem ve dayılarım Suriye'de kaldı. 11-12 yaşlarında annem duymuş ki teyzem Atatürk'ün kızı olmuş, ismini değiştirmişler. Annem Erivan'dan birkaç kez Hayreniki Tzayn gazetesine ilan verip kardeşinin bulunmasını istemiş. Ona 'şimdi artık Hatun değil Sabiha Gökçen'dir' demişler." (Hürriyet, 21 Şubat 2004)

Hripsime'nin söyledikleri bunlardır. Söylenilenler içinde kemalistleri kızdıran ise, "1915'teki olaylar" a atıfta bulunulmasıdır. Atıf soykırımı çağrıştırdığı için, kemalistler ayağa kalkmakta, Gökçen'in "halis Türk" olduğuna yemin-billah etmektedirler.

Agos gazetesi "Sabiha-Hatun'un sırrı" başlığı ile verdiği haberde; Sabiha Gökçen'in Ermeni kökenli olduğunun ilk kez 1972'de Beyrut'ta yayımlanan "Ler yev Cagadakir- Dağ ve Alinyazısı" adlı kitapta gündeme getirildiği belirtilmektedir. Adı geçen kitabın yazarı Simon Simonyan'ın Sabiha Gökçen'in tüm aile üyelerinin isimlerini de sıraladığı vurgulanmaktadır.

Agos gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink ise;

"Hripsime (Sebilciyan) Gazalyan 3 yıl önce gelip, bu öyküyü anlattı. O sırada Sabiha hanım hayattaydı. İddialar dayanaklardan yoksundu. Gökçen'in kırılacağını düşünüp yayınlamadık. Gazalyan geçen ay gazeteye tekrar geldi. Fotoğrafları getirdi. Bir süre önce de elimize Si-

mon Simonyan'ın Beyrut'ta çıkan kitabı gezmişti. Ermenistan'da da bu iddiayı destekleyen çok sayıda belge olduğunu öğrendik.(...) Sabiha Gökçen'le ilgili iddialar öteden beri cemaat içinde bilinir. Gazal-yan'ın anlattıkları, Simonyan'ın hikayesi ve Ermenistan'dan gelen fotoğraflar, bir gazeteci için çok kışkırtıcı olan bu iddiaları daha da güçlendirdi.” (Hürriyet, 21 Şubat 2004)

demektedir. Hrant Dink gazeteci olarak Hripsime'nin kendisine anlattıklarından, Beyrut'ta çıkan kitapta anlatılanlardan yola çıkarak durumu haber haline getirmiştir. İlginç olan Hrant Dink, Hripsime durumu kendisine 3 yıl önce anlatmasına rağmen, “iddiayı” haber yapmıyor. Çünkü o zaman “Sabiha hanım” hayatta. “Sabiha hanımın kırılacağı” varsayılarak “iddia” yayınlanmıyor. Bu haber nedeniyle Agos gazetesi ve Hrant Dink'in yaşadıkları, başlarına gelenler bilindiğinde daha önce yayınlanmaması anlaşılabilir bir durum.

Agos gazetesinde yayınlanan haberin, Hürriyet gazetesinin manşetine taşınması sonucu boyalı basında da gürültü koptu. Sahibinin sesi medya ikiye bölündü. Ermeni mi, değil mi? tartışmaları aldı yürüdü. Kimileri –radikal kemalist kesim– Sabiha Gökçen'in Ermeni kökenli olması iddiası soykırımı hatırlattığı için, buna şiddetle karşı çıktılar. Gökçen'in öz be öz Türk olduğu savunularak, Gökçen'in soyağacını bile yayımladılar. Kimileri ise Gökçen'in kökeninin önemli olmadığını, önemli olanın onun Atatürk'de ilk kadın savaş pilotu olması ve Atatürk'ün manevi kızı olması olduğunu savundular. Kimileri iddia doğru olsa bile bunun Atatürk'ün büyüklüğünü gösterdiğini savundular. Kimileri de onun Ermeni değil, Boşnak kökenli olduğunu savundu.

İrkçı kafatasçılar, ülkücüler durur mu? Onlar da kendilerine yakışanı yaptılar. Agos gazetesi önünde biten bir yürüyüş yaptılar. Agos gazetesini ve Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink'i tehdit ettiler.

“Milli duygu ve değerleri”n rencide edildiğini gören Türk Genelkurmayı da yayımladığı bir bildiri ile tartışmaya katıldı ve tartışanlara hadlerini bildirdi!

“Sabiha Gökçen aynı zamanda Atatürk'ün Türk kadının Türk toplumu içinde bulunmasını istediği yeri gösteren değerli ve akılcı bir semboldür. Böyle bir sembolü amacı ne olursa olsun, tartışmaya açmak, milli bütünlüğe ve toplumsal barışa katkısı olmayan bir yaklaşımdır.”

“Bir iddiayı, milli duygu ve değerleri de kötüye kullanarak, bu şekilde yayımlamanın habercilik olarak nitelendirilmesini kabul etmek mümkün değildir. Burada asıl önemli olan husus, yapılan bu haber ile neyin amaçlandığıdır.” (Hürriyet, 23 Şubat 2004)

“Milli duygu ve değerlerin” –siz ırkçılık ve şövenizm diye okuyun– bekçiliğini yapan Türk Genelkurmay’ı Gökçen’in Ermeni asıllı olduğu iddialarının ortaya atılmasına ve tartışılmasına epey bozulmuştur. Gökçen Atatürk’ün manevi kızı olarak, ilk kadın savaş pilotu olarak, ordunun gözünde bir semboldür. Bu sembol üzerine tartışılması, hele hele de Ermeni asıllı olduğunun söylenmesi, ırkçıları, şövenistleri çileden çıkartmaktadır.

Bizim için Sabiha Gökçen’in Ermeni kökenli, Türk kökenli, Boşnak kökenli olması hiç de önemli değildir. Biz insanların kökenine bakıp, o insan hakkında tavır belirlemeyiz. Köken önemli değildir. Önemli olan hangi kökenden olursa olsun, insanın ne yaptığı, hangi sınıfa hizmet ettiğidir. Bizim tavrımızı da belirleyen kıtas budur.

Kürt halkı Sabiha Gökçen’i tepelerine yağdırdığı bombalardan hatırlamaktadır. Bu ilk kadın savaş pilotu, Kürt ayaklanmalarında, ayaklanmacıların başlarına bombalar yağdırarak, sömürgeci devlete önemli hizmette bulunmuştur. Bu hizmeti ile de tarihteki yerini almıştır.

Sabiha Gökçen yüzlerce, binlerce Kürt emekçisinin katilidir. Onun kökenin Ermeni olması da onu katil olmaktan çıkarmaz.

Ermeni soykırımı Kuzey Kürdistan-Türkiye’de “toplumsal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini hâlâ doğrudan doğruya” engelleyen tarihi bir haksızlıktır. Bu tarihi haksızlık tarihe malolmuş, tarihte kalmış bir tarihi haksızlık değildir. Sonuçları günümüze kadar süren tarihi haksızlıktır bu. Bu tarihi haksızlığı mahkum etmek yetmez. Tarihi haksızlığın yolaçtığı zararları, sorunları ve sonuçları dikkate alan bir siyaset belirlemek komünistlerin görevidir. Bu görev Bolşevikler tarafından yerine getirilmiştir, getirilmektedir.

Diasporadaki Ermenilere Batı Ermenistan’a dönme, yerleşme, kendi kaderini tayin hakkını savunmayanlar, Ermeni soykırımı konusunda doğru bir siyasete de sahip olamazlar!

Mart 2004 I

(*Stêrka Bolşewîk*, sayı 26, sayfa 18-22)

Ermeni soykırımı üzerine yapılan bir toplantıdan...

18 Nisan 2004 tarihinde Almanya'nın Aachen şehrinde "Enternasyonal Kültür Değiş-Tokuşu Federasyonu" adlı dernekte Ermeni soykırımının 89. yıldönümü nedeniyle bir toplantı yapıldı. Sözkonusu toplantının çağrısında toplantının gündemi şöyleydi:

"– *Ermeni soykırımı ve gelişmeler...*

– *Türk devletinin azınlıklar politikası ve özel olarak Ermeni sorunu...*

– *Uluslararası alanda soruna yaklaşımlar ve "çözümler"..."*

Panelistler ise Dr. Gerayer Koutcharian ve Umut Dereoğlu idi.

Aachen'de ve aynı dernekte önceki yıllarda da Ermeni soykırımıyla ilgili toplantılar gerçekleştirilmişti. Bu toplantının esas farklılığı, soykırımla ilgili bir toplantıya ilk kez doğrudan soykırıma uğrayanlardan, Ermeni ulusundan bir insanın –Gerayer Koutcharian– panelist olarak davet edilmesi idi.

Toplantıya Kürt, Laz, Yunan(Pontus), Türk vd. ulus ve milliyetlerden kırk kişi katıldı. Gerayer Koutcharian esas panelist olarak soykırımla ilgili tarihi gelişmeleri, olguları ve Ermenilerin tavırlarını, istek ve taleplerini, Türklere ve Kürtlere yaklaşımlarını anlattı. Umut Dereoğlu ise kısaca Türk devletinin azınlıklarla ilgili politikasını ve Ermeni soykırımıyla ilgili marksist-leninist yaklaşımın nasıl olması gerektiğini anlattı.

Toplantı Almanca ve Türkçe yapıldı. Gerayer Koutcharian Almanca konuştu, konuşması Türkçeye çevrildi. Türkçe konuşanların konuşmaları ise Almancaya çevrildi. Panelistlerin anlatımları ertesinde sorular soruldu ve sorulara cevap verildi. Sorulara cevap bölümü bittikten sonra Gerayer Koutcharian'ın Ermenistan'dan, özellikle de Arzah'tan çektiği resimlerin slaytları gösterildi. Toplantı toplam üç saat sürdü. Dernek adına kısaca açılış ve kapanış konuşması yapıldı.

Gerayer Koutcharian anlatımında özetle Ermenistan ve Ermenilerin tarihini anlattıktan sonra 1878 Berlin Konferansı'nı ve 1895-96, 1909 katliamlarını anlattı. Devamında da soykırımla ilgili gelişmelere değindi. Konuşmasına şöyle başladı:

"Bu toplantı benim Türkiyeli, Kürdistanlı insanların olduğu ve doğ-

rudan onlara hitap ettiğim ikinci toplantı. Soykırımı, soykırımını yaşıyan Ermenilere ya da doğrudan ilgili olmayanlara anlatmak kolay, soykırımı yapan, ya da soykırımdan yer alan halklardan insanlara anlatmak daha zor. Ama esas olan şey ise, sorunun doğrudan muhataplarının birbiriyle iletişim içinde olması ve sorunu kendi aralarında çözmesidir. Bunun için de aranızda olmaktan dolayı sevinçliyim.

Her şeyden önce beni davet edip bana soykırımla ilgili görüşlerimi sizlere anlatma imkanı tanıdığınız için teşekkür ederim. Ben görüşlerimi anlatırken, sorduğunuz sorulara cevap verirken diplomatik dil kullanmayacağım. Nasıl düşünüyorsam ve Ermeni halkı soykırım hakkında ne düşünüyor ve ne talep ediyorsa, sorunu olduğu gibi ortaya koymaya çalışacağım.

Öyle sanıyorum ki, böylesi açık ve dolaysız tavır sorunları çözmeye daha fazla, daha iyi hizmet eder ve doğru olanı da budur.”

Bu girişten sonra Ermenilerin yerleşim alanı ve geçmiş tarih hakkında kısa bilgi verdi. Buna göre:

“Ermenilerin tarihi yerleşim alanı 400 bin kilometrekarelik alanı kapsamaktadır. Bunun üçte ikisini dağlık bölge oluşturmaktadır. Ermeni ulusunun kökeni Urartulara dayanmaktadır. Bianili diye adlandırılan imparatorluğun merkezi Van Gölü çevresiydi. Ermeni adlandırması sonradan ortaya çıkmıştır. Ermenice bugüne kadar geldiği kökenden kopmamış ve Farsça, Kürtçe vb. diller gibi “İndogerman” dil kökeninden gelmektedir. Ermeni kültürüne damgasını vuran erken Hristiyanlaşma’dır. Milattan sonra 301 yılında Hristiyanlığı devlet dini olarak kabul eden ilk yönetim Ermenistan olmuştur. Kendi alfabemizin geliştirilmesiyle İncil Ermenice’ye tercüme edilmiştir. Sadece İncil değil, birçok tarihi belge Ermeniceye çevrilmiş ve daha sonra –çoğu tek nüsha olan bu tarihi eserler– soykırımcı Osmanlı/Türk devleti tarafından imha edilmiştir. Diğer tarihi kültür zenginliğimizin katledildiği gibi.

1639’da Diyarbekir anlaşmasıyla Ermenistan üzerinde yüzyıllarca süren Türk-Fars kanlı savaşları son buldu ve ülkenin onda biri İran’ın egemenliğinde kaldı. 1827’de Rus İmparatorluğu’nun eline geçti. 1877’de Ermeni bölgeleri olan Kars ve Ardahan da Rusya’nın eline geçti. Daha sonra Brest-Litovsk anlaşması sonucu Sovyet Rusya tarafından 1918’de Türkiye’ye verildi.

Birinci Dünya Savaşı öncesi dönemde Ermenilerin toplam nüfusu dört milyondur. İstanbul’daki Alman Elçiliğinin resmi tahminlerine göre Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde 2.5 milyon Ermeni yaşıyordu.

Ermeni Patriği de 19. yüzyılın ortalarında aynı sayıyı veriyordu.”

Bu bilgilerin aktarımından sonra sıra soykırımın anlatımına geldiğinde, soykırımın varlığını ortaya koyan belgeler, kaynaklar bağlamında şunlar anlatıldı:

“Biz soykırımın varlığını ortaya koyarken değişik kaynaklardan yararlanıyoruz. Sözkonusu kaynaklar, doğrudan soykırımı yaşayanların anlatımları –geçen seneye kadar soykırımdan kurtulup da hâlâ yaşayanların sayısı 4000’di–; sözkonusu dönemin Avrupalı ve Kuzey Amerikalı canlı tanıkların (görgü tanıkları) raporları, anıları ve soykırımdan katledilenlerin yakınlarının anlatımlarıdır. Bunların bir bölümü –çoğu da Ermenice– daha Birinci Dünya Savaşı döneminde ve sonrasında yayınlandı. Bugüne kadar toplanan belgelerle sadece soykırımın 1915-1917 döneminin tam resmini ortaya koymak imkânına değil, aynı zamanda neredeyse tüm yerel özellikleri de ortaya koyabilecek belgelere sahibiz.

Bu konuda Osmanlı/Türk devletiyle doğrudan ilişki içinde olan Alman devletinin arşivi, ne yazık ki İkinci Dünya Savaşı’nın son günlerinde Birlik Güçleri’nin bombardımanına kurban gitti. Oysa soykırımla ilgili doğrudan bilgilerin –diplomatik raporlar, askeri raporlar vb.– büyük bölümü bu belgelerde elde edilebilirdi.”

Konuşmanın devamında, Jön Türklerin –İttihat ve Terakki’nin önderlerinin– Ermenileri yok etmeye ne zaman kesin karar verdiklerinin tartışmalı olan nokta olduğu belirtildi.

“Fakat 1913’ten itibaren Jön-Türk hükümeti 1895-96, 1909 katliamlarında deney sahibi olan memurları Ermeni Vilayetleri denen bölgelere sık sık gönderir. 1913 yılının kış aylarında İstanbul’daki Rus elçiliği müslümanların suni olarak Ermenilere karşı kıskırtıldığını belirtir. Aynı zamanda Jön-Türklerin önde gelen temsilcilerinin gizli toplantıları da göze batmaktadır. Yine 1913 yılı yaz aylarından itibaren Kürtlerin, Lazların saldırıları yaşanır ve saldırganlar cezasız kalır –serbest bırakılır.

14 Temmuz 1914 tarihinde, marksist Ermeni Hınçak Partisi’nin 20 önderi Talat Paşa’ya suikast hazırlığı içinde oldukları iddiasıyla tutuklanırlar. 15 Temmuz 1915’te Beyazıt Meydanı’nda, Savaş Bakanlığı’nın önünde ihanet suçundan idam edilirler. Hınçak, Jön-Türklerle birlikte çalışmayı reddeden bir örgüttü. 12 Nisan 1915 tarihine kadar Daşnakzutjun örgütünün önde gelen üyelerinin çoğunluğu da hapisanelerdeydi. Oysa Hınçak Partisi’nin tersine bunlar Jön-Türklerle tutucu Sultanın devrilmesi için birlikte çalışmaya hazır olanlardı. Özellikle

bunların birlikte çalışması 1902'den itibaren sıkılaştırmıştı.

1913'ten itibaren ama esas olarak da 1914'te Ermeniler silahsızlandırıldı. 1914 Ekim ayından itibaren 16 ile 60 yaş arası, –kimi yerlerde bu 70 yaşına kadar çıkıyordu– tüm erkekleri askere alma adına, yol yapma, taşımacılık vb. ağır işlerde çalıştırmak için 120 tabur oluşturuldu. 1915 Şubat sonundan itibaren askere alınmış Ermenilere silah verilmiyordu. Bunlar da “amele taburları”na devredildiler. Pratik olarak bunlar “zorunlu çalışma taburlarıydı”. İşlerin bitiminden sonra savunmasız Ermeniler süngülerle katledildiler.

Silahlı bir isyana hizmet edebilecek, isyana götürebilecek maddi temeli oluşturan devrimci örgütlerin devredışı bırakılması sonrasında, 1915 Nisan ayı sonuna doğru Ermenilerin aydın tabakasını yok etmeye yöneldiler. 24 Nisan'dan 19 Mayıs'a kadar tutuklamalar, işkenceler, katletmeler yaşandı. Toplam 2345 kişi tutuklandı. Çankırı'ya ve Ankara'ya yakın Ayvaz Köyü'ne sürgün edildiler. Kimi işkenceyle katledildi, kimi daha sonra başka yerlere sürgün edildi, katledildi.

1915 Mart ayı sonundan itibaren öncelikle Klıkya'daki Ermeni yerleşim alanlarındaki Ermeniler sürgün edilmeye başlandı. Mayıs ayından Haziran ayı sonuna kadar Erzurum, Trabzon, Sivas, Harput, Elazığ, Diyarbakır ve Bitlis'teki Ermeniler sürgün (tehcir) edildi. 1915 Ağustos ayı başında, Erzurum'daki Alman Konsolosu, hiçbir Ermeni'nin Erzurumda kalmadığını bildirmektedir. Ağustos ve Eylül aylarında ise “Batı Anadolu”daki Ermenilerin sürgününe başlandı.”

Örnekleriyle soykırımın nasıl gerçekleştiği anlatıldıktan sonra en fazla 16 ay içinde Ermeni halkının yarısının Osmanlı İmparatorluğu tarafından katledildiği belirtildi. Örneğin Mezopotamya'ya sürgün edilen 870 bin insanın 630 bini katledilmiştir. Toplam katledilenlerin sayısı bir buçuk milyon civarındadır. 1895-96, 1909 katliamlarında katledilenlerin sayısı da eklenirse iki milyona yaklaşmaktadır.

Dikkat çekilen bir nokta da “Ethnozid” diye adlandırılan kültürel soykırımdı.

“İstanbul Ermeni Patriğinin verilerine göre Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliği altındaki Batı Ermenistan'da 2.200 Kilise ve Manastır vardı. Bunların en azında 2.150'si soykırım döneminde yağmalandı, yakıldı, yıkıldı. Bunların içinde 7. yüzyılın mimarisinin eserleri de vardı.

Yine tahminlere göre 20.000 civarında el yazısı Ermenice eser, Manastır Kütüphaneleri'nin, Kiliselerin yakılmasıyla yok edilmiştir. Ki bu eserler insanlık kültürüne, hazinesine Ermenilerin yaptığı en önemli

katkılardan biriydi. Türk devleti kültür katliamını bugüne kadar sürdürdü, sürdürüyor.”

Soykırımı, soykırım sürecini ve sonrası dönemi anlattıktan sonra –ki soykırımdan Rumların, Asurilerin de payını aldığını vurgulayarak anlattı–, soykırım suçlarının Osmanlı-Türk devleti, onun o dönemdeki yönetimi –İttihat-Terakki– olduğunu, soykırımdan katledilenlerin sayısının değişik verilerle nasıl hesaplandığını aktardı. Bu hesaplara göre 1878’den 1922’ye kadar en azından iki milyon Ermeni katledilmiştir.

Türk devletinin güncel baskılarına örnekler de vererek Türk devletinin soykırım gerçeğini reddettiği, soykırım gerçeğini 16 devletin ve birçok yerel parlamentonun kabul ettiğini belirterek sorunun çözümünün ama yaşanan gerçeği teslim etmekte olmadığı; soykırımın ortaya çıkardığı sorunların ve sonuçların bilince çıkarılması ve bunların da kabul edilmesiyle ancak Ermenilerin soykırımı sonuçlarıyla kabul ettirme mücadelesinin durabileceği belirtildi.

Esas sorunun ise, bundan sonra benzeri şeylerin yaşanmaması için, geçmişte yaşananları bilince çıkarmak ve bunun için mücadele etmek olduğunun altı çizildi.

Anlatımı uzatmamak ve sorulara cevap vermek için konuşmasını bitiren Koutcharian’dan sonra söz alan Umut Dereoğlu ise Lozan Anlaşması’nda azınlıkların “gayri müslimler” olarak, yani dini azınlıklar olarak kabul edildiğini, hiç bir azınlığın milli azınlık olarak kabul edilmediğini ve Türk devletinin azınlıklara karşı siyasetini özetle anlattı.

Ermeni soykırımı bağlamında ise sözkonusu sonuçların, Batı Ermenistan’a diasporadaki Ermenilerin dönme, yerleşme ve Doğu Ermenistan’la Birleşme hakkının tanınması ve buna uygun davranılması olduğunu anlattı.

Bu anlatımlardan sonra ara verildi ve aradan sonra sorular soruldu. Sorular, –bazıları benzer sorular olsa da– bayağı yoğunluğa sahipti. Bu nedenle Koutcharian cevap vermeye başlarken, kimi sorulara cevap vermeyi unutursa, kusuruna bakılmaması yönlü açıklama yaptı.

Dikkat çeken birkaç nokta vardı sorularda. Ama hepsine değinme yerine iki noktayı öne çıkarmak gerekiyor.

Birincisi: Diasporadaki Ermenilerin geri dönme, yerleşme, ayrılma hakkının savunulması bağlamında gelen sorulardı. Bu noktada Batı Ermenistan’ın Kürdistan haritası içinde yer aldığı yönlü tespitler de vardı. Bunun da ötesinde, sanki Ermeniler gelirse, Batı Ermenistan toprakları üzerinde yaşayanlar sürgün edilip yeni bir tarihi haksızlık

yaşanacakmış gibi tavırlar, sorulan sorularda ortaya çıkıyordu.

İkincisi ise, Türkçe bilmeyen, Türkiyeli, Kürdistanlı olmayan birine, somutta Koutcharian'a Türk devletinin Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Ermenilere karşı ne gibi baskılara başvurduğunun sorulmasıydı.

İlk anda böylesi soruların sorulması ilgi alanının ne kadar geniş olduğuna işaret ediyormuş gibi görülebilir. Ama, bu olgu, bizzat söz-konusu soruları yöneltenlerce, soykırımla ilgili ve TC'nin Ermenilere karşı siyasetinin; buna bağlı olarak da güncel gelişmelerin fazla takip edilmediğini ortaya koyuyordu.

Bu iki sorun bile, Ermeni soykırımının daha fazla bilince çıkarılmasını, sonuçlarıyla birlikte tartışılmasını, bunu güncel gelişmelerle birleştirilmesini daha da gerekli kılmaktadır.

Toplantıyı kısaca değerlendirmek gerekirse, dostça sıcak bir atmosferde yapılan bir toplantıydı. Ermeni ulusundan birinden soykırım ve sıykırımla ilgili gelişmeleri, düşüncelerin dinlenmesi, değişik ulus ve milliyetlerden insanların karşılıklı görüş alışverişinde bulunması herhalükârdâ olumluydu.

Toplantıyı örgütleyenlerin ve toplantıya katılanların değerlendirmesini bilmiyorum ama, toplantıya katılan biri olarak benim görüşüm, değerlendirmem böyle. Koutcharian'la görüşmede onun çok memnun kaldığını öğrendim.

Eleştiri olarak görüşümü belirtmek istediğim esas şey, toplantıya çağrının Almancasındaki yanlışlardır. Örneğin Almancasında soykırım denmemesi yanlıştı. Çıkarılacak bir ders ise: Bizim şimdiye kadarki yazılarımızda Ermeni soykırımının "20. yüzyılın **ilk** soykırımı" olduğu biçiminde tespitlerimiz var. Kuşkusuz bu, sahip olunan bilgilere dayanılarak söylenmiştir. Ama, bilgimiz geliştikçe, genişledikçe başka soykırımların –örneğin Herero (Namibiya)– varlığı da ortaya çıkmaktadır. Bu yüzden de söz konusu tespitimizi, "20. yüzyılın **ilk soykırımlarından biri**" olarak düzeltmemiz gerekir.

Toplantıya katılan bir okur.

Nisan 2004 I

(Stêrka Bolşewîk, sayı 26, sayfa 23-27)